

సంక్రాంతి సంచిక

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

ANDHRAPATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY.

పూర్ణా పిక్చర్స్ వారు
 సంక్రాంతి తిరువందనాలతో నూతన సంచలనరహసునకు
 సమర్పించు తెలుగు చిత్రాలు.

ప్రతిభా వారి
దొంగలున్నారు
 జాగ్రత్త!
 జగ్గయ్య - జి.వరలక్ష్మి
 గిరిజ. సియస్.ఆర్. గుమ్మడి.
 దర్శకత్వం. బి.యస్.ఆర్.

విజయగోపాల్ వారి
గంగా గోర
 సంచలనం
 శాయగోపాలం, దర్శకత్వం
 బి.యస్.ఆర్.

పొన్నలూరి బ్రదర్స్ వారి
శోభ
 తింజి. N.T.రామారావు. రేలంగి.
 దర్శకత్వం
 కె. కామేశ్వరరావు.

రాయప్రోలు సీతారామరావు
 తిరుప్పతి చిత్రం
దేవసుందరి
 జానకి. కాంచారావు.రాజుబాం
 సీతారావు.నవ.

సాహితీ ఆర్ట్స్
బండ రామడు
 ఎస్.టి.రామారావు. సావిత్రి
 రేలంగి.
 దర్శకత్వం. పి.పుల్లయ్య.

లక్ష్మీ ప్రొడక్షన్స్ వారి
కొడుకులు కోడల్లు
 భవమసేన
 దర్శకత్వం. ప్రసాద్.

బసంత్ పిక్చర్స్
రామభక్త హనుమాన్
 మాచిల సాబలు. శ్రీ. శ్రీ
 దర్శకుడు. బాబూబాయ్ మిశ్ర

పూర్ణా పిక్చర్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్.,
 విజయవాడ, సికింద్రాబాద్, గుంటూరు.
 విశాఖపట్నం, మద్రాసు.

సంవత్సర పంజా
 ద. 18-0-0
 విడిద్రక్షక25నన్నె

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిక వారపత్రిక

సంపుటము
 సంచిక 21
 15-1-58

Founder : K. NAGESWARA RAO

హేవిలంది వుద్య, బహుళ ఏకాదశి బుధవారం

సంక్రాంతి

సంచిక

★

విషయానుక్రమణిక

1957 శనివాడ	— 4
సంక్రాంతి	— 5
తండ్రిదొంగయ్యార	— 6
అండ్రియోకారణం	— 15
సంక్రాంతి గేయం	— 17
బాగావడిక తమ్ముడు	— 18
ఎదురుచూడని వరుడు	— 24
అండ్రియోకారణం	— 31
విభిన్న మనస్తత్వం	— 33
సినిమా	— 39
నక్షత్రఫలితం	— 35
చిన్న కాటి ఎరకాణం	— 37
కా కలంస్నేహితులు	— 38
కావ్యము	— 32
మనము	— 39

గమనిక

ఈ సంచిక రికవ ఫుటలోని కుడి
 యొక కటికలో 'ఎ. వి. ఎం.' తరు
 వారి పేరు భరణి అని గమనించగోరు
 తున్నాము. అనుభవమును ఎ. ఎల్. ఎస్.
 ప్రాడక స్పృహలు కాలును తిను
 తున్నాము.

హరిదాసు

గుమ్మడికాయ పెంబు దలకు విగియించియు ద్వాదశోర్వ పుం
 ద్రములు దిద్ది వచ్చడమునగా నడికట్టు విగించి కట్టి హ
 ప్రముల ద్రిప్పకొంటు చిటికాళములగా 'హరిరంగహరి' గీ
 తముల నాలకింతు హరికావ్యం నేడు ప్రసన్న వయోముగ!

ఏడాది సంక్రాంతి వండుగ సందర్భంలో నచ్చిత వారపత్రిక రచనావ్యాసంగానికి సంబంధించిన ఒక పోటీ పర్చాటు చేస్తున్న విషయం పాఠకులకు తెలిసిందే. గత ఏడాది ఉత్తమ డిటెక్టివ్ కథారచనకు, పనితల అలంకరణ పద్ధతులకు, ముగ్గులకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చాము.

గ్రహంతరయాత్ర ద్వారా విశ్వ విజయానికై మానవుడు తన ప్రయత్నాలలో గత మూడు నాలుగు నెలల్లో పొందిన అత్యుత్తమ పరిణామాల దృష్ట్యా ఈ సంవత్సరం కథారచనకు 'చంద్రలోక యాత్ర' అన్నది ఉత్తమ ఇతివృత్తం కాగలదని భావించి తదనుగుణంగా పోటీ నిశ్చయించాము. పెట్టిన గడువులోపల దాదాపు 170 కథలు

ఒక మాట

వచ్చినవి. ఈ పోటీలో పెద్దలతోపాటు కొంతమంది బాలురు, 40 మంది స్త్రీలు కూడా పాల్గొని కథాంశం పట్ల తమ ఉత్సాహాభిమానాలను వ్యక్తపరిచారు.

ఇది హర్షించవలసిన సంగతి. అయితే, ఒక విషయం. సంఖ్యకు 170 వరకూ కథలు వచ్చినప్పటికీ, మొత్తంమీద ఈ పోటీ రచనలు మాకు కొంత నిరుత్సాహమే కలిగించినవని చెప్పవలసి వస్తున్నది. నిర్ణయించిన కథాంశం రచయిత తన కల్పనాశక్తిని ప్రదర్శించడానికి విస్తృతావకాశం ఇవ్వ గల

దని భావించాము; కాని అనేక లోపించిందేమో ననిపిస్తున్నది.

ఉన్నంతలో ఉత్తమమైనదని మాకు తోచిన కార్లకూరి కేవల రెండు కావుగారి కథను బహుమతికి నిర్ణయించడం జరిగింది. వారికి ఇవే మా అభినందనలు.

సినిమా పరిశ్రమకు, కళకు ప్రాధాన్యమిచ్చి ఈ ప్రత్యేక పంపిణీ కను సాధ్యమైనంత ఆకర్షకతగా తయారుచేయడానికి ప్రయత్నించాము. మా కృషిలో సహకరించిన రచయితలకు హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాము.

సంక్రాంతి సమయంలో పాఠక లోకానికి ఇవే మా శుభాకాంక్షలు. —ఎడిటర్]

మా అభిమానులకు

సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

మల్టీ కలర్

పోస్టర్లు
లేబిల్స్
కాటెడర్లు

ట్రైకలర్, లైన్, ఆఫ్-టాన్ ప్లాకులు; ఫ్లోరెనెట్ కలర్ పోస్టర్లు; 'ప్లై' కాటెడర్లు వగైరా.

అన్నియు మీరు కోరిన ప్రకారం నకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలమని తెల్పుటకు సంకసించు చున్నాము.

నేషనల్ లీటో ప్రింటర్సు

గాంధీనగరం

ఫోన్ : 599

ప్రింట్ : PRINTERS

విజయవాడ-2.

NVKK.

1957

ఒక సమీక్ష

భారతదేశ చరిత్రలో "57" క సంవత్సరానికి మొదట్లో ఏడో ప్రాముఖ్యం ఉంటూనే వచ్చింది. 1957 లో ఢిల్లీ సీమాంశాన్ని ముస్లింలగా నిలుపుకోవానికి అక్కర చేసిన పోరాటాలు; 1957 లో జాజమాను అన్వయముకాగా ఢిల్లీ సీమాంశానం జరిగిన మొగల్ పారసత్వయుద్ధం; 1957 లో భూసీ యుద్ధం; 1957 లో బ్రిటిష్ వారిని తిరుగుబాటు.

1957 మిగతా 56 లోనూ తీసిపోలేదు. కావలసినవిధులు, అకాలి, ఉద్యోగుల తిరుగుబాటు!

దేశవ్యాప్తమైనవిధులతో 1957 ప్రారంభమైంది. భారతనాయకుడుగా క్రిజనహర్షాల్ నెహ్రూపై ప్రజలు విశ్వాసం ప్రకటించారు. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం దేశంలో అమలు పెట్టింది. దీని తర్వాత సాంఘిక, రాజకీయ ఫలితాలు ఎలా ఉంటాయో తెలిచి చూడాలి.

1957 లో మార్పు ఇండియా కంటే ఉద్యోగులు యజమానులపై తిరుగుబాటు, మారేభూమిరవాత ఉద్యోగులు కేంద్ర ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటుచేయడానికి సిద్ధపడ్డారు. నాడు నేడు ఉద్యోగపరిస్థితులపై అసంతృప్తి అకాలి ముఖ్యకారణం. హిందీకి, మిగతా భారతీయభాషలకి చట్టబలం లేగింది. ఆచారంకారతమాలాన ప్రజల్లో అలజడి రేపింది. రెండవ వందవర్ష ప్రజాభివృద్ధి ఇప్పుడు దుర్లభమైంది. విదేశీద్రవ్యాభావంవల్ల తోరెడు తృణావశు తేర్చడాలు. పొదుపు, పొదుపు అని ఒకటేవిషయం మారుమ్రోగి పోయింది. కష్టపడి పని చేయడమంటే ఉత్సాహాలు వందడమని అర్థం కాలింది. క్రమశిక్షణ అరాజకంగా పరిణమించింది. "మానవకారణం" పేరుతో విధినిర్వహణం చెప్పిస్తుంది. ప్రజాస్వామ్యం అంటే ప్రజాపరిపాలనఅనికాక సహజీవనమని కొత్త అర్థం వయలుదేరింది. మంత్రివర్గం కబ్బులాగా, మంత్రులు ఒకరిపై ఒకరు చుమ్మెత్తి పోగు కోడంగా తయారైంది; మంత్రివర్గానికి శుభానిధిభృత ఉందిగాని శుభానిధివర్తయాల తేమేదానోయ్యాయి.

కాన్ఫ్లిక్టులంబలినవాడికి విశేషం ఉండ

వంటారు. రెండవ వందవర్ష ప్రజాభివృద్ధి ఇది నిజమనిపిస్తుంది. విదేశాల వయా దాక్షిణ్యాలందూ ఎక్కువ భాగం ఆధారపడితే గాని తెరవేరిన ఆర్థిక ప్రణాళిక భారత దేశంకప్పు ఇంతవరకు ఏ నాగరికదేశమా తయారుచేసుకోలేదు.

ప్రణాళికాసం భారతదేశం స్వయంగా పోగుచేసుకున్న దెబ్బ 1956 లో యా. 850 కొట్టుకొత్తే. ఈ దెబ్బ పునాదిమీద కనిపించి యా. 4800 కొట్టు కొద్ది పెడితేనే గాని పూర్తికాని ఒక బ్రహ్మాండమైన ప్రణాళికాసాధనం నిర్మించ నిశ్చయించారు భారతభాగ్యనిధాతలు. నిశ్చయించి "ప్రణాళిక మునిగితే ముడుగుతాం; లేదితే తేలాం" అని పాట ప్రారంభించారు. ఈపాట!

శ్రీ కృష్ణ

[ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

శేషభ్యసంగీతంగా, 'ఏ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో ఆసంవత్సరం కాస్తకాస్తకంగా' అని మొదలుపెట్టారు. ప్రణాళికల్లా ముఖ్యమైన భాగాలను నిర్వహించాలన్న యా 700 కొట్ల చాకా విదేశీద్రవ్యం అవసరమయ్యేట్లు కనిపించింది. గొప్పకోసం ప్రాభువాడడం వల్లనే సరియైన నిర్ణయాలు చేయలేకపోయారు. ఇప్పుడు మొహం చెల్లక పోవటం వల్లనే పిండికి తగటుగా కొట్టెను తగ్గించుకోవడానికి వెనకాడు తున్నారు.

భారతదేశం ఆర్థికంగా వెనకబడిన దేశం. అవునా! కాని కార్మిక శాసనాల విషయంలోను, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల విషయంలోను, కాగా భాగ్యవంత మైన దేశాలలో సమానస్థాయాలో ఉంటోంది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ వ్యాపార, సుంకాల జనీవా ఒప్పందం (జి. ఎ. టి. టి.) సమావేశాల్లో భారతీయ ప్రతినిధులు తమదేశం వెనుకబడిన దేశం కనుక ఏచేవో రాహితీ లివ్వాలని ఒత్తిడి చేస్తారు. మరోవంక ఆదేశనీనాలో మరో భారతీయ ప్రతినిధివర్గం తమదేశంలో

(బిటన్తో పోల్చదగిన ఆర్థికత నవిన వద్దకులో కార్మికశాసనాలు, సాంఘిక శ్రేయ: కార్యక్రమాలు ఉన్నాయని గర్వంగా చెప్పుకుంటుంది. రష్యా, జపాన్ మొదలైన దేశాలు ఏదోవిధంగా ప్రజల్ని బాధపెట్టే పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాధించాయి. భారతదేశంమాత్రం ఎవరికీ నోప్పిలేవందా అభివృద్ధి సాధించాలని, చైవాకంటే త్వరగా అభివృద్ధి కావాలని ఆకే వదలలేదు. ఆకే వడితే వడవచ్చునుగాని, కష్టపడి పని చేయాలనే మన స్వరచయ, క్రమ శిక్షణా చెప్పితిన్నాయి.

1957 లో భారతదేశపు సంస్కృతి మాదా అమాఘంగా అభివృద్ధి అయింది. సంస్కృతిని ఇంగ్లీషులో 'కల్చర్' అంటారు. కల్చర్ ను అర్థం అక్కోర్ డికనరీలో "విద్యవలన, శిక్షణవలన అభివృద్ధిని, సంస్కారమును సాధించుట" అని ఉంటుంది. "మనస్సు, అభిరుచులు, అలవాటు నుశిక్షితములై, మనస్కృతములగుట" అనిమాదా అర్థం. గడచిన పదేళ్లలో భారతదేశపు కల్చర్ ను అభివృద్ధి చేయడానికి కొట్లకొలదివరకు చెప్పించారు. శిరకాలములో మాన్యధిల్లీలో ఎక్కడమానీవా నిర్విరామంగా నాటకాలు, నృత్యాలు, గానసభలు చూడే రి పోతూంటాయి. చిత్రకళా, ఛాయాచిత్రకళా, నావ పద నృత్య ప్రదిర్వనాలు జరుగుతాయి. నాటియ వస్తు ప్రదర్శన మందిరం తయారులోఉంది. నాటియ నాటకాల పోనింగ్ లో ఉంది. నిజమే—కాని మనోప్రక్క సంస్కృతికి సంబంధించిన చిహ్నాలన్నీ ధ్వంసమై పోతున్నా ఉన్నాయి.

మాన్యధిల్లీలో అందమైన పచ్చిక పట్టులు పొడయ్యాయి. రోడ్లపక్క చెట్లు నాశనమయ్యాయి. కేంద్ర సచివాలయం కబానీ బహులా తయారైంది. ఇంకా ఇలాటి ఉదాహరణ లెన్నో!

స్వప్రయోజనాలకోసం పిల్లల్ని నాడు కోవడం కూడా గత సంవత్సరపు విశిష్టతలలో ఒకటి. ప్రధానమంత్రి తన జన్మదినం నాడు ఒక పూటంతా పిల్లలతో కాల

నాడు. ఆయన మనకు క్రిమి
... పిల్లల మంత్రానికి చాలా
... పోయి. ఇదంతా చూసి విరుదులకోసం
చావులా చేసారు పిల్లల ముఖాలపై భారీ ఎత్తున
అంభారీలు చేసి పేరుకోసం ఎక్రూకడం
పొగించారు. ఇటీవల ఒక జన్మదిన సందర్భా
నికి లారీనిండా పిల్లల్ని మౌనుకోచ్చారు. ఆ
జీవీకందుల్ని మంచినీళ్ళు కావాలా అని
అడిగే డిక్కు కూడా లేదు. అంతగా ఏ పిల్లా
డైనా "బాబ్బ" అని ఏడిస్తే తోటలాని ఒక
కొలనునుంచి వడపోయిని నీరు వట్టించారు.
దీనిపై వేరే వ్యాఖ్యచేసి?

1957 లో కల్లా నిష్పవార్యక మైన అంకం
కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులకు. దీనికి లెనిన్ లాంటి
వాడు క్రి ఎస్. కే. జే. భారత ప్రభుత్వం
రెండు ప్రంభాలమేడ. ఒక ప్రంభం కృష్ణ
మీసన్, మరో ప్రంభం ఎస్. కే. జే.

గత సంవత్సరం కాంగ్రెస్ పరిపాలకులు
రెండు కమిటీలు చేశారు. ఒకటి క్రి ఆకోక
మేనాకా ఆధ్వర్యన ఆహారావ్యాసంభం.
మరోటి క్రి బల్యంతరాంగోపాల్ ఆధ్వ
ర్యన ప్రజాశిక్ష ప్రాజెక్టుల సంభం. ఈ
రెండు సంఘాలూ స్వతంత్రంగా విచారణలు
జరిపి కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టు నిర్వహణంపై
భూతైన విమర్శలు చేశాయి. ఏనుగుపోతుంటే
మక్కలు మొరుగుతాయట. మొరిగితే ఏనుగు
కేంలేఖ్లా? కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులు బహుం
డంగా పనిచేస్తున్నాయనే ప్రభుత్వం అను
కుంటుంది. క్రి ఆకోక మేనాకా పోవరిను
అందుకని గ్రామాల్లో కాంగ్రెసు బలపడడం
ఆయన కిష్టం లేకనే ఆలా అన్నారేమో! క్రి
బల్యంత రాంగోపాల్ కి డబ్బు పొదుపు
చెయ్యాలనడం తప్ప ఇంకేమీ అక్కలేదు.
అందుకే ఆలా విమర్శించారేమో!

గ్రామాల్లో ఈనాడు 1½ లక్షమంది
కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టు పనివారు ఉన్నారు.
1961 నాటికి వీరి సంఖ్య 8 లక్షలకాకా
పెరగవచ్చునట. కాంగ్రెసుకి మేధావుల్లో
పలుకుపడిపోయింది. ఈ సంగతి కాంగ్రెసు
నాయకులే ఈమధ్య ఒప్పేసుకున్నారు. కనక
గ్రామ ప్రజలమీదనే కాంగ్రెసు ఆధారపడి
ఉండాలన్నమాట. దేశాన్ని కమ్యూనిజం
మంచి రక్షించడానికి గ్రామస్థాయిలో పని
చారివ్వారా డబ్బు విధ్వలవిడిగావెచ్చించడం
ఒక మార్గం అన్నమాట.

ఒక సంవత్సరం నశిస్తోంది,
మరో సంవత్సరం హనిస్తోంది.
పాతదాన్ని పోనియో,
కోతిదాన్ని రానియో.
చీపుచింతల్ని పోనియో,
అధికారగర్వాన్ని
అభివార్యమదాన్ని

వ్యూహాన్ని, కోటాన్ని
పోనియో, పోనియో!
అసత్యాన్ని పోనియో,
నుసత్యాన్ని రానియో.
మధుర తర వర్షాన్ని, భర్తృతవర్షాన్ని
ఉత్తమాత్తమ జీవితాన్ని రానియో.

శత్రునిరతిని, వ్యాధుర గ్రీని రానియో.
బతుకీయని, తలవంచని పిరుగ్ని,
కరుణామయహృదయుగ్ని రానియో.
నవాప్రాచూల కాంతిని
సంక్రాంతిని రానియో! రానియో!

సంక్రాంతి శుభ, సంతోష సమయాన
మా కౌతాదారులకు, శ్రేయోభిలాషులకు, మిత్రులకు

అభివందనలు

—(—)

సి నీ ఆర్ ట్యు,

(ఆర్టిస్టు : జి. ముచ్చయ్య)

మర్గా కళామందిరం ఎదురుగా

గాంధీనగరం - విజయవాడ-2.

"ప్రజాప యోగకరమైన నేతా తత్వరత, నిజాయితీ పరి
పాలన, ఉన్నత స్థాయి కార్యాచరణ వీని నమసరించు
యే సంస్థయొక్క అభివృద్ధి గాని గమనింపవలసి యున్నది..."

— డాక్టర్. ఎస్. రాధాకృష్ణన్.

హిందూస్థాన్ ఐడియల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

(ఇండియాలో స్థాపితం : 1935)

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు

పోస్టు బాక్సు నెం. 144,

నెలటల్ బ్యాంక్ బిల్డింగ్, నుల్లావలూర్. హైదరాబాద్.

అగ్ని, మోటారు, వ్యక్తిగత ప్రమాదాలు, ఫైడెలిటీ గ్యారంటీ,
క్యాష్-యన్ - ట్రాన్సిట్ వగైరా భీమాలు చేయుదురు.

ఆఫీసులు :

అహమ్మదాబాద్, బొంబాయి, కోయంబత్తూరు, నుంటూరు, కాకినాడ,
మచిలీపట్నం, మద్రాసు, విజయనగరం.

ఎస్. రామాచారి,

జనరల్ మేనేజరు.

TVKR

సంక్రాంతి కుభోదయతే

మంత రహాజీవనహేం,
మంజుమగుగు తెరలో కయి
నిందిన తూదపు రాసి
కాంతనాంగముల నూర్య క
కాంతలములు చందరించె
తెనకళాపుచిన్న పి వ
వృద్ధి పెట్టను నవరించెను.
నమ్మడితూములైదువ
నందెనిండుగా నవ్వెను
అంతిశాపుటింతి వలపు
వొంతరలైత్రగ యాడెను.
నేవంతిసీమంతిని
భావగీతములు పాడెను

||సం||

||సం||

||సం||

[ఉదయకాల గంగీతం]

మూర్తి

తొలిసందేహాల త
కుటుంబ జల్మెడు కపోత
ఫలకాలపై నీలి
యలకాళి తొలుకాడ;
నిదురకొని మన్న
మడవలి రమ్మ
ఎవలోన క్రొందలపు
రెగవమ్మ రమ్మ!

... ..

కానంత కదలి ఇం
కను కనులో మూసెదపు!
చిరుకొవివరదాలు
వరహాసమా పెదపు!
తెలిసే పో నీ నిదుర కలువా
ఇక నమ్మ నివరించగలవా!

లక్ష్మి

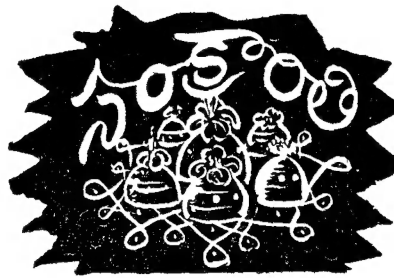
జరపాలు చాలించుమోయా!
వా మధు
శ్మశ్మశాండము తొగకపోయా!
కలలోన నీవు వ
శ్మశరాజునై నాభి
నీడు తారగ మారినాడు
నీగుండె
పైవ వలపులు సూరినాను

మూర్తి

కలకరిగిన ముత్రమ్మున
కలవరమేలా పోలా!
కలలోనలి నెలరాయడు
నిలిచెగదా నీ నైవాల!

లక్ష్మి

ఐవ నిదుర లేపువంతి
అవసరమేమోయా?

క్రమ్యుర లభియించిన ఆ
కలలోనలి మోయా....!

మూర్తి

కలలో మెప్పుయిన
కనవచ్చు నింతి!
మరల నేరెంచునా
మకరసంక్రాంతి!

లక్ష్మి

ఈనాడే సంక్రాంతి
యా నా పియతమా!
కలబయల్లన నేను
మరచినాను నునా!

మూర్తి

కలలోన మునిగి సం
క్రాంతి నే మరచితివి!
సంక్రాంతి సంక్రాంత
నఖుని మరచెదవేమో!
గెమ్మా నుచోపిసి
లిలావిలాసిసి!

లక్ష్మి

అరేబలే మా వదివగాదూ!
పొడువైన దిగినాడుకాదూ!
పొడువైన దిగినాడుకాదూ!
ఎందుకు దిగవలే నంటా
కా

లక్ష్మి

జీగారలు మాయంటా!
అవ్వయగారూ మీ రెండులకొ
అవుడే మేల్కొన్నారా?
పొవం వదివను నిదురలేకి
వరిచోవము లాడేయ!

లక్ష్మి

కాణీకా దాపీనైనా
మీ నాలుక చలువేలే!
అన్నా నెలెండిదరికి ఎ
ల్లప్పుడు పరిచోపాలే!

లక్ష్మి

వదివగాదు మీ అభివందనాల
నిదో స్వీకరించెదను.

సి. నారాయణరెడ్డి

కదలిరంతు రంగవల్లదిద మీ
కదో మోకరించెదను.

* * *

వాయుగానం

తెలుగువాళ్ళు నేడన విలోకించివా
కలయంపిజలు కన్నులు కానుపించేదు!
నిగలలో అంతులను చేమంతులను నిర్మి
జలతాగుటంచువల్లలు సాగనుగా చాల్చి
నెలలి రీ సంక్రాంతి తెలుగుపండుగవాడు
జడయాడు గొప్పిచేవరలె యనిపించెదు.

లక్ష్మి

రంగురంగుల మేలి
రంగవల్లల వడుగు
సింగార మెలికించు
క్రిజేవి మావదివ
ఈవంక లిలకించవచ్చు
నీపాలి
క్రి విష్ణుమూర్తి కలవచ్చు!
కోటి ముత్యవల
కో నూడి గొప్పిళ్ళ
పొటలను పొడుపుందామా ఓ వదివ
అటలను అడుగుందామా?

లక్ష్మి

చిన్నారి మరదలా!
క్రి విష్ణు నిట నుండ
పొటలను పొడలేనమ్మా
అటలను అడలేనమ్మా!

మూర్తి

క్రిజేవి యింతిము
కోధవడి విష్ణువిదో
అంగణమ్మును విడనెంత

పొటలను

అవకాశమియగా నెంత!

లక్ష్మి

నిగరివదివా సింగారివదివా
మృగలపై మనసాగిన వదివా
క్రి విష్ణుమూర్తి నిష్క్రమించే నీ
మాకువేమి ఒక గీతం పాడక!

* * *

బృందగానం

గొప్పిళ్ళో గొప్పిళ్ళో!

లక్ష్మి

కోలనిలోపలికి గొప్పిళ్ళో!

యదు

ముఖచిత్రం : పల్లెపడుచు

చిత్రకారుడు : ఆ. వైదిరాజు.

వ్యవసాయ గొప్పిల్లో!

బృంద గానం

కొండ గొడుగుగా గోవులగాచిన
కొండక శకువుకు గొప్పిల్లో!
దుండగంపు దైత్యుల కెలను కల
నుండు గండనికి గొప్పిల్లో!

లక్ష్మి

వండివైరులను తరిమిన వైరుల
నుండే దిగులునకు గొప్పిల్లో!
వండి పైడియగు వెంకటగిరిపై
కొండలయ్యకును గొప్పిల్లో!"

బృంద గానం

గొప్పిల్లో! గొప్పిల్లో!!

ల ర

చూచితిర ఓయమ్మలారా

చూ వదివ

తోద్యంపుపాట విన్నార!
మాధవుడు లేనిదే
మన లేడు మాయంబ!
గొప్పిళ్ళ పాటలో
గూడ మాధవుడంబ!

చూచి!

లక్ష్మి

అమ్మలారా మీరు నమ్మతోకండి!
ఎగతాళి మా మరదలికి ప్రహజమండి!
అమె అన్నయ్య ఈ
యవసరమ్మున లేడు
గాని అన్నిట యీమె
కరడు తోబుట్టువే!

ల ర

చూ వదివ వర్తనలలో వాసిగాంచినది
తెలియ దీవివయమ్ము నెలకలారా మీకు
చూవదివ యలుక కుటుమాయమెవోలేను
చదువు నింకొకపాట శంక్రాంతిపూట.

బృంద గానం

గొప్పియల్లో! గొప్పియల్లో!!

లక్ష్మి

"చందమామ! చందమామ!
ఓ చందమామ! ఓ చందమామ!!
చందమామామకు పిల్ల లేందరు?
నీలాగిరి కన్యాలందరు
నీలాగిరి కన్యాలకు నిత్యమల్లెతోట!
నిత్యమల్లెతోటలోన మంచినీళ్ళు
కావులంబ

మంచినీళ్ళ కావులకు మల్లెల తాడు!
మల్లెల తాడునకు గిల్లకల్ల చెంబూ"

బృంద గానం

గొప్పియల్లో...గొప్పియల్లో...

అంధ్ర - బారవరీక

వాయు గానం

గొప్పిపాటలా కోలాపాటలు
కోడిపుంజాలా ఘోరావేళు
గంగద్దుల మెడగంటలవాదము
కాలచారికల ప్రగాఢమోదము;
తెలుగుటూళ్ళలో ప్రతిధ్వనించెను.
తెలుగునీల సంత్రాంతి రహించెను.

* * *

గంగద్దులవాడు

దూ: దూ: జనవన్నా!
దూ: దూ: జనవన్నా!
అయ్యగారికి దండంపెట్టు
అమ్మగారికి దండంపెట్టు
వట్టుకొలువలు పెడుతాడు
పైడిమొవ్వలను కడుతాడు
దూ: దూ: జనవన్నా!
దూ: దూ: జనవన్నా!
శివుని మాటలకు శిరసాడించి
పార్వతి మురియగ వరువులు దీసి
వండికొండపై వెలసిన జనవా!
వండిదేవరను చార్మిక జనవా!
దూ: దూ: జనవన్నా!
దూ: దూ: జనవన్నా!
మందుకొక్కో తాకరించరా
వెనుకకొక్కో నీరిదియండరా
దొరగాకొసగే జరిచుప్రముఖ
విరాట మూపున ధరించరా.

దూ!

ల ర

వండిదేవరను చార్మిక జనవా!
వయతో అటను రిగించవయా!
చూ వదివగారు మామంచివాడు
వట్టుకున్నయను బహుకరించుడు

లక్ష్మి

ఓ జనవన్నా! ఓ జనవన్నా!
ఓక్క నినుడుమే నిల్పవన్నా!
చూ మరదలి అన్నయ్యగారి కా
క్కిరు కాలవను మీ కోశంగదను.

మూర్తి

ఇంకొక నినుడు మౌ జనవన్నా!
ఎటాగయినా నిల్పాంటే కా
చెల్లెలి వదివకు రలిగారిదీన
వట్టుచీర నే బహుకరించును.

గంగద్దులవాడు

దూ: దూ: జనవన్నా!
దొరగారిది మా దొడ్డ చేయిరా!
అమ్మగారిది అమ్మగారి సమే!
భవభావ్యాలతో ఘనముగ మీయా
కలకాయను వర్ణిల్లార!

లక్ష్మి
చృగాళ్ళ కడుపులు నిండారె.

వాయుగానం

శంక్రాంతి కుఠోదయ వేళా
చూ
మంతరమా దీవనపాల!

హెచ్చరిక!

మీ జలుబు ప్రమాదకరంగావచ్చు!

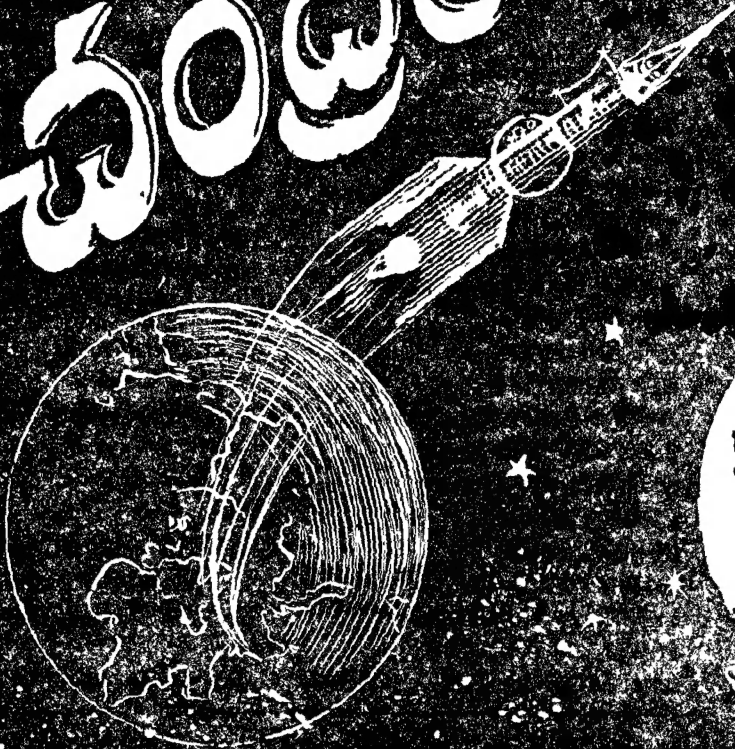
మీ జలుబు ముదిరి, ప్రమాదకరమైన వ్యాధికి
దిండకముందే చూచిన ఈ పూత మందుతో
జలుబును నివారించుకోండి.
జలుబును 2 ఏదాల నివారిస్తుంది!

1 ముక్కు ద్వారా వనిచేస్తుంది.
2 దిమ్మ ద్వారా ము చేస్తుంది.
విక్స్ వెపెరెట్ దుద్దినపుడు చూచిన దాని వానన ముక్కులో గుండాను, గంతులోగుండాను క్వాన దాళాలలో విడి పాయ జలుబును నివారిస్తుంది.
విక్స్ వెపెరెట్ దుద్దినపుడు, చర్మానికి వేడిక్కి గుండె లలో వించి జలుబు బాధను నివారిస్తుంది.

విక్స్ వెపెరెట్ కొమ్ము, గొంతు పీపులపై దుద్దండి.

చంద్రలోకయాత్ర

బహుమతి కథ:

కొల్లకూరి
శేషగిరిరావు

“రెండు భాసలుచేసిన శేషగిరికి
వారంటునురప్పించుకుని గరమాడేళ్ళ
నుంచి దేశంలోని పోలీసుదళాన్ని ముప్పు
లిప్పలుపెట్టి ఎన్నో అత్యాచారాలుచేసిన
కొంగరాముడికి ఉరిశిక్ష విధించడమైనది.
ఇంకొక వారంలోచాలా ఇతడు ఉరితీయ
బడతాడు” అంటున్న బడి తీర్పువాక్యాలు
వా కుడి చెవిలోంచి ఎడమచేవివ్వారా
అత్యంతలో: మాకు కు విప్పిపోయాయి.
వ్యాయాన్ని రప్పించుకు తిరిగేవాకి
తక్కులో బలమవడం, చాటునఉండిలో:కా
నికి అపకారంచేసే ఘరానామనుష్యులని బయ
టికి లేవడం, ఎంతో తెలివిగా నాపై మోపిన
శేరాల్ని తప్పించుకొని, నా నిర్దోషత్వాన్ని
నిరూపించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ పరిస్థితుల
ప్రాతికూల్యంవల్ల నా బ్రతుకుకోసం తమాషా
చార్యాలుచేయడం నేను చేసిన అత్యా
చారాలు అయ్యాయి. నాకు ఉరిశిక్ష వడడం
వల్ల సంతోషించేవారెంతమందినా, నిచ్చారించేవాడెవరూ ఉన్నారే అనే
దైర్యంతో చిరునవ్వుతో రక్షకభటులమధ్య
జోసులోంచి దిగాను.

ఇంకొకవారంలో ఈ తుప్పుచేసిరి అంత

మాకుంది... ఇంకొక అరు రోజులు... బదు
రోజులు... కాలంను రోజులు. ఆ, ఏమిటికి
ఖైదు కలుపుడగర తాళం చప్పుడవుతోందే?
తోళ్ళలా పాసుకున్న రొట్టెలంది నార్
రిచ్చిన మురికినీళ్ళతో చాచాం తీర్పుకోని
ఇంకొక రెండుగంటలన్నా కాశడకి అదిగో
ఎందుకో నవీస్పెక్టర్ గారు వస్తున్నాడు.
‘నడు బయటికి’ అనే కేకతో ఉరిక్కిరడి
ఖైదు బయటికివచ్చి అక్కడున్న ఇంకో అరు
రితో కలిశాను. ఇంకొక నాలురోజుల వ్యవధి
ఉండవకున్న కుభిమచూర్రం అప్పుడే
వచ్చేసినా అనుకుంటూ, రిక్కిన చాల్సి
సంకల్పవత్సడుతో క్రుతికలుపుతూ ఇవరికి
వచ్చాను.

విజిటర్ గదిలో నలుగురు పెద్దమనుష్యులు
కుర్చీలపై ఉన్నారు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు
వారెందరికీ వందనం సమర్పించి చూలో
ఒక్కొక్కరినీ చూపిస్తూ, ‘ఇతడు రెరిన్
సింగ్ బి. ఎ., ఇతడు రమేష్ బి. ఎ., ఇతడు
రామారావు బి. ఎస్. సి.” అంటూ ముప్పు
ల్పందిరి పరిచయం చేశాడు.

ఆ తర్వాత ఓ పెద్దమనిషి లేచి మాతో
ఇలా అన్నాడు: “మీరందరూ ఘోర

శేరాలుచేసి ఇంకొక కళ్ళంలాగా ప్రాణాలు
పోగొట్టుకోకున్నా చొర్యాళ్ళు. కాని
మీకు ఇంతకన్నా దైర్యంగా ప్రాణాలు
పోగొట్టుకోనే అవకాశం ఇవ్వడానికి మేము
ఇక్కడికి వచ్చాము. మా ఎటామిక్ రివర్సి
ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు చంద్రగ్రహానికి ఇప్పు
టికి ఏడురాళ్ళు పంపించారు. కాటన్నిటి
లోనూ కుక్కరినీ, కుందేళ్ళనీ కూడా పెట్టా
రు. ఈ రాళ్ళలో బదు ధూవాతావరణం
చాటకుండానే నేల కుట్టపై భస్మీకరణం
చిపోయాయి. రిక్కినరెండూ, ఏమైనాయో
పత్రాలేదు. చాటిలోంచి స్వీల్పు ఒకటి
రెండు గంటలసేపు వచ్చి ఆగిపోయాయి.
ఇప్పుడు ఆ విధమైన పరిశోధనలు మాకు ఉప
యోగించ వ న సీ, మునుష్యులే రాక
ట్లో వెళ్ళాలనీ నిశ్చయించాము. ఇలాంటి
పరిశోధనల్లో ప్రాణం కోల్పోవడానికి నెలెం
సిద్ధపడేవారు కొంతమంది ఉన్నారు, ఇప్పుటి
వరకూ జరిగినవాటినిబట్టిచూస్తే విలువలేని
ప్రాణాల్నే ముందు త్యాగంచేయడం మంచి
దని మాకు తోచింది. అందుకే మీనవ్వుకు
వచ్చాము. ఎందుకూ పనికిరాకుండా ఉరి
శిక్షపొందడంకన్నా ఇలాంటి పరిశోధనల్లో

దాన్ని త్యాగంచేయడం మీకు మంచిదే. మరణశిక్ష పొందినవారికి అదే ఇంకోవిధంగా ఇచ్చినట్లుంటుంది కాబట్టి మాకు బాధలేదు. దీనికి ఇప్పటికీ ముందుకు వచ్చేవారికి మేము తయారుచేసిన కొత్త రాకెట్లు సడపడంలో తగిన శిక్షణ ఇచ్చి యుద్ధ పరిస్థితులను మాత్రం చెప్పగలము."

ఈ మాటలు వింటూంటే అగాధంలోకి పడిపోతున్నవాడికి పట్టుకొమ్మ దొరికినట్లుంది నాకు. అదీ చందపాపుకొమ్మ! నాకు దాని అసలుగానే విరిగిపోయినా దానితో పాటు నేలపాలైన నాకు దాని విలువన్నా దక్కలేదు. గదా అనే తప్పిపోయింది. అయినా మాట్లాడడం ఆపగానే 'నేను తయార' అంటూ సంతోష గలగలతో ఒక అడుగు ముందుకు వేశాను. ఇంకో రెండు నిమిషాల్లో రథస్థింశా, విశ్వేశ్వరదా నాతో కలిశారు. అక్కడ నాకు మాత్రం ఆకలిపడి దుర్బర శంపాందశంకా, తలపాదరికీ అనుభవించడమే ముంచిననుకున్నాడు కొవ్వూ, మాట్లాడక తిరుగుకున్నాడు.

2

దాదాపు నెలరోజుల్లో రాకెట్ల వడపడం, సిగ్నల్స్ ఇవ్వడం పూర్తిగా నేర్చుకొన్నాము. చేతికి సంకెళ్లు లేకపోయినా మామీద ఎప్పుడూ నువ్వు పడరా చాలా కఠినంగానే ఉంటూ ఉండేది. కాని ఒక సామాన్యత్యాగి చిరునవ్వులతో తయారవుతున్న ముమ్మర్ని చాలామంది సామర్యంతో చూస్తున్నారని మేము ఊహించగలిగాము. తక్కిన జైల్కుల్ని కంటిమీద ముత్రంమీద కి ఇరవైమంది ముమ్మర్ని చేరారు. మా ఇరవై ముగిరిలోనూ ముగ్గురు జైల్ విమానాల బ్రయల్ ఫైట్ లో ప్రమాదంలో చిక్కుకొని మరణించారు. తక్కిన వార్ని నాలుగు బృందాలుగా విడదీశారు. నేనూ, సింగు, మోహన్ లాల్ రెండవ బ్యాచ్ లో పడ్డాం.

ఆ రోజు మొదటి బృందం వాళ్ళ ప్రయాణం. వాళ్ళ నలుగురిలోనూ విశ్వేశ్వరదా ఉన్నాడు. ప్రాధున్న 8-80 గంటలకి రాకెట్ల బయలుదేరింది. రాకెట్ల బయలుదేరడాన్ని బట్టి అది తప్పకుండా భూవాతావరణం దాటిపోతుందని అనుకున్నాడు. ఇంకా ఆనుకోవలసిన కొంత నేలేదు. ఆకాశమంతా పొగతో నిండిపోయి, పెద్ద మంటలతో రాకెట్ల నేలమట్టం వింది. ఒక వేడి నిట్టూర్పుతో మేము తాళుకున్నాం.

ఇంకో విడు రోజుల్లో మా ప్రయాణం ఉండనగానే ముమ్మర్ని రాకెట్ల పరీక్ష చేయించారు. మా రాకెట్ దాదాపు 80

అడుగుల ఎత్తుంది. దానిలో క్రింది 15 అడుగులవరకు జైల్ ని తయారుచేసే మిషన్లు అవ్వడం వచ్చింది. ప్రై కంపార్ట్ మెంట్ ని నిర్మించే మిషన్లు ఎక్కారే. ఇక్కడ రాకెట్ గోడల ముందం దాదాపు ఒక అడుగుదాకా ఉంది. లోపలంతా ఎయిర్ కండిషన్ చేయబడి, వీడనశీల ఎప్పుడూ ఒక విధంగా ఉండేట్లు అమర్చబడి ఉంది. విద్యుచ్ఛక్తి తయారుచేసే డ్రైవర్లు, సిగ్నల్స్ ఇవ్వడానికి రేడార్, మార్బిడాని! పోఫాలు, ఈ కంపార్ట్ మెంట్ చాలా గుఖం గానే కనిపించింది. నేను మొదటి అదీ జాగ్రత్తగా పరీక్షించి ఎక్కడా రీక్ష అదీ లేదని నిర్ధారణ చేసుకుని, తదుపరి గా ఉన్నట్లుపించిన మూలనీ, నట్లనీ బాగా విగించి క్రిందికి దిగాను. మాకు, దాదాపు 15 రోజులకి సరిపడ ఆహారాన్ని, 4 రుపాయల్ని, 4 బార్నిలెట్లనీ, ఒక చిన్న మోర్ కార్పర్ విడిభాగాలనీ దాంట్ల పెట్టించాము.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు మా ముహూర్తం నిశ్చయమైంది. ఎనిమిదిగంటల కంటే సయించకపోయినా నాలుగు ముగ్గురు జైల్ రాకెట్ల వైపు నడిచాను. నా వెనకాలే సింగు, లూకా వచ్చారు. ఎమ్. ఎస్. సి. వట్టాపుమ్మకున్న లాల్ పాపం అనాయకుడు. తాళిట్ల భార్యని ఎలా చంపగలిగాడా అనిపించింది అతన్ని చూడగానే. అంత చదువున్నవాడే, ఇలాంటి అవకాశాన్ని వారనిదీచి తిరిగియింతుకొనా అనే అభిమానంతో ఈ సామానానికి ఒడిగట్టాడే

గాని, తీరా సమయం దగ్గరికి వచ్చే సరికి చప్పగా చల్లారిపోయి, పాత పోయూడు ముసి! నేనంత ధైర్యం చెప్పినా ఇంకా నీరికగా తయారయ్యాను. సింగు మాత్రం నిండు పండ-లోగడు. అతని భావాలేమిటో చేతుడికెక్క! 'కలిసి చాడదానికి సిద్ధపడ్డాం. మానవిద్ధరం ప్రాణమిత్రులం భాయి!' అన్నాడు నాతో. మాలో ఎంతో ఆనందాన్ని ప్రకటించుకున్నది నేను మాత్రమే. "ఒక ఆత్మగర్వమైన కార్యాన్ని చేయబోతున్నావనీ, దీంట్లో కృతార్థుడయితే ఈ ప్రపంచానికింతా మార్గదర్శకుడికావాలనీ, లేక నశించానా తప్పువచ్చే దావు ఇవాళే వస్తుందికదా అనేభీమాతోనూ ధైర్యంతోనూ పొంగిపోతున్నాను.

మేము స్టేస్ నూట్లు అది ధరించేసరికి 9 గంటలయింది. మాకు రెండు ఫర్మాంగుల మూరంలోనన్న ఆడిటోరియం ఆప్యతే కిటకిటలాడడం మొదలుపెట్టింది. మా అంతర్గత ప్రయాణం చూసేటందుకు సిగ్నల్ ఆఫ్ రేటర్లు వాళ్ళు సిద్ధంకావడం మొదలు పెట్టారు. నేను రేడార్లు, డ్రైవర్లు మొదలైన వాళ్ళు పనిచేస్తున్నట్లు ఇంకోసారి టైప్ చేసి చూసుకొన్నాను. క్రింది కంపార్ట్ మెంటంతా గాలిమారకుండా గట్టిగా ఉన్నట్లుగూడా సరిచేసుకున్నాను. 10-80 అయ్యేసరికి మాకు కొవలవినన్న చచ్చినట్లు నిశ్చయం చేసుకొని రాకెట్ తలుపు బంధించివేశాను. లోపల ఏక కండిషనింగ్ చేసే మిషన్లు, వీడనశీలని సరిచేసే మిషన్లు పనిచేయించాడు సింగ్

బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా లిమిటెడ్,

స్థాపకం : 1908.

అనుమతించిన మూలధనం	రూ. 2,40,00,000
జారీచేసిన చందా వేయబడిన మూలధనం	రూ. 2,00,00,000
పిలువబడి, చెల్లింపబడిన మూలధనం	రూ. 1,00,00,000
రిజర్వు ఫండుల యితర రిజర్వులు	రూ. 1,28,00,000

విదేశీయ ప్రాచీన:- వార్-ఇన్-సలాం - కంపాల, - ముంబాయి - నైరోబి. లండన్ అఫీసు:- 108, ఓర్ట్ (బాడ్ స్క్విర్), లండన్ ఇ. సి. 2.

వర్షిక ఇండియా ప్రాచీన:

ఆల్ఫ్రెడ్, వెంకటాచల, కొచ్చిన్, కోయంబటూరు, నంటూరు, హైదరాబాదు, సికిందరాబాద్, మద్రాసు. (జార్జిటౌన్, త్యాగరాయనగర్, మైలాపూర్.)

ప్రపంచంలోని ప్రధాన నగరాలన్నింటిలో కరెన్సీ డెపొజిట్ గలదు.

కొద్దికాలపు పెట్టుబడులు, 1 నెలనుండి 12 నెలల వరకు దీపాజిల్లు, ఆకర్షణీయమైన రేట్లలో అంగీకరింపబడును.

నేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లమీద సాలుకు 2 1/2% వడ్డీ యివ్వబడును.

మా కి సంబంధిత క్యాష్ సర్టిఫికేట్లు సాలుకు 8 1/2% చక్రవడ్డీతో తిరుగు యివ్వబడును,

శ్రీ. గోపాలరావు, ఎమ్. ఎం. శ్రీనివాసరావు, మేనేజర్, మద్రాసు. జనరల్ మేనేజర్.

★ చంద్రలోకయాత్ర ★

ఈలోగా. మాకున్న గడియారాన్నింటిని పరిగ్రహించుకుని 11-80 అవగానే జెట్ బాగా చిక్కవడేందుకు మరలిపి, సింగ్ నీ, లాల్ నీ పెట్టుకట్టుకోమన్నాను. లాల్ తన కళ్ళి గంఠిల్ని, ఇప్పులో దూదీనీ పెట్టుకుని అడిగాడు. అలాగే చేశాను. ఒక్కసారిగా సుకండుకు ఏడున్నరమైళ్ళు వేగంతో రాకెట్ బయలుదేరే ఖంగారులో వారికే పళ్ళ మధ్యపడి తెగకుండా ఉండేటందుకు సింగ్ నీ, లాల్ నీ ఇలా పెన్సిలూ బోల్ట్ నీ కట్టుకోమని ఇచ్చాడు. సింగ్ విషయంగా చిరువపు నవ్వి, ఆ పెన్సిల్ తీసుకున్నాడు. నేను జెట్ నీ అతి వేగంగా బహిర్గతంచేసి మర పక్కనున్న పోఫాలో నన్ను గట్టిగా పీట్ కేట్ ను కున్నాడు. ఈ లోపునే ఒక్క ఊపుతో పాడవకుండా ఉండేటందుకు రేడాల్నీ, డైనహోనీ, తక్కిన అన్నింటినీ, (ఒక్కపిడవ క్లి మిషన్ తప్ప) బంధించి చేశాను. పెన్సిల్ ని పళ్ళమధ్య కరుచుకొని టైప్ చేశాను. 11-58 బండి. ఎదురుగా ఉన్న గాజా కిటికీలోంచి దూరంగా మాకేసి మానున్న జనపమూసానికీ కళ్ళతోనే విడ్డో లిచ్చాను. దాంట్లానే లీలగా కనిపిస్తున్న భూ మాతవద్దకుడ సెలవుతీసుకున్నాను ధయంతో

లాల్ వణికిపోతున్నాడు. సింగ్ నిమిరిత శేత్రాలలో రాకెట్ వెకస్సు చూస్తున్నాడు. అప్పుడు 11-58. మరవైపుకి నా చేతులు కెళ్ళా వంటున్నాయి. నవనాడులూ క్రుంగి పోతున్నట్లుంది. తీగ పీఠంగా 12 సమీపి పోంది. మానవ సహజమైన ధయకీ కృత యా న్నాక్రమించుకొని చేతికి సకలు చేస్తోంది. కాని తప్పదు. నేను భూమినివదిలి పోవల్సిందే; అయితే చంద్రలోకానికీ, లేక యనుపడవానికీ! పెద్దముల్లు, చిన్నముల్లు సుకండ్లములు 12 వడ కలకగానే చేయ్యి, ఒక్కసారిగాదూకి మర నొక్కేసింది. భూర మేన ధ్వనితో ఇవులు గింపురుమన్నాయి! కళ్ళుకెరుక్ మ్యోకాయి! నోట్లోని పెన్సిలు ఫలుకున నిరిగిపోయి అలాగే పడిపోయాను!

3

గ్రుచ్చు తెరకగానే గడియారం వైపు దృష్టి మళ్ళింది. 12-5. అంటే భూమినివిడిచి అప్పుడే 1250 మైళ్ళు వచ్చేవామమట! అంటే భూవాతావరణండాటేవామమట! ఒక్క ఊపులో పెట్టుకు ఊడదీసుకుని లేచి నుంచున్నాను. సింగ్ ఇంకానిమిరిత శేత్రాలో అలా చూస్తూనే ఉన్నాడు! లాల్ ఇంకా వణుకుతూనే ఉన్నాడు. త్వర త్వరగా

చార్జిదర్శి కూడా లేవదీశాను. సింగ్ నీ నన్ను కొగరించుకుని “విలే మనం సేలము - కావల్సేగా” అన్నాడు. ‘ఇప్పటికంటే లాల్!’ పని చూడు! అని చెప్పిత్వరత్వరగా రేడాల్ ని లిప్పి, స్పీడ్ మీటర్ వంక దృష్టి మరలింజే సరికి ప్రాణం పోయేటంతవైంది. ఆకరణకీ ఎదురురావడంవల సుకండుకు 7½ మైళ్ళతో బయలుదేరిన మూ రా కెట్ వేగము ఇప్పుడు సుకండుకి 8 మైళ్ళకి దిగి పోయింది. ఇంతలో రేడారులోంచి సిగ్నల్స్ వస్తున్నాయని తెలిసి, ‘కోడ్’ గుర్తుల వ్యాసా భూమినివిడిచి ఆపరేటురు మూ రా కెట్ వేగం తగ్గిపోయినట్లూ, మర్చి క్రిందికొస్తాడు మొంటుని జెట్ లోనింపి చిక్కవడదానికీ ప్రయత్నిస్తున్నట్లూ తెలియబరిచి, చంద్ర మండలానికీ చేరాలంటే ఏ దిక్కుగా వెళ్ళ వలసిందీ తెలియజేయవలసిందిగా కోరాను. నే నిచ్చిన సిగ్నల్ నుబట్టి మొంత దూరం లో ఏ వైపున ఉన్నా మో చాళ్ళకి తెలు న్నంది కాబట్టి, మూరాబోవు కార్యక్రమాన్ని వాళ్ళే ఇప్పగలగారి. ఒక రెండు నిమిషా ల్లోగా మా దిక్కుచి పనిచేస్తోందా అని అడి గాడు ఆపరేటర్. వాతావరణ పరిధిని వాటే యడంవల్ల అయిపాల్గొంతము వాని దిక్కుచి తాస్ని కోల్పోయింది. ఈవిషయం తెలియచేయగానే మే మిప్పుడు వెళున్న దిక్కుకి ఎడమవైపు మూలగా వల రై డ్ గిలకొంంలో రాకెట్ ని లిప్పి సుకండుకు 7½ మైళ్ళ వేగంతో వేళే ఇంకో 7½ గంటలో చంద్రమండలాన్ని చేరగలమని చెప్పాడు ఆపరేటర్.

ఈ సంభాషణంతో జరిగేసరికి వావాళ్ళ ఇంకో 10 నిమిషాలు పట్టింది. ఈలోగా మూ రాకెట్ వేగం చాలావరకు తగ్గిపోయి సగటు వేగంతో భూప్రదక్షిణం చేయడానికీ సిద్ధమవుతున్నట్లు కనిపెట్టాను. మూ రాకెట్ లోని జెట్ మర్చి చిక్కవడదానికీ ఇంకో రెండునిమిషాలు వడుతుంది. కాని ఏం చెయ్యగలం? ఈలోగా మూ రాకెట్ తన ప్రదక్షిణాన్ని మొదలుపెట్టి వావాళ్ళ 250 మైళ్ళు ఎడమవైపుగా వచ్చేసింది. ఈపా టికి లాల్ కొంచెం కుదుటపడి నివయం తెలిసికొని తనకున్న గణితకాస్త్ర ప్రావీణ్యం వల్ల రాకెట్ ని ఎడమమూలగా 15 డిగ్రీలు లిప్పితే చాలా అన్నాడు. వెంటనే రాకెట్ ముఖాన్ని 15 డిగ్రీలకు లిప్పి, మావా ల్చిదర్శి మర్చి కేటెనుకోమనిజెప్పి, నన్ను నేను బంధించివేసుకుని జెట్ పూర్తిగా నిండగానే సుకండుకు 7½ మైళ్ళతో బహి ర్గతం చేశాను. ఈసారి నాకు వణుకు రారేదు; సింగ్ ని నిమిరిత శేత్రాలూ సజ రేదు. లాల్ కళ్ళి గంఠలు కట్టుకోమారేదు. రాకెట్ వేగం సమంకాగానే నేను కట్టా

అందరికీ, ముందరవచ్చును.

రాజా టూత్ పేస్టు

ది కలకత్తా పరిశుభ్రత హార్డింగ్ దివి కదిక్కువలంకరచేడు.

Use RAJA KASTURI SOAP for luxury Bath, RAJA BAR SOAP for easy washing.

MANYAM & CO.,

Raja Snow Buildings, Bangalore-3 Branches: Bombay, Madras, Madurai.

ని లేచి కూర్చున్నాను. నేను గాకిటికివచ్చివెళ్ళి దృశ్యం చూడడం మొదలుపెట్టాను. అంతా కూర్చుంటుండేది. మాస్పిడ్లోమీటర్ తిరగడం తప్పిస్తే అసలు మేం కదులుతున్నామా అని పించింది. ధూమి కనిపిస్తుండేదానిని ఆత్రంగా అన్నిదిక్కులూ చూశాను గాని ఎక్కడా ఫిక్కరులేదు. ఇంతలో నీంకు నా పక్కకివచ్చి 'రాకెట్ తలుపు తెరిస్తే ఏమవుతుంది' అని అడిగాడు. 'ఇప్పుట్లోతెరిస్తే బయటంతా కూర్చుంటాను' అన్నదివంటగానూ అంటుంది గాబట్టి లోపలి గాలంతో బిగ్గిసారిగా బయటికి వెళ్ళడానికి ప్రయత్నించడంవల్ల రాకెట్ పేలి పోవచ్చు. కాబట్టి మనమంతా స్వేచ్ఛమోటి బయట అదనంగా గాలి సంచులు తగిలించుకుని, రాకెట్లోని ఏర్ కండిషనింగ్ రిమోవర్ ని సమీపించి క్లికరించేయంతాల్సి అపివేసే తలుపు తెరిచవచ్చు. బయట ఎటువంటి ఆకంజా ఉండదు కాబట్టి జోళ్ళు అయిస్కాంతాల్సి తాపడం చేస్తే మనం కూడా బయటకు వెళ్ళవచ్చు, అని చెప్పాడు వెనకనుంచి లాల్. అలాంటి జోళ్ళు రాకెట్

లోనే ఉండడంవల్ల మేము తావాటిని తొడుక్కుని, గాలిసంచులు చుట్టూ విరించి కట్టుకుని రాకెట్లోని యంత్రాల్ని ఆపేశాము. అలా చేసేసరికి మా బయటలన్నీ చూడిలా తేలికయిపోయినట్లయి మేము ఎక్కడికో తేలిపోతున్నామా అనిపించింది. నెమ్మదిగా రాకెట్ తలుపు తెరుచుకొని ఇవతలికి వచ్చాము. మా రాకెట్ నివాని! చాలా వేగంతో వెళ్తున్నా అసలు ఎక్కడికి కదలకుండా నిస్తటంగా ఉన్నట్లుంది. రాకెట్ బయట ఉన్న ఇనుప రజనుకీ మా అయిస్కాంతాలు అంటిపెట్టడంవల్ల మేమిదాని! అంటుకుపోయి ఉన్నాముగాని, గాలిలోని దూదిపింజల్లా అల్లలాడి పోతున్నట్లుంది. సరిగా మాకు వెనుకగా అఖండమైన వెలుతురుని విరజిమ్ముతున్న ధూమి కనిపించింది! దావాపు విరువేల మెళ్ళి మారాన్న ఉన్నామేమో ధూమియొక్క గోళిత్వం మాకు గొప్పించింది. కాని మేము మాస్పిడ్ ప్రదేశికేమో ఏమిటో ఏమో అర్థం గావడం లేదు, వెలుతుర్ని విరజిమ్ముతున్న పెద్ద గోళాకారపు విద్యుద్దీపంలా కనిపించింది ధూమి అక్కడికి. సూర్యుని వేడిమిని

అవదానికి ఏ గాలి లేక పోవడంవల్లన అవేడి అతితీక్షణంగా తగిలి మా గాలి సంచులకున్న రబ్బరు కరిగిపోడం మొదలు పెట్టింది. ఇంకో సేపుంటే మేము గూడా మాడి పోతామేమోనన్న భయంతో, త్వరత్వరగా లోపలికివెళ్ళి తలుపులు వేసేసుకున్నాం. లోపల గూడా మహావేడెక్కి పోవడంవల్ల వెంటనే యంత్రాలన్నిటినీ తిప్పిన పదినిమిషాలదాకా మేము తాపే పడలేకపోయాం. మేముచూసిన విచయాలన్నీ రేణువులలో క్రింది వాళ్ళి! తెలియజేసి కలంరెక్క పెనుతూ కూర్చున్నాను.

4

నెమ్మదిగా నెకండ్లు, నిమిషాలు పోరి గంటల్లోకి మారుతున్నాయి. వాతావరణాన్ని చాటిన మొదటి రెండు మూడు గంటల్లోనూ మా ప్రాణాలు ఉగ్రపట్టుకు కూర్చోవలసి వచ్చింది. ధూప్రదేశికం చెప్పున్న వాలుగైదు ఉల్కలు మాకు చాలా దగ్గరలోనే తొరసిపడ్డాయి. వాటికి మా రాకెట్ ప్రద్యుభోమండా ప్రయాణం చేయడం మా అద్భుతమనే చెప్పాలి. మేము

ఇవే మీకు మా సంక్రాంతి కానుకలు

—మా నూతన చిత్రాలు—... —విడుదలకు సిద్ధముగా నున్నవి—... —మా నూతన చిత్రాలు—

అర్జున్ పిక్చర్స్ వారి
"రాగిణి"
అర్జున్, హేర్, డబ్బిని.
మ్యూజిక్ : O. P. కయ్యార్.
——*
నీక్ & ప్రదీప్ వారి
"పోలిస్"
ప్రదీప్, మధుబాల, కవీర.
మ్యూజిక్ : శేషంకరమూర్తి.
——*
నీక్ & ప్రదీప్ వారి
"ఏక్ షోలా"
ప్రదీప్, మలాషిన్హా, సులోచన.
మ్యూజిక్ : మనోమోహన్.

నీక్ పిక్చర్స్
"బిందీ"
అర్జున్, హేర్, రిహా.
నీక్ & ప్రదీప్ వారి
"ఏక్ జిలక్"
ప్రదీప్, రైజయంతీమాల్.
——*
నీక్ పిక్చర్స్
"నూర్ థిల్"
హేర్, రైజయంతీమాల్.
——*
నీక్ పిక్చర్స్ వారి
"బసంతబహార్"
నిర్మల, భరత్ ధూమికే.

నర్తక పిక్చర్స్
"పాతాళపరి"
మీర, శైలాజ్, కుంకుం.
నీక్ పిక్చర్స్ : శాంతాదేవి.
——*
నీక్ పిక్చర్స్ వారి
"చమక్ చాందిని"
మీర, మహిపాల్
——*
మహర్ మునిష్ వారి
"కమాండర్"
రంజన్, నిగార్, చాలేశ్.
మ్యూజిక్ : రితేష్

విడుదలకు సిద్ధముగా నున్నది : పిక్చర్స్ ఆంధ్ర ప్రాదేశ్ వారి
"పల్లెటూరు"
కామరావు, సావిత్రి, రంగారావు, శైలజ్, శాంతిని ప్రకాశరావు.

భారత్ పిక్చర్స్ విజయవాడ-2
(ఫోన్ నంబర్ : 300 B. A. 3000) గుంటకల్

చంద్రలోకం

మన్ని-క.
నాణ్యత కల్గిన

"డనల్స్ పిల్లో"

- * దిండ్లు
- * కుర్చీ కారుసీటులు
- * పరుపులు

వైబరు & లెదరు సూట్లకేసులు, సంచులు, కాన్వాస్ సంచులు, మరియు ఎలక్ట్రికల్ టేబుల్ & నీలింగుసానులు 'ఎయిక్విల్స్', సరసమైన ధరలకు దొరకును.

సకలవిధముల
ఉపయోగపడు

'స్టీల్ మార్షరు'

- * మడతకుర్చీలు
- * టేబుల్స్
- * పడకకుర్చీలు

ప్రతి స్థానం :- ప్రభాత్ విజన్స్

గవర్నరుపేట, విజయవాడ - 2.

కామ్రయిటరు:- మాలేంపాటి శ్రీరాములు

NVCR

చిట్టి చిట్టి బొలలకు

అందమైన వస్త్రాలు

మామకథలు	(కథలు)	శార్ల చిరంజీవి	బుల్.న. వె.
నీతి కథాదిధి	"	"	0. 75
గులాబీ బాం	"	అమర్ నుందర్	0. 80
చక్రవాతి	"	పురాణం	0. 62
పుట్టినరోజు	"	పాపాయి	0. 50
వనభోజనం	"	మధురాంతకం రాజారాం	0. 62
బాలకథామాల	"	డి. లక్ష్మీకాంతమాహన్	1. 50
కొంటె కిక్కు	"	వివిధ రచయితలవి	1. 87
చిలక చదువు	"	"	0. 62
కొయ్యి గుర్రం	(నాటికలు)	శోహిణి	0. 62
నాగులు	"	వివిధ రచయితలు	0. 75
అందాల పాఠ	(పాటలు)	మధురాంతకం రాజారాం	0. 75
పాపల్లారా	"	సమతారావు	0. 62
బుజ్జబాబు	"	అద్భుతమిల్	0. 62
సజ్జన గూళ్లు	"	తాళ్ళిపూడి వెంకటరమణ	1. 00

ప్రతులు.

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం,
విజయవాడ-2.

హిస్ట్రీ బుక్ హౌస్,
నిజాం నగర్ రోడ్, హైదరాబాద్.

చాలా వేగంతో మానుకుపోవడంవల్ల అవి పెద్దగా, సుంద్రంగా ఉన్నాయనే విషయం తప్ప ఇంకేమీ గమనించడానికి నీలులేక పోయింది. ఒకటి మాకు చాలాదగ్గరలోనే తారసపడడంవల్ల దాని ఆకర్షణతో మారాకట్ రెండు డిగ్రీల దిక్కు మార్చి వేసింది. దాన్ని వెంటనే సరిదిద్దుకున్నాము.

నేను రెండోసారి జెట్ వదిలూక రాకట్ చాలావరకు సమవేగంతోనే వడిచింది. కాని ఇంకా ఆకర్షణకీ ఉండడంవల్ల నెకను! ఒక మైలుదాకా పోగొట్టుకుంది. మా ప్రైవే ప్రకారం 7-45 అయ్యేసరికి రాకట్ వేగంలో మురుగుచుప్పించి గ్రహించి, త్వరత్వరగా యంత్రాలు ఆపివేసి బయటవెళ్ళి మానేసరికి మాకు అలంత దూరంలో పెద్దగోళాకారం కనిపించింది. వెంటనే లోపలికి వచ్చేసి నీలసనీ, లాల్ నీ మళ్ళీ కట్టేసుకోమని చెప్పి, నేనుకూడా కట్టివేసుకుని స్పీడ్ బ్రేక్ వంక చూశాను నెకను! 8 1/2 మైళ్ళ వేగం వస్తోంది. వెంటనే నెమ్మది నెమ్మదిగా రాకట్ ను వెనక్కి తిప్పుడం మొదలుపెట్టాను. పక్కనే క్రింది కంపార్ మెంట్ ని జెట్ తో నింపే మరని గూడా తిప్పేశాను. రాకట్ పూర్తిగా వెనుతిరిగేటప్పటికి మా వేగం నెకను! 10 దాకా వెళ్ళింది. దాదాపు చంద్రమండల ఆకాశాని సమీపించామని తెలుసుకుని జెట్ ని బహిష్కృతం చేశాను, నెకను! 7 1/2 మైళ్ళ వేగంతో ఒక రెండు మూడు నిమిషాలదాకా ఓ బ్రహ్మాండ ప్రళయంలో ఉన్నామా, అనిపించింది. కాక తర్వాత స్థితిపడింది రాకట్. ఐతే ఒక పెద్ద చిక్కు వచ్చింది. మా రాకట్ ప్రస్తుతం ఎంత వేగంతో చంద్రమండలంవైపు వెళ్ళాందో తెలియలేదు. ఏమాత్రం అజాగ్రత్తతో ఉన్నా అతివేగంతో చంద్రమండల తలంపై కొట్టుకుని భస్మీపటల మేపా కుండేమాననే ఆదుర్దా నన్ను ప్రంగతీయడం మొదలుపెట్టింది. పోనీ కట్టువిప్పకొని కిటికీవద్దకు పోయిమాదామా అంటే, మా రాకట్ ప్రస్తుత పరిస్థితిలో ఆపనిచేస్తే బంతిలాగా పుటికీలు వేయవలసి వస్తుండేమానని భయం వేసింది. రాకట్ ని నెకనుకి 7 1/2 కన్నా ఎక్కువ వేగంతో వడవవచ్చునుగానీ, ఏ మాత్రం గోడల్లో బలహీనత ఉన్నా క్రిందిభాగం పేలిపోతుంది. ఇంతలో నాడిరిపోతూ లాల్ రాకట్లు మండిపోతోందని అరిచాడు. ఈమాట వివగానే నా మనసులో సంతోష విచార చిహ్నాలు సమంగా తలలెత్తాయి. వాటిని అవలంబిస్తే, చచ్చేడిమీద భారంవేసి ఇంకా

మిగిలివున్న టెక్స్ గంటకి 12 మైళ్ల
లో ఆవలికి తోకాను. ఇంకొక రెండు
నిఖిలాలవరకు మళ్ళీ మహాప్రళయం ఆవధి
వింధాం. బయట మంటలుదలారినాయాయి.
కొంచెం పరిస్థితి చల్లబడగానే త్వరగా
బంధాలు విప్పకుని టెక్స్ ని మళ్ళీ నింపడానికి
బిడునలెప్పి టెక్స్ వద్దకు పరుగెత్తాను. ఇంకో
రెండు మూడు మైళ్లలోగా చంద్రమండలం
కనిపిస్తోంది. రాకెట్ అతి త్వరగా కులా
సాగా క్రిందికి దిగుతోంది. ఈ లోగా
సింగూ, లాల్ మూడు వాళ్ళు క్రిందికి చేరి
'చంద్రమండలం చేరేలా' అని ఉద్దేశ్యమున
అరిచారు. వాళ్ళని నుండలించి కట్టుకునే
కూర్చుమని చెప్పి టెక్స్ లోంచి క్రిందికి పుకే
చూస్తూ నిలుచున్నాడు. కొంచెం మళ్ళీ
తగ్గం మోచింది అని అనుమానం తగ్గ
గానే చాలా సాదుగా టెక్స్ ని బహి
ష్కృతం చేయసాగాడు. టెక్స్ ని వా
కంట్లోలోనే పెట్టుకుని వేగాన్ని
మోచిస్తూ, తగ్గిస్తూ రాకెట్ ని క్రిందికి
మీదికి పుటికేలు కొడుతూ చూగదీయూ
రంలో సరిగా 10.00 గంటలు ఆయేసరికి
చంద్రమండలమీద రాకెట్ దింపాడు.

5

వాదాపు 7.45 కి మా రాకెట్ తగ్గం
మోచి సిగ్నల్స్ ఇచ్చినప్పటినుంచి ఇంత
వరకూ భూమికి మా మా మంటలులేవు. చంద్ర
మండలంలో రాకెట్ దిగగానే రేడార్
చార్జరా మేము కుఖంగా చంద్రుడి సమ
క్షానికి చేరినట్లు తెలియబరిచాం. వారినుండి
వచ్చే అభివందనల్ని స్వీకరించేసరికి మా
కంతో సంతోషమూ, గర్వమూ కలిగాయి.
మేము ముగ్ధురమూ నూడా బయటికి వెళ్ళ
బోతున్నామనీ, ఎప్పటి విషయాలు అప్పుడు
రేడార్ చార్జరా ప్రతి మూడుసార్లు గంట
లకు తెలియబరుస్తామనీ, తెలుసుకోగలిగని
విషయాలు తెలుసుకొని వీలైనంత త్వరలో
వెనక్కి వస్తామనీ తెలియబర్చాను. ప్రస్తుతం
అక్కడ ఎంతా లేక చీకటా అన్న ప్రశ్నకి
టెక్స్ లోంచి మా సి సి రెండలాగా
ఉన్నదని సమాధానం చెప్పాను. టెక్స్ లో
నుంచి ఏమన్నా విషయాలు తెలుస్తున్నాయా
అనే ప్రశ్నకి, టెక్స్ వాదాపు అరమేలు
మూరంలో పెన్కోండ్లాగా కనిపిస్తోందనీ,
కనిపించినంతవరకూ నేలంత బోడిగాను,
రాళ్ళు రాళ్ళుగానూ, పెళ్ళలు పెళ్ళలుగానూ
ఉందని తెలియబర్చాను. అక్కడేమైనా
వాతావరణంలో ఉండే లక్షణాలు కనిపిస్తు
న్నాయా అనే ప్రశ్నకి, అలాంటి లక్షణా
లేమీ కనిపించడంలేదనీ, కాని మారాకెట్
వెనక్కి అతివేగంగాదిగుతున్నప్పుడు మంటలు
ఉచ్చాయనీ, ఏదోవిధమైన వాయువుఉండి
ఆ ఘర్షణ మంటలు రావలసిందేతప్ప ఇంకో
అవకాశంలేదనీ, అందువల్ల మా రాకెట్
కుండిబోయేదేమో మేముమైబోతామో అన్న
భయముకన్నా ఏదో ఒక వాయువుఉండాన్నో

అన్న ధైర్యంతో వాకు సంతోషమే ఎక్కువ
చెప్పటా చెప్పాను.

నేను రేడార్ ని మూసి ఇవరికి వచ్చేసరికి
సరిగా రాకెట్ రెండుపు తెరువబోతున్నాడు.
అతన్ని ఖంగాదగా ఆపాడు. 'ఏం' బయ
టేజో గారి ఉంటుందన్నావుగా, తెరిస్తే
ప్రమాదమేమిటి? అన్నాడు. గారి అనేది
ఉన్నా అది చాలాతక్కువగాను, దాదాపు
నిద్రీదనంగానూ ఉంటుందనీ, అందువల్ల
యంత్రాలు ఆపకుండా తలుపుతీయడం
ప్రమాదమేనని చెప్పాను. మేము నేవుకట్టు
విప్పేసి గాలిసంచీలతో వక్కు కత్తుకుని
ఆక్సిజన్ సిలిండరు వీపుకి కట్టుకుని మిక్కు
లతో ముహూం కప్పేసుకున్నాం. ఒకలో
ఒకరు మాట్లాడుకోడానికి మా ముక్కులోనే
మేకులు పెట్టుకొని చైరతో తక్కిన ఇద్దరి
మామక్కులోకి కలిపాము. మేము బయలుదేరు
తోకేలే కుపాకే తీసుకురావా అని అడిగాడు
సింగు. అతన్ని కుపాకే తీసుకోమని, మాచిచ్చు
వస్తువులో కేమేరాలు, ఫీల్డర్లు ఉన్నట్లు
కనిపెట్టి చేరో కేమేరా లోడ్ చేసుకుని
బయలుదేరాం.

మేము రాకెట్ లోంచి దిగగానే ఒకసారి
కుట్టా చూసాడు. మేము ఒకలోయలో
దిగాం. అన్నిచైత్రులా చూడటం లేదనీ
కొండరే. నేలంత పెళ్ళలు పెళ్ళలుగా
ఉంది. కాని చాలా గట్టి నేల. గునపాలి
నూడా స్వాధీనం అయేటట్లు లేదు. మారాకెట్
దిగిన. ఒక ఇరవై వేల కేలర్ల గాలి
తప్ప తక్కిన నేల ఏమాత్రమూ చదునుగా
లేదు. ఆకాశంలో వడమట్టి దిక్కుగా
భూమి రీలగా కనిపిస్తోంది.
తూర్పున నూడ్యుడు అరిచీత్రంగా
ప్రకాశిస్తున్నాడు. కొంచెంసేపటిలోనే
ఇక్కడ నూడ్యుడు మామూలుగా తూర్పున
ఉదయిస్తాడనీ, భూమిమాత్రం పడమట ఉద
యిస్తుందనీ, ఇవాళ భూమిలో తూర్పున

కాపెట్టి ఇక్కడ అమావాస్యనీ, అయితా
భూమి చాలా పెద్దదనడంవల్ల తూర్పుగా
మామమకుండా రీలగా కనిపిస్తోందనీ
గ్రహించాడు.

మామంటుపట్ల ఎక్కడా ప్రాణి సంతకం
ఉండేటట్లు కనిపించలేదు. ఏదోగాని
ఉండనేతప్ప ఏగాలుండో తెలుసుకోవాలి
ఉంది. నేను అగ్నిపుల్ల తీసి గియ్యగానే మండ
బోయి అరిపోయింది. దీనినిబట్టి ప్రాణ
వాయువులేదనీ అర్థమైంది. ఎక్కడా
గాలిలోగాని, నేలలోగాని తేమ కనిపించ
లేదు. కాపెట్టి ఉదయనూడా ఉండడానికి
అసాధారణం. ఎందుకయినా మంచిదనీ
లాల్ ని రాకెట్లోకి పెళ్ళి మమ్మం ఎక్కడైతా
వారికి చూసి నీటిలో కదలలేనీ తీసుకు
వచ్చున్నాడు. పెళ్ళిక విడుదల అయి
నున్నపు తేలతో దిగివచ్చాడు లాల్. ఒక
తేలనీని బద్దలుగట్టి వాని గోడకున్న
నున్నాన్నిగీసి నీటిలో కరగజేస్తామనీ
రాకెట్ ఇవరికి రాగానే నున్నపుతేల
సాలూ విరిగిపోయింది. అంతే ఇక్కడి
వాయువు వాగుపులుసు గాలిన్నమాట. కాని
అకాశంలో ఎక్కడా మమ్మలు లేవు. దీన్ని
బట్టి ఇక్కడా చాలా తక్కువగా ఉండనీ
తేరింది.

ముగ్ధురమూ కలిసి ఎత్తు తక్కువగా
ఉన్న ఒక కొండకినే నడక వారంభించాం.
చంద్రగోళం భూమి కన్నా చిన్నతై
ఆకర్షణ తక్కువవుండడం చేతనే లేక మా
చుట్టూ గాలి సంచలలోని గాలి వాగు
పులుసు గాలి కన్నా తేలికవడం వల్లనే
మేము నడుస్తోంటే తేలిపోతున్నట్లు, తూరి
పోతున్నట్లు అనిపించింది. వానికితోడు
నేలంత మునదేరిన రాళ్ళు తూరికి వచ్చి

(95-వ పేజీ చూడండి)

ఆనందకరమైన "సంక్రాంతి" పండుగ కుభనమయమున

మా ప్రకటనదర్లకు, శ్రేయోభిలాషులకు అభివందనములు.

— "N V K R" —

నిమ్మగడ్డ వెంకటకృష్ణారావు

న్యూస్ పేజీలు

ఆంధ్రప్రదేశ్, టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, చందమామ, భవాన్సజర్నల్

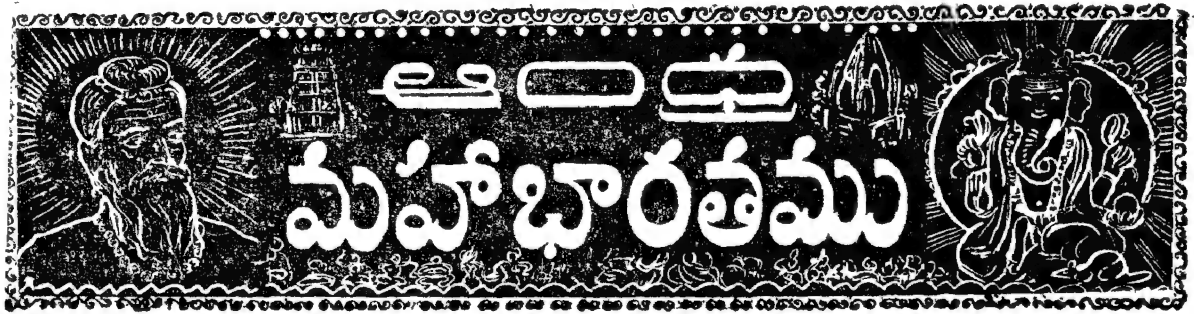
పార్సూర్వోడ్

....

విజయవాడ.

ఫోన్ నెం. 191

శ్రీ వాణిగిరిజా శివరాయ ద్ధతో వజ్జో ముఖాక్షమః యే
 లోకానాం స్థితి మావహా స్త్యవిహతాం శ్రీపుంసయోగోద్భవావే
 తేవేదత్రయమూర్తయ శ్రీపురుషా స్సమూహితా వ స్సురై
 య్పయానుః పురుషోత్తమామ్బుజభవశ్రీకర్ణరా శ్రేయసే
 ౬॥ భారతభారతి శుభగళ స్త్రీచయంబులఁజేసి భూరనం

సారవిభారనంతమన జాలవిజృంభణు బాసి సూరితే
 తో దుచిరాబ్జబోధనరతం దగు విప్రుఁ బరాశరాధ్యక్షాం
 భోరుహమ్మిత్రుఁ గొల్చి మునిపూజితం భూరియకోవిరాజతున్....

— న న్న య]

శ్రీ యజ గౌరినాఁ బరఁగు జెల్వకుఁ జత్రము వల్లవిన భ
 వ్రావిరమూర్తియై హరిహరంబగురావము బాల్చి విష్ణుహా
 పాయ నమశ్శివాయ యని వల్కెను భ క్తజనంబు బైదిక
 భాగ్యయిత కిచ్చమెచ్చు వరతత్వముఁ గొల్పెద నిష్టసిద్ధికెన్.

— తి క్క న]

ఉ ద్వై గపర్వము : ప్రథమా శ్వాసము

శ్రీ గారి వల్లవపుట । యోగాశ్రయ మంజరీ నముజ్జ్వలమూర్తీ
 యోగింక నంతతాంత । ర్యాగపరీశాకయావ హరిహరనాథా.

వ॥ దేవా వైకంఠాయనుండు జనకేజయత కిల్లనియె :

తే॥ ఎలమి నభిమన్యు పెండిలి యివ్వధమున । జేసి యల్లానలక్ష్మి గైసేసి మత్స్య
 మనుజవతి యన్వయంబు పావనము సేసి । విసచతుష్టయా సంతరమునఁ బ్రియమున.

వ॥ ధర్మతనయందు వమ్ములు గొడుగులు నిరివేష్టించియంద వికారమణియనిగు విరాటుకొలుపుకూటంబున
 కరిగి యుండి :

క॥ విరటుడుఁ బాంచాలుండును, హరియును రాముండు హరి యనుజరనూజల్
 పరిణయసమాగతాళి, ధరణీసులు బలసి యుండఁ దద్దయు నెమ్మిన్.

వ॥ ఉన్నవమయంబున నభావడు లైన మావవేంద్రులు వానవిధంబులఁ గృష్ణ యుద్ధిష్ఠిరులతో వంధావేణంబులు సేయఁబడఁ
 బాదవకాత్యార్థియై కృష్ణుండు, వదీయవవనంబులు వారింది వారం గలయెం గనుంగొని యల్లనియె.

మ. కపట మూర్తమునందు సౌఖ్యునిచే గాంతయు లాఠీయరా
 జ్యవదళంకము జొంది నత్యనిరతిన్ శక్తాత్ము లై యుండియుం
 గుహితస్వాంతులు గాక తత్సమయ సంతోభంబు గాకుండఁగా
 విహిసానానము గూఢచర్యయును గావించు వలం బొప్పడే.

ఆ. రలచివట్ల క్రతము నలికి యమ్మాడ్కిఁ బంకెండు వర్షరములు పొండనేయు
 లకట కూరసత్వయాతుఁధానావలి, తోడఁ గాననమునఁ గూడి మనరె.

క. వడవడి మధురఁమగు నీ, మదుమూడవ యేడు గడవఁబడుట యరిది త
 మ్మెను తెలుగదియొకడ, తొకవివ పైరించి కిట్టి యునియెం గలతే.

క॥ మీరలు భర్తృభావమున, గౌరవ మొనఁగుదుర కాదె కావున నా గాం
భారీతనూభవులకును, వీరలకును హితముగా వివేకప్రదానం.

తే॥ ధర్మమార్గము దప్పక తలఁపు దొక్క, తెఱఁగు ధర్మపు దప్పి యుధిష్ఠిరుండు
వడయ నొడఁబడఁ డయ్యింద్ర, పడవియైన నుదితగతి నెంత వడసిన నుల్లసిల్లు.

త॥ కావునఁ బాండవులకుఁ విత్పదనంబగు రాజ్యము గవల ద్యుతమున దుర్యోధనుఁ దవహరించుటయు నది వీరలు దిగ్వి
జయముఁ జేసి యలవరించుకొన్న వదంబగుటయు, ధర్మమాను మహానుభావము విచారించక తార్తరస్థులై పరిత
పించినం దెగి యితండు వారలకుం గిడుపేయ కోయమియు వీ రెందుడెఱుగులవారికిం బించి కుదువందగుటయుం
దలపోసి తగిన కార్యము పెప్ప నర్థం లేనును నాకన్నంత పెప్పెద వినుండు.

క॥ కుంతీతనయులు నమయము, కాంతతమై నడపి తమ భుజాబలమును చు
ద్ధాంతోద్యమ కార్యము నెఱి, గింతు మనుచు నున్నవారు గిను కెడఁగదురన్.

క॥ వీరితలం తెఱిగిన గాంభారీతనయుండు నుహృద్విశ్రాంతముఁగూర్చు
బోరఁ బరిమార్చుఁ గొంచెపుపారై యున్నదని యవశ్యముఁ గడఁకన్.

క॥ అలఘు బలవిక్రమోదాత్తులైనను బలము లేక దోర్లర్థము మై
గలువఁగ వశమే నహాయము, కలిమి నవంతంబులగు పగఱసైన్యములన్.

క॥ కావున పాండవమిత్రము, భూవల్లభకోటి యిచటఁ బ్రోవగు నిమ్మై
నావీరులు వీరీరులు, దేవానురు లట్ల యధికఁ దెగుదురు గడిమిన్.

త॥ ఇది యిక్కడి తొంగునకుఁ దోచిన తలం వక్కదీవారి చిత్తవృత్తి యెట్టి దగుట యెఱుంగ మెదిరిమతం బెరుంగక
యెట్టి కార్యము విశ్చయంప వెరవగునే కావున వియ్యవనరంబునం దగినమానిసి నందులకుం బుచ్చవలయు దుర్యో
ధనుండు వీరికి రాజ్యము పాలిచ్చిన మేలగుఁగాక తక్కిన నప్పటికిఁ బోలినపని సూచుకొంద మని పలికిన విని బల
రావదేవుం దియ్యకొని రాజరోకంబు నాలోకించి యిట్లనియె.

క॥ హరిహర్యము వింటిరె యది, యిరుడెఱుగుల జనములకును హితమును ధర్మం ।
త్తరమును నైయున్నది యీ, పెరవున కళ్యంబు మనకు వీరలఁ దీర్చన్ ।

చ॥ తమ నగఁబాలు గోలుపడి జానిన యిప్పుడు గోరు వీరికిఁ
నముచితవృత్తి నిచ్చి తమసామున సంతనమంది యున్కి యు
క్తము ధృతరాష్ట్రసూనునకు దాన నసాయము లేక యుండుఁ గో
వ ముడిగి వీరు నేయుదురు పాంధవ మిజ్జగముం బ్రయంపడుఁ ।

త॥ కావున విక్కార్యం బెడపేయక యొక్కరుం బనున వలయు వాడునుం జని యభిమతంబు సాధించు నప్పుడు.

త॥ మూటపొందెటింగి యోటమై నల్లన, చేరి కారవేంద్రు చిత్తవృత్తి
కనుగుణంబు గాఁగ నానతుం డగుచుఁ బ్రార్థించి యడుగఁ కున్నఁ దెఱగుపడదు ।

త॥ అది యెట్లనిన ధర్మనందనుం దతని యుద్ధతికిం బుయిలోడి మెయివడిగల నడవడిం బ్రవర్తిల్లుచుండియు జూదంబు
వెంట మోనపోయి తొడరి చిక్కునందియె నదియును నతం దక్షవిద్యాపాటవంబు దనకు మిగుల లేమింజేసియు
బంధుజనంబులు దన్నుఁవారింబుటయు దా నాడుట మాని గాంధారరాజు నియమించినం దత్కళాకళలంబునం బరిణతుండు
గావున నాకవనియాడి యుధిష్ఠిరుం దొడ్డిన యొడ్డిమియు గెలుచుచు వచ్చినట్లగుట నాతనియందును గొఱంతలేది తైరంగున
వార అధర్మపరులని నిందింపరాకునికి కారణంబుగా వీరలు వుచ్చినమానిసి వినయంబుతోన యిక్కార్యంబు దీర్చికొని
రావలయు ననిన సాత్యకి కోపించి యిట్లనియె.

ప్రాజ్ఞానింబో కుండరకొండ, భారతంలో ఉద్యోగపర్యమలవకనము కష్టాలను బాపి ఇష్టసిద్ధికి తోడ్పడుతుందని అనాదిగా మనవారి
శక్తుకము. ప్రభువంగా ఉద్యోగపర్యాన్ని పేర్కొని ప్రకటించటానికి అదే కారణము. భారత కథారచన, పతనము ఒక పరుసలో
అదినుండి అంతమువరకూ కూడదని కూడా అంటారు.

భారతములో పురాణకథలు, నీతి కథలు ప్రతమహిమలు అనేకం వస్తాయి. అసలు కథను సంబంధంలేనివాటిని వదిలితేయ
వలసివచ్చును. వచ్చే సంచికనుండి కేవలం చొప్పుక వస్తాము. [సం.]

★ సంక్రాంతి ★

రామడుగు శ్రీమన్నారాయణ శర్మ

వచ్చినది సంక్రాంతి

తెచ్చినది నవకాంతి.

తెలుగు పంట పోలాల

తెలుగు పచ్చ దనాల

తెలుగు వీధులు గ్రాల

గలుగు పర్యవినాల...

వచ్చినది...

పొడుకొనుచును వాడ

వాడలకు హరిదాసు

లరుగు జేరగ-నుత్త

రాయణమ్మను రాగ...

వచ్చినది...

అంగనలు, క్రాంగ్రాత్త

సింగార మొలికింప-

రంగవట్లులు గృహ

ప్రాంగణమ్మల నింప;

వచ్చినది...

ముద్ద బంటెలు జడల

ముడుచుకొని కన్నీయలు;

వేషభూషణలోన

పెరిగింప వన్నియలు

వచ్చినది...

“హేమలంబా” రమ్య

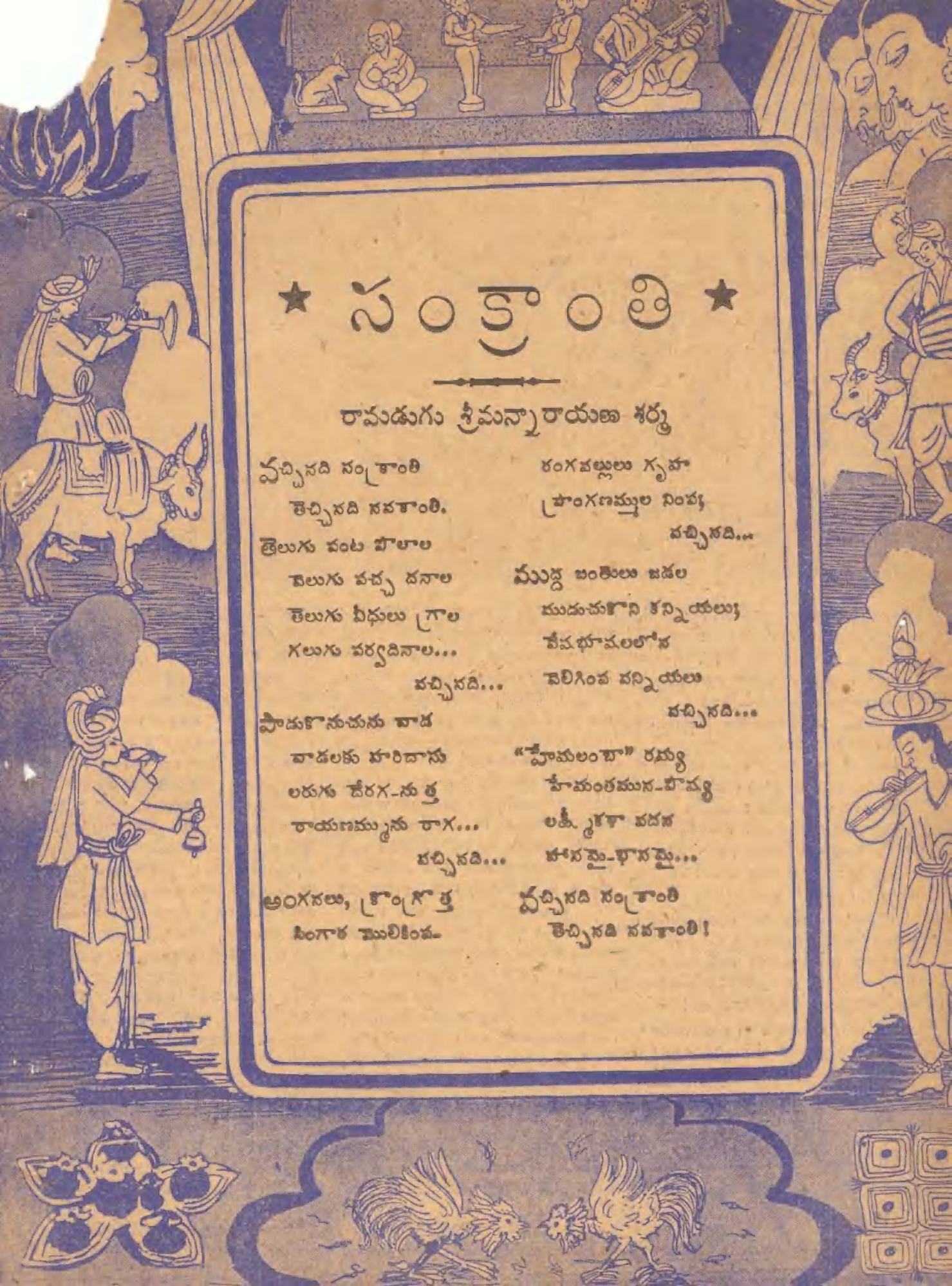
హేమంతమున-పావ్య

లక్ష్మీకా వదన

హాసమై-భాసమై...

వచ్చినది సంక్రాంతి

తెచ్చినది నవకాంతి!

(నవల)

దేగాపడిన తమ్ముడు

సంస్కారంగల ఒకమనిషి ఒకనాడు అటంబాంబును, జపానులోని హిరోషిమా నగరం నడిబొడ్డుమీద వేశాడు! సరిగా అనే రాత్రి అంధకారంలో, ఉత్తరాన వంశధారా వదితీరంలోని నదికి గానుంలో ఒక సంస్కారం లేనిమనిషి, వదిలీనానందల పల్లెయిలని గజగజ లాడించాడు!

ఆ మనిషి సంస్కారం అటంబాంబును పీఠ నడినముద్రలోనో వదలేయనీకాదా లేనీ, రెండులక్షల అరవై వేలమందిని చంపి, ఒకలక్ష అరవై మూడువేల మందిని గాయపరిచి, మూడువేల మూడువందల ఎకరాల మేరను ధ్వంసంచేసి అరవై నాలుగువేల భవనాలు కూల్చివేసింది.

వదిలిపో గజగజలాడిన వదిలీనానందల మందిలో ఇతడికి శనిసంస్కారం భయాన్ని లేకత్తించి ఆ గ్రామజీవిత నిలమ్యుకు నివాళిగా, ఒకరోజు పూరంతాకలిసి అటంబాంబులతో ఉత్సవాన్ని చేసుకొనిచ్చింది!

వంశధార వదిలీనానందల గ్రామకంఠంలో తన్ను నిలమ్యుకుడిలో ఆ రాత్రి శివమే లిన కానుడు రాముడు, గగనానికి వినిపిస్తున్నట్లు అరుస్తున్నాడు.

చప్పిముక్కు, కాలినగడ్డం, విరజోనిన జాబ్బు, కొమ్ముల్లా తెలుపు నలుపు కల యితో మెలితిరిగిన మీసాలు, గొప్పకొయిన ముఖం, పల్లని జుట్టుచిక్కిన

కీరం! చిన్నగావంతాకట్ట తప్పించి అతడి ఒంటిమీద బట్టలేదు.

చుట్టూ మూగిన పల్లెయిలలో కానుని కిబాల్కు, కలలు దించేవారు కొందరు, అక్కడే దానుడు పాదాలదగ్గర తమగడ్డాలను వంచేవారు మరీకొందరు, అయ్యో! ఎంత పొరపాటైపోయిందని విసుక్కినే వారు చాలామంది వున్నారు.

తనకొక్కదగ్గర పడ్డ గొడ్డాలకు, ఈ దానునికీ బాగాపరిచయంవుంది. ఈ దానుడు రాముడే ఒకప్పుడు మంగలి రాముడనే పేరుతో వుండేవాడు. కొడుకుచేతికి అంజనరకు అరిసమ్యక్ంగా తనే ఎప్పుడూ అమంగలి తోలుపొదిపట్టకొని ప్రతి ఇంటికి వెళ్లి యిరకర్చుచేసేవాడు. తన కొడుకు తనలా డిక్కుకలిరింపు, గడ్డం, గీత నాలుగు గంటలు పెట్టడం చేర్చుకోలేదు. “పట్నం బాబులకు క్రాపింగులు కూడా మర్యాద నేస్తాడని” గర్వంగా రాముడు చెప్పకొంటుండేవాడు. తనకు దొరికిన తిరుబడిలో గ్రామకరణంగారి వెంట వుంటూ కొద్దో గొప్పో ఏ మట్టముక్క రూపంగానో, లేక, తొడిగింజలరూపంగానో సుపాదించేవాడు.

ఒకనాడు కరణంగారింటికి కొత్త రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు వచ్చాడు. ఇదివరకు చాలామందికి కాళ్ళు పట్టడం, నలుగురాయటం, కలకు మూసె రాసి మరించడం చేసేవాడు. తన వచ్చేవరకూ ఆ పనిమూత్రం

శంకొడుంగానే చేస్తుంటావనకొన్నాడు. కానీ ఆ ఇన్స్పెక్టరురాకతో తన శివరం లోనికి కొత్తగ్రహం వచ్చిందని, రాముడే నమ్మకంగా అనుకొన్నాడు. ఆ చేక ఒంట్ర కొద్దిగా జ్వరంగా వుంది. “కాళ్ళు పట్టా లేదా వెధవా!” అంటూ ఇన్స్పెక్టరు ఎగిరి పడ్డాడు. చేతులు కట్టుకొని తన ఒంట్రో ఏం బాగాలేదని విషయంగా విన్నవించుకొన్నాడు. అధికారి కోపం రెచ్చి పోయింది. అన్నీ వేమలని, కైలో పెట్టిస్తానని జదిపించాడు. చేసేదిలేక కాళ్ళు పట్టాడే కాని కడుపు కమిలిపోయింది.

ఆ విషయమనించి వైరాగ్యం వచ్చింది! ఈ నిలమ్యుకుడిదగ్గర మార్చున్నాడు. ఒక్క పారి తను ఆ అధికారిమీద అధికారి అయితే ఎంత బాగుండే దనిపించింది. కాళ్ళు పట్టమని అనేవాడినే అనుకున్నాడు. ఇంతకన్న పడ్డాను, ఒక్క కానీ ఇచ్చాడుకాదే అనుకున్నాడు. తనేదో అయిపోవలసే కొరికతో వనకకు తిరిగి రెండు చేతులెత్తి, “అమ్మో! నిలమ్యుకుడి! నాకాడుపు కమిలి పోతుందమ్మో! నాకాధయిని కనికరించు రే! ఈ మంగలిరాముడ్ని నువ్వనులో పెట్టుకో అమ్మో!” ఇలా అన్నాడేగానీ ఏంకావాలో కోరుకోవటం మరచి పోయాడు!

నడి పల్లగావుంది. నడికి రాతిగుమ్మం వుండికానీ కలుపులేవు. లోక ఒకదిమ్మమీద

కరవిగ్రహాలన్నాయి. మధ్యనున్న
ఒకటి నీలమృతల్లి, రెండోది నీలమృ
న్న ఎరన్న, మిగతా రెండూ నీలమృతమ్మ
చెల్లెళ్ళు! త్రోవవంటపోయే ప్రతివారూ ఒక
మొక్కు మొక్కు తారుగానీ, ఆలవా
పాలనా వీటికుంటేడి కాదు. తన అయ్యకు
కూడా ఈగుడి ఎప్పుడు కట్టాలో తెలియదట
కానీ వచ్చిన తన అయ్యకు నీలమృతే ఎంతో
ధర్మ! తనకుమాత్రం లేదా?

కొదినముపాలు పోయాక రాముడికి ఎంతో
జాలి చేసింది. నీలమృతగిడి అంతా బుగ్గిలోనూ,
పట్టులోనూ నిండిపోయిందే! గబగబ ఇంటికి
వెళ్ళాడు. చీపురు తెచ్చి అంతా తుడిచాడు.
పట్టు తీశాడు. తరువాల బొమ్మలకి రంగు
లేస్తే ఎంత బాగుండుననిపించింది! గుడికి
గున్నం వేస్తే... ఈతల్లికి అలవాపాలవారేదే!
పల్లకివుంటే... డప్పులు ధనుధనుతో పూలే
గునే! అంతా తన అప్పజేస్తే ఎంత బాగుం
డును! అంతడబ్బుంటే తన చెయ్యిగరిగే
వాడే! తన రాముడి తన చేతిని నోటి వరకూ
ఎప్పుడూ పోనివ్వదు. ఊరిలో వాళ్ళతో
చెప్తే... అనుకున్నట్లే నలుగురైనా గురి
చెప్పాడు. వాళ్ళెవరూ వివరాలు వెళ్ళాకం
చేశారు. మన తాత ముత్యాలిది గర్రనుంచి
లేనిది, మనం కొత్తగా చేస్తే యెమవుతుందో
అని లెంగతో అన్న బాళ్ళు కూడా వున్నాయి.
ఈతల్లికి ఒక మొక్కు మొక్కుడం తప్పించి
పూజాపునస్కారాలు చేస్తే కోపం వస్తుందని
యింకొక ముసలమ్మ చెప్పింది.

రాముడికి దేవీ నచ్చలేదు. రానురాను
నీలమృతలివిద భక్తి హెచ్చిపోయింది.
ఒక్కొక్కసారి చీకటిపడవరకూ వుంటే
వాడు. ఒక్కొక్కవాడు చిన్న ప్రమిదతో
దీపం పెట్టేవాడు. చేతులుకట్టుకుని కూర్చునే
వాడు. ఈమధ్య రెండుసార్లు ఇన్ స్పెక్టరు
వచ్చాడు కానీ, కాళ్ళుపట్టుకునే లేదు! "నీలమృ
తల్లి తన బాప విన్నదని గట్టిగా నమ్మాడు!

రానురాను గడ్డం పెరిగిపోయింది. కళ్ళు
కుబ్బలు కమ్మాయి. రోజూ యేటిలో వుద
యమే ఒక మునుగు మునిగి అలా నీలమృ
గుడికి వచ్చేవాడు. తనకు వచ్చిన భావలో
వచ్చినట్లు ప్రార్థించేవాడు. ఇప్పుడు యెవ
రైనా ఊరానికి పిలిస్తే "యీవేళ ఉప
వాసం వున్నాను. పొది ముట్టుకొంటే నీలమృ
తల్లికి కోపం వస్తాది" అనటం అలవా
టైంది. రెండుమూడుసార్లు భక్తి హెచ్చ
టంవల్ల గట్టిగా పైకి అనటం నేర్చు
కొన్నాడు. పాదగూర్చో శివాలవేసే మనిషి
దగ్గరకు మూడుసార్లు వెళ్ళి అరీతిని నేర్చు
కొన్నాడు. గుడిలో ప్రయత్నించాడు.
గొంతుకకు తగ్గిరిచ్చాడు!

ఒకనాడు తెల్లవారే సరికి పూరంతా
ప్రాకింది! నీలమృతల్లి మంగలిరాముడివిద

నా డూ బసవన్న"
అకారుడు : కోతి ధర్మారావు, (విజయనగరం)

వారిందరి! అదిగో వీరావతారం... వారింది
వారిందన్నార నగంజుత్తు నెరసిన ఆవయసు
వాళ్ళు! "నిజమేనరా... అసలు ఆడురెండు
మాడు నెలలై ఈగుడి వదలేదరా! ఆతల్లి
వుపాసన చేశాడు! వారింది వారింది"
అన్నార మరీ కొందరు.

ఇలా రోజుకి రోజు మరింత భక్తి హెచ్చి
పోయింది. శివాల చెయ్యటంలో మరింత
ప్రావీణ్యం వచ్చింది! తను. కొరుకున్న వన్నీ
జరిగాయి — బొమ్మలకి రంగులు — గుడికి
గున్నం; దేవుళ్ళు పుష్పకం, పూరంతిటికి
తను ఈతల్లికి దాసుడనని... తనను భక్తి
గౌరవంతో చూడటం — ఇదివరలా మంగలి
రాముడనకుండా, దాసుడు రాముడనటం —
రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు మళ్ళీ కాళ్ళుపట్ట
డానికి రమ్మంటే, తను యీసారి ధైర్యంగా
రానని తిరిగి కబురు పంపటం — అధికారికి
కోపంవచ్చి ఎగిరి పంతుంటితే, పూరంతా
ఒకటే ఆదామడిచేత ఆపని చేయించటానికి
నిలులేదనటం — ఇంతా జరిగింది! ఇప్పుడు
దాసుడు ఆపూరికి వేదాంత! పూజాడు.

అలాంటి గౌరవం ప్రజల్లో సంపాదించు
కున్న దాసుడు; చుట్టు పట్ల గ్రామాల్లో
కలరా వుండటం విని తనపని తనుచేశాడు.
అంచేత తను యీనాడు గొంతుక నెత్తాడు.
గుడిలో ప్రమిదలో దీపం వెలుగుతూంది.
చిన్న చట్టాంలో గుగిలం ధూపం వేశారు.
గుడిలో పెద్దగెతు, రైతుభార్య గ్రామ
వాయుడు, (ముసనబు) మడి నలుగురు

పెద్దలూ కూర్చున్నారు. గుడిబయట చాలా
మంది నిశ్శబ్దంగా నిల్చున్నారు.

కళ్ళు మూసుకున్న దాసుడు రాముడు
"ఊ" అంటూ పూపిరి ఎగబీల్చాడు. మతం
వేసుకొని వున్నాడేమో, ఇదివరలా చీధ
త్వంగా కదలేదు. ఇక గొంతుకనుంచి పెద
మూలుగు బయటపడింది. వెంటనే "నరుడా!"
అని అరిచాడు. ఇక రాగాలతో మొదలు
పెట్టాడు. "ఓరి నరుడా! సార్నీ అమ్మవారు
వెల్లిపోతున్నాది. దూతలు తినేస్తున్నాయి —
యీ - ఓరి! దూతలు తినేస్తున్నాయారా!
నాను యీ పూరిని యెంతకని కాస్తానూ...
మరి యెంతకని కాస్తానో... నూ! ఆదూతలు
యీ పూరివిద పడి తినేస్తున్నాయారా! నా
నెంతకని కాస్తానూ! నరుడా! జాగ్రత్త
పడితేగానీ ఊరు... ఊరంతా వుండదు!
దూతలు నొల్లెస్తాయి! జాగ్రత్తపడురా
నరుడా!"

అడ్డతలకాయతో ఏనుగులాంటి పెద
రైతు, రాముడి కాళ్ళవిదపడి, "అమ్మా!
తల్లి! గేమనికి కాసినతిలివి. నువ్వు కాయక
పోనే యింకెవరు కాస్తారు!" అన్నాడు.

దాసుడు గొంతుక గగనానికి మళ్ళీ విని
పించింది. "ఎరోడా! నాను తలుచుకుంటే
ధూచక్రం బుగ్గులు మండిపోతుంది! సంక
ద్రాలు యింకెపోతాయి! యిటు దిక్కున్న
పొద్దు అటు దిక్కులేస్తాది!"

"నిజం తల్లి! నిజం! ఈ నీటిల్లీ కనిక

మీ కుటుంబమునకు ఏర్పరచి ఉండే కానుక -

ఒక చక్కని నేషనల్-ఎక్స్ రేడియో!

కరెంటుతో పనిచేసే రేడియోలు మరియు ట్రై వ్యాటరీ మీద పనిచేసే రేడియోలు దొరకుతున్నాయి

ఇదే జాతక సంవత్సరములో మీ కుటుంబమునకు ఏర్పరచి ఉండే ఒక చివ్యమైన కానుక! ఒక నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోను పెట్టుకొంటే కుటుంబము లోని వారందరూ కలకలంబుతో గంటల తరబడి వినోదమును పొందగలరు! ఇంట్లోనే కూర్చుని ప్రపంచములోని విశేషములను తెలుసుకొనుటకు నేడు రేడియో ఒక అపూర్వ పాదనమైనది! నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోలు అందరికీ అందుబాటులో ఉండే ధరలో, కరెంటుతో లేక ట్రై వ్యాటరీ మీద పనిచేసే అనేక మోడలులను దొరకుతున్నాయి.

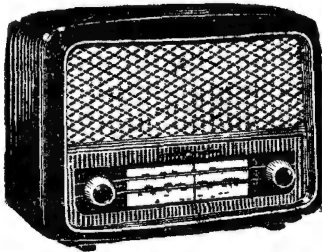
ఏమీ కొనుగోతు విన్న రకములు

మీకు ఎందుకొనుట కష్టమైన ధర రు. 200.00 ఖరీదొరకే చివ్యమైన మోడలు 241 మిల్లీ వువ్వుల మోడలు (ఎ.ఆర్.జి.271) రేడియోగ్రామ వరకు వచ్చేంత పొడవైన నేషనల్-ఎక్స్ మోడలులు దొరకుతున్నాయి. మీ కష్టరహితమున్న నేషనల్-ఎక్స్ దీని వద్ద వాటిని త్వరలోనే వివరిం!

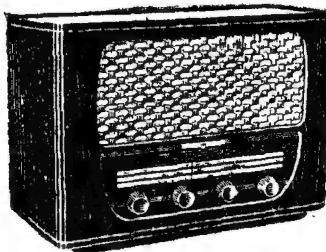
నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోలు శ్రేష్ఠమైనవి

— అవి మానమనైతే • చేయబడినవి

* చూడండిగా కరెంటు 18 వాల్ట్ ఎక్కువ పావర్వముగా బ్రాంక్ ప్రాఫ్ చేయబడినవి

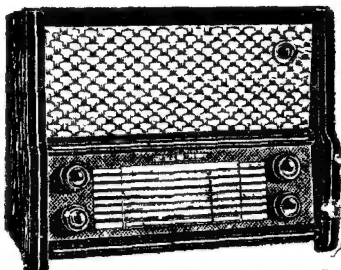
మోడలు యు-717: 6 వాల్ట్లు, 8 వ్యాండుల అర్.నేవ్ మావర్ మోడల్ ఎన్/డీవి రేడియో; గ్రామఫోను, ఐయిల రొడప్టర్లు పెట్టుకొనుటకు ఏర్పాటు; అందమైన, పెద్ద మహాన రంగు స్టాన్డర్డ్ క్యాబినెట్. ధర రు. 250.00

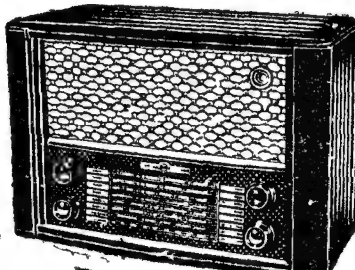
మోడలు 703: చివ్యమైన రేడియో; ఎ-703 ఎన్ వెల్, డి-703 ట్రై వ్యాటరీ వెల్ రక్కని కట్ట క్యాబినెట్, 6 వాల్ట్లు, 8 వ్యాండులు; డివ్ కంట్రింగ్ విడిగా కలదు; ధర రు. 325.00

మోడలు ఎ-708: క్లబ్బి వార్తనక వివిధ మరియు అంగారు రంగుల అవడ యంతో కేబినెట్ గం పొడవైన రేడియో. అన్ని శ్రేష్ఠమంతులనున్నవి, 6 వాల్ట్లు మరియు 8 వ్యాండులు. ధర రు. 390.00

మోడలు ఎ/యు-187: 8 వాల్ట్లు, 8 వ్యాండులుగల నర్వోత్కృష్టమైన వెల్; అందమైన కట్ట క్యాబినెట్; మోడలు ఎ-187 ఎన్ వెల్, మోడలు యు-187 డివి/డీవి వెల్. ధర రు. 475.00

మోడలు ఎ-317: అది శ్రేష్ఠమైన రేడియో! 7 వాల్ట్లు, 8 వ్యాండులు; ఖాందముగా ఫిఫ్త్ చేయబడిన వార్తనక క్యాబినెట్. ధర రు. 595.00

అన్ని ధరలు వెల్ — స్టాండ్ క ముందు అదనము ప్రతి నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోతోను ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడును!

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

ఒ.హెచ్. జూన్, ఖొంబాయి 4 3 మదన్ స్ట్రీట్, కంకల్లా 13 1/18 మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు 36/78 సింగర్ జాన్స్ పార్క్ రోడ్, తెంగుపూరు • కోస్టాయన్ కాలనీ, కాంచీ బాక్. డిల్లీ

GR-113

ద గా ప డి న త మ్ము డు

కిందుకరి!" చు న రి నా యు డు అందు వున్నాడు.

చానుడు ఒక్క న త్వు న విన్య "ఓరి నాయనా! నా పిల్లలంటే నాకు యెర్రెరా! ఆలమీద నల్లని యొగవారిలే నా ఒకప్పు కందిపోతాది. ఆలకి నీవ్వు నీవు కరి నీ నాకు గాబరా అయిపోతాది! పక్కన తమ్ముడు యెర్రెన్నున్నాడు. ఈడు అక్కచెల్లెళ్ళతో ఒకజే మగబడి. దొరికిపోళ్ళని తిన్నేయడమే యాడిపని - నీగురించి కాదుకో...యూడి గురించేనా...ఇన్నాళ్లు పూరుకొన్నార... తనిపాటలో వున్నారని నెప్పుకొచ్చినాను ...సంబరం నెయ్యారో!...ఆ ప్పుజే నాను సార్ని అమ్మారని, దూతల్ని తగిలే న్నంటే, యాడు సాయం నే స్తాడు రో! నాయనలారా! నెయ్యండిరా...సంబరం నెయ్యండి!..."

రాగాలతో చానుని కోర్కె బయట పడటంతో, అంతవరకూ పిడికిల్లో ప్రాణాలు పెట్టుకొన్నవా శృంగధరిలోనూ కొద్దిగా ఉత్సాహం బయటపడింది. నీలమృతలి సార్ని అమ్మవారు, ఈ పూరుదిబ్బ నెయ్యి కండ్లా కొన్నంది! ఆ తల్లికి సంబరం నెయ్యాల నెయ్యాలని అందరూ పూను లాడుకుంటూంటే, పెద్ద రైతుగుమ్మం దగ్గర నిల్చుని, గట్టిగా అన్నాడు: "వచ్చే గోరీ పున్నమవాడు, యాడూ ఆడూ అనకండా పూరంతా కలసి నీలమృతలికి తిరుగుదులు చెయ్యాలి."

"ఓ" అన్నాడు అందరూ!!

2

గోరీపున్నమ వచ్చింది! పల్లెయలలో ప్రమాదం పోయింది! పున్నమ అయిదు రోజులున్నదనగా చిన్న తాటికేసు బుట్టలో ఇసుకపోసి అయిదారురకాల పప్పుదినసులు వేసి నీడలో వుంచారు. బాజీపూలు వారకు చుట్టూ పెరిగాయి. ఆడవూలు ఉపవాసం వున్నారు. బాజీపూలు బాతులో దోపు వున్నారు.

సాయంత్రం చానుడు గుడిసెమృందగర నిల్చున్నాడు. చూపులో సంతోషం, నిల్చు వటంలో నిటూరు; జాతు విరహోసివుంది. ముక్కులో బంగారం కొడ్రో మూతి తెరచినిల్చున్నాడు. వాతావరణం వెచ్చగా రోయిగావుంది.

ముఖాలనిండా పసుపులురదీ మోదాన్ని గోరిపే ఆడంగులు, అనందంతో పోయిగా లిండెలనిండా ముర్రాటూగో వయ్యారంగా నడుస్తూ చానునికొళ్ళమీద వారు పోస్తున్నారు.

ఒక రెండు మొక్కలు వూడు. చానుడు గర్వంగా చూస్తున్నాడు. తన బ్రతుకు ఎంత చూరిపోయినది? కొన్నేళ్ళ క్రితం నీడందరినీ, అమ్మా తల్లి అని బ్రతి చూరి పోడిగింజలు అడుక్కోనేవాడే! అది గదిగో పెద్దరైతుభార్య! నాయుడి మాతలు. ఇంకా ఎందరు తనకొళ్ళమీద పసుపునీటిని వుమ్మరిస్తున్నార!!

వీటికి గుడికి, మధ్య రంగు రంగు చీర లతో, నెలిన బిందెలతో, పల్లెవనితలు నడు మ్నానేవున్నారు. కొండమీద పొద్దు కనుగీటి క్రంకింది.

కనుగీటి, చంద్రుడులేవాడు. శరత్కాలపు వెన్నెల కరీరాలని పులకరింపజేస్తూంది! ఒక మూలనించి వీడో మానిరాగం. ఇంకా వేపు గంగమ్మతల్లి గలగలాడుతూంటే చాను స్వవాళి కిగిలెలు! అంతో ఆనందమయం!

భోజనాలయ్యాయ్. దగ్గరనున్న పట్నం నుంచి అద్దెసు తెచ్చిన రెండు పెట్రోమాక్సు రైట్లు వెలిగాయ్. అప్పుజే దప్పలు ధమ

తన రా తుడి న్నయ్. వి క్క నం తా వెలిగిస్తున్న చందమా ము న కెల్లెరించి, తప్పలవాళ్లు వరిగ తిమ్మన్నారా అనిపిస్తున్నట్లు చాడుతున్నాడు.

ఉదయంనించి ఉపవాసంపున్నవానుడు, ఒక్కొక్కచోమ్మనే కర్రపువ్వుకం ఎక్కించాడు. క్రమల్లో ఉత్సాహం రేకెత్తించి. అరటిపళ్ళూ పువ్వులూ పువ్వుకంమీదకు విసిరాడు! చిమ్ముబుడ్లు కొల్పారు! పువ్వుకం చాకరివాళ్ళ భుజాలమీది కెక్కింది.

రంగులతో అలంకరించుకొన్న విగ్రహాలు ఎర్రని పువ్వుకంమట్టా కలవతోరణాలు, చానుని! పూరంతా కరిసి ఇచ్చిన నేరేడు పండురంగు వట్టుపంచె, - వెన్నెలో మెరిసే నున్న మేనిక గుడి...ఈ రంగురంగుల కల యిక మారినిలు చూసినట్లుగా...కనుల వండు పూ వుంది!

అందరిముఖాలు పున్నమ వెలుగులానే మెరిసిపోతున్నాయ్! చానుడు పీతాధిపతి లా పువ్వుకంముందు నిల్చున్నాడు.

నీలమృతలి ఎదురగా రెండేళ్ళక్రితం కొబ్బరితోట వుండేది. 1948 లో పెద్దగాలి వాన నాలుగుచెల్లని తప్పించి, మిగతావాటిని

8 $\frac{1}{2}$ & 10 $\frac{1}{2}$ సైజులు : 21 వ్యాయల్లు.

ఆర్డర్ & రోల్డ్ గోల్డ్ ధర : 145/-.

మి న ర్వా వా చ్ కం పె నీ

వి జ య వా డ - 1.

ఇం పో ర్ డ్స్ :

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, నీ సరియైన చర్యనుగురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోసు కార్డుపైన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయు లేదీ, వేరే వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయున్నూ పెంట్ చేసి వ్రాసి పంపుము.

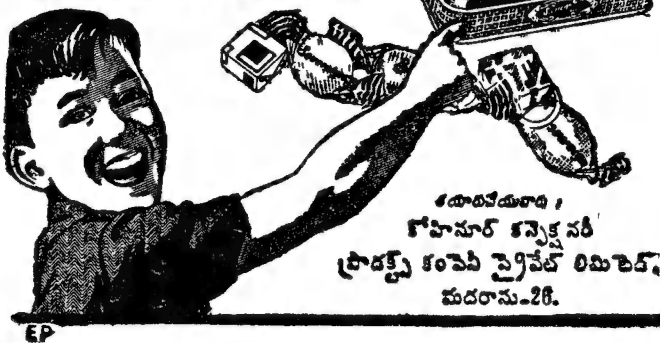
జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డువ్రాసిన లేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి చెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీగుణము, సంతాపము, నిధినిక్షేపములు, బాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా నూనవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము రి. పి. గా పంపగలము. (రి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేవయినా వున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పంప బడును. మేము పంపిన భోగట్లా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపగు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుము. మీ ఆద్రుల ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

శ్రేష్ఠమైనవి... సావరీన్

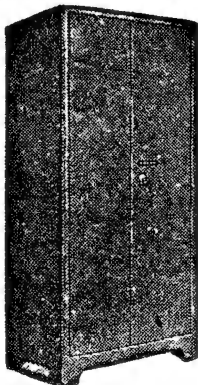
మితాయిలు, టాపిలు

దేశమంతటా ఆదరించబడినవి.

“దాదావలదా,
గోహమర్ కన్యకానరీ
ప్రొడక్ట్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
మదరాసు-28.

EP

ఆంధ్రసేవ్ కంపెనీ,

నరస్వలీ టాకీస్ రోడ్డు : విజయవాడ-1.

ఈ నవ్వు ఫ్రైజర్, వాన్ ఫ్రైజర్ ఫ్రాష్ ఇనుప పెట్టెలు, ఉక్కు బీరువాలు, క్యూబాక్సులు, మరియు ఆఫీసు ర్యాకులు సరఫరైతే ధరలకు లభించును. అర్డరుపై ప్రత్యేక పనులు తెయ్యారు చేయగలము. వివరములకు వ్రాయండి.

NVCR-VJA

దగాపడినతము

పూజ్యునింది. ఆ స్థలంలోనే డప్పులు మోగుతున్నాయ్! ఉత్సాహం ముసలివాళ్ళలో కూడా తాండవించింది. పెద్దవాళ్ళ భుజాల మీద చిన్న కుర్రవాళ్ళు కూర్చుని చూస్తున్నారు. చుట్టుపట్ల గ్రామాలనించి వచ్చిన చుట్టాలు, బంధువులూ, మరింత ఉత్సాహం చూపిస్తున్నారు.

డప్పులు “ధనక ధనక సో...” అని మందం గానే మోగటం మొదలు పెట్టాయ్. ఒక విద్యార్థి కుర్రాడు మొగ్గులు వేస్తున్నాడు. డప్పులవాళ్ళు గంతులేస్తూ బాదుతున్నారు. ఇంకొక ముసలాడు ముందుకు వచ్చాడు పట్టాడినా, “ధంజనకడి ధంజనకడి!” అని డప్పులవాళ్ళను యెగరకొట్టున్నాడు!

“ఇదిగో...వచ్చాడూ!?” అన్న ప్రియమూర్తి ముగిసిన వాళ్ళలో ఒక్కసారి ఆవరించింది! చెక్కు చెదరని ఉక్కులాంటి శరీరం! పంచె లంగ్టిలో ఎగగట్టి, మోసాలు మెలుపుకుంటూనే రంగంలోనికి పిల్లి మొగ్గుతో మధ్య కురికాడు. నలుపైనా నిగ నిగలాడే నేచచ్చాయ్! పొడుగాటి ముక్కుకురిగ్గ వుచ్చిన పెద్ద ముఖం! కళ్ళు కళకళలాడుతున్నాయ్! మెడలో కాకితాడు, మణికట్టుకు మరొక నల్లతాడు! అదే చెపుంది గరిడ్డీలో వాడు ఘటకుడని! గూటాల్లాంటి దండలు, మూలాలవంటి తోడలు! అంత మనిషి ఒక్క యెగురువగిరి గాలిలో తేలిపోతున్నాడు. ప్రతీ క్షణం లభంగా తిప్పుతున్నాడు. గేరాల గజాలూ పిచ్చుకు అంటి అంటున్నట్లుండి ఎగురుతున్నయ్. వాడే మరెవడూ కాదు... పుల్లయ్య!

డప్పులవాళ్ళు ఒక చోట నిల్చుకొలేక పోయారు. అదిగో ముందుకు వెనకకి రొప్పుక పోతున్నారు.

“ఝనక్ ఝనక్ ల గ్విక్ కడి ఝనక్ ఝనక్” పుల్లయ్య అటాకి డప్పులన్నీ కూడి దూరమవచ్చి మోగుతున్నయ్. ఆ చుట్టుపట్ల పరిగ్రామాలకీ పేరుపడ్డవాళ్ళు... పుల్లయ్య అటాకి... అప్పుడప్పుడూ డప్పులు ఆగిపోతున్నాయ్! పెట్టి పోతున్నాయ్! ధిరరా పుల్లయ్య! అని ప్రజలరుస్తున్నార!

ప్రక్కన గడి మంటపేసి డప్పులు కొనుక్కున్నా పోటీకి నిల్చులేక పోతున్నాయ్! అప్పుడే రెండు డప్పులు పెట్టిపోయాయి. పులి అట అడుతూ అడుగులు వేస్తున్న పుల్లయ్య చప్పున ఆగిపోయాడు; అందరూ గతుక్కుతున్నారు. డప్పులవాళ్ళ ముఖాలు మెరిశాయ్! పుల్లయ్య అలసి పోయి ఒకటి పోయాడు!!

పుల్లయ్య వారిక కరుచుకున్నాడు. ఆ

అ మొక్కకండా మొక్కకాడే! ఎంత
వారహుటెపోయింది! X అ X అ నీలమృతల్లి
జగ్గరకల్పి ఒక మొక్క మొక్కాడు! దాను
నికీ కండంపెట్టాడు! దానుడు చిన్న నవ్వు
వచ్చి “ధర్మరా! పుల్లయ్య!” అన్నాడు.
పుల్లయ్య ఒక్క ఎవరు ఎగిరాడు. ఆ యోన
రుతో రంగంలో వడ్డాడు! దవ్వలవాళ్ళు
కొయ్యబారిపోయారు. వాళ్ళ చేతులకు కీ
లేకట్లుగా దవ్వలు మోగుతున్నయ్యే. అందరూ
ప్రాసలూడుకుంటున్నాడు. “పుల్లయ్య,
పుల్లయ్య తక్కువోదా?” “అడిగి గరిడీలో
నుటుపట్ట మించి న మగోడున్నాడా?
లేదు...లేదు...నిబద్ధిగా లేదు!” అంటు
న్నాడు.

గర్వంతో ఒక ముసలాడు మీసం దువ్వు
కున్నాడు. తనకు గురువు పుల్లయ్య అయి
వందుకు ఒక చిన్నకుర్రాడు, నవ్వు కూ
పోయిగా భుజాలు తట్టుకున్నాడు.

పుచ్చకం కదిలింది. ప్రజకడిలారు.
మందుగా చిచ్చుబుడ్డు వెలిగాయ్.

ఊరిలో ప్రతి ఇంటి దగ్గర వుచ్చకం
అగుతోంది. ఇల్లల్ని తెలం వడపవ్వు,
అరటిపళ్ళ, నీలమృత లిక్కి ఇస్తున్నారు.
ఇంటిని చూచి మరీ దానుడు నీలమృ
తగాన్ని తీసుకుంటున్నాడు. కొందరు
చీరలు చూపించి మొక్కుతున్నాడు.

పెద్దరైతు ఇంటి ఎదురుగా మళ్ళీ చాలా
సేపు ఆగారు. పుల్లయ్య చేత బాణాకర
పటకుని సాముకు లంఘించుకున్నాడు.
“సంజనకడి, ధంజనకడి” అనే కబంతో
చెవులు బుద్ధరైపోతున్నాయ్. రాకెట్లా
గాలిలో కర్ర తిరుగుతోంది. కంటికి కన
బడంలేదు! దవ్వలు అగిపోతున్నాయ్.
అదిగో అగిపోతున్నాయ్! ఇదిగో అగి
పోయాయ్! ఇనుబలు కక్కుతున్న
పుల్లయ్య ఫకోలుకున్నాడు. ప్రజలంతా
ఒక గొంతుకతో కేక వేశారు “ధర్మ! ధర్మ!!”.

అవును—పుల్లయ్య పెద్దరైతు ఇంటి
అరుగుమీద మూగిన యావనంతో బలిసి
విసమిసలాడే నువాసినుల వృద్ధయాల్లో—
అదేదో అనుభూతి కలిగిస్తున్నాడు.

పుచ్చకం కదిలిపోతూంది! ప్రజకడులు
కున్నాడు. పెద్దవీధిలో మరి రెండుచోట
గరిడీపెట్టారు. పుల్లయ్య శిష్యులు గురువు
పేరు నిలబెట్టారు. పెద్దవీధి చివర పుచ్చకం
అగింది. ఎదురుగా కలకత్తానుంచి మదరాసుకు
పోయే బ్రంకురోడ్డు వుంది. రోడ్డు రెండో
వైపు రెండు వీధులున్నాయ్. పుచ్చకం
రోడ్డు దాటేముందు మళ్ళీ దవ్వల వాళ్ళు
కక్షిని కోలుకున్నారు.

పుల్లయ్యపిల్లి మొగ్గతోరోడ్డుప్రక్క నేనడి
రాడు. మళ్ళీ చేచినిల్పుని గిరిమట్టారిగాడు.
ఆవేళ సంతోషించి వస్తున్న బళ్ళ సమాహం
కు ఉత్సవాన్ని చూసి అగింది. బళ్ళు ఎక్కి

బండినాయళ్ళు చూస్తున్నారు. మధ్య
కొచ్చాడు ఒక కుర్రాడు. మూడు పళ్ళూ
దీన పాపకు! తొడలుదరుకుంటూ గెంతు
కున్నాడు. దవ్వలవాళ్ళు గాలిలో ఎగిరి
పోతున్నారు. మూర్తి లిగించి కుర్రాడు
వాళ్ళకంటే హామీదగానే ఎవరుకున్నాడు.
మొగ్గుల పొంగి వున్నయ్. గొర్రె పూడి
పోతూంది! ఆరేజేళ్ళు నిండక పోయినా
ఎక్కడ కండ అక్కడుంది. చూపుకీ
మద్దుగా, మచ్చటగా వున్నాడు. అంతా
ఆ కుర్రాడిని చూసి వుప్పిపోతున్నారు.

పుల్లయ్య శిష్యుణ్ణి చూసి “వనవాప్య”
అనుకున్నాడు. ఒక్కసారి మధ్య కురికి పిల్లి
మొగ్గనే కదలకుండా ఒక్కచోటే నిల్చు
న్నాడు. తల ఆ మెత్తని భూమిమీద
ఆసాడు. దవ్వలగా పోయాయ్. పాపకు
గమగమ పుల్లయ్య గాలిలో వున్న పాదాల
వరకు తాటికెట్టు యొక్కినట్లు యొగబాకు
కున్నాడు. పుల్లయ్య కానుకోలేదు!
కుర్రాడు జారిపోతాడు!! తప్పక జారి
పోతాడు!! అందరూ...బండి నాయళ్ళతో
సహా గొడోగోకారు.....కుర్రాడు రెండు
పాదాల మీద తన చిరు పాదాలు
వేస్తున్నాడు...!

నిక్కబం! నిక్కబం!! నోళ్ళన్నీ తెరచి
వున్నయ్: ముఖాలన్నీ మీదికి ఎత్తి
చూస్తున్నయ్.

ఒక్క విజల్...పాదాలమీద నిల్చున్న
కుర్రాడు, భూజాలుతట్టి నవ్వుకున్నాడు!

అహ!....ధర్మ!....ధర్మ!....ప్రజల కంటి
రప్పలు పడటం లేదు. నుండేలమీద
విడికిళ్ళు పడుకున్నారు. పుల్లయ్య ఊపిరి
లిగిపట్టాడు!

నిలవనీటిలో ఒక బెడవేసినట్లు...తరం
గాల్లా వచ్చి పుల్లయ్య చెవులో నూటలు
దూరాయ్. ఎవరది? బండి నాయణ్ణి?...
“ఇంకెవరికంటే సామానం వుంటాది?
ఆకిందోడి కొడుకే మీదోడు!!”

పుల్లయ్య కళ్ళు కాయలు కాసి
పోయాయ్. ఆ అన్న మనిషిని చూచారీ!
తప్పక చూచారీ! పాపకు విగిపోయాడు.
ఎదురుగావున్న బండినాయణ్ణి! ముసలాడిగా
లేని ముసలాడు—వయసులో వున్న ముస
లాడు—ఉత్సాహంలో కుర్రాడు. ఇంకా
మరిసి పోతూ వాళ్ళి నోరు విప్పి నవ్వు
కున్నాడు.

బళ్ళు కదులుతున్నయ్. ముసలాడు
కొరచాతో దున్న పోతులను అదిరిస్తూ
“అదృష్టం అంటే అలాగుండా! అయ్య
పేరు నిలిపే పాపర్ని కన్నాడు!”

బళ్ళు కదిలిపోయాయ్! పుచ్చకం కదిలి
పోతూంది! ప్రజకడులుకున్నారు. పుల్లయ్య
కదల లేక పోయాడు!

అవును! కొడుకు!! నాకు కొడుకు!!
నాకా కొడుకు!! నా కెందుకు కొడుకుండ
మాడదు? నాకు కొడుకుకావాలి! కావాలి!

మచ్చటగా, మద్దుగావున్న పాపకుడు!
అదూ నాలాగే గేరగిరజాలు పెట్టాడు!
నలుగురిలో నూ మెప్పు తెస్తాడు! కనీ
జడవకు! అడిగి గరిడీలో ఘటిమణిచేస్తాను.
మాటన్నాడంటే వేణంపోయినా నిలబడ
తాడు! దొంగర్ని పట్టే దొరవుతాడు!
దొంగిళ్ళతో దానం చేస్తాడు! మట్టిని నమ్మి
సెమటకొర్చి మా పరువు నిలబెడతాడు!!
నా కొడుకు! నా కొడుకు!!

[ఇంకా వుంది]

శ్రీ బలివాడ కాంతారావుగారి
“అంతరాత్మ” (కథల సంపుటి)
గ్రీజుపేపరు త్రివర్ణ ముఖచిత్రం వెల రు. 1/-
చాదరి వల్లి కేశవస్వామి
మండపేట, తూ|| గో|| జిల్లా.

లల్లూరాం అండ్ కంపెనీ

(స్థాపితము 1928.)

ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మన్నికకు, నాణ్యతకు,
సరసమైన ధరలకు ప్రసిద్ధి చెందిన

* ఇనుప బెల్లెలు * ఉక్కు

బీరువాలు * క్యాపు బాక్సులు

లల్లూరాం అండ్ కో,

వెంగలేటివారి వీధి, విజయవాడ - 1.

క్రాశ పోహపె మారునివనా కెడకుగా.

మద్రాసు బ్రాంచి: 2/156, బ్రాజ్ఝే, మద్రాసు-1.

ఎదురుచూడని వరుడు

త్రిదండముండు కూచుని, పావుగంటగా తన మొహాన్ని త దే క దీ త్త గా చూసుకుంటున్న లీల, పున్నట్టుండి ఒక్కసారి దిగున వెనక్కు చూసింది. అంతసేపుగా ఆమె తన మొహాన్ని ఆ అద్దంలో చూసుకుంటున్నట్టు ఎవరన్నా కనిపెడుతున్నారేమో ననే అనుమానం అప్పటికి కలిగింది లీలకు. చుట్టూచూసి, ఎవరూ లేరని, నిర్భరణ చేసుకుని, కుర్చీలో సర్దుకుని సరిగా కూచుని, మళ్ళి అద్దానికి వచ్చి జేసింది తన మొహాన్ని. మొహాన్ని ఒక ప్రక్కకు వార్చి, జడను భుజంమీదనుంచి ముందుకు వేసింది. నిజానగా కుర్చీలో కూచుని చిన్న చిరునవ్వు వచ్చుతూ తేలిలుమీదున్న ఆపెద్ద అద్దంలో ప్రతిఫలించిన తన చింతాన్నిచూసి మురిసి పోయింది!

ఎంత అందంగా వుందిరను! తనలో ఇంత అందం వున్నట్టు ఈనాడే తెలిసిందా? చాలామంది తనతో ఆన్నారు—“నవ్వు బావుంటావు” అని ఎమిటో అనుకున్నది. తనకున్నంత కళ్ళు ఇంకెవరికీ లేవని అమ్మ ఎన్ని సార్లో అన్నది.

“మా అమ్మాయికి అందం ఓసామ్మ” అని తనకంటే ఎంత మందితోనో చెబుతూ వుండగా తన చాటుగా విన్నది. “నీ ముందు ఆ కిరీమాతరాలు ఏపాటిరెద్దా!” అని బావ చాళీసాధు అన్నాడు. వినా బావమాటల కేంలేఖ్క!...వట్టి పెరిబాగులమనిషి. ఈ నమయంలోనే ఆమెకు పాతవిషయాలు కొన్ని గుర్తొచ్చినై చదువుకుంటున్న రోజుల్లో తనకు కొందరు కుర్రాళ్ళు ప్రేమ లేఖలు రాశారు. ఆ ఉత్తరాల్లో వాళ్ళు తనను వర్ణించిన ఆవర్ణన...వర్ణనాతీతం! విలే ఈరకం ప్రేమలు తనుచాలా వివబట్టి, ఆ ఉత్తరాలకు కూడా ఆరకం ప్రేమల కచ్చిన విలువనే ఇచ్చింది.

ఇప్పుడు లీలకు ఒకదిగులు వట్టుకున్నది. ఆమెకు పందొమ్మిది సంవత్సరాలు. అందం వున్నది—వినా ఇంకా పెళ్ళికాలేదు. ఎవరితోనూ నిక్కయం కూడా జరగలేదు. దీనికి అనేక కారణాలున్నై. లీలకంటే పెద్దగా కట్నాలు పొయ్యగలిగే స్థితిలో లేదు. కొన్ని సంబంధాలు లీల తిలితండ్రులకు వచ్చలేదు—కొందరు కుర్రాళ్ళు ఆమెకు బాగాలేరు! ఒక వేళ అన్ని బాగున్నా ఏదో విషయంలో పేచీవస్తూ ఆ సంబంధం పనికి రాకుండా పోతున్నది.

లీల ఇంట్లో ఆమె మేనమామకొడుకు ఒక డున్నాడు. అతని పేరు ఏమిటో ఎవరికీ తెలిసి వట్టులేదు గాని, లీల పిలిచినట్లుగా అంతా

‘బావా’ అనే పిలుస్తారు. ఈ కుర్రాడు ఇరవై మూడేళ్ళవాడు—కాలేజీలో కొంత వరకూ చదివాడు—ఉద్యోగప్రయత్నం—మని

పికి అందం లేకపోలేదు. కొద్దిగా ఎక్కువగా బాగుతున్నట్టు కనిపిస్తాడు. అతని గదినిండా సినిమాతారల పటాలు, అందమైన అమృతం బొమ్మలు వేలాడుతున్నాయి. ఇవీ అతని ప్రాత్రలో కొన్ని లక్షణాలు. ఈ 'బావ'ను చెనుకోటానికి రీలకు పెద్ద అభ్యంతరమేవుండగా-రీల తదింద్రులకు చిన్న చిన్న అభ్యంతరాలు కూడా వున్నాయి. బావ 'రీల నాణే' అనే ఉద్దేశంతో వున్నాడు.

కొన్ని నెలలుగా రీల తన పెరికోసం ఎదురుచూస్తున్నది. ఏమంటే, ఆమె తోడి పిల్లలందరూ పెళ్ళిళ్ళు చెనుకొని కాపురాలు చేస్తున్నారు. కొందరు తిలులుకూడా వివాహం. 'తగిన వరుడు' కలిగిపోతాడో దీనికి పెళ్ళి చెయ్యమ' అంటాడు తండ్రి. రీల ఒక్కతే తనకు విడ్డూకవలంబు. 'తగినవరుడు' అంటే ఎల్లావుంటాడో-ఎవ్వడు వారకుతాడో రీల ఊహకు అందలేదు!

అద్దంలో కనిపిస్తున్న రీల ప్రతిబింబం దిగులుపడసాగింది. ఏదో ఆలోచిస్తూ నిట్టూర్చింది. ఆట కదిలింది-ఇటు కదిలింది...రీల మనస్సు ఎక్కడికో పారిపోయింది.

"అద్దంలో చూసుకుంటున్నంతసేపూ ఎవరి మొహం వాళ్ళకు అందంగానే కనిపిస్తుంది." అంటూ ప్రవేశించాడు బావ సినిమాలో హాస్యనటుడు ప్రవేశించినట్లు! రీల ఒక్కసారి వెనక్కు తిరిగింది. తన ఆలోచనలను పాడుచేసిన బావకేసి చిరాగ్గాచూసి- "ఏమిటి?" అన్నది దిద్దంతిస్తూ.

"ఏమిటో ఆ నేనాను గాని రీలా-ఈ కోణ మాత్రం నవ్వు చాలా అందంగా వున్నావు నుమా!" అన్నాడు మృదువుగా సినిమాలో హీరో పలికినట్టు. ఈ మాటకు రీల ఆశ్చర్యపడిలేదు. ఎంతాంటే-ఈ రకమైన జైలాగులు బావ ఉచ్చరించటం కొత్తకాదు.

"అలాగా" అన్నది రీల.

"నిజం" అన్నాడు బావ దగ్గరకుపోతూ.

"ఏమిటి కారణం?" అన్నది రీల.

"నాకు తెలుసు" అన్నాడు బావ సీరియస్ గా.

"చెప్పు"

"నేను వేరే చెప్పాలా? నీకు తెలియ పోవం!...ఇంతకూ ఆ వచ్చిన వాడిని చూడక ఆ ఆరటం అంతా ఎగిరి పోతుందిరే!" అన్నాడు బావ.

"ఏవచ్చినవాడూ-ఏమిటికా?" అన్నది రీల ఆత్రంగా.

"మీ పెద్దనాన్నగారి ఉత్తరం చూడాలా

నవ్వుకో... తెలిసే నా చాత మరోసారి చెప్పించుకోవాలని. నేను చెప్పనువా" అన్నాడు బావ చిన్న పిల్లాడల్లే బుంగమూతి పెట్టి.

"చెప్పబావా!" అన్నది రీల ఇంకా చిన్న పిల్లల్లే బూరాలాగా మూతి విగించి.

"నిజంగా తెలివా రీలా?" అని మామన్నాడు బావ.

"ఒట్టమ్యా"

"నామీదా?" అన్నాడు బావ నవ్వుతూ.

"అబ్బ... చెబుదూ మరినూ!"

ఈ సంగతి రీలకు పాపం తెలియని గ్రహించుకున్నాడు బావ.

గొంతు సవరించుకుని చెప్పటం మొదలెట్టాడు-

"అనగా అనగా ఒక పూర్వో రీల అనే అమ్మాయి వుండటం-ఆ అమ్మాయి ఎంత అందమైందటా అంటే అంత అందమైనదటా - అప్పరసలూ, పూ... మేనకలూ, రంధలూ" "అసలు సంగతి చెబుతావా చెప్పావా?" అని రేచింది రీల.

"కథ గానో దా? ఆ మాట చెప్పావు కాదే?... ఏదే విను. మీ పెద్దనాన్నగారు తేపు ఉదయం బండీలో ఇక్కడ దిగుతున్నారు. ఆయనతో పాటు 'ఒక పెళ్ళికుమారుడు' కూడా దిగుతున్నాడు నిన్ను చూసే ఉద్దేశంతో."

ఈ మాట విన్నాడనే రీల గుండెలో దడ దడ మనేకబంధం ప్రారంభమైంది. మొహంలో ఏదో భావం రాగా, బావముందు దాన్ని అణచిపెట్టి-ఇద్దం లేనట్టు మొహం పెట్టింది. ఈ మొహం చూసేసరికి బావకు సంతోషం పెట్టబడిపోయింది. తనకూ ఇద్దం లేనట్టుగానే మొహం పెట్టి - ఆమె చెవిదగ్గరగా నోరుపెట్టి 'నువననల' ధ్వనిలో-"నీకేం భయంలేదు రీలా - నేనున్నాగా, మామకుంటా లే. అసలు ఆ పెళ్ళికోడుకు ఇంటిగుమ్మం ఎక్కనివ్వకుండా చెయ్యగలను. నవ్వు విచారించకు." అని ఆభయ మిచ్చాడు-ప్రేయసిని రక్షించే రాజకుమారుడి ఘోరణిలో.

"చాలే బడాయి" అన్నది రీల దిగున లేస్తూ.

"బడాయికాదు రీలా-ఇది నవ్వు సత్యం నా పరాక్రమం నవ్వేరగవు గాని-

"ఇక నోరు మూస్తావా?"

బావ చటాటన రెండు చేతులతో నూనోరుకప్పేసుకుని ఓక్షణం పోయాక నెమ్మదిగా "ఇదిగో ఉత్తరం. నీకంత నమ్మకం లేకపోలే" అని అందించాడు.

"ఆ ఉత్తరాన్ని కేబుల్ పెట్టుకుని తిరుగుతున్నావా-అసలు అది ఎందుకుతీశావ్! అని గడ్డించింది రీల.

"నీకు చూపిద్దా మనో ఉద్దేశంతో రీలు కొచ్చాను"

బావచేతిలోంచి ఉత్తరాన్ని లాక్కుని చదివింది. తన పెద్ద నాన్న తన తండ్రికి రాసిన కొద్దు. దాంట్లో ముక్త సరిగా మూడు ముక్కలు మాత్రం రాసివున్నాయి.

"చి|| రామనాథానికి-

కుక్రవారం బండిలో ఒక పనిమీద దిగుతున్నాను. నాతోపాటు నాన్నే హీతుడి అబ్బాయిని వెంటచెలుకొస్తున్నాను రీలను చూస్తాడు. కావలసిన ఏర్పాట్లు చెయ్యి, మిగిలిన వివరాలు ముఖ్యంగా చూట్టాడుకుంటాను. అంతా జేయం.

—శేమచలం"

ఈ ఉత్తరాన్ని రీల ఒకటికి రెండు పార్లు చదివింది. తనను చూడటానికి అబ్బాయి దిగుతున్నాడనే వాక్యం ఆమెకు ఎంతో హాయిగా కనిపించింది. సంతోషంలో ఒళ్ళుమరచి కూనిరాగం తియ్యబోలే ఎదురుగా బావకదిపించాడు!

"తెలిసిందా! ఇది సంగతి. ఇప్పుడేం చెయ్యటం?" అన్నాడు బావ దిగులుగా.

"ఏం చెయ్యాలో బోయి మామయ్యను అడుగు! చెప్పారు" అన్నది రీల.

"నీకు మరిపోయిందా యేమిటి రీలా-

ఈసంగతి మామయ్యను అడగటమేమిటి?" అన్నాడు బావ, తెలివైన వాడు నవ్వునట్టు నవ్వుతూ.

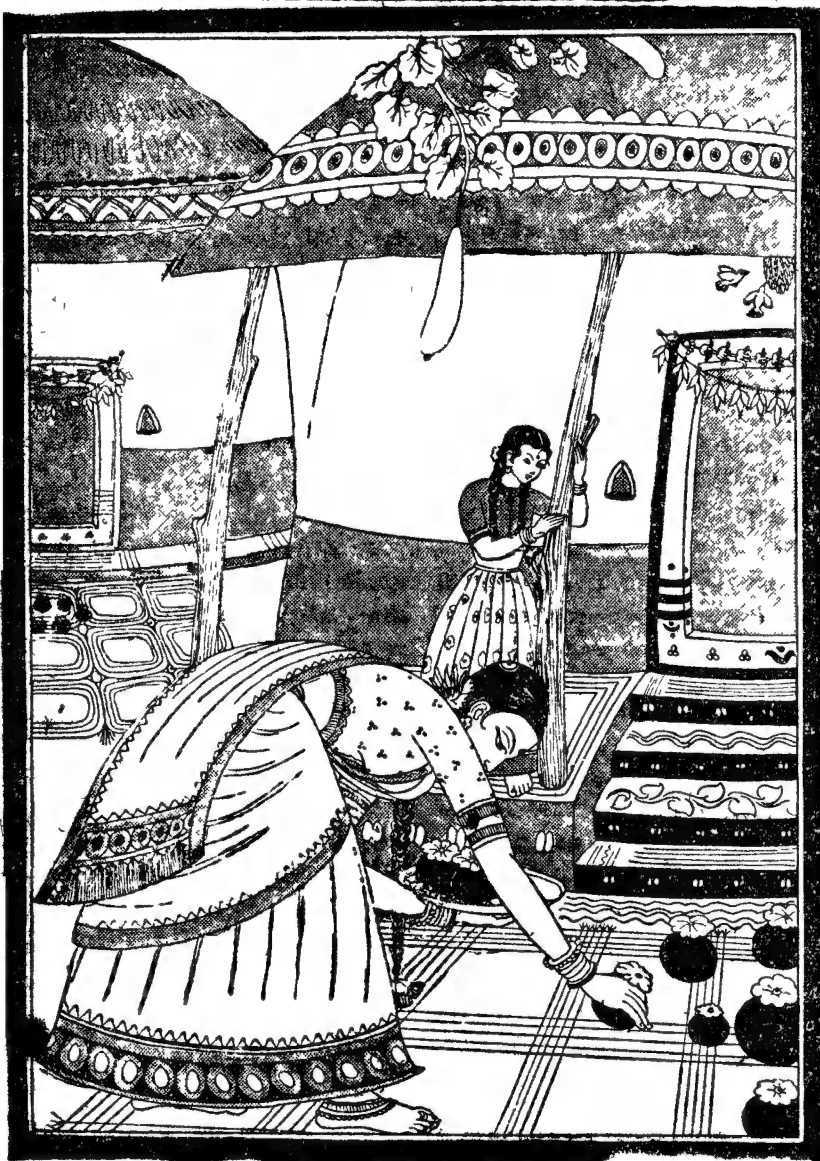
"నాకు తెలియ ఏదే" అన్నది రీల.

"నన్ను నమ్మ. నీ పాదానికి నా ప్రాణం అద్ద వేస్తాను. ఆ పెళ్ళికోడుకు మనయింటి గుమ్మం ఎటాఎక్కడాడో నేను చూడనూ!" రీలకు బాగా కోపం వచ్చింది. మొహం ఎరుపెక్కి-

"అనవసరంగా వాగక పోతావాపోనా?"

అన్నది గట్టిగా. బావకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఈసారి ఆమెమాటలో 'సీరియస్ నో'ను కనిపెట్టి-రీలకు ఆ పెళ్ళికోడుకుమీద ఇద్దం కలిగిందని గ్రహించి "చూస్తాగా-ఎటా వాస్తాడో...వాడూ వాడి తాత...అని ఏమేమో అరుస్తూ చరచరా బయటకు వెళ్ళి పోయినాడు సినిమాలో విలన్ కుమార్తే. రీలకు భయం వేసింది. ఈ బావకు అది తెలిసే తెలియని జ్ఞానమా, నిజమా, ఆమెకు అర్థం కాలేదు. కొంపతీసి, ఎమన్నా చెయ్యరాని, పని చెయ్యకుండా...సరే, బావను మంత్రంతో కట్టెయ్య వచ్చు ననుకుని - రాబోయే వరుడినిగురించి ఆలోచనలోపడి పోయింది రీల.

ఇదివరకు ఎందరో తనను చూడటానికి వచ్చారు. అందులో ఒక అబ్బాయి తనకు వచ్చాడు. ఎంత బావున్నాడని అచ్చంగా

గడపలో గొబ్బిట్ట

చిత్రకారుడు : పెల్లటూరి పూర్ణానందశర్మ.

లేదు-ఎప్పుడో ఏదో చెయ్యబోతాడట...
సిగరెట్టుమాత్రం విపరీతంగా కాలుస్తాడట!
...అబ్బ! ఈరకం మనుషులతో ఎవరై
చెయ్యగలడు కాపురం!...

ఈవచ్చే వరుడు ఎట్లాంటివాడో...
తెల్లగా వుంటాడా?—అందంగావుంటాడా?
దబ్బున్నవాడా?...నల్లగావుండి, కళ్ళగా
వుంటాడా?... అని అనేకరకమైన ప్రశ్నలు
వేసుకున్నది. ఈ ఆలోచనల్లో ఆ ధైర్యం ఒక
ఇంగ్లీషు సీనియర్ హిరో ఎందుకో భావకం
కచ్చాడు!

ఛలాలున రీల అద్దం దగ్గరకుపోయి తన
మొహాన్ని చూసుకున్నది. ఈసారి ఇంకా
అందంగా కనిపించింది. మొహాన్ని అద్దానికి
దగ్గరగాచేర్చి, కొన్ని నిమిషాలపాటు రెప్ప
చెయ్యకుండా చూసుకున్నది!

ఆశ్చర్యమంది రీలకు మనసులో కొంత
భావాల రేచిన్నై. ఇదివరకుకూడా ఇట్లాగే
సెల్ ఫోన్ దునులు కచ్చివా అప్పుడెందుకో ఈ
భావాలు కలగలేదు. ఈమధ్య రీలకు, తన
నెంటునే పెర్ఫెక్టువోవాలనే ఉద్దేశం కల
గటంకల్లనే ఈభావాలు కలిగివుండవచ్చు.
మొహంలో ఉత్సాహాన్ని ఏమాత్రం బయటకు
కనిపించనివ్వకుండా వంటింట్లోకి పోయింది!
తల్లి కాంతమ్మ కూర తయారుచేస్తుంటే, ఆ
ప్రక్కనేతేరి “నేను తరగవా అమ్మా?”
అన్నది రీల.

“ఇదేం ఆమ్మా ఇవాళి? ఇప్పుడా
నూర్యుణ్ణి పడమట ఆస్తమించనివ్వవా ఏం?”
అన్నది కాంతమ్మ.

“పొద్దున్నే తూర్పున ఉదయించినవాడు
ఇప్పుడు పడమట ఆస్తమించకవించేస్తాడులే!”
అన్నది రీల కంకాయలు తీసుకుంటూ.

“నామాట విను. అని పోతు చెయ్యి కు.
ఎందుకు నీకేవల ఇవాళికి వెళ్ళి ఏ పుస్తకమో
చదువుకోరాదూ?” అని, “రేపు వెళ్ళి వాళ్ళొస్తు
న్నాడు తెలుసా?” అన్నది కాంతమ్మ.

రీల మాటాడలేదు. ఆ విషయం తనకు
తెలుసనిగాని, తెలీదనిగాని ఏమీ అనలేదు.
తరిగిన కంకాయ ముక్కలను యెగరవేస్తూ
కుచున్నది.

“నువ్వీ చిన్న పిల్లలే నీమిత్రీ ఇదీ?” అన్నది
కాంతమ్మ వినుకుట్టుంటూ.

“ఈరోజు ఏం కండుకున్నావమ్మా?”
అన్నది రీల ఏదో అడగాలని.

“ఏదో నా మొహం. నువ్వు ఆకలితకు
పోలేనే వంటాపెంటానూ. రేపు పొద్దున్నే
వాళ్ళొస్తున్నారట—పెద్దవాన్నాగుడు ఉత్తి
రము రాకాడు. పో—రేపటికి చీరలూ అవీ
ఉన్నాయో లేదో చూసుకో. లేకపోతే ఆ
బావను చాకలిదగిరికి పంపు!” అన్నది.

“ఈ మాట ఆ బావ విన్నాడు కాదు.
నిన్ను నన్ను అమాంతం మింగివే వుంటే
కాదు!” అన్నది.

★ ఎదురుచూడని వరుడు ★

హీరోలాగా వున్నాడు. అటువంటివాడు
తన కర్త అంటే తనకు ఎంత గర్వమో అను
కున్నది. తనధర్మను గురించి మిగిలినవారితో
ఎంతగానో చెప్పుకుంటారు!...బతే ఏదో
కొరతాఅవల్ల ఆ సంబంధం కలిసి రాలేదు -
ఇది సితీత అచ్చాయిలు మాత్రం -
జూతుకంతులు అంత బాగానేవున్నారు.
ఒక సంబంధాన్ని కానే తిరస్కరించింది.
తనతోండి ఈమధ్యమాడబోతే! తన అధ్యం
తరతెల్లగా అయిన వట్టెంతుకోలేదు. ఈ సం

బంధం నుతరామూ తనకు ఇచ్చందేదు. ఎంతా
తంటే ఆలభ్యాయి నుంచివాడు కాడట -
అతను చాలామంది అమ్మాయిలకు ప్రేమ
లేఖలు రాకాడట! ఈరకమైన కుత్రాడని
తనతో ఎవరో చెప్పగా, తనే ఈ సంబంధం
వొద్దని నిర్ధారణ చేసుకున్నది. తన తండ్రి
కూడా సంతోషించాడు...అవునుమరి. అటు
వంటి లాకాయిలూకాయివాడిని చేసుకొని
తనేం నుఖపడేట్టు! ఇంకో అల్పాయినివాడా
తనే వద్దన్నది. ఉద్యోగంలేదు-నడకొగ

27

అపీసు పని
అపీసులో హెడ్ గుమాస్తా

తన క్రింది ఉద్యోగితో—

హె. గు: ఇంటిపని అపీసులో

చేస్తారేమండీ మీరు?

ఉ: నేను కాకపోతే నా యింటి

పని ఎవరు చేస్తారండీ? అపీసు

పని నేను తప్పితే మరెవరి

యొక్కరు చేస్తారు.

* * *

హె. గు: పని చేయకుండా

కాళీగా కూర్చున్నారేమండీ?

ఉ: పని చేయడం కాళీగా

కూర్చుంటం ఒకేసారి ఎలా

సాధ్యమవుతుందండీ!

టి. వి. శాస్త్రి.

హైదరాబాదు.

ఆరాత్రి లీలకు నిద్రపట్టలేదు. పడకొండు కొట్టినా పక్కమీద అటుదొరికింది—ఇటు తిరిగింది—తేచి ఇంటిముందు తోటలోకి వచ్చింది. తోటంతా వెన్నెల్లో మెరిసి గుమ్మరి పోతున్నది—పూల పాసలతో. అంతానికీ బం. ఈ వాతావరణంలో లీల మనసులో విరివింత భావాలు తేచి నె. ఆ వెన్నెల్లో ఒక తోటరాబోయే ఆ పెళ్ళి కొడుకు కూడా ఆ మెక్కు కనిపించాడు. ముందు ముందు తన వైవాహిక జీవితాన్ని తలచుకుంటూ, ఆచందమామను చూస్తూ ఆ తోటలో వున్న ఆరుగురిపై అట్లాగే ఎంతసేపా కూచున్నది లీల!

తెల్లవారిప దగ్గర్నుంచి అంతా కూడా వుండే రామనాథంగారు ఏదో ఏర్పాటు చేస్తున్నాడు—కాంతమృగాలు వంటలు చూసుకుంటున్నది—లీల సరేసరి—తన అందాన్నింతా ఈరోజు ఒకలబోయ్యటానికి సిద్ధపడుతున్నది. చక్కగా తలంటుపోసుకున్నది—మల్లెపువ్వులాంటి నిల్కచీర కట్టింది. అద్దం ముందు కూచుని, తలదువ్వుకుంటూ వుంటే బావవచ్చాడు. అందరి సందడితోపాటు బావకూడా సందడిగానే వున్నాడు. ఉషారాగా లీల దగ్గరకొచ్చి “వచ్చే వేళయిందీ” అన్నాడు నవ్వుతూ. లీలకూడా నవ్వింది.

“సరదాగా వాడినికొన్నేపు ఏడిపించావా?” అన్నాడు బావ నవ్వుతూ.

“అబ్బ... అదే సిద్ధగయ్యింది. వద్దంటే వినిపించుకోవుగదా” అన్నది లీల చిరాక్.

ఎదురుచూడని వరుడు

“సారీ—పూరి కే ఆ స్నాను... కాని లీలా... ఏమిటి ఇంత అందంగా వున్నావు?” అన్నాడు బావ.

“నేను ఎప్పుడు అందంగా లేనో చెప్పు!” అన్నది లీల.

బావ చెప్పలేకపోయాడు. “అహ... ఇవ్వో ఎంతో—అందంగా కనిపిస్తే నూ” అన్నాడు “ఎంతో”ను సాధ్యమైనంత పొడిగిస్తూ.

గుమాత పడకొండు గంటలవేళకు, ఇంటి ముందు బండిఆగిన చప్పుడుకాగా రామనాథం బయటకు వచ్చాడు. కేవలం బండికిగాడు—“ఏంరా” అని పలకరిస్తూ. అతనివెంకాకే పాతికేళ్ళ అబ్బాయి కూడా ఉండే గాడు. రామనాథం కేవలం లీల ఆ అబ్బాయిని లోపలకు తీసుకుపోయాడు. ఆ అబ్బాయి ముందు గదిలో కూచుని, గోడలకేసీ, పటాలకేసీ చూడసాగాడు. “నాకు త్వరగా స్నానానికి ఏర్పాటు చెయ్యి. కొద్దిపు పోనాలి” అన్నాడు కేవలం ఆమెకాగా.

“స్నానానికి అంతా సిద్ధంగానే వుండిపడ!” అన్నాడు రామనాథం. కేవలం రెండు నిమిషాల్లో స్నానం చేసేసి, అదరా బాదరాగా నోట ఇంత అన్నం కుక్కుకుని. చరచరా బయటకుపోతూ ఆ అబ్బాయితో—“అబ్బాయ్. సాయంత్రం వస్తాను. కొద్దిపు పైమెంది. మొహమాటం పెట్టకొకండా భోజనం చెయ్యి?” అని సమాధానంకోసం కూడా ఆశించకుండా బండెక్కాడు. కేవలం లీలానికి కొద్దివేళ మించిపోతున్నది. “సాయంత్రం అంతా మాటాడదాంరా!” అన్నాడు రామనాథంతో. భోజనం చేస్తున్నప్పుడు కాంతమృ “అంతా కులాసాగా వున్నారా?” అంటే—“అలా” అని మాత్రం వూరుకున్నాడు.

“ఏం బాబూ! స్నానం చేస్తారా?” అని అడిగాడు ఆ అబ్బాయిని. “చేస్తానండీ!” అని లేచాడు అబ్బాయి.

అతను స్నానానికి పోతూ వుంటే చాలుగా నిండుని లీల అతన్ని చూసింది. అబ్బాయి అందంగానే వున్నాడు మనిషి పాశున—చామనచాయ. ముక్కు కన్ను తీరుగా వున్నాయి. చక్కగా మెలికలు తిరిగిన జుటు నునుటిమీద పడుతూవుంటే—అందులో లీలకు ఎంతో అందం కనిపించింది! లీలకు అంతటితో సంతృప్తి కలుగలేదు. ఆ అబ్బాయి తనను చూడాలి!

స్నానం చేసి వస్తావుంటే, బావ అతన్ని ఎగాడిగా చూశాడు. ఈ బావచూపున ఆ

అబ్బాయి గమనించాడుగాని, లక్ష్మణుట్టలేదు. చాచిట్లానే వున్న తన పరుపు విప్పకుని ఒక పైజమా, చొక్కాతీసి తోడుకున్నాడు. తలదువ్వుకుంటూ వుంటే బావ ప్రవేశించి ఎదురుగా కుర్చీలో కూచున్నాడు. రెండు నిమిషాల పోయాక రామనాథంగారు భోజనానికి తీసుకుపోయాడు. భోజనం దగ్గర రామనాథం ఏదన్నా మాటాడదామా అని నోటి చాకా వచ్చి—తన అన్న వుంటే అన్నీ ఒక్కసారి మాట్లాడుకోవచ్చునని వూరుకుని—పేరు మాత్రం అడిగాడు—

“చంద్రశేఖరం అండీ!” అన్నాడు అబ్బాయి, భోజనం దగ్గర ఎక్కువగా మొహమాట పడుతూ.

“అంత మొహమాట పడకండి. మీయితే అని భావించుకోండి!” అన్నాడు నవ్వుతూ రామనాథం. చంద్రశేఖరం చిన్నగా నవ్వి భోజనం పూర్తిచేశాడు.

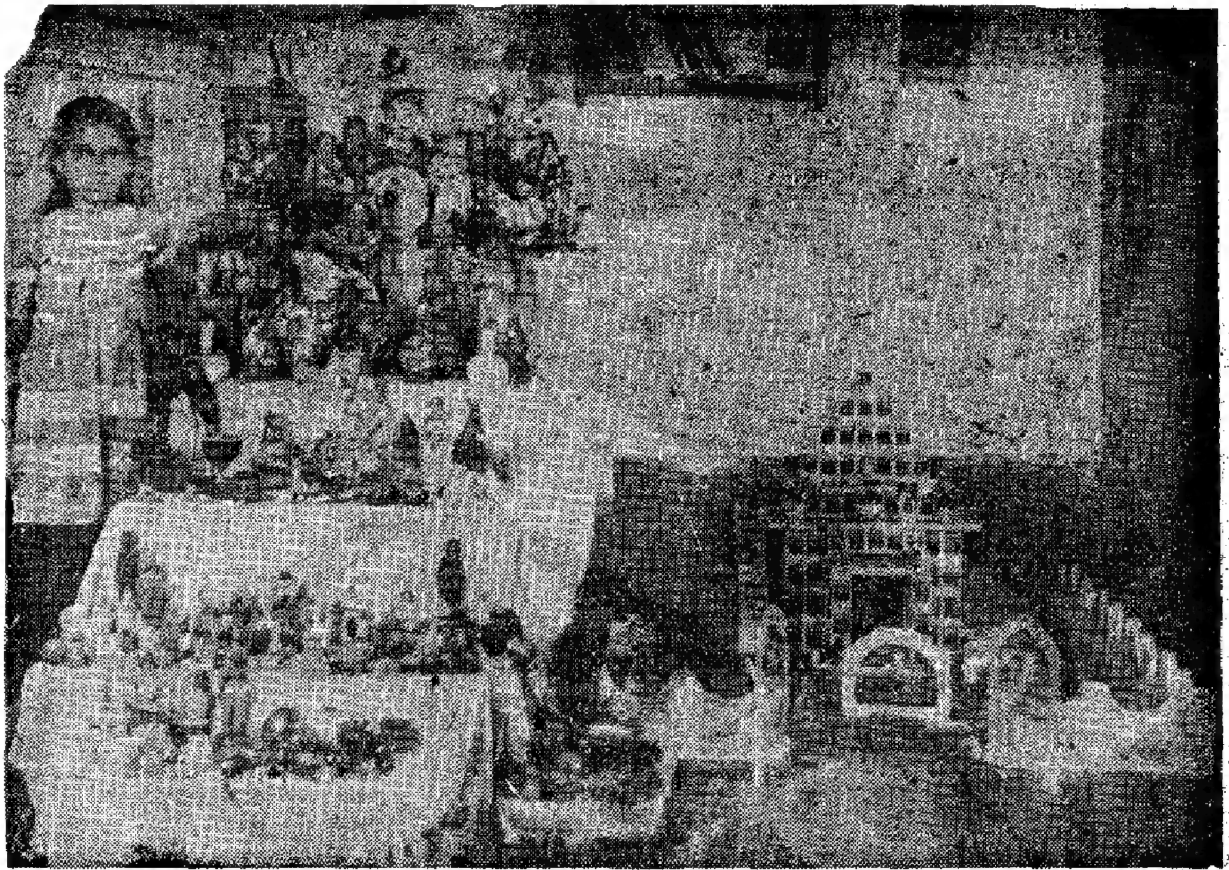
ఆపూలు లీల నోట్లోకి రెండు మెంతుకులు కూడా పోలేదు. ఆ మెంతువునిండా కావలసివంత సంతోషం నిండిపోయే వున్నది!

లీలకు చంద్రశేఖరం నచ్చాడు. ఐతే, అతను రాకపూర్వం అతని ఇంకొకరిగా వూహించుకున్నది. ఆ వూహకు సరిపోకపోయినా ఈ అబ్బాయి బాగున్నాడనుకున్నది. పోతే ఆ మెంతు ఒక బాధ వేదించసాగింది. అతను మాత్రం తనను చూడలేదు. ఎట్లాగన్నా అతనికంటే పదాల నే కొత్తక ఆమెలో బాగా పనిచేస్తున్నది బావ ఒకడు అడుగువస్తున్నాడు. పైగా నిప్పు తొక్కిన కొత్తలే అటు ఇటు తిరుగుతున్నాడు! నీ గదిలోకిపోయి కూర్చోరాదా అంటే ఏమనుకుంటాడో అని లీల వూరుకున్నది.

“సాయంత్రం అమ్మాయిని చూపిద్దామా ఏమిటి?” అన్నాడు రామనాథం.

“మీ అన్నయ్య రేకుండా ఎందుకూ? ఆయనకూడా రాసింది. వినా మనం చూసుకోలేదుగాని, ఈరోజు అంత మంచిరోజుగా కూడా కనిపించటంలేదు” అన్నది కాంతమృ. రామనాథం తక్కువ ఆగి, ఏదో ఆలోచించి “అవును రేపు దివ్యమైనరోజు” అన్నాడు.

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట దాటింది. రామనాథంగారు తనగదిలో నిద్ర పోతున్నాడు. కాంతమృ ఇంకా ఆవల గదిలోనే ఏదో పనిచేసుకుంటున్నది. బావ తనగదిలోనే వున్నాడు—నిద్రపోతున్నాడో చదువుకుంటున్నాడో తెలీదుగాని! శేఖరం ముందు

సంక్రాంతి బొమ్మలకొలుపు

భాష : సి. ఎన్. రావు—రాజమండ్రి.

గదిలోనే హోలాలాదిన్నీ కేరబడి, ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నాడు. రీల తనగదిలో కూచుని కలలు కంటున్నది.

పది నిమిషాల బోయోక నెమ్మదిగాలేచి కంటగదిలోకి బోయి చూసింది. అక్కడి నుంచి తండ్రి గదిలోకి బోయింది. తర్వాత బాక గదికేసి వెళ్ళింది. బాక మంచంమీద బల్బులా పడుకున్నది చూలాలకేసి చూస్తూ తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. అడుగుల చప్పుడు విని, రీలను గమనించినా పలకరింపలేదు.

“ఏదన్నా పుస్తకం ఇప్పుడు బావా—చదువుకుంటాను” అన్నది రీల పుస్తకాలను పట్టిస్తూ.

“నీకు పదికొత్తే నేం రేపు” అన్నాడు బాక.

ఈ క్షణగ్యభోరణి రీలకు నరిగా అర్థం కాక-ఏదో ఆలోచనలో పుండి-“ఏదో ఒకటి రేపు” అని డిటెక్ట్ పుస్తకం ఒకటి తీసింది. “హత్యాభోరణం!” అన్నది చూస్తూ.

“అన్యుయ్యో- అబ్బా రీలాయ్- పట్ట పగలే ధయం!” అన్నాడు బాక.

రీల ఫక్కున నవ్వి-“బావా నాకి పుస్తకాలాదు. ఏమిటో ఏది చదివినా ఒక్కలాగే కనిపిస్తున్నది,” అన్నది.

“అందులో చూడ నీకేం తెలుసు?” అన్నాడు బాక. ఆ “మహాను బాగా ఆస్వాదించినవాడైతే.

“నాకి పుస్తకం అక్కరేదు! బోయి పడుకుంటాను” అని బయటకు పోసాగింది.

“రీల!” అని పిలిచాడు బాక. రీల నవ్వుకు రిరిగింది.

“అబ్బాయిని చూశావా?” అన్నాడు. “ఛీ—” అంటూ తన గదికిపోయింది.

“హా హా హా హా” అని నవ్వాడు బాక.

ఏదో చప్పుడుకంటిది కాగా, నుండు గదిలో వున్న శేఖరం రం యెత్తి చూశాడు. నాడుగులించి ఏదో రీలన్న రీల కనిపించింది. రీలకు శేఖరం కనిపించాడు. ఒక్క కణం నాలుగుకంటూ కలుగుతున్నది. అంత

లోనే రీల సిగ్గుపడుతూ చరచరా వెళ్ళి బోయింది! ఈ చూపుకు అతని గుండెలు బలబలా కొట్టుకున్నాయి. ఆమె అందాన్ని చూసి, ముగ్ధుడై, చదువుకున్న పుస్తకాన్ని అటు పారేసి ఆలోచనలో పడిపోయాడు శేఖరం!

ఆ సాయంత్రం దీపాలు వెలిగిస్తూ కొంతమంది అబ్బాయి నివేదయమై అడిగింది- “కుక్రూడు బాగానే వున్నాడు కదా?”

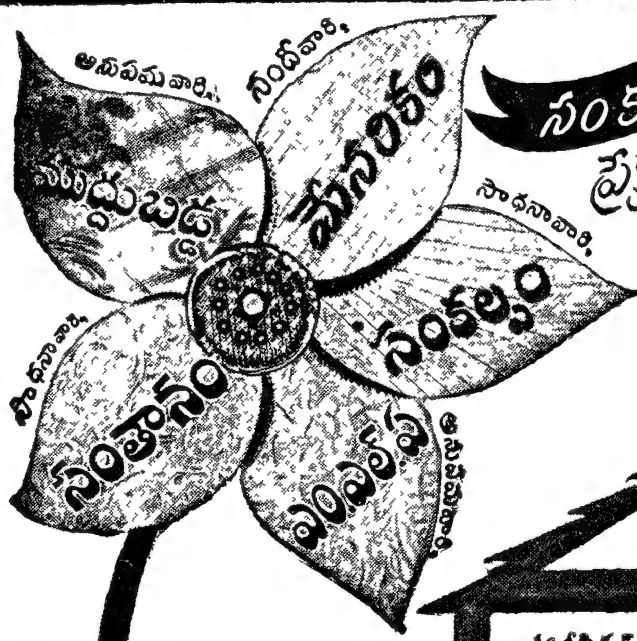
“అవును - చాలా నెమ్మదయిన నా ముక్కాదనుడులాగా నా చా తున్నాను” అన్నాడు రామనాథం.

“కేట్టు అదీ కాస్త మాట్లాడుకుంటే ముసూర్రం పెట్టుకోవచ్చు” అన్నది.

“అన్యుయ్యోరానీ. బావా అధిక్షయాలను ఈ అబ్బాయి పెద్దవానినా నా వచ్చి మాట్లాడానికి!” అన్నాడు రామనాథం.

“రీలను చూస్తే అతను అన్నింటికీ ఒక్క కంటాడని నా అభిప్రాయం!” అన్నది

(99-వ పేజీ చూడండి)

సంకల్పంతి అభివందనములతో
 ప్రేక్షకమహాజనులకు సమర్పించు
 మారాజువు కానుకలు

శుభక చూడండి!
 శ్రీ కృష్ణ గౌరవి
 విజయవాడ... నకింత్రాబాద్...

నందవిక్రమ్ సాబాగ్యవతి మోహన్ రుక్మాంగద	అనుపమ వారి మాలపల్లి కాటమరాజు
త్రు కాష్ఠాడియోన్ రాజద్రోహ	వి.టి. ఫిలిమ్స్ ఉత్తరగిరిహరి విశ్వయోధా ప్రాడర్స్ నెం 1
కళ్యాణ ప్రాడర్స్ నెం 1	వి.టి. ఫిలిమ్స్ ఉత్తరగిరిహరి విశ్వయోధా ప్రాడర్స్ నెం 1

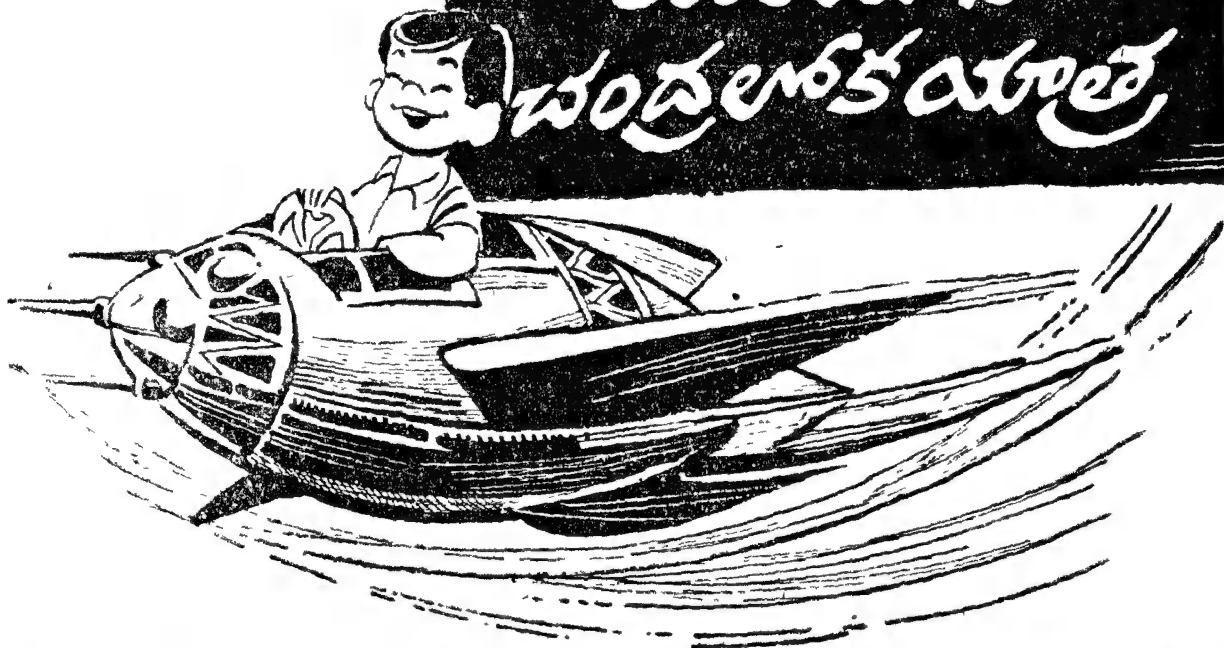
ప్రభాత్ పిక్చర్స్ (ప్రై) లిమిటెడ్...
 విజయవాడ... నకింత్రాబాద్...

N.R.R

NVRR-VTA

బుడుగు

చంద్రలోకయాత్ర

మరి ఆ తరువాత చాలా బోల్చుకొనుచుంటే నేను మీకు కనిపించటంలేదుగదా! నాంచేత కాసిని వందలమంది నాకు వుత్తరాలు రాసేస్తున్నారు. మరిమృగ్య, బోతమృగా, జరిగిందిలే!

అవ్వలో ఆదివారం. యిన్నాల్లోకమో కలవు. నాన్నమ్మదా అభీమతి కలవు. అంచేత, అమ్మలద్దాలుచేసింది. నాకేమో ఒకటో, మాడో పెట్టి మిగతావన్నీ దాచేసింది. అప్పుడు నాకు భలే భోపంవచ్చేసింది. అయినా మాంధి అయిడియా తట్టింది. రాత్రి అందరూ పడుకున్నాక, నెమ్మదిగా, వంటింటోకి (బామ్మ అభీమతి) వెళ్ళాను. లద్దాల కారత తీసుంటే ఎవడో వచ్చి వెనకనంచి, నా కళ్ళు మూశాడు. “అత్తీనే తీస్తున్నాను. నిర్భయంగా తినబారికొచ్చాడు” అని చెప్పినా వాడు విన్నాడు. కుంభం నేపు ఆగి, నన్ను దొడ్లోకి లాక్కపోయాడు. హాళ్యర్థం! అక్కడో విమానంవుంది. వాడు, నన్ను ఆ విమానంలో యెక్కించేశాడు. అది, గభీర్కీస, బుయ్యమంటూ, రూమ్మని, మాయింటిమీద రెండాకంటే, ప్రక్రింటి నీన్ని గారి కొబ్బరిచెట్టుకంటేగూడా, హింకా బోలు ఎత్తు పైకి ఎగిరిపోయింది. “పురేయ విమానం వాడూ, నన్నుకొడికి తీసుకుపోతున్నావు” అని అడిగితే, వాడు మొద్దట చెప్పలేదు. కాంచేత బాబాయిని పిలుస్తానని భయపెట్టేశాను. పాపం, వాడు భద్రనిపోయి, మరేం

లేదు. మా చంద్రలోకంలో నీలాంటి అబ్బాయి వుంభోడువున్నాడు. వాణిమ్మ తీసుకురమ్మన్నాడు.” అని చెప్పేశాడు.

విమానం మబ్బుల్లోంచి, భలే స్పీటుగా పైకి ఎగిరిపోతోంది. విమానంవాడు “నీకు భయంకేస్తోందా” అని అడిగాడు.

అప్పుడు నేను “నాకు విమానాలంటే భయం లేదులే. కిందకి జన్మలో చాలాసార్లు బోలు విమానాలూ, నిర్భయంగా బోలు ఎక్కి వాణ్ణి” అని చెప్పాను. నిమ్మివంతో, మా విమానం, చంద్రుడిదగ్గిరికి వచ్చి, చంద్ర లోకంలోకి వచ్చేసింది. అక్కడంతా చీకటిగావుంది. “మిథూనో ఎలటిడిపాలూ అవ్వ

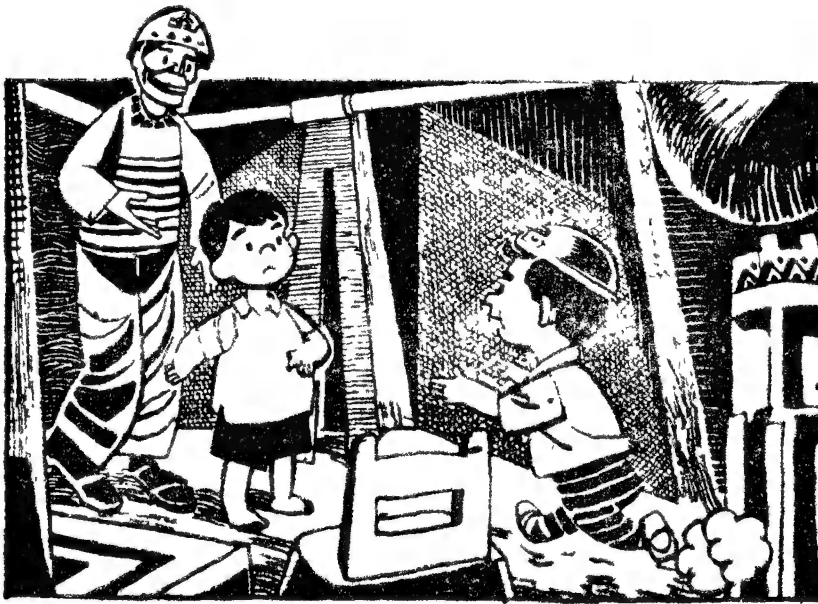
పేరేమిటా అని అడిగాను; వాడు నేంటనే. “నాపేరు బుడుగు” అన్నాడు. “మరి నేను బుడుగు నేకందా” అని అనేశాను. అప్పుడు వాడు “నీపేరు B బుడుగు, నా పేరు C. బుడుగు. B. అంటే భూలోకం, C. అంటే చంద్రలోకం” అని చెప్పేసి, నన్ను చూపి కుంభంనేపు వచ్చేశాడు. నాకుభోపంవచ్చేసి వాడితో “అలా నవ్వకూద్దు. నవ్విలే. నాలు నవటాలుట” అన్నాను. అప్పుడువాడు “ఓహో మరి నాలుగుంటే మా చంద్రలోకంలో గున్నాగదా, అందుఖని యేం నవటం వుండదు” అన్నాడు.

“పురేయ C. బుడుగు, అన్నలు నా సంఘటి, నీకు ఎల్లా తెలిసిందిరా” అని అడిగాను. “ఓహో! మాయింటో, ఓ పేద మా తక్కు అద్దం వుందిలే! బాంటో, నువ్వు, మీ కిగానపెనునానా, ప్రక్రింటి నీన్ని గారి మునుదూ, హింకా అనేఖంమందిల కనిపించారు” అన్నాడు. తరువాత, ఆ C. బుడుగు, నన్ను “పురేయ, బిడి కాలుస్తావా” అని, నాకో బిడి యిచ్చాడు. వాళ్ళలోకంలో, ఫలి బానూ వుంటుందిట. అందుఖని, వాళ్ళంతా యెప్పుడూ బిడిలు కాలస్తారుట. మరివా కేమ్యా ఖాల్పటం చేతగాడుగదా! నాండు కని వద్దన్నాను. అయినా వాడు నామాట విన్నాడు. “మీ బామ్మవాళ్ళు చూడలే, ఖాల్పు” అని, అనేసి, నాకో బిడి ముక్కిచ్చేసి, వాడు, వాళ్ళమ్మనడిగి లద్దాలూ,

వి. పరబ్రహ్మశాస్త్రి

లేవా. మందస్తుగా చెప్పితే, మాబామ్మనడిగి ఓదీపం తెచ్చేవాణ్ణిదా! అన్నాను. అప్పుడు వాడు నవ్వేసి, “హాల్లే! యింతలా పురి బయటబోటు. నాంచేతలా ఫలితగా వుంది. పూళ్ళోకపోతే టూబులైట్లూ, కిర్రసాయిలు బుడిబూ అవ్వ అన్నీ వుంటాయి” అని చెప్పాడు. యింతలో విమానం, ఓమేథ దగ్గరికి వచ్చి ఆగిపోయింది. విమానంవాడు నన్ను ఆమేథలోకి రమ్మన్నాడు.

నరేవని, నేను యింటోకి వెళ్ళాను. మా కడుగుగా ఓచిన్న అబ్బాయి వచ్చేసి, నన్ను గాకిగా ముద్దపెట్టేసుకున్నాడు. “పురేయ! నీ

చంద్రలోకంలో B. బుడుగు, C. బుడుగు

సి. బుడుగు చెప్పాడు. హందుచేత (సి చేత అనిగూడా అనొచ్చు.) ఈ యింట పోనిమ్మన్నాను. నిమ్మపండ్లలో అది ఝామ్మంటూ, రసాయనాల్ని చందమామ కంటే స్వీటుగా భూమిపైపు దిఫుపోతోంది. దానిమీదకి, సి. బుడుగుగారు, వాళ్ళ నాన్న అమ్మ అందరూలేచి, బయటికివచ్చి వెన్ను వెనక్కివచ్చేయ్యమని కేకలేశారు. అప్పుడు నాకు భలే భయం వేళ్ళింది. అయినా మన్ని భయం యేమిటా చెయ్యదుట. (యిలాని యిదివరకు పకోడీలు తెచ్చే ఓ మేనల్లు చెప్పాడు.) అందుకని విమానాన్ని, హింఖా బోలు స్వీటు పెట్టేశాను. మూడ్నిముహ ల్లానో, ముప్పయ్యే సెకండ్లలోనో అది సరా సరి మా దొడ్లోకి దిఫుపోయి, నన్ను దింపేసి, మళ్ళీ వెనక్కి ఎఫీటిపోయింది.

హాత్తర్యం! కంటింటి తలుపులు యింతో తీశే స్వీపు వ్వా య్. హింకా దెబ్బలే హాత్తర్యం!! అక్కడ దొడ్లో మా బాబాయి రెండు రెండు సీతో మాట్లాడుతున్నాడు. నన్ను చూసి, రెండురెండ్లీ సీరి పారి పోయింది! నాన్నతో చెప్పానేమోనని, బాబాయి నన్ను పారిపోకుండా గాతగా పట్టుకోటానికి వచ్చాడు. నేను బోల్లు ట్రై చేసి అమ్మదగ్గిరికి పరిగెత్తాను అయినా మరి వెనకాల బాబాయి పరిఘెటుకు వస్తున్నాడు గదా. అందుఖని ఘాతగా అరిచి అమ్మని నిద్దలేపాను. అమ్మ లేచి “యెప్పుడూ, వెనక కలవరితలూ, విదూనూ” అని అనేళ్ళి నా నెత్తిమీద ఫహా, ఓటో టెంకి జైల్లి లిచ్చింది. నాకు ఖోపంవచ్చి కళ్ళి తెర్చి చూశాను. హాత్తర్యం!!! నేనిండాఖిట్టింటి అమ్మదగ్గిరే పడుకునివున్నాను. యిదంతా కలలా!!! కాని, హాత్తర్యంపు! రేయే జేబులో బీడిముక్కలుమా తరంఉన్నాయో!!★

బుడుగు చంద్రలోక యాత్ర

జలేల్, కనకవల్లు అప్పి తీసుకొరావటానికి యింతోకిపోయాడు. గబుక్కున, నాకో అయిడియా తల్లీకి, ఆబీడి ముక్కుని లాగూ జేబులో దాచేశాను. వాడు మళ్ళీ వచ్చి, ఖాల్వావా అని అడిగాడు. “ఓస్స! యింత కేవా, వెఖండుకి సవాలతు బీడిలు ఖాల్వెయ్యగలను” అని, వాడికో పేదస్థంట్లు కొట్టేశాను. పాపం, వాడు నిరంధంగా హాత్తర్యం పడిపోయేశాడు. అయినా, మళ్ళీ మూడ్నిముహలో మామూలుగా నే నిపోయాల్సి దెనుకో. తరవాత, లద్దూరూ అవన్నీ వాక్కొనిచిచ్చి, వాడుగూడా నాలుగో, నున్నాయో తినేశాడు.

ఇంతలో, యిదివరఖిటి, విమానంవాడు (బీడు. బుడుగ్గాధివాన్నత!) వచ్చేళ్ళి, చాలారాత్రి అయింది కౌబట్టి, పడుకోక్కు మన్నాడు. నేను. బుడుగుగాడితో యింటి క్లెబ్బోతాను అన్నాను. “కేపు మాయా బహదూమాట్నీ చూసేసిసి వెళ్ళువుగానిలే” అని వాడన్నాడు. మరి నా కేమాట్, నిరంధంగా నిద్దరాళ్ళటేడు. అయినా పడుకోక్కువాల్సి గందా! సరేనో పాపు నిమ్మపండ్లపేపు దొంగ నిద్రపోయాను. (ప్రైవేటు మేనల్లు వచ్చి నప్పుడు, దొంగనిద్రపోతున్నట్లు పటింఛటం, నాకు బాబాయి ఇదివరకే నేర్చేశాడు. అప్పులు ఈ విధ యమా బా బాయి కే మో, వాళ్ళ బాబాయి నాళ్ళ బాబాయి నేర్చేటట్!) హందుఖని యిప్పుడు C. బుడుగ్ గాడిక్కి

నా ట్రిక్కు తెలిదులే.

పాపం వాడు గురఖపెట్టి పడుక్కున్నాడు. కుంఠం నేపయింతిర్వాత, వాణ్ణి నిద్దరైసి, ఒకటికి వెళ్ళిన్నాను. నిరంధును కుక్కుని, వాడు నమ్మేశాడు. నమ్మేశ్చి, “మా విమానం పెద్దదగ్గిరికి వెళ్ళి పోస్కో” మన్నాడు. అప్పుడు నాకో అయిడియా తల్లీసి, విమానం పెద్దలోకివెళ్ళి, విమానంలో యెక్కేలాను. అది మనం ఎక్కడికి పోమంటే అక్కడికి వెళ్ళిపోతుంది. యిలాని

బాగా ఆదా! ఒకే ఒకసారి తోముకుంటే
కాల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్
85% వంటుల వరకు
దంతక్షయం దుర్బంధం కలిగింపే క్రీములను తొలిగిస్తుంది!

సత్తలితాలకు సర్వదా వాడండి
కాల్గేట్ టూత్ బ్రష్

విభిన్న మనస్తత్వములు

మొత్త తిరిగాడు. కంఠగళాల మూలలో 'మా యిల్లు' కనిపించింది. మానవత్వ మన్నాడు.

మీ రెక్కలైనా గమనించాలో లేదా... ఎంత తీవ్రంగా అలోచిస్తున్నావనిపించుకొన్నా "రెండు రెక్కలకి?" అని ప్రశ్నిస్తే అది తేలికగా "కాలాను" అని సమాధానమిస్తాడు. "రెండు రెక్కల కాలుగు" అనే విషయం, అతని మనస్సులో తీర్చించిపోయి, అతని వ్యక్తిత్వంతో కలిసిపోయింది. అనిపిస్తుంది. అతను జవాబిచ్చే భోరనే గమనిస్తే.

అలాగే, ములుత తిరగటం, కంఠగళాల మూలలో మా యిల్లు కనపడటం, వాన్ని చూసి సత్యకోవలం, ఇవన్నీ వాకలవాటయి పోయాయి. ఇలా సత్యకోవలం అనేది వాస్తవభావంలోనే కలిసిపోయింది.

"నేను సత్యమన్నాను" అనే విషయంపై ఇంకెవ్వరికీ చెప్పకుండుకు... చాలా గొప్ప వనచోటావులే! అని మీరే విమర్శిస్తూ ఉన్నా. కాని వా సత్య సకారణమేకదే. సత్యదాని కంత చిత్రమయినదిగా వాడు కనిపిస్తుండాలి... అంతకంటే విచిత్రంగా కనిపిస్తారా ఇంటిలో నివసించేవారు.

పూదరాధాదులో ఒక ప్రక్కగావున్న ఖైరాబాదులో, రెండువందల గజాలభూమిపై 'ధర్మశాల' లాగ కట్టబడిన ఈ ఇంటినుంచి, నెలకు రెండువందల రూపాయలు సంపాదిస్తుందా ఇంటి యజమానురాలు. రెండేని గదులు పోరకగా చేయబడిన పద్నాలుగు పోరక లో ఆనా, నేనూ, నిలమేకొకరిని అరచేతుంది ఉన్నాడు. గొప్పవాళ్ళమనుకునేవారు, తిక్కవ్యాళ్ళ మనుకునేవారూ, వీటి అనుకోనివారూ, వేదాంతులూ, వాంతులూ, కళారాధకులూ... అన్నీ రకం వారూ వున్నారే ఇంటిలో.

.....ఒక చిన్న కాలవంటి పెద్ద మురుగు కాలవ చాటి ఇంటి ఆవరణలో ప్రవేశించాను. 'నల్ల' (కురాయి) దగ్గర నీకుపటి వంకరేకంగాదు "సరిగను" లను సాధకం చేస్తున్నాడు.

నన్ను చూసి "ఓహో, కేఖరమా? కాలేజీనుంచా, యేం?" అన్నాడాయన.

"జైను సార్" అన్నాను నేను.

"సంగీతమునకు సమయము, కావరేవా?"

అని పోడి, మేము అగి "సంగీతము వాలా లోకయినదోయో, ఏమంటా?" అన్నాడు.

జైను, సార్! నిజంగానే," అన్నాడు నేను.

ఈ కంఠగళాల అనంత పెద్దమనిషికి సంగీతపు చిన్ని ఎక్కువ. ఆనలు ఆయన పుట్టగానే 'కేర' మని ఏడవటానికి బదులు, సరిగమల్లో ఏడిరాడటం. ఇలా అని వాళ్ళ వాస్తవ చెప్పిందని ఆయన చెప్పేవాడు. సంగీతం కోసం ఆయన నిశాచూరార్థమంది పూదరాధాదుకు బదిలీ చేయించుకు వచ్చాడు. పాఠశాల (తంతుల మీమాయత్ వగైర) లో వున్న "ఇన్స్టిట్యూషన్" లో సంగీతం నేర్చుకుంటున్నాడు. కాస్త్రీయ సంగీతం నేర్చుకుంటున్న కొడి ఆయన కావచ్చి ఎక్కువ కేర పొంది. నెలరోజుల క్రితం 'సరిగమలు' పాడుకుంటూ, వర్షిగా రెక్కల దగ్గర వైకిలు (తొమ్మిదింటు)

“ఉత్తరాదిత్య”

వస్తున్నాడు. సంగీత సాధనలో వైకిలు (తొమ్మిదింటు) విషయం మర్చిపోయాడాయన. ఆవకం ఎక్కువ కావటం చేత త్యాగయ్యగారి అనుభూతులో కలిగి పోయాడు. అంతే! ఆయనచేతులు సంగీతానికి అనుగుణంగా తిరగసాగాయి. బుద్ధిలేని నైర్లద్రక్రం (మందరది) వానంకటది వెళ్ళి 'వేవ మెంటి' ను ప్రదర్శించింది. ఆయన ముఖం కొట్టుకపోయింది. వాగా కత్తం కారిపోయింది.

'చావుకిప్పి కన్ను లోట పోయింది' దన్నట్టుగా, కొంచెంలో తప్పిపోయింది కాని కన్నెగిరి పోను... 'కన్ను' మాటలూ వుంచండి, అనిబ్ర (పాణమే) ఎగిరి పోను... అద్భుతవకారూ ఈయన 'ఇటు' ప్రక్క పడిపోయాడుకాని 'అటు' ప్రక్కపడితే... త్యాగయ్యగారి అనుభూతిలోనే 'కేర' త్యాగయ్యగారిలోనే కలిసి పోయిందే వాడు... అప్పుడే 'డబుల్ డక్ బస్' అట్లా పోయింది.

ఏదీ మాటాడకపోతే వా గోదని, "ఏం సార్! వంట అయిపోయిందా?" అని అడి

గాడు. ఆయన కంటిగాడు. నేనూ కన్నెగిరి ఎ. వ. వ. అందుచేత వంట కథనకుకుంటున్నాడు.

"రెండుసార్లకికలిసి పాడున్నా తనే వా నగా," అన్నాడాయన. "ఏమి వంటలో నయ్యా, చాలా వినుకొన్నాంది."

ఆయన చెప్పిన ప్రతివానికీ 'అత్రునసార్' అనటం వాకలవాటం, ఈసారి ఆ మాటతో పాటు సానుభూతితో పెదవులు వచ్చింది.

ఆయన కేర వంటం మాదా మెంతులు పెట్టాడు— "రెక్క చాలా 'మిజరబు'గా వుండవలసి 'లాస్టి రెక్క' మాదా ఒక రైఫెనా?... ఎవరో ఒక 'కేర' కేరియన్ తిండారి. ఏమంటా? అనిధిలో తగ్గం తనే చేత ఇంట్లోనే తగ్గరేస్తాం" అన్నాడాయన.

ఈయన కేరపుని సంగీతపు చిచ్చు కాక 'కేర' కేరియన్ పిచ్చిమాదా వట్టుకుంది.

నేను పెడితులు వినించినవాణ్ణు. "నెళ్ళి చేయ్యితుని వాక్కు గారికి ఉత్తరం వ్రాసేయండి" అన్నాడు.

ఆయన చేతవక వచ్చాడు. ఉత్తర అమాయకుడు.

"అత్రున గాని వారిలో రంగయ్య గాని, చాదరగాని కనిపించారా?" అని అడిగాడు.

"లేదు సార్" అని జవాబిచ్చి లోతు కిక్కివడినాడు. రంగయ్య అంటే ఒక రేరా వా కొట్టుయినాడు. అక్కడున్న వాళ్ళలోనెక్కడైతే వ్యక్త ఉన్న వాడుకాబట్టి తొమ్మిది ఎక్కువ అరచేతుందిలో నూతన తో సమానమైన వాడు లేడని అతని ఉద్దేశ్యం. చాదర నిజంగా తెలివయిన వాడే కాని నచ్చు లేదు. అందుచేత జంగారాని కాని అచ్చు లేదు. ఒకళ్ళ వారిపోడు, రసవారికి వస్తే పూడు కొడు.

అందరూ విచిత్రమైన మనుష్యులే!

2

మేం ఉండే ఇల్లు దీర్ఘ తరుర ప్రంగా వుంటుంది. మధ్యని అయి బయలు. వాగ్ధి వైపు వెళ్ళటానికి ముందు ఒక నమ్మం చాలా కలసివుంటుంది.

వంకరేకంగారితో మాటాడటం ఈ రేకాగానే వాగ్ధిత్వ వడిచాను. నమ్మంలో

గంగిరెద్దు
చిత్రకారుడు : పెల్లటూరి పూర్ణానందశర్మ.

★ విభిన్నమనస్తత్వాలు ★

అడుగుపెట్టగానే కాళ్ళకి కదురుగా కనిపించిన నల్లని పట్టుకలతో కూడిన బాండ్లు.

ఎదురుగా రెండుకుక్కలు. ఒక బాండ్లో బొరసామిమార్పున్నాడు తెల్ల బొరసామిమార్పున్నాడు, రెండవ బాండ్లో ఒక అమ్మాయి మార్పు విధించింది. ఆమె తెల్ల మార్పును చేసింది. ముఖం అసలు కనిపించనంత క్రిందికి దించి చేసుకునివుంది. వారికి ఎదురుగా వరచి అంబుళా నా అంబుళా ఇరవై ముప్పై నుండి ముర్రయిదువలస మార్పు విధిస్తూ ఉన్నది. ఇద్దరు స్త్రీలు మంగళహారతి వేశ్వంపట్టుకుని ఏవో పాటలు పాడుతున్నాయి.

నేను నిశ్చలంగా నిట్టూర్చాను. నుండే బరువెక్కి నట్టయింది. కాళ్ళు పాడుతున్న మంగళహారతి పాటలు చాలా 'దిట్ట'గా వివరమవుతున్నాయి. బరువుగా అడుగులు వేసుకుంటూ నా గదిదగ్గరకు వెళ్ళి, తలుపులు తీసి, లోపలికి వెళ్ళి, తిరిగి రలుపులు

వేశాను.... ఆ గంభీర రానులక్ష్మికి నూతన బ్రాహ్మణి. గామకూడా తొరలో అగ్రం పడుతుంది అన్న 'వెళ్ళిపోయి' మాటలకి నా ఒక్క వివరణకంటే జలదరించింది.

... ఏదాకైతరం మాట. నేను కాశీలో కొత్తగా బాయిస్ అయ్యాను. అమ్మ కాస్తా అంత వర్తమానాలో వుండేవారు. అందుచేత కాశీలో వుండానుమకుంటే, కాశీలో చివ్వుడి కావటం చేత వసతిసౌకర్యం లేకపోయింది. అందుచేత విడి గదులకోసం వెతకటం ప్రారంభించాను. కాశీలో దగ్గరలో, తక్కువ అద్దెలో, సౌకర్యంగావుండే 'గది' లేక 'గదుల' కోసం అన్వేషించాను.

ఒకరోజున ఒక క్షుణ్ణి మిత్రుడు మైరా రాదులో రెండుగదులు భారీగా వున్నాయని చెప్పాడు. ఆ సాయం క్రమం అరనూ నేనూ ఆ ఇల్లు చూడటానికి వెళ్ళాం. ఇంటి

యజమానరాణి గదులు చూపించింది. ఆరే ఏడుగదిల వర్తమానా. అందుకని నెలవీ ఒక్కేనుకున్నాను.

అద్దె ఎద్యన్నాని ఇల్లించి కమూంటే నా గదికి ఎదురుగా ఉన్న మరొక బొరసామి గది రలుపులు తాళం చేయబడివున్నాయి. "ఆ తాళం వేసివున్న గదికూడా అద్దెకు ఇవ్వాలా?" అని అడిగాను. "అది అద్దెకి చేప్పి దాక య్యా! అందులో దొక సావితి ఉంటున్నాడు" అందామె.

ఆ గదిరలుపులకు తాళం చేయబడివుంది. కాబట్టి దొరసావితి వంటిదిగా ఉంది... అట్టి నుకు పోయేటప్పుడు తాళం వేసుకుపోయి వుండివుంటాడని అనుకున్నాను. కానీ, అయింటిలో ఆ చిక్కిరిస్తోంది మూడు ప్రాణాలు బంధించబడి వున్నాయని కానీ, అందులో రెండు ప్రాణాలకు నూర్య రక్తి అన్నది సోకి ఎన్నో రోజులయివుండివుంటుంది వని కానీ తుపించలేక పోయాను.

తొమ్మిది డబ్బులకు కేవలం రూ. 1000 వరకు ఉంటుంది. అయితే నేను! వట్టి ధూళి! అంతే అలాంటి మనుష్యులున్నారా!

గౌరవాన్ని చూస్తూంటే వికటాటమీ పాలు చేసే నీనిమా విలన్ భావకంఠమంటారు కాదు. అతని ముఖంలో 'మృదతా', 'మీన' త్వరగా, అసంస్కారిత్యము కొట్టొచ్చి నట్లు కనపడతాయి.

అతనికి ముహూర్త ముప్పై అయిదేళ్ళుంటాయి. మనస్సులో గత కొంతకాలం తానుకు చెందినట్లుంటుంది. అతనికి అత్యంత క్రితం మొదటి పెళ్ళి అయింది. పెళ్ళియిన ఏడాదికి పుత్రుడు కూడా జనించాడు. గౌరవాన్ని కొడుకు పుడుతూనే తలి ఆరోగ్యాన్ని బాగోపేసి కొన్నాడు. అప్పటి నుంచి ఆమెతోగాలితో తీసుకుంటూనే వుంది. మొదటిభార్య తోగిసి కావలసినంత గండ్తో పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. పెళ్ళి అయిన ముగ్గురు నుంచి అత్యుమలని కాని, భావమరులని కాని గుమ్మం తొక్కనివ్వ లేదట. అందుచేత ఈ రెండవ భార్య తన పుట్టింటి వాళ్ళతో సంబంధభాంధవ్యాలు పూర్తిగా తెంచి వెనుకొవలసి వచ్చింది. 'కావరాని' కొచ్చిన తరువాత ఆమె 'పుట్టింటికి వెళ్ళలేదు. ఈమె తిరిగింద్రులు గర్భ దిగిరాలు. పైగా ఎవరో 'పెద్దల' మోసపు మాటలు చెప్పి ఆ అమ్మయిన ఈ గౌరవాన్ని చేరినా పెట్టించారు. అందరికీ వివాహమునే ఆపందదాయకమయిన వయస్సే. ఈ యిద్దరి ప్రేమలకు అది మరణంకంటే భూరంగా తియ్యరయింది.

పెద్దభార్య తోగంతో తీసుకొంటూంటే ఈ రెండవభార్య ఇంటిలోని వనలు చక్క చేసింది. ఈ యిద్దరూ గుమ్మం దాటి బయటకు కాగా నేనెప్పుడూ చూడలేదు. దుకాణ దగ్గరనుంచి నీళ్ళు గౌరవానికి తట్టుకొలి ఇంటిలో పోసుకుంటూంటేవాడు.

ఆ పెద్దమనిషి ఆఖరికి కొడుకుని కూడా బయటకు రానిచ్చేవాడుకాదు. ఎప్పుడూ నీకట్టే పుండలమే ఆ మర్రవాడి కలవాటయిన వందలక, వెలుగులోకి వస్తే, నుడు బిలకరించి చూసేవాడు. తండ్రి పొయ్యంతం ఆసీను నుంచి వచ్చి తలుపుతీసినప్పుడు, ఆ మర్ర వాడు ఇరులకొచ్చి, ఆడుకొనేందుకు సిద్ధ వడేలోగానే. అతను (అంటే గౌరవాన్ని) "బాబూ! కమిన్" అనేవాడు ఇంగ్లీషులో.

ఇది నేను ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళ దగ్గర నుంచి గ్రహించింది. ఇంక కాదు తెలిసిన కథని కూర్చుంటూ చెప్పేవాడు.

వేసాయింట్లో ప్రవేశించిన తరువాత సంవత్సరం మూడు. ఒకసారి వాగడిలో కూర్చుని "ఎ క కా మి క్వి" వదులు కంటున్నాను. ఎగురింట్లోనుంచి ఇద్దరు ముగ్గురు ఆడవాళ్ళు ఘోరమైన ఏడుపులతో

వినిపించింది. బయటకువచ్చి చూశాను... మొదటిభార్యకు ప్రాణంమీదకు వచ్చింది... ఆమెకు వచ్చి ఏడుస్తోంది... దాక్కడ పెదవి విరిచాడు.

రెండవవాడు తొమ్మిది కల్యాణ గౌరవాన్ని మొదటిభార్య అతని అసంస్కృత వంతులతో కలిపివచ్చింది. బలీఅయి పోయింది. అతనికొడుకు తల్లి తన వాడయ్యాడు.

అక్కడితో ఒక 'చావు' 'బ్లాక్' అయింది.

4

గౌరవాన్ని మొదటిభార్య మరణాన్ని నురించి, రెండవభార్య తండ్రికి ఎవరో చెప్పారుట. చెల్లెలెలావుందో చూసినప్పుడు కొడుకును పంపించాడాయన. అతను వచ్చి నప్పుడు మామాయిగానే తలుపులు తాళం చేసి వున్నాయి. ప్రక్కంటాయన్న వాళ్ళ బావా - చెల్లెల కొరిసి ఎక్కడికైతరని అడిగాడు. ప్రక్కంటాయన విరసంగా జవాబిచ్చాడు—వాళ్ళ బావా చెల్లెల 'కలసి' పల్లెలేదనీ, వాళ్ళబావ 'డెల్టర్'కు బోయాడనీ, చెల్లెలు ఇంట్లోనే వుందనీ. అతనికి తన బావగారి 'ప్రతాపం' తెలియకు లాగుంది. అక్కర్లేపోయాడతనిమాటలు విని ప్రక్కంటాయన సంగతంతా చెప్పి, నిష్కరంగా అన్నాడు, "ఎంత డెల్టర్ని వాళ్ళ

యినా కన్నమాతురి కన్నులుంటూ చూడటానికైనా వనూపోతుంటారు. మీరు అడిచేయలేరా?" అని.

ఆపల్లెటూరివాడి రక్తం వేడెక్కింది. అతను తలుపుదగ్గరగావెళ్ళి "అమ్మయ్యా!" అని పిలిచాడు. బోపరినుంచి "అమ్మయ్యా!" అని వినిపించింది.

"అవును నేనేనమ్మ! వస్తున్నాను. తలుపు తెరుస్తాను" అన్నాడు అమ్మయ్య.

ప్రక్కవాళ్ళింటిలోంచి ఈ తిలడిని కట్టుకు వచ్చాడు. ఒక్కడెప్పుడో గొలుగుతోసహా తాళం పూడిచిచ్చింది. తలుపులు తెరుచుకున్నాయి.

"అమ్మయ్యా!" అంటూ చెల్లెలు వచ్చి మీదపడి, బిక్కినెక్కి ఏడవసాగింది. ఆమె ఏడుపులో అతనికి భావతీతమయిన భారలన్నీ వినిపించాయి. అతనిలో భార్య ప్రేమ పొంగిపారలింది. అతని కళ్ళవెంబడి కూడా నీళ్ళుకారాయి. "భయపడకమ్మ! నేను వచ్చానుగా. మరేం ఫర్వాలేదు" అన్నాడు.

తరువాత అన్ని బాధలూ ఆమె అతనితో మొరపెట్టుకుంది... ఈదక మన జీవితంకంటే 'చావు' అపందదాయకమైనదైనా, చావుకంటే అపందదాయకమైన జీవితంకంటే ఆమె ఎదురుచూస్తోంది - చావలే... అందుకొసమని అమ్మయ్యలో మొరపెట్టుకుంది. అతన్ని ప్రశ్నించింది. "నన్ను క్కమ్మించి తప్పిస్తావా? లేక చావనంటావా?"

మెరయుచు పోగే ఈస్ కడుపులోని అస్వస్థతలను ఎనిమిది సెకెండ్లలో పోగొట్టును!

ఈస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

అష్టనిరోధకమైన మెరయుచు పోగే పొరియము 'ఈస్' యిందు 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' అను పదాలు విశిష్టత చేయవలసిన ప్రేమ మార్కులు

(గ్రూప్ రికార్డెడ్ (ఇండియా) ట్రేడ్ మార్కు)

తరచుగా మూత్రం వెలువడుచున్నదా?

కొత్తరకంగాని లేక కత్తర రకంగాని తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనది. కరీరాన్ని గుర్తించేయడమే కాకుండా యీ వ్యాధి, తననందంలో దిక్కిన వారిని ఆరోగ్యకారణ ముక్కువుకు అనన్యుని చేయును. ప్రత్యేకముగా గర్భిణీ మహిళలకు ప్రత్యేకముగా యిట్టివ్యాధివలన, నడుములో బొప్పి, చూపు మాండ్లము, తొడలో తిమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి బాధచూపును. ప్రై ఆక్షములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకొన్నచో, అధికదాహం, అకలి, గొంతు, నోరు యిండుట, దురదలు, కాళ్ళలో వగుళ్ళు కూకంకగడం, కరీరమంతా బొట్టు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రావ వుండు, యిట్టి కాయంకర బాధకరమైన వ్యాధులు యిట్టే సంభవించవచ్చును.

“వీన్ వరమ్” మూత్రం వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండి వివరణపొంది ముక్కు కరాళమునుండి రక్షించబడిరి, “వీన్ వరమ్” కాఫీయ వర్ణములమీద, ప్రాచీన యూనానియైడ్ల విధానప్రకారం అమూల్య పదార్థం, కాకవదార్థముల, స్వీదానిక కైరముల పొరముతో తయారైనవి. మూత్రములో నందదార, వలమారు మూత్రవిసంసరణ అవసరము. 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు నగనికీటైగ స్వస్థత చేకూరినట్లనిపించును. “వీన్ వరమ్” కొద్ది వ్యయముతో, ముఖముగా, తేలికగా, నేపించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవర్ణము లేదు. విరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు వృద్ధికరమైన ఆహారము తినినందుకై రోగులు యిదివరకటికంటే యెక్కువరకాం ఆహారవదార్థములు తీసికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరవత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా వంపబడును. డర: 50 మూత్రం వీసా డు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టే ఉచితము.

● చింత కలము :
Venus Research Laboratory (A. P. W.)
P- O. Box No. 587, Calcutta.

నారసింహ లేహ్యము
బంగారుతో చేసినది. మేహము, నికృత, నిస్వత్తువవగైరా హరించి. బంధు రక్తవృద్ధికల్గించును 20 రు. డబ్బీరు 3-4-0. పోస్టేజీరు. 1-1-0.
పి. పి. పి. అండ్ కంపెనీ ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేవి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

★ విభిన్న మనస్తత్వాలు ★

సాయంత్రం అయినది. దొరస్వామి సహో ఇంటికి చేంచేశాడు. అలవాటు ప్రకారం తాళం చెవులకోసం కేబుల్ చేయి పెట్టాడు. రలువులు తెరిచి ఉండటం గమనించి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఇంటిలో రావమరిది కనిపించాడు. అతన్ని చూసి కలకరింపుగా కళ్ళుకేశాడు: “ఎప్పుడొచ్చావ్” అన్నాడు.

“ఒకటికొట్టంగా” అన్నాడు బావమరిది.

“తాళం చెవులక్కడివి?” అని రెండవ ప్రశ్న ప్రశ్నించి, కుర్చీలో కూలబడుతూ “సా-కార్” భార్యకేసి తిరిగి “మంచినిళ్ళు పట్టుకురా!” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

“పగలకొట్టాను.”

అసంగతి ముందే గ్రహించాడు దొరసామి. నిష్కారంగా అన్నాడు “మర్యాదలు తెలిసేదీ మీగా వల్లెటూరి తెరులకి... మంచినిళ్ళంటే నీక్కాదు...”

ఆమె మంచినిళ్ళు తీసుకు రాతటాని కుర్చుకురా లయింది. “అగు” అనే పొలికే: విని ఆగిపోయింది.

బావమరిది ముఖమంతా ఎర్రబడిపోయింది అతను కుడిచేతి గుప్పిలిపించి ముందుకు వస్తూ “ఎకరా వల్లెటూరి తెరులూ...” అంటూ ఎడం చేతితో దొరస్వామి మెడ దగ్గర ‘కాలర్’ పట్టుకుని పెత్తుతూ ముఖం మీద ఒకగుడువేశాడు. బావమరిది మళ్ళీ కాలర్ పట్టుకుని పెత్తుతీ మరొకసారి చరిచాడు— “ఎంతమంది అడవాళ్ళని చంపుతావురా, రాక్షసుడా!” అంటూ.

దొరస్వామి కొడుకు, అతని భార్య ఒకమూలగా బొమ్మలాగా నుంచుండి పోయారు. అతని కొడుక్కయితే అసలేమీ అర్థంకాలేదు.

దెబ్బ! దెయ్యం జడిసిందికాని, గొప్పలు మాత్రం మానలేదు. “నా యింటికొచ్చి, తాళం పగలకొట్టి నన్ను ఖాసీ చేస్తామనుకుంటావు, తే! పోలిసులకి రిపోర్ట్ చేసి నన్ను చేస్తానో చూడు” అన్నాడు అతను.

“నీకు చేరనొచ్చింది చేసుకో, పా!” అన్నాడు బావమరిది. “రా! కల్లీ, పోదాం!” అన్నాడామెకేసి తిరిగి. చెల్లెలు అన్నయ్యకేసి నడిచింది.

దొరస్వామి తలెత్తి “ఎక్కడికే?” అన్నాడు.

“నోరెత్తకంటే మూలి విరగొడతా!” జవాబిచ్చినవాడు బావమరిది. “అది ఇంక నీగుమ్మం తొక్కదు. అంచేత నోరు మూసుకో... దాన్ని చూచావు తీసుకు పోతున్నా... మళ్ళీ నువ్వుగాని అక్కడ కని

పించావో కాళ్ళు, చేతులు, మెడ విరగొట్టి తూర్పువైపు, కనడార్” అన్నాడు అతని బావమరిది.

“మళ్ళీ వచ్చి కాళ్ళు పట్టుకున్నా ఇంట్లోకి రానిచ్చేదిలేదు... అది చూసుకు మరీ పో!” అన్నాడు భర్త.

దొరస్వామి ఊహా క్రిమానీ అంత కోపం లోనూ నవ్వు వచ్చింది బావమరిదికి. “మళ్ళీ నీ యింటికొచ్చి కాళ్ళకరట్టుకుంటావ్రా, యిచ్చా!” అన్నాడు.

ఇక్కడితో దొరస్వామి తీవరం లో రెండవ “చాపర్” “క్లోక్” అయింది.

5

నేను మొదట చెప్పిన సన్నివేశమే మూడవ “చాపర్”కు మొదలు.

గదిలోకివచ్చి కూర్చోగానే నా ఆలోచనలు దొరస్వామిపై మళ్ళాయి. విచిత్రమయిన మనిషివలన... అతని విచిత్ర ప్రకృతి ఇది కరక ఇద్దరి స్త్రీల జీవితాలని నాశనం చేసింది. ఇప్పుడు మరొక జీవితాన్ని నాశనం చేయటానికి సిద్ధపడుతోంది... ఈ అమ్మాయి ఎకరోకాని ప్రపంచంలో దొర్నాస్య రాళ్ళలో దొర్నాస్యరాలుగా కనిపిస్తోంది...

ఆ అమ్మాయి తల్లితండ్రులు అసలా పెళ్ళి ఎలా చేయగలిగారు?... వాళ్ళకు దొరస్వామి ప్రకృతి తెలియదా?... లేక వాళ్ళు కూడా అలాంటివాళ్ళేనా ... లేకపోతే “అనాథ” (క్షమించాలి!) అయిన ఆమెను ఏమేనతో, ఏ బాబాయో పెంచి, ఆమెను “సనాథ”గా చేసి, తద్వారా ఆమె “పీడ విరగడ” చేసుకొనేందుకు ఈ పెళ్ళి చేశారో?... ఎవరు చేసినా, ఆమె జీవితాంతరమూ కరకాన్ని అనుభవించాలికదా, పాపం... అని పించింది నా మనస్సుకి.

ఇక్కడ నా గురించి నేను చెప్పకోవలసివుంటుంది... ఈ రచనలో నా ఉద్దేశ్యం విభిన్న మనస్తత్వాలను విశ్లేషించి చలం కాదు విమర్శించటం అంతకన్న కాదు. అది కావసాధ్యతలే మునుపటి అని నాకు తెలుసు. అంతకంటే మనుష్యుల హృదయమధూతులు (ముఖ్యంగా నాలాంటి మనుష్యుల) ఎంత చంచలములో మారుచున్నవి.

దొరస్వామి మూడవ భార్యగా పరిగణించబడుతున్న ఆ ‘అమ్మాయి’ పై నాకు ‘కొండలి’ సానుభూతి కలిగింది. నాతోనా కత్తి ఆమె నికృష్టమయిన భవిష్యత్తును ఊహించటంలో ఎంతవరకూ వెళ్ళగలదో అంతవరకూ వెళ్ళింది. ఆమెను ప్రపంచంలో అందరికంటే దొర్నాస్యరాలుగా ఉహించు

కొని, తత్ఫలితంగా కలిగే అనుభూతిని, కా
సానుభూతి! తూనికగా తీసుకున్నాను.
అందుకే నేను ఈనాడు నిజంగా నీళ్లు
త్రుతుకున్నాను.

ఒకనాటి పాఠశాలలో, దొరస్వామి,
అతని కొడుకు మరొక స్త్రీ ముగ్గురూ
తలుపులు తాళాలు తగుకొని ఎక్కడికో
పోతున్నారు. చూడగానే ఆమె, అతను
మొన్ననే పెళ్ళాడిన స్త్రీ అని గమనించాను.

చిత్రమేమిటో కాని, ఆమె ముఖం
చూడగానే నాలోని సానుభూతి అంతా
వీ ఏటి వరదకో కొట్టుకు పోయినట్లయింది.
అలా! ఈ ముఖం గురించేనా నేను ఇంత
అలోచించింది అని అనుకున్నాను. నేను
నా ఊపిరిలో సానుభూతు లర్పించిన
ఇరవై యేళ్ళు ముకుమారి! ఈమెకి ఎక్కడా
పోలిక లేదే... ఈమె! మున్నె ఏళ్లుంటాయి
వల్లగా ఉంటుంది. అందమైనది కాదు,
ముకుమారి అంతకంటే కాదు. ఆమె అనా
కారి కాక పోయినా, ముఖంపైని గల
పొక్కులు ఆమెని అనాకారిగా చేశాయి.
అనాగరికత ముఖంపైకి నిలిచిపోయింది.....

ఈ 'నూతన వ్యక్తి' రాకతో దొరస్వామి
జీవితంలో కూడా మార్పు వచ్చింది. అతనుకు
పోయేటప్పుడు తలుపులు, తాళాలుచేసే
నాడుకాదు... వాళ్ళ "బాబూ"ని బడిలో
చేశారు... బిల్డిలో నిల్లలతో ఆడుకో
నిస్తున్నాడు.

రెండుమాడు సారూ నాకు పరిక
గార్మెన్టులో వాళ్ళు ముగ్గురూ కలిసికను
పించారు. నా 'ఇంటర్' పూర్తికాగానే
నేనా 'రూం' విడిచివేశాను. కాని ఇప్పటికీ
వాళ్లు నాకు సినిమా హాల్స్ దగ్గర, పర్లి
గార్మెన్టులోనూ కనిపిస్తుంటారు.

నాకిదే ఆశ్చర్య మనిపిస్తుంది. అనాకారి
అనుకుమారి అయిన ఈ స్త్రీ చూడడం
నివ్వనవలసిన ఈ వ్యక్తిలో మార్పు నెలా
తీసుకురా గలిగింది? అతనిలో మార్పుకు
కారణం ఆమెయే! లేక పరిస్థితులే!

అన్నిటికంటే ఆశ్చర్య కరమైన విష
యాన్ని చెప్పుతాను.

దొరస్వామికి మూడో భార్య, పెళ్ళికి
ముందు 'అపరిచిత' కాడట. అంతకుముందే
అతను ఆమెను "ఉంచుకున్నాడట."

ఈవిధంగా అతను పేరు పడని సంస్కారి
కూడా అయ్యాడు.

ఆమెకు ఏ విధమయిన సానుభూతులు
అవసరము లేనట్లుంటుంది. అనందమయ
జీవితాన్ని గడుపుతున్నట్లుంటుంది. ★

అంధ్ర - పాఠశాల

సృష్టించే ఎంటర్టైన్మెంట్స్

ప్రైవేట్ సాంధ్యం & బ్యాక్ మేకర్స్.

ప్రింటింగ్ డిప్టెన్మెంట్
ప్రింటింగ్ డిప్టెన్మెంట్
ప్రింటింగ్ డిప్టెన్మెంట్
ప్రింటింగ్ డిప్టెన్మెంట్

బకింగ్ హాంపేట్ పోస్టు, విజయవాడ-2

NVKR-VJA

ఫిలిప్స్ 4-ట్రాన్సిస్టర్ హాయరింగ్ ఎయిడ్స్

ఇది విశిష్టత వహించును
ఉపయోగించువారికి ఇదొక వర
ప్రసాదము నేమి-ద్యుని
వేకుండా వుండటం,
గట్టదనము, నువ్వు
మరిగింపు,
వచ్చుకము, దీని,
విశ్వాసమందరి ముఖాంగములు.

అనుభూతిగా అనుభవించదగినది
కాబట్టి అద్భుత శక్తులను
వృద్ధమైన ద్వంద్వ శ్రేణులను
వచ్చుకముగా వచ్చేయించు
వ్యయంగా అనుభవించు
విశ్వాసంగా వినిపించు
శక్తులను అద్భుత

ఫిలిప్స్ ఇండియా లిమిటెడ్. 04144057.

ప్రఖ్యాతిగాంచిన స్వాస్థ్య శ్రాంధే

ప్రూటాల్ & మామిడి పండ్లరసము

ఉక్వామలు, సిరకలు, వామలు, నైవాపిల్ & మామిడి పండ్ల ముక్కలు
ఎల్లప్పుడు వాడండి.

స్వచ్ఛమైన వెన్న కాచిన నెయ్యి కూడ దొరుకును.

ది ఇండియా కానింగ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,
విజయవాడ-2.

హైదరాబాద్ ఎగ్జిబిషన్ లో మా స్థానం నెంబర్స్ : 189 నంబర్ 189 వరకు

Publicity Arts

ఆంధ్రప్రజలకు సమర్పించు
సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు
రాబోవు చిత్రములు

వి. ఎ. యన్. ప్రొడక్షన్స్ చెంచు లక్ష్మి అంజలి, వాగేశ్వరరావు, శలంగి.	కారదా ఫిలింస్ జయబేరి అంజలి, వాగేశ్వరరావు, శలంగి.	అన్నపూర్ణ పిక్చర్స్ ప్రాడక్షన్ నెం. 3 సావిత్రి, వాగేశ్వరరావు, శలంగి.
శంభు ప్రొడక్షన్స్ నమ్మి నబంటు సావిత్రి, వాగేశ్వరరావు, రంగారావు.	రాజ్యం పిక్చర్స్ కృష్ణలీలలు లక్ష్మీరాజ్యం, జా! శ్రీరంజని, రంగారావు.	సుల్పకోటి పిక్చర్స్ రత్న కిరీటుం సావిత్రి, గణేశన్.
ప్రభా ప్రొడక్షన్స్ ఆడపెత్తనం అంజలి, వాగేశ్వరరావు, శలంగి (సర్కారులకు మాత్రమే)	సారణి ప్రొడక్షన్స్ కాళిదాసు శ్రీరంజని, వాగేశ్వరరావు	ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ ఇల్లరికం జమున, వాగేశ్వరరావు
సారథి స్టూడియోస్ ప్రాడక్షన్ నెం. 2 ? ? ?	గొప్ప సంక్రాంతి విశుదల సారథి స్టూడియోస్ ఎత్తుకు పైయెత్తు లక్ష్మీరాజ్యం, జానకి, శలంగి, గొత్త పటుడు బాలయ్య	విక్రమ్ ప్రొడక్షన్స్ ప్రాడక్షన్ నెం. 10 ? ? ?

రాబోవు హిందీ చిత్రములు

సర్కారు, రాయలసీమలకు			నైజాంకు మాత్రం
<ul style="list-style-type: none"> * ధర్మ సిపాయి * ముఘ * జైలర్ * జైమూర్ * రేస్ కోర్సు 	<ul style="list-style-type: none"> * జైల్ హౌస్ * 12'0 క్లౌ * థిర్టీ కాథర్ * హారా బిడ్డి * డిటెక్టివ్ 	<ul style="list-style-type: none"> * పోస్టు కాక్సు 999 * ముఘమి * ఆర్. కె. ఫిలింస్-? * మహాబూబ్ * ప్రొడక్షన్స్- ? 	<ul style="list-style-type: none"> * నాహాన్ సైగల్ * లక్ష్మీ వంటి * ప్రొడక్షన్ నెం. 3

నవయుగ్ పిలింస్

విజయవాడ.. గుంతకల్లు.. సికింద్రాబాద్.. మద్రాస్

సినిమా

★ రుబాకాంక్షలు ★

చాలా ఏళ్ళకరణ అంద్రవారములో సినిమా ప్రత్యేకానుబంధాన్ని సంకాంతి కానుకగా పాఠకులను హాసభలకు అందజేస్తోంది. భారతదేశంలోని వివిధ కేంద్రాల్లో సినిమా పరిశ్రమ స్థితిగతులూ, తెలుగుసినిమా పరిశ్రమ లోని కొందరు ప్రముఖుల జీవితచరిత్రలూ, అమూల్యభిప్రాయాలూ—ఇవే కాక, చిత్ర పరిశ్రమ కలమానికనునదగిన విజయసంస్థలు, వారినూడియాలకు సంబంధించిన అనేక వివరాలను, ఛాయాచిత్రాలను కూడా ఈ అనుబంధానికి ముఖ్యాంశాలుగా ప్రకటిస్తున్నాము. మా యాక్సపీని పాఠకులు ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

‘అన్నపూర్ణలలో మొదలగు మేక కూడా అరిముఖ్యం’ అని ప్రముఖ చలన చిత్ర కళాకారులు శ్రీ వి. ఎన్. గెడ్డి (రీ కే పేజీ) అన్నారు. నిరక్షరులు అధికంగా ఉన్న భారతదేశంలో అసంఖ్యాక ప్రజానీకానికి ఈవాడు మొదలగు మేక పెడుతున్నది చలన చిత్రాల కంటే అతి క్రయోక్తికాదు. ఈ మేక ఆ రోగ్య కరంగా ఉంటుందా, అవారోగ్య కరంగా ఉంటుందా అనేది వేరే సంగతి. చలన చిత్రాల నిర్మాణం కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఆదాయంతో నడిచే భారీ పరిశ్రమ. అన్ని పరిశ్రమలకు వలెనే ఇదికూడా కొన్ని ఆర్థిక న్యూత్రాలకు కట్టుబడి నడుస్తోంది. తయారయే చిత్రాలపై ఈ ఆర్థిక న్యూత్రాల ప్రభావం వృద్ధంగా, నిర్బీష్ణంగా కనిపిస్తోంది. ఏపరిశ్రమ అయినా ప్రజల కేసు

కొనసాగడం ఏ ఆర్థిక ప్రయోజనాలనైనా ప్రజాక్షేమానికి అనుగుణంగానే ముందుగా వారి. అయితే సినిమాపరిశ్రమ ఉత్పత్తి చేసేది లక్షలాది ప్రజల జీవిత విధానంపై, మానసిక సంస్కారంపై, నగర శిలాలపై అవస్థ ప్రభావంకల ఒకానొక లిరికల్. కనుక ఈ పరిశ్రమ తాలూకు ఆర్థిక ప్రయోజనాలను ప్రజాక్షేయముకు అనుగుణంగా ముందుగా కలపిన బాధ్యత ఇంకా ఎక్కువ. ఈ బాధ్యత ప్రధానంగా మన చిత్ర నిర్మాతలదే.

ఈ వృత్తి ప్రముఖ నిర్మాతలు శ్రీయుతులు నాగిరెడ్డి, తక్రపానీ వి. యస్. రెడ్డి, మధునూదనరావు, కెంగారి వర్మకుడు శ్రీ శివరావు తెలుగువారి అభిమానతార శ్రీమతి భానుమతి ఈ సంచిలో వెలుబిచ్చిన అభిప్రాయాలు ఆలోచనా ప్రేరేపకాలుగా ఉన్న వనడంలో పాఠకులు మాతో ఏకీభవిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

గత సంవత్సరం ఎక్కువగా రేపన్న తెలుగు చిత్రాలు విడుదల అయ్యాయి. ఈ యేడు మరిన్ని విడుదల కాబోతున్నాయి. తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ నానాటికీ అభివృద్ధి అవుతూ కొత్త పుంతల వెలుగు, కొత్త వింతల కేసి ప్రయోజిస్తోంది. కొత్త సంవత్సరం తెలుగు చిత్రనిర్మాతలకు, కళాకారులకు, ప్రేక్షకులకు అభ్యుదయప్రదం, కుభ్రప్రదం కావాలని ఈ సంకాంతి పర్యవందర్యంలో మాకుభా కాంక్షలు ప్రకటిస్తున్నాం. ★

వచ్చే పేజీలలో

‘విజయ’ సంఖ్య	60
అసియా మొత్తం మీద	
అగ్ర కేసిమనీ	62
“విజయ” సారాంశం	65
దక్షిణభారతంలో	
చలనచిత్ర పరిశ్రమ	66
1957 లో తెలుగుచిత్రాలు	66
కాంతాయి నిర్మాతల	
అయోమయ పరిస్థితి	69
వజ్రం వజ్రేణ భిద్యతే	68
మంచి చిత్రాలు రావాలంటే	69
చిత్ర నిర్మాణంలో	
స్క్రిప్టు ప్రాముఖ్యం	67
ఈనాటి సంగీతం	69
కెంగారి చిత్రాలు	78
ప్రజ్వాలి రంగారావు	76
రిమిక్ చిత్రనీమ	78
గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు	80
తరుమా చిత్రాల తీరుతెన్నులు	81
పిల్లల చిత్రాలు	88

చిత్ర నిర్మాణంలో ఉత్తమ శ్రమ 'విజయ'

వ్యాపార పట్టణం, ప్రజాశాసనం, ప్రగతి శక్తులు అని పేరు తెచ్చుకొంటున్న కృష్ణానదు ఒడ్డున మిశ్రు లింగం, 1948 న సంవత్సరం నవంబరు 6 న తేదీన, అగ్ర శ్రేణి తారాగణం, ఆర్యాటం ఏమిలేపందా వాహినీలో ఒక చిత్రం నిర్మాణం ఆరంభించారు.

ఆ చిత్రం పేరు 'పాతాళభైరవి'. ఆ నిర్మాణం బలం, 'బంటుడు' నాగి రెడ్డి ద్వారా జరిగింది. ఆ రోజుకే తెలుగు చలనచిత్రసీమలో అది పెద్దవిశేషం. పగటిగదిన్న నీటివాళ్ళాన్ని ప్రపంచించే, ఆ చిత్రం తెలుగుచిత్రాల కథలో కొత్త పరచి పెట్టింది. కథ కూడా కట్టినది; కూడా తీసినది. నిడివి తక్కువ, కళాప్రమాణాల వ్యూహం రసజ్ఞులందరూ ఆ చిత్రాన్ని మెచ్చుకున్నారు. కథ వాస్తవిక గ్రామీణ జీవితాన్ని, యథార్థంగా ప్రతిబింబించింది మెచ్చుకున్నారు. విజయవాడ తోలిపాటి ప్రయత్నంలోనే ఒక కొత్త పటిష్ఠి (జాతి) పరిణయించే పైకి తీసుకురావడం ముజావదా మున్నాడు. రంగారావు చంటి కొల్లి పట్టణంలో ఆహారప్రజను కనిపెట్టి నవ్వించియోగం చేసుకొన్నారని ప్రశంసించారు.

'పాతాళభైరవి' చిత్రం ఆ తరువాత ఎన్నో చిత్రాలకు తరచుపెట్టింది. ఈ చిత్రానికి ఎల్. వి. ప్రసాద్ దర్శకత్వం నిర్వహించారు.

ఈ చిత్రం, సినిమా పరిభాష ప్రకారం కాక్స్ ఫస్ట్ కాలర్ మేరకు కాసి, నిర్మించిన సంస్థకు మంచిపేరు తెచ్చిపెట్టింది.

అప్పటికే వాహినీ సుడియో 'విజయ' సాంఘం అధ్వర్యాన మంచి సాధన సంపత్తి, అనేక అధునిక సదుపాయాలు సమకూర్చుకొంది. సమర్థులైన డిప్లొమీటు నెలనుచేకూర్చుకొంది. ఈ సంపత్తిని ఇప్పుడున్న నిర్మాణ పక్షతన, ఇక్కడ తెలివవారి ప్రతిభను ప్రదర్శించగల చిత్రాన్ని సర్వజనరంజకంగా

ఈసారి నిర్మించాలని నిశ్చయించారు. ఈ ప్రయత్నం భారీపెట్టుక పోయింది. దర్శకుడు, కె. వి. రెడ్డిగారు. రచయిత నాగేంద్రరావు గారు.

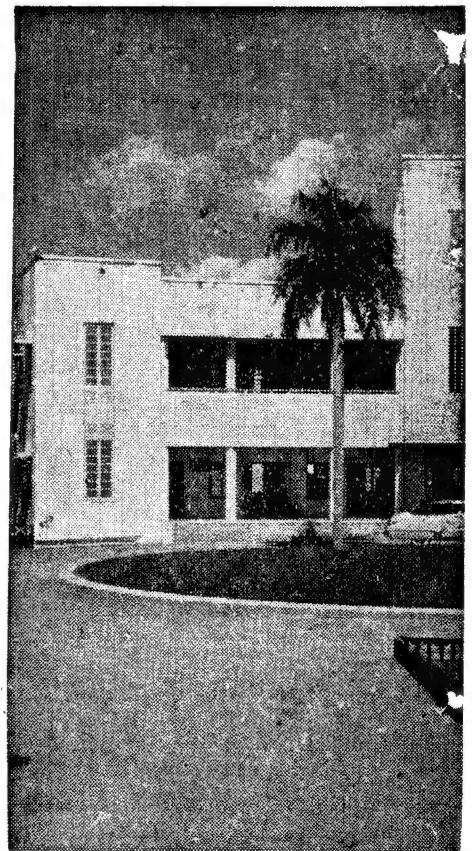
ఈ రెండవచిత్రం తెలుగు, తమిళ, కన్నడ భాషలలో ఆకాలగోపాలాన్ని ఆనందపరచింది. ఇందులో కూటమి. పాటలూ ప్రతిపాటా నివహిస్తాయి. 28 కేంద్రాలలో కేరళలోని కొన్నిచోట్ల, మూడు కేంద్రాలలో రజతోత్సవాలు జరుపుకున్న 'పాతాళభైరవి' చిత్రం సాధించిన ఈ విజయం తెలుగు చలనచిత్ర చరిత్రలో అపూర్వం. సాంకేతిక విలువలవ్యూహం, కళాప్రమాణాల వ్యూహం కూడా ఇది సమర్థవంతమవుతున్నాయి. ఇందులో సమస్యలూ సందేహాలూ లేవు. విశేషమే ముఖ్యలక్ష్యం. ఆలక్ష్యం పూర్తిగా సాధించింది. దాంతోపాటు, ఈ చిత్రంలోని పనివాడితనంకూడా మంచి ప్రమాణాలను అందుకొంది. 1956లో మనదేశంలో అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవాలు జరిగాయి. అందులో దేశభావ చిత్రాలను ప్రదర్శించారు. వాటిలో దక్షిణభారతం నుండి ఎన్నిక అయినది ఈ విజయవాడ తెలుగుచిత్రం 'పాతాళభైరవి' కావడం గర్వించదగినవిషయం.

ఈ చిత్రం ఆంధ్రవిజయం సాధించడంతో నిర్మాతలు తమ అధ్వర్యాన ఉన్న వాహినీ స్టూడియోకు మరిన్ని హాంబుల పరికరాలు తెప్పించి, భవనాలు కట్టించి వృద్ధి చేశారు.

విజయవాడ తిరువాతి చిత్రం పెర్మిట్ చేశారు. ఇది మళ్ళీ సరికొలపంధాలో తియ్యబడింది. ఒక చిత్రం విజయవంతం అయినపుడు, అదే పద్ధతిలో, దాదాపు అర్థ కథను కొండరు పున్నర్నిర్మించి పూనుకొనడం చూసుకోవలసివస్తుంది. అసలు చిత్రపాటిగారికి వ్యతిరేక, సాంఘిక ఇతివృత్తంల హాస్యరస ప్రధాన చిత్రాలంటే అభిమానం. 'పెర్మిట్ చేసి

చూడు' లో మధురము గుండరము అయిన హాస్యం అధ్యంతం చిప్పిలుతుంది. వాని నమక, సమకాలిక సాంఘికసమస్యను నిరీక్షించు చిత్రాన్ని. కథానకుల గౌరవానికి అనుగుణమైన స్థాయిలోనే హాస్యాన్ని పోషించారు. 'పాతాళభైరవి' లాగా ఈ చిత్రానికి, నిర్మాణకాలం ఒక సంవత్సరం. ఇది అఖండ విజయయాత్ర చేసింది.

విజయవాడ అమెరికన్ (28 లక్షలు)

సింహద్వారంలో నుండి కనిపించే

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

ప్రదాయకాల నెలకొల్పిన సంస్థ

ప్రయాగ (బాబాపు నాలుగేళ్లు) లకు ఒక్క, సాధన సంపత్తిని కలిపి సామర్థ్యాలను వినియోగించి తీసి 'చంద్రవారం' నాంకరికంగా ఉత్పత్తిని ప్రమాణాలను అందుకుంది. దానిని ఆంధ్ర నిర్మాణంగా తీర్చి విడిచానికి 400 కోట్ల రూపాయల వరకు.

దీని తరువాత తిరిగి విజయవాడ సాంస్థిక చిత్రం తీశారు. ఇది 'మిస్సమ్మ'. 'నీ' చేసి చూడు' కన్ను మందలించగా, హాస్యరస

భరితంగా ఇది రూపొంది ఆచార్య పాలాన్ని ఆశంధపరచింది.

తరువాతి తిరిగి 'కన్యాశుల్క' చిత్రం. సాగాణ్ణి కథ. దేశం పరిస్థితులకు అతీతమైన ఈ కథను, అత్యంత మనోహరమైన హాస్యరసచిత్రంగా రూపొందించారు. ఈ చిత్రందర్శకుడు కె.వి. రెడ్డిగారు. ఇందులో అతీత మందలమైన ప్రణయ సన్నివేశాలను, చిత్రకారుడి నైపుణ్యంతో అమర్చారు. రచన నాగేంద్రరావుగారు. అఖండ విజయం సాధించి ఈ చిత్రం 'మాయాబారీ'.

నాహనీ కార్యాలయ భవనం

ఈ ఎనిమిదేళ్లలోనూ విజయవాడ నిర్మించిన ఏదీ చిత్రాలు. అయినా ఈ వారు ఈ చిత్రాలకు, ఈ సంస్థకు పరిశ్రమలోను, ప్రజలలోను కూడా గొప్ప పేరుకొంది. ఆ పేరును కొరకాన్ని అందించేటవని ఆ చిత్రాల అందానికి కేమీ సందేహంలేదు.

ఇంత అందమైన చిత్రాలు, కథలు కలుగరావచ్చుకొని, నిర్మాతలకు ఉండి రెప్పే మాలలేమిటి!

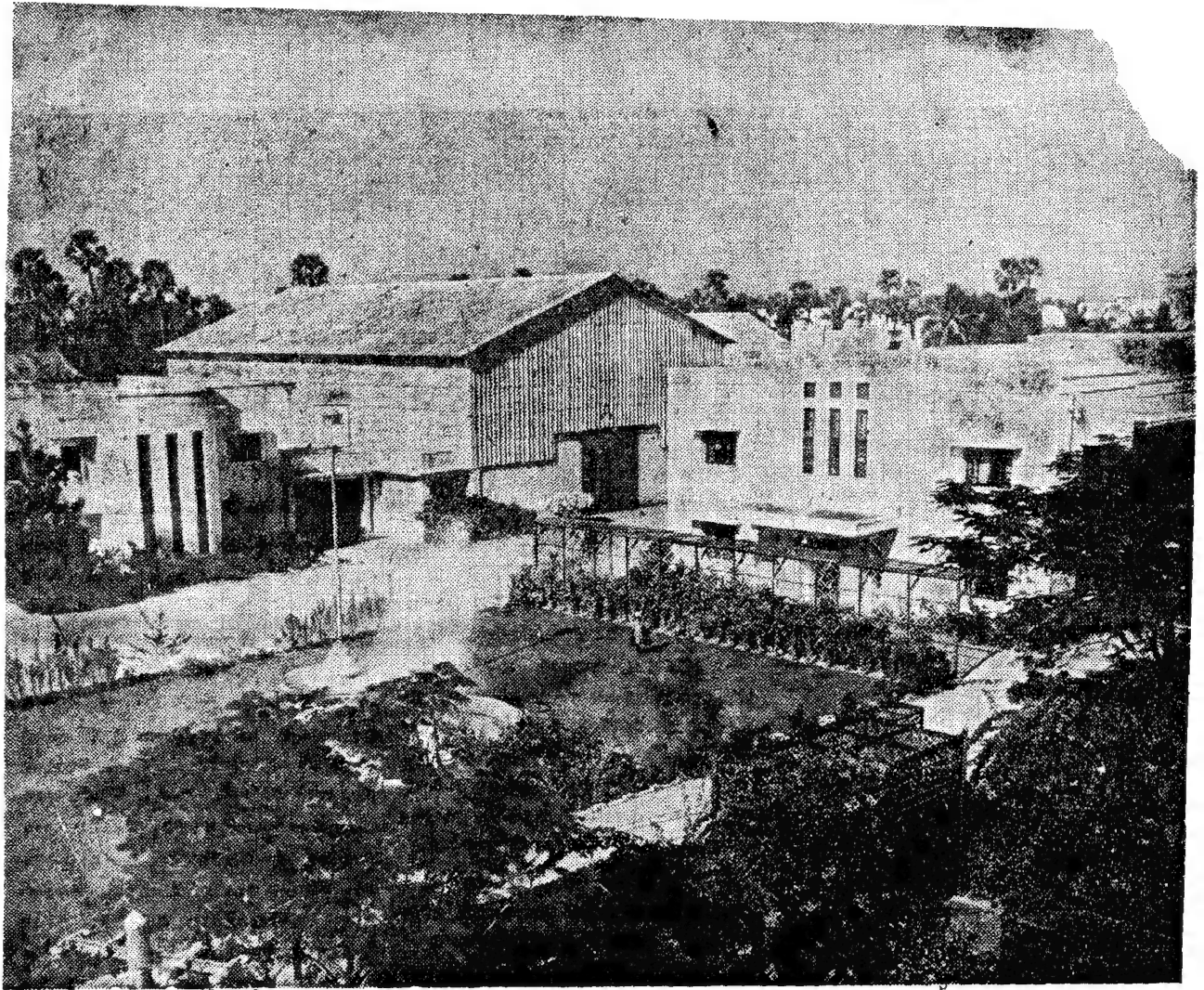
కె.వి.రెడ్డిగారు 'ప్రభులలో, సమగ్రంగా కొరకొనడం రూపొందించుకొని, ఒకే తో పలుకులలో, నిర్మాతలతో నిర్మాణం వాగిస్తే, ఇంతటి మంచి ఫలితాలు లభిస్తాయని.

కథలించి, నిర్మాణం అందించడానికి చాలకాలం ముందుగా, చాలా గొప్పపాటు దర్శిస్తారు. ఎక్కడా గతములు లేకుండా దర్శిస్తారు. ఉన్న తోడు, కృత్రిమంగా అతుకులు వెయ్యకుండా నాటికొసల అలస్యమైనా తిరిగి మూలకమంగా నర్పించి సహజమైన దనిపించే రూపం ఇస్తారు. మిగతా నిర్మాణం అంతా ఒకే పద్ధతి, తొందర నిర్మాణం ఒకటి ఒక పద్ధతి అన్న భరితం. అందువల్ల, కథలో అంతరితమైన సౌందర్యం, నాహనీ

రూపంలో కూడా ప్రతిబింబిస్తుంది. నీవిను పరిభాషలో 'యాక్ ఎండ్' అంటే కేలోపాటా, ఇది అవలంబించాలి ఉండవు అలాగే ఎన్ని కేళా చిత్రం నిర్మాణంగా ఉండడానికి 'విజయ' బృందం తీసుకునే శ్రద్ధ, చేపట్టే చాలా ఎక్కువ. తనిరదీ కల కలుల రివర్సులు కే కేలో నా ఆ బోయినా నాటికి స్వస్తి కే స్వస్తి సంస్థలో ఇకలేటి. విజయ, కాలం, ఎంత ఎక్కువ అర్థమయినా, నన్ను చేకండ్లాయి, వలన కృత్రిమంగా మదితనం తొందరపడదు. సన్నివేశాలు అందరికీ సంకల్పితంగా ఉన్నాయనిపించేవరకూ, ఎన్ని 'చేక' కేళా తీచడానికి వెనుకీయరు. న్యాపాతరీత్యా ఇది అందరికీ సాధ్యం కాకపోవచ్చు. కాని ఈ నిర్మాతల సౌందర్య పిపాస అలాటిది. నిర్మాణంగా సుందరంగా ఉండడం గీటురాయి విజయవాడ చిత్రాల విజయం ఇదే కారణం.

రెండవ ముఖ్యకారణం ఇక్కడి నాంకరిక విషయాల ప్రజా భావాగ్రహణ దర్శకుడు బార్డే. క్లిష్టమైన వర్తకుడు కృత్రిమ్యం, తనాతలరీ విశ్వాసం, ఈ చిత్రాలు ఇంత సుందరమైన సందేహానికి దోహదం చేశారు. ఈ టెక్నిక్ లు ప్రజలకు తెలుసు గర్వకారణం. ఇంతవృత్తిలో కచ్చితమైన పేరు కే కే కే కే కే కే ఈ సంస్థ ఆంధ్రులకు గర్వకారణం.

“మా సంస్థలో పనిచేసే కెందులవలంది లోనూ టెక్నిక్ లు నలవలంది, చిన్న పనివాడివరకూ, అందరి కొరకొనడమి, క్లిష్టమైన గర్వకారణం” అంటారు నిర్మాతలు సగర్వంగా.

ఆసియామొత్తంమీద అగ్రశ్రేణి మణి

చైన్మొట్టం చూడవచ్చు చిన్నాపెద్దా
మాదా, ఇక్కడ తప్పకుండా చూడాలి
ముచ్చటవడేతోట "వాహినీ సుడియో".
తీరు చూడాలి పడమని మట్టలు పైపీ
తులూ కాళ్ళని వెంటచెట్టుకు బయల్దేరితే
"మొందు ఆ వాహినీ సుడియో మానే నదుపా
యించేమా...మిగతాని తరవాత చూసుకో
కమ్మ" అంటారు—

1949 అగ్రస్థులో "విజయ" నిర్మాతలు
కాగిరెడ్డి, చక్రపాణి గారల
అభ్యుదయంలోకి వచ్చిన వాహినీ సుడియో
కాలుగేళ్ళు తిరిగేసరికి సప్తకోశముఖంగా
వృద్ధిచెంది, ఈ వాడు అసీయా మొత్తంమీద
అగ్రస్థానం వహించే చిత్రనిర్మాణ కేంద్రం
అనే ప్రసిద్ధిచెంది. నవంబరు 27 న
అసీయా మొత్తం వాహినీని అనుకోని రెడ్యు

క్టోగావ ఉన్న కేవలీ సుడియోనుకోని,
వానికొకై రూపం ఇచ్చి, వాహినీలోకి
కాటలు చేయటంతో, ఈ సంస్థ యావ
మాన్యత సడిచే చలనచిత్ర నిర్మాణ కేంద్రం
పరిమాణంబూడా పెరిగింది.

వాహినీ సుడియో ప్రకారం పద్నాలుగు
ఎకరాలు. వాహినీ ప్రొడక్షన్స్ అధిపతి
శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డిగారి సహాయంతో కి. శే.
మూలా వారాయణస్వామిగారు 1945 లో
ఈ సుడియో నిర్మాణం ఆరంభించి, 1948
జూన్ ప్రాంతాలలో శూరించేరారు. అప్ప
టికి ఈ ఆవరణలో ఇన్ని భవనాలు, ఇన్ని
పరికరాలు లేవు. తోర్కాలయ భవనం,
చిత్రనిర్మాణానికి ఒక ఫ్లోర్, నిల్వండి
ఉండేందుకు మరొక భవనం, ఇచ్చట
విజయ రికార్డులకు ఉడు భవనం మాత్రం

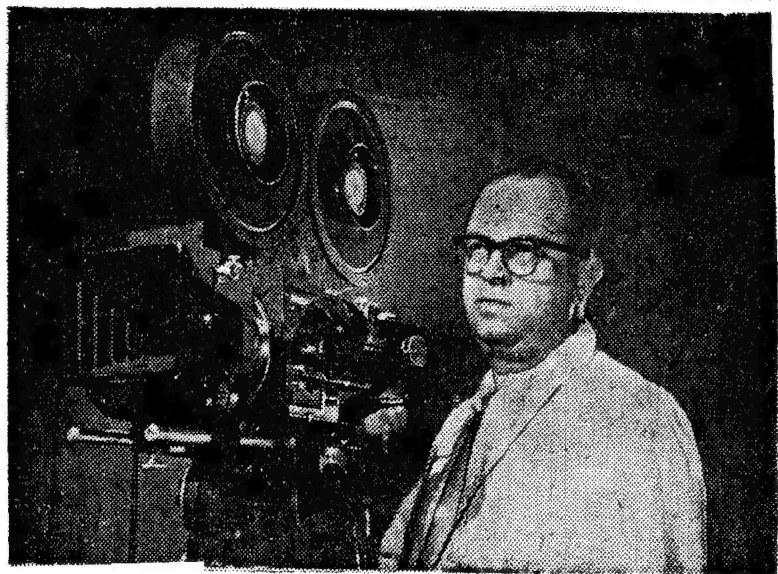
ఉండేవి. వారాయణస్వామిగారు అప్పుడు
కొన్ని క్రమపరిస్థితులను ఎదుర్కొనవలసి
వచ్చింది. 1949 అగ్రస్థులో కాగిరెడ్డి, చక్ర
పాణిగారలు వాహినీని కొలుకు తీసు
కొన్నారు. కాగిరెడ్డిగారు ఒకపని తలపెడితే
వాన్ని పెద్దఎత్తున చేయడానికి భూమికోనే
దునిసి. ఒక ఫ్లోరు ఉంటే చాలదని, తమ
గమీ కొత్త ఫ్లోర్ నిర్మాణం, సాంకేతిక
నిర్మాణాలకు భవనాల నిర్మించక ప్రారం
భించారు.

ఈ వాడు వాహినీ సుడియోలో 9
ఫ్లోర్లు ఉన్నాయి. కొత్త సుడియోలో
కాలుగేళ్ళ ఫ్లోర్లు ఉన్నాయి. విజయలో
మరొక ఫ్లోర్ తర్వాత లోనే నిర్మించ
కోతున్నాడు ఈ సుడియో కైకాలయం 11
ఎకరాలు.

ఫోర్ ల పరిమాణాలు :

ఫోర్	పొడుగు	వడల్పు	ఎత్తు
1	100	65	80
2	100	85	21
3	180	50	20
4	150	80	25
5	60	40	25
6	120	60	22
7	144	60	25
విజయ లో			
8	100	55	25
9	120	60	80
10	110	60	80
11	100	55	25

ఒకటి, రెండు ఫోర్ ల మధ్య రెండంతసుల భవనం ఒకటి ఉంది. అందులో మేకప్ రూములు, అభరణాలూ ఉంచే గదులూ ఏర్పాటు చేశారు. ప్రాజెక్ట్ థియేటర్లు, వాహినీలో కూడా, విజయలో రెండు ఉన్నాయి. ఇవికాక, వాగిరెడ్డి శారు కొత్తగా కొలుకుతీసుకొని నిర్మించిన విజయ గార్డెన్స్ లో (ఇది వాహినీకి ఎదురుగా ఉంది) ఇంకో పెద్ద థియేటర్ ఉంది. వాగ్ క్విరావు వక్రొత్సవం ఇక్కడే జరిగింది. రెండు వేలమంది కూర్చోడానికి సదుపాయం ఉన్న అరుదులు థియేటర్. ప్రాజెక్ట్

**భాయగ్రహణ దర్శకుడు
మార్క్స్ బార్న్**

నుండి తొలకు 150 అడుగుల మారం ఉంటుంది. ఇంత పెద్ద 'స్టో' ఉన్న థియేటరు మద్రాసు మొదటి ఇదే. ఇందులో డబుల్ ప్రాజెక్టర్లు ఉన్నాయి. వైడ్ యాంగిల్ స్క్రీను అమర్చారు. రెండు స్టూడియో లో ను మొత్తం.

సినిమా కెమెరా యూనిట్ లు ఉన్నాయి. సాండ్ రికార్డింగు యూనిట్ లు ఎనిమిది ఉన్నాయి. ప్రాజెక్టర్లు 4 ఉన్నాయి.

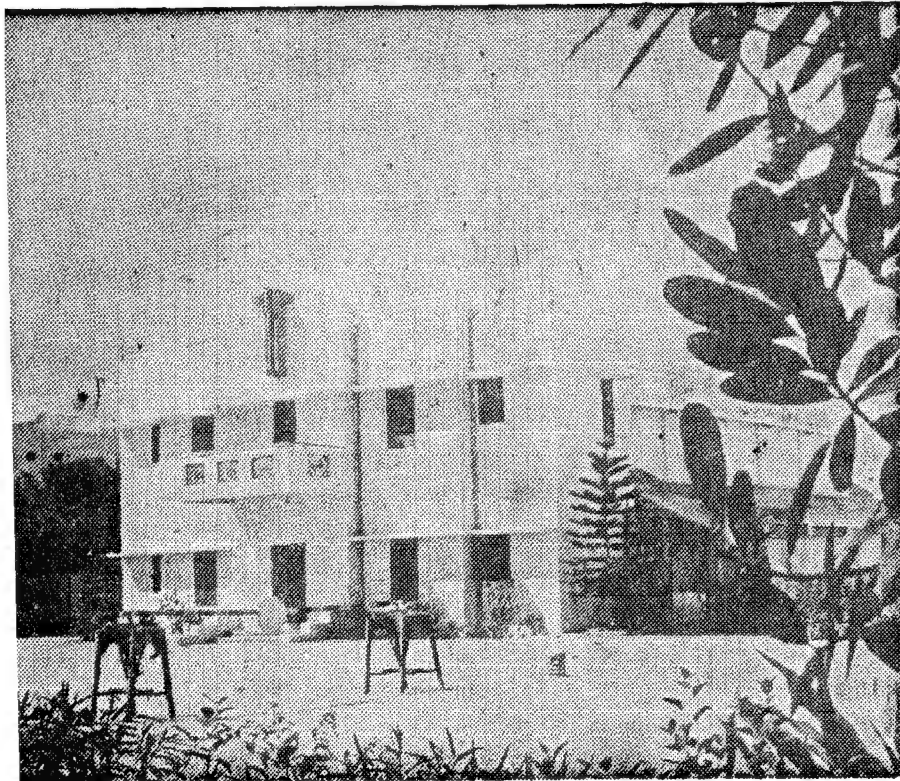
ఈ యూనిట్ లలో, ఒకే వారి ఆ చిత్రాల షూటింగ్ జరుపవచ్చును. రెండు చిత్రాలకు పాటల రికార్డింగ్ చేయవచ్చును. రీ రికార్డింగు అయితే మూడు థియేటర్లు ఇందుకు అనుకూలమవును. ఇవే వెస్ట్రోక్స్ యంత్రాలు.

షూటింగ్ రెండు ఫూటల్ రద్దీ ఉండే పడుతూ ఒక రోజు 18 చిత్రాలు షూట్ చేయడానికి తగిన పాదాలున్నాయి. ఇందుకై 12 యూనిట్ సిబ్బంది నిర్దం గా ఉంటుంది. ఫోర్ ఇన్ చార్జ్ రామానుజం.

చిత్రాలకు కావలసిన సెట్ లు వేయడానికి వడ్రంగం సెక్సు, ఆకాం, మేడ: ఆడవులు వంటివి తేలవవిగా చిత్రీకరణ. సెయింట్ కాథ ప్రత్యేకం ఉన్నాయి. మాయలుగా 18 గంటల వ్యవధిలో సెట్ నిర్మించివేయడానికి తగిన బుగం నిర్దం ఉంటుంది. పెద్ద పెద్ద సెట్ లు అంతా కొంత ఎక్కువ వ్యవధి అవసరం కావచ్చు.

సెట్ లమీద రైటింగ్ కు వాడతారు రైల్లు ఉన్నాయి. ఇదికాక వానపద, పా: డిక, చిత్రాలలో పెద్ద పెద్ద సెట్ లో: ఆర్క్ లాంఛలు ఉన్నాయి. ఈ గుడియలలో ఉండే పరికరాలన్నీ అభువారీ మనవి.

ఈ గుడియలో అతిముఖ్యమైన వాటి కాథ రికార్డింగ్, షూటింగ్ వరిక కాం

విజయస్టూడియో (పూర్వం రెవెన్యూ)లోని ప్రాజెక్ట్ థియేటర్.

భాయ్యగ్రహణ దర్శకుడు

కొంజారెడ్డి

ఇక్కడ అమర్చారు మూల్ చేసిన ఫీరింగ్ డెవలప్ చేసి. ప్రతులు తీసే పని అంతా ఇక్కడ జరుగుతుంది. ఇది అంతా ఆటో మాటిక్ ప్రొసెసింగ్. రసాయన ద్రవ్యాలు (లిథిఅమర్చిలే మిగతా పనిఅంతా, యాంత్రికంగాను, అతివేగంగానూ జరుగుతుంది. సెగటివ్ ఫీరింగ్ ప్రాసెస్ చేయడానికి పాజిటివ్ కాపీలు తీయడానికి వేర్వేరు యంత్రాలు ఉన్నాయి. సెగటివ్ యంత్రాన్ని కృష్ణగోపాల్ అనే ఆయన, పాజిటివ్ యంత్రాన్ని 'ఫీరింగ్ సెంటర్' అధిపతి మణిద్ గారు రూపొందించారు.

ఈనాడు విజయ రెహరెట్లో కోశపు లక్ష్మన్నర అడుగుల ఫీరింగ్ ప్రాసెస్ చేయవచ్చును. కోశపు, దక్షిణ భారత చిత్రాలు (అంటే 18 వేల అడుగులది) తొమ్మిది, అత్యవసరం అయితే పది కాపీలవరకు తీయవచ్చును. చిత్రం ఎంత బాగా డూప్ చేసినా పాటలు ఎంత బాగుత్తగా రికార్డు చేసినా, ప్రొసెసింగ్ సవర్ణంగా రేపాతే అది ఎందుకా పొందకుండా పోతాయి. అందుకల్ల చలనచిత్ర నిర్మాణంలో ఈ ఫ్లోటింగ్ విశేష ప్రాముఖ్యం ఉంది. విజయ రెహరెట్లో 70 మంది పని చేస్తున్నారు.

ఎడిటింగ్ కాఫీ ఒక ప్రత్యేకభవనంలో ఉంది. ఇందులో పది ఎడిటింగ్ గదులున్నాయి. ఇదివరకు రెండు మానియోలూలు ఉండేవి. ఇప్పుడు అరు ఉన్నాయి.

ఇవన్నీ అలా ఉంచగా వాహినీ, స్టూడి

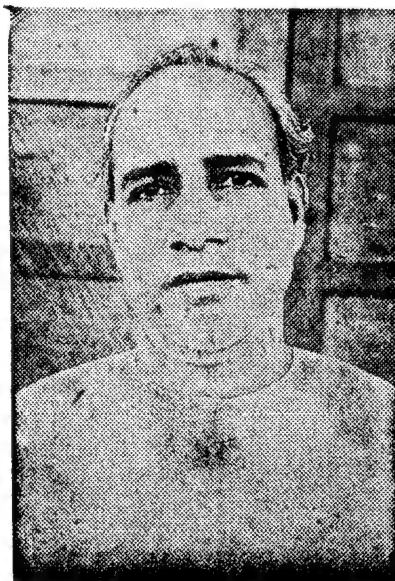
వేయి చిత్రాలలో ఆరితేరిన

యాల ప్రత్యేకకర్తగా, అక్కడి ఉద్యానవనాలు.

సినిమా ప్రపంచం స్వర్ణసీమ అని కలలు గని చూడవచ్చే వారికి ఒకొక్కసారి ఈ దీపాలవేడి, బల్బలు, తెరలూ చూచాక వరు భావం కలుగుతూ ఉంటుంది. కాని, ఈ స్టూడియోకివస్తే నందనవనం(కోశాలో) కన్న గుండరమైన ఉద్యానవాటికలను చూడవచ్చు. మధ్యాహ్నం మూడుఅయేసరికి స్టూడియోలో కాటలన్నీ నీటితో తడుపుతారు. పూలమొక్కలకు, ఆకుపచ్చని రివాసీలవంటి లాన్లకు, నీళ్లుపోస్తారు. అవి కళ్ళకు చలగా కనబడతాయి. కన్నులపండువగా ఉంటాయి.

వారి రెడ్డిగారికి నీటిమీద ఎంతో అశ్రేయ. స్టూడియో కొలుకు తీసుకొన్న వాటినుండి, అందులో ఇన్ని భవంతులు కట్టించి, ఇన్ని నవీన వర్తకాలూ, సదుపాయాలు అమర్చ

వేటలో సరిగా ముద్రాను పడమటి సరిచూడమీద ఉంది. గేటెరుటగానే గుండ్లని లాన్, దానిపై తీవిగా రెండు పోకచెట్లు కనబడతాయి. గేటు కుడివైపున పెద్ద చెట్లు వాటివాటి నీడన కారవేడు. ఎడమవైపున పోర యం, ఆవరెలగా మోల్లింగ్, వడ్డెంగం కొర్రానాలు ఉన్నాయి. నీటిలో 175 మంది పనిచేస్తున్నారు. ఎడమవైపున చిన్న తోట వెనుక కనబడే భవనమే లేబరెటరీ. లాబ్ ఫీఫ్ ఎస్. సి. సెన్ గురూ అక్కడ ఉంటారు. ఈయన 1948 నుండి ఇక్కడ పని చేస్తున్నారు. ఈయనకు అసిస్టెంట్ రంగ నాథంగారు. ఈ కాఫీలో 70 మంది పని చేస్తున్నారు. గేటుకు నూటిగా కనబడే రెండెరిస్టుల మీద కొర్రాలయం. అందులోనే క్రింది అంతస్తులో కుడివైపున వారి రెడ్డి, చక్రపాణిగారల గదులున్నాయి.

భీష్మ శాండ్ ఇంజనీరు

కృష్ణ య్యర్.

వానికి ఎంత చుట్టునుకో, కార్యకర్తలతో, ఉత్సాహంతో కృష్ణదేవరాయ్ గేతవర్త మనవరిన ఈ భూమిలం, కాటలమీదకూడా అంత ఉత్సాహంతోన పనిచేశారు. మర్నీ నీటిలో ఎక్కడా అవంబరం కనబడదు.

* * * వాహినీ స్టూడియో ముద్రాను పడమటి

అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు

వల్లభశోమ్యుల శివరాం.

ఎడమవైపున వాహినీ స్టూడియో జనరల్ మానేజరు ఎస్. సి. ముబ్రహ్మల్లాంగారి గది ఉంది. తరుకొకాడులో 'ఎస్. సి. ఎస్.' కు కథారచయితగా నుంచి వేరుంది. వాహినీ స్టూడియో సెలకొన్న వాటినుండి ఈయన ఇందులో పనిచేస్తున్నారు.

ఇక్కడే ఎక్స్టెంటింగ్ కాఫీ ఉద్యానవనం నమూనా ఉన్నాయి. ఈ గదులకు మధ్యగా

10

సారథులు

నాగిరెడ్డి

త్రిసాధ్యాలూ, అనితర సాధ్యాలూ సాధిం చాలన్న సరదా, ఉత్సాహం, ఆ పని మొదలుపెట్టాక వదిలిపెట్టనివ్వని మొండి తనంలాంటి పట్టుదల, నెగురువచ్చే కత్తి సామర్థ్యాలూ, నేర్పు, ఈలోగా కావలసిన ఓర్పు మొదలైన గుణాలకు 'చాడాఫీసు' ఒక మనిషిలో ఏర్పాటైతే, అతనికి ఏ కత్తి ఎదుర్కొన్నది నిలవదు. తలపెట్టిన ప్రతికార్యం ఫలప్రదంకొనడం ఖరారు. విజయం సాధించిన జారందరి జీవిత కథల సారాంశం మూలంగా ఇదే.

విజయా ప్రాదక్షిన్ అధిపతి నాగిరెడ్డి గారు సాధించే చిన్నా పెద్దా కార్యాలను కన్న విన్నవారు, ఈయనదింతా 'మాజీ' కార్యక్రమ కెక్కి' (మాయ తివాచి) అంటారు. అవి చాలాచిత్రంగానూ, ఆశ్చర్యకరంగానూ ఉంటాయి.

'ఈ మట్టిలో యాకలిప్స వరకదండీ' అన్నాడోకాయన; నాగిరెడ్డిగారు ఆ ఆలోచన పెట్టకున్నపుడు.

'ఇక్కడ నిల్వరే ఓకే చెల్లు పెరగవు' అని ఇంకో ఆయన చెప్పాడు.

పెరుగుతాయని నాగిరెడ్డిగారి నమ్మకం. ఈ లోకాన ఆయన పాలనలో ఉన్న, 80 ఎకరాల పారిశ్రామిక రాజ్యంలో పోరెట్లన్న యాకలిప్స చెల్లు, నిల్వరే ఓకే చెల్లు నిశ్చయంలా పెరుగుతూన్నాయి; అదే విధమైన విధేయతతో వాహినీ విజయా స్తుతి యోగ సాధన సంపత్తి, చిత్ర నిర్మాణ పరిశ్రమ, ఆ సంపత్తిరీతి, స్తుతియోగక ఆచరణలో ప్రసాదే ప్రాసన, 'చందమామ' మొదలైన వ్యాపారాలూ వాహినీ ఎదురుగా విజయా గార్లెన్స్లో అందమైన సందన కనాటా పెరుగుతున్నాయి.

ఈ ప్రగతి తొలి ప్రయత్నం 1949 అగస్టులో జరిగింది. అప్పుడు నాగిరెడ్డి, చక్ర పాతీ కలసి వాహినీ ప్రాదక్షిన్లు కొలుకు తీసుకొని, చిత్రనిర్మాణం ఆరంభించాడు.

చెప్పిన పని ప్రతిదీ చిప్పినట్లు విశేషా చేయగల నాగిరెడ్డిగారికి సరియైనదారి చూపే గుర్తు ముందుకు నడిచేకత్తి ఏమిటి అంటే ఆత్మ విశ్వాసం అనే చెప్పకోవాలి.

'చాలా లోకాలకెంతం, నేనొక చక్కని కథ చెప్పాను' అన్నారాయన మాటల సందర్భంలో.

ఒక రైతు తన పొలానికి నీరుకోసం బావి త్రవ్వబోయాడు. చేతువనే. 20 అడుగులు త్రవ్వితే తనుండి అన్నాడు ఫలవిర్ణయం చెప్పిన ఆనాడు. తీరా, అంత తవ్వితే జల పడలేదు. వాత పోయే వానయ్య అతన్ని పిలిచి, 'ఇదుగో ఇక్కడగాడు, కాస్త ఎగువన 15 అడుగులు తవ్వితే చాలు- నీరు కొలలు' అని చెప్పిపోయాడు. సరేనని ఆ రైతు అక్కడ తవ్వాడు. 15 అడుగులు తవ్వినా నీరులేదు. 'చెత్రి కాగుల కాడా! ఇక్కడెందుకోయ్. ఇంకో పదిగజాల అవతలగా, బిడంపే, బిడుఆడుగులు తవ్వమన్న- కొబ్బరి నీలొంటి నీరు వడుకుంది' అని నలపోయిచ్చాడు ఇంకోకడు. అక్కడా కరిసిరాలేదు రైతుకి. ఇంతకీ, అతనికి వాని కావలసింది తన పొలం దగ్గరగా. అక్కడ ఎలాగా 20 అడుగులు తవ్వాడు. నలపోయింది, ఇంకో రెండుకోట్ల 20 అడుగులు తవ్వడానికి వద్ద క్రమలో అరేషన్ కనక మొదటి ప్రయత్నం కొనసాగించడానికి నిలిచింది. తన పొలానికి దగ్గరలోనే తీసుకోవడం, అప్పుడు

ఆ కథలో నీతి. నాగిరెడ్డిగారి ప్రగతిరీతికి ఇదేకారణం. 'జీవితంలో నేను చెప్పడమూ తలపె నపుడు, నమస్వల ఎదుర్కొని అటూఇట అని లేబుకోలేక సరమర మైనపుడు- కథాంశం ఎందుకో గుర్తుకు వచ్చేది. అప్పు మళ్ళీ ఓసారి ఆలోచించి నునకుకు తో నీట్లు చేసేవాణ్ణి' అంటారు నాగిరెడ్డి.

నాగిరెడ్డిగారి తండ్రి నామ్మిరెడ్డి; పింఛారెడ్డిగారు. వలసరన్నదమ్ములలో నా రెడ్డి తృతీయులు. పెద్దాయన కామలిం రెడ్డి. ఆయన ఇప్పుడు తండ్రిగారు అరం చిన ఎగుమతి వినమతి వ్యాపారం నిర్వహి స్సారు. రెండవ భుమారుడు ప్రముఖ ఈ చిత్ర దర్శకుడు డి. ఎన్. రెడ్డిగారు. నా రెడ్డి తరువాతి వారు డి. ఎన్. కొంచార ఈయన ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడుగా కే తెచ్చుకున్నారు. ఇప్పుడు వాహినీ చిత్ర లకు ఛాయాగ్రహణం నిర్వహిస్తున్నారు.

ఉర్లి పాయల ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపా సంద్రం, ఒక ఘట్టంలో, నాగిరెడ్డిగారి ని. కాణకు ఒప్పగించారు తండ్రిగారు. వ్యాపారంలో పోటీ విజయంగా ఉంటున్న ఆ స యంలో కొత్తగా వాణ్యత స్వీకరించి యువకుడు నాగిరెడ్డి, తండ్రి నమ్మకం వను చేయకుండా ఎంతో నమ్మకంగా నిర్వహి కాడు. కంటేనే కాకతాళి పోటీ వాత కాణక కనీసాతా అవకాశంలో నాగి

శాగిరెడ్డి, చక్రపాణిగారలు నివసించే భవనం. దీనిని ఆసుకొనివున్న భవనంలో ప్రసాద్ ప్రాసన్ ఉంది.

శాగిరెడ్డి

నల్లపల్లిపల్లెనైన నేర్పల్లో, కాతాచాదులపండుగికి, ఇంకా తమ వ్యాపారంతో సంబంధం ఉన్న ఇతరులందరికీ నేరు నేరుగా ఉత్తరాలు వ్రాసేవారు. పరిస్థితులు వివరించి ప్రత్యేకంగా ప్రతి ఒక్కరి సమాచారం అవసరమని లేఖలు వ్రాసేవారు. తల్లికిరమెన శిష్యుడు, ఆపేతు ఉట్టిపడుతున్న ఈ ఉత్తరాలు ఇంద్రజాలంలా పనిచేశాయి. వ్యాపారం వుంజుకొంది. వ్యాపార దత్తులతో తొలి పాఠం, ముఖంగా నేర్పుకున్న శాగిరెడ్డికి చదువు విశ్వాసం ఇనుమడించింది.

తరువాతి రెండేళ్లలో పనులు ప్రకంపన ప్రతిభగా చర్చాచేల్చారు. అది యుద్ధకాలం. జపాన్ సైన్యం ధాటికి అక్కడ పరిస్థితులు అల్లలోలం అయ్యాయి. ఆ మేరకు అక్కడ ఉండి వాటిలింది. చికకుపడ్డ మునుకు శాగిరెడ్డి మద్రాసు వచ్చి వేశారు. అప్పటిలో నల్లపల్లి ఊరికి కాలక్షేపం చేశారు ఆ గోవాలోనే ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలు అయిన బాలా చదవడం జరిగింది.

తర్వాత ఉండగా ఒకరోజున ఒక మనిషి ఈయన దగ్గరకు వచ్చి, ఆకలిగా ఉండన్నాడు. అతన్ని చూడటం తీసుకు వెళ్లి పుక్కులంగా తినుబండారాలు తెప్పించి తన మన్ననలు. అతను తినలేదు. బొద్దు దగ్గర తిన పెళ్లం విధులు, తిరగలేని ఇంకా మటుంబం ఉంజుకొనినా, తింటే సంతోషంగా ఉంటుందని అన్నాడు.

“కాంచేం మమ్మతో రెండు మటుంబా అని ఒక పూట సంతోష పెట్టానన్న తృప్తి, ఒక విధమైన ఆనందమా కలిగింది. ఒకప్పుడు నవల సంతోషి మమ్మ పుడు కలిగే సంతోషం ఎంతటిదో తెలిసింది” అన్నాడు శాగిరెడ్డి.

మద్రాసు వచ్చి కొన్నాళ్లు పనిలేకుండా ఉన్నప్పుడు ఇదే ఆలోచన వచ్చింది.

“పెద్ద వ్యాపారంచేయాలి. బాగా పెట్టు కడించి ముఖపడాలి; పెట్టాలి.” అని.

కళాదర్శకుడు కళాధర్

మద్రాసు ఆచారప్పన్ వీధిలో బి. ఎన్. కొండారెడ్డి అండ్ కంపెనీ పేరుతో ఒక ట్రెస్ ఉండేది. 1918 లో అది నెలకొంది. 1938 లో బి. ఎన్. రెడ్డిగారు వానికి యాజమాన్యం వహించి వృద్ధిచేశారు. అందులో ‘ప్రజామిత్ర’ అమ్మలయ్యేది. ‘45 నాటికి బి. ఎన్. చిత్రనిర్మాణంలో నిమగ్నమై ఉన్నారని కామలింగారెడ్డిగారు ఇంపార్ట్ ఎక్స్ పార్ట్ వ్యాపారం మానుకుంటున్నారు. తిమ్మడు కొండా రెడ్డి ఉలపచిత్ర ఛాయాగ్రహణం నేర్పుకుంటున్నారు. ఆ ప్పుడు శాగిరెడ్డి ఆ ట్రెస్ తీసుకొన్నారు. యువప్రచురణల సందర్భంగా చక్రపాణిగారికి ఆయనకు పరిచయం అయి ధృఢస్నేహంగా ‘విజయ’ ధ్వజ దిగ్విజయానికి శాందిగా రూపొందింది. అక్కడే ‘ఆంధ్రజ్యోతి’ ‘చందమామ’ పత్రికలు ఆరంభించారు.

అప్పు గారు బి. ఎన్. వ్యారా శాగిరెడ్డి గారికి చిత్రనిర్మాణంతో సంబంధం ఉంటూ వచ్చింది. 1949 ఆగస్టులో పరిస్థితులు అనుకూలించాయని తోచగానే శాగిరెడ్డి, చక్రపాణి శాగిరెడ్డి కలలు తీసుకొని, చిత్ర నిర్మాణం ఆరంభించారు. ‘వీరహనుమాన్,’ వతాంతో ‘విజయ’ ధ్వజ మెత్తారు...

వాహినీ, విజయా, ప్రసాద్ ప్రాసన్, చందమామలలో మొత్తం 2000 మంది పని చేస్తున్నారు. ప్రసాద్ ప్రాసన్ ను శాగిరెడ్డి పెద్దకుమారుడు అక్షీకరసింహప్రసాద్, చక్రపాణిగారి కుమారుడు తిరుపతిరాయుడు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఇంత పెద్ద సంస్థకు పారథి శాగిరెడ్డిగారు ఎరుకర్నీ చేసుకుంటున్నారు. సాధారణంగా ఆయన స్టూడియో అంతటా తిరుగుతూ ఉంటారు. ఫలానా మొక్క ఎలా పెరుగుతుందన్న విషయం దగ్గర్నీంచి వీల్చేమోద వీ నిర్మాణానికి ఇబ్బంది వస్తోందీ అన్న విషయం వరకు కూడా ఆయన తెలుసుకొని ఆ పనులు శ్రద్ధగా చూసుకుంటారు.

పూల మొక్కలంటే, పచ్చిక బయళ్ళు అంటే ఆయనకు ఎక్కడలేని శ్రద్ధాను. ఇవాళి ఒక చోట చోటు కాళీగా ఉంది అంటే, అక్కడ తెల్లరసరికి అందమైన వనం లేవాలి. ఒక్కొక్కసారి, మొక్కవాటి, పేరిగే వరకు ఉరుగుతాడానికి ఓపిక ఉండదు. వదిలేసాను ఇరవై అడుగుల ఎత్తున ఎక్కడో పెరిగి ఉన్న చెట్టు కొనేసి, అమంతం రాత్రికి రాత్రి తెచ్చి వాటించి తెల్లవారేసరికి, ఎల్లవారూ ఆగారడీ చూచి తెల్లలోయేలా చేయడం బహుసరదా. ఇప్పుటి విజయా గార్వెన్ ఆమధ్య 26 ఎకరాల చిట్టపది. సరిగా 26 రోజులలో అంతపని పడగొట్టి, నెల

(97-వ శతాబ్దం చూడండి)

అంబే . శాతమృత

సంక్రాంతి
అభినందనలు

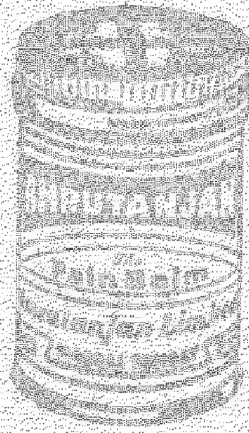
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇన్స్టిట్యూట్, మద్రాసు-4

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక
సంక్రాంతి సంచిక
15.1.58

పాశ్చాత్యుల వాదనలు

అంజలిదేవి

65 ఏళ్ళుగా అసమాన పేరు

(46-వ పేజీ తరువాయి)

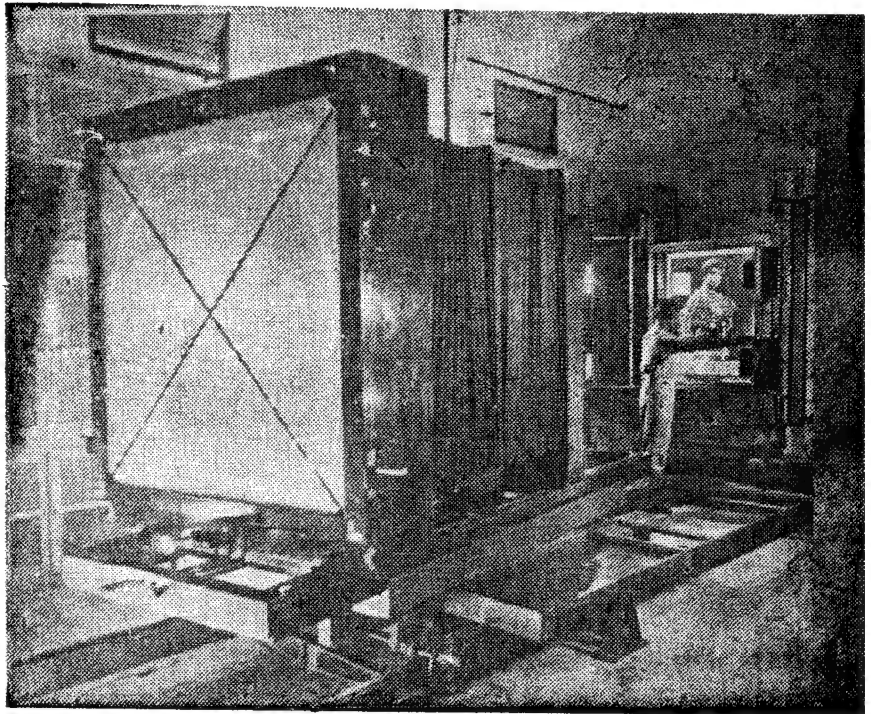
గలవి వచ్చాయి. 'పాతిమంగలి' కిక్కిరింపడం ఆయన నిర్వహించేవారు.

* * *

జాగిరెడ్డిచక్రపాణిగారలకు చిత్ర నిర్మాణంలో ప్రవేశించాలన్న సంకల్పం కలిగింది. విజయవాడ ప్రాంతానికి వచ్చి, లోలి పారిగా 'మిస్టర్ కారు' చిత్రం తీశారు. జానికి కథ, సంభాషణలూ చక్రపాణి, (పాటలు సముద్రాల) వ్రాశారు. ప్రసాద్ గారు దర్శకుడు. కథాంశాన్ని వదలకుండా, అనవసరమైన ఉపకథలూ, హాస్యపు హాసలూ జోరబడినందుకూ, నూటిగా, అందంగా రూపొందించిన చిత్రం అది. చక్రపాణిగారు రచనచేసిన తరువాతి చిత్రం 'పెళ్ళిచేసిమాడు', ఆనాడు 'మిస్టర్ మ్యూ' అందమైన కలలకు, హాస్యరసభరిత సన్నివేశాలతో నిగిడిలుపెట్టి, ఈ అనందం చెనుక, తిమ్మలెని కాధను, గంభీరమైన సమకాలిక సమస్యను నిలిపి చేసిన రూపకల్పన 'పెళ్ళిచేసిమాడు'. అందరి మనసులను హరించే మధురదీపిత స్వప్నాన్ని, సాధ్యసాధ్యాల సరి చూపుతూ నిలిపి రంజింప చేయడంలో 'మిస్టర్ మ్యూ' మరో మెట్టుపైనే ఉంటుంది. ఈ రెండిటిలోనూనూ, వింత వింత మన ప్రత్యయాల గల పాత్రలను, విచిత్రంగా కనబడుతూ, సహజం, సాధ్యం అనిపించే సన్నివేశాలను కల్పించారు చక్రపాణిగారు.

* * *

'విజయా'వారి చిత్రాలన్నిటిలోనూ, కనబడే విశిష్టమైన లక్షణం కళాశృంగారం అందాన్నిచ్చే విధి. రచయితగా, విశిష్టమైన కథలతో, విలక్షణమైనా అందరికీ ఆకర్షణ పాత్రలకొగల పాత్రలతో తెలుగు ప్రేక్షకులను రంజింప చేస్తున్న చక్రపాణిగారు, కార్యదక్షతగల నిర్మాతగా, ప్రతిచిత్రం కళాత్మకంగా ఉండడానికి, సమగ్రమూ నుండరమూ అయిన రూపురేఖలతో ఒప్పుడానికి కృషిలోపం ఎన్నడూ రావనరు. అత్యు విమర్శనాశీలి, అందుకు కావలసిన చిత్రికల్పన, ఉన్నమనిషి కాబట్టి, తృప్తికరమైన ఫలితాలతోపాటు ఎంతైనా ప్రయత్నం చేశారు. అందుకు ఎంతో కృషి అయినా ఇంకా

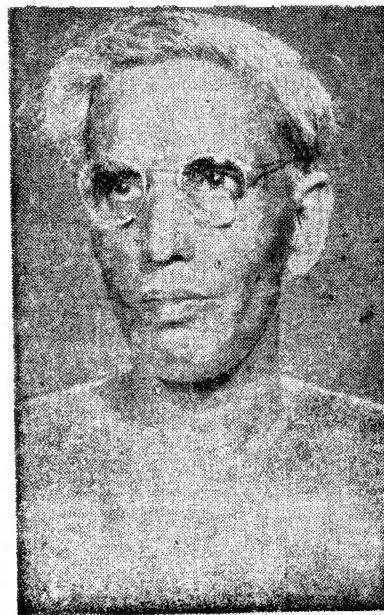

ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్ లో, సినిమా పోస్టర్లు ముద్రించడానికి ఫోటో గ్రాఫ్ చేసే కామెరా. 40" X 40" గ్రాండ్ ఫామ్ గల ఇంత పెద్ద కామెరా పక్షి గళాకరణలో ఇబ్బంది పడుతుంది.

తీయరు. నిర్మాతగా చక్రపాణిముద్ర ప్రతి చిత్రంలోనూ కనబడుతుంది.

ప్రజానాటి హాయిగా, తీయగా ఉండే చిత్రాలూ అందుకు తగిన సంగీతం ఉండాలని, అది మన తెలుగు వాతావరణానికి పొసగేది అయి ఉండాలని ఆయన నమ్మకం.

మనలో వంటబట్టి పోయిన సంగీతపు

రచయిత పింగళి సాగేంద్రరావు

క్రతులకు, లయకు అనుగుణంగా, పిల్లలే వగలగా ఉండే పాటలైతే, బహుళ జనాదరణ పొందుతాయని ఆయన అంటారు.

ఎక్కడో ఎక్కడో, విశ్వానునిపించే పాటలుంటాయి. అది మనసులో ఏమాత్రం రీలగా మెదులుతూ ఉంటాయి. ఆకాశీలో, కొత్తగా ఒక పాటకడితే అది తక్షణం మనసుకు వదులుకుండా, సంప్రదాయానికి, తత్వానికి, విరుద్ధమైనవి అంత చక్కన అర్పించలేవని ఆయన వాదం.

పాశ్చాత్య సంగీతంలో వితోవన్ వంటి మహావిద్వాంసుల సంగీతం గబుర్నూ మనకు ఆత్మీయం కాకపోవడానికి కారణం ఇదే కాని ఆ కృతుల లోపం కాదు. అంటారాయన.

తన చిన్నప్పుడు పెదవాళ్ళు పాడుకుంటుండగా విన్న ఒక పాటవరసను చక్రపాణి, ఒకసారి సంగీత దర్శకుడు రాజేశ్వరరావును నూచనగా వినిపించారు. అది విని రాజేశ్వరరావు కట్టినపాటు వరకే: 'మిస్టర్ మ్యూ'లోని "బృందావనమది అందరిది" అనేది. పరిభాష ప్రకారం, అది 'హిట్' అనీ బహుళ జనాదరణ పొందిందనీ బహుళ జనులకూ తెలుసు.

చక్రపాణిగారు విజయ సంస్థలో భాగస్వామి, జానికి అనుబంధ సంస్థలనెక్కి ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్, చందమామ పబ్లికేషన్స్ లు ఎన్.కె. ఆర్.ఎల్. కు లభ్యం.

★

నేడే చూడండి!

అరుణా ఫిలిమ్స్ వారి

బొమ్మలపెరి

హివాజ్ గజేజన్ • నాగయ్య • రంగారావు
నల్ల రామమూర్తి • రమణారెడ్డి
జమ్మిన • శాంతకుమారి
ఋష్యేంద్రమణి • మైనావతి

దర్శకత్వం:
R.M. కృష్ణస్వామి

నిర్మాతలు:
M. రాధాకృష్ణన్ • R.M. కృష్ణస్వామి

FARTHUR

విజయా పిక్చర్స్ రిలీజు

★ దక్షిణభారతంలో చలనచిత్ర పరిశ్రమ ★

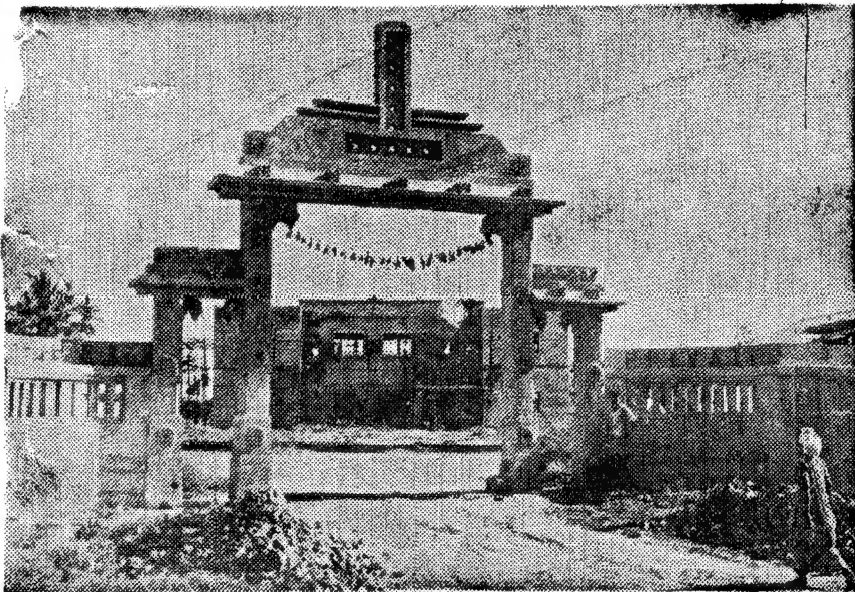
దక్షిణ భారతంలో చలనచిత్ర పరిశ్రమకు, వ్యాపార దృష్ట్యా 1957 చాలా గొప్ప సంవత్సరం. అన్ని విధాలా ఈ ఏడాది పరిశ్రమ కొత్త ప్రమాణాలను అందుకొన్నది. తయారైన చిత్రాలసంఖ్య గత సంవత్సరం 107 నుండి 117 కు పెరిగింది. వీటిలో 8 సింహళ చిత్రాలున్నవి. 109 పెన్సాన్లు అయ్యాయి.

ఇంతవరకు ఇన్ని చిత్రాలు ఎన్నడు పెన్సాన్లుకాలేదు. అలాగే, స్టూడియోలు, థియేటర్లు, టూరింగ్ సినిమాలూ పెరిగాయి.

చిత్రాలు 8 నుండి 7 కు, హిందీచిత్రాలు 8 నుండి 6 కు పెరిగాయి. సింహళ నిర్మాతలు గత సంవత్సరం ఇక్కడి చిత్రాలు తీసి, ఈ ఏడు 6 తీశారు.

కొత్త ఫర్మేట్లు తెచ్చుకొన్న పాత్ర చిత్రాలు మొత్తం 48. వాటిలో తమిళం 28, తెలుగు 18, మలయాళం 2, కన్నడం 1, హిందీ 8, ఇంగ్లీషు 1 ఉన్నాయి.

ఈ ఏటి నూటలోమిగిలి చిత్రాలలో డబ్ చేసినవి 19. దిల్లీలో ఈ ఏడాది ఉచ్చ స్థాయిలో ఉంది.

మద్రాసులో సరికొత్తగా నెలకొంటున్న పొన్నలూరి బ్రదర్స్ స్టూడియో.

దీని వైశాల్యం 8 ఎకరాలు. రెండు స్టోర్లు నిర్మిస్తున్నారు.

ఇంకా ఇవి కాగా పెరిగేనూడవలున్నాయి. రాక్స్ ఫీస్ వనూళ్లలోకూడా పెరుగుదల కనబడుతున్నట్లు ఈ వివరాలు ప్రకటించిన దక్షిణభారత ఫిలిం వాణిజ్యమండలి నివేదిక తెలియజేస్తున్నది.

పెన్సాన్లైన 109 లోను తమిళచిత్రాలు 48, తెలుగు 88, మలయాళం 7, కన్నడం 14, హిందీ 8, సింహళం 8.

గత సంవత్సరంలో పోల్చితూస్తే తెలుగు చిత్రాల సంఖ్య 27 నుండి 88 కు పెరిగింది. (దల్లింగ్ సహా) తమిళ చిత్రాల సంఖ్య 50 నుండి 48 కు తగ్గింది. కన్నడ చిత్రాల సంఖ్య యథాప్రకారం ఉంది. మలయాళ

క్రిందపేరు పొడుగులో తెలుగు చిత్రాలే ముందడుగు. ఈ ఏడు మనం చెనకబడ్డాయి. మిగిలిన చిత్రాల సగటు విడివి 16½ కేల ఆదాయం కాగా, మనది 16 వేలే. మలయాళ, కన్నడ చిత్రాలు వాలుగైదు వందల చెనక ఉన్నాయి. ఇవి సగటు లెక్కల అభిప్రాయం మటుకే. కాని విడిగా చూస్తే మనదే ప్రత్యేకం. ఒక తెలుగు చిత్రం విడివి 19680. తమిళ చిత్రం 19489 చాలు లేక పోయింది! తమిళంలో అన్నిటి కన్న చిన్న చిత్రం 8522 ఆదాయం కాగా, తెలుగులో 18018. ఒక కన్నడ చిత్రం అన్నిటిని మించింది. కాని విడివి 20775 అలాగే.

స్టూడియోలు

ఎ. వి. ఎం. శ్రీకృష్ణ ఎ. ఎల్. ఎన్. (ప్రాడక్షన్స్ కాలనీ తిరువన్నూరు), సిటాడెల్, ఫిలింసెంటర్, కేమిని, గోల్డెన్, వరసు, నెహ్రూగ్రాన్, న్యూట్రాన్ పారమాంట్, ప్రకాష్, కాయల్, క్యామల, వాహిని, విజయ (మాతేరవతి స్టూడియో) విక్రమ్, రిపస్.

ఇతర స్టూడియోలు: కృష్ణ స్టూడియోస్ (తిరువేండ్రం) మేర్లిలాండ్ (తిరువేండ్రం) మాడర్న్ థియేటర్స్ స్టూడియో, రత్నా స్టూడియో (నీలం), పక్షిరాజ్ (కోయంబటూరు) (ప్రెమియర్ (మైసూరు)

చిన్న చిత్రం 127000.

ఈ ఏటి చిత్రాలలో సాంఘికాలనే అగ్రస్థానం. అవి 65. పౌరాణికాలు 16. మిగతా 21 వానపదాలు, వీ వారికి తెలివైనవిను. పిల్లలచిత్రం ఒకటి ఇక్కడ తయారైంది. మరోటి పెన్సారైంది.

దక్షిణ భారతం మొత్తంమీద 24 స్టూడియోలు ఉన్నాయి. వీటిలో మద్రాసునగరంలో ఉన్నవి 17. నీలంలో రెండు, కోయంబటూరులో 1, తిరువేండ్రంలో రెండు, మైసూరులో ఒకటి ఉన్నాయి. వాడరావాడ్ లో సారథి వారి కొత్త స్టూడియో పూరికొనసాగింది. మద్రాసులో సరికొత్త స్టూడియో పొన్నలూరి బ్రదర్స్ నిర్మిస్తున్నది. ఇది ఉగాదికి వసతి అరంభిస్తుంది. మొత్తంమీద ఈ స్టూడియోలలో 69 స్థానాలు ఉన్నాయి. దక్షిణభారత భాషా చిత్రాలు మారింట 90 పాళ్ళు మద్రాసు నగరంలో 17 స్టూడియోలలోనే తయారవుతున్నాయి. చిత్రనిర్మాణం ఏడాది పొడుగునా ఒకేస్థాయిలో సాగింది. ఎప్పుడూ 140 చిత్రాలు నిర్మాణంలో ఉంటున్నాయి.

ఈ ఏడు స్టూడియోలు గల నిర్మాతలూ తీసిన చిత్రాలు 28. వీరపది పేరుతెచ్చుకొన్న కంపెనీలు తీసినవి 48. కొత్త నిర్మాతలు 88 చిత్రాలు నిర్మించారు.

దక్షిణ భారతంలో అగ్ర కేటీవలులవరకు వారు తొమ్మిండుగురు, ముఖ్య వటీవలుగా (98-వ వేతే మూడవది)

ఎం. ఎల్. ఎ. చిత్రం ద్వారా 1957లో తెలుగు ప్రేక్షకులకు పరిచితుడైన కొత్త నటుడు కమలామూర్తి

=====

1957 లో తెలుగు చిత్రాలు: సింహావలోకనం

=====

కొత్త సంతకర్తలలో కాలుపెడుతూ, ఒక్క ఊణం అగి వెనక్కి మార్చే, కలకలలాడుతున్నటు కనిపించే సంతకర్తలలో, తెలుగు చలనచిత్ర పరిశ్రమకు సంబంధించి వరకు, 1957 క సంతకర్తల మంచి నూతన కాలం. ఇన్ని చిత్రాలు ఇదివరకన్నా దూరంగా వెళ్ళాయి. తెలుగులో తయారైన 28 చిత్రాలలో 15 సాంఘిక చిత్రాలు. అలా సారాణికాలు, మిగతావి వాస్తవవాలు.

మాడిటిలోను ఆర్థికంగా మంచి ఫలితాలు సాధించింది ఎక్కువగా సారాణికాలే. ఇలా కాణించిన సారాణికాలలో మాతా విజయవారి 'మాతా విజయవారి' దక్షిణభారతంలో ముఖ్యమంత్రి పదవిని సాధించింది. ఆంధ్రలో మలకాటల వాడూ ప్రధానమంత్రిగా వేశారు. సర్వనమ (గ్రేమెన సిక్రీట్) చిత్రవిజయవారి ముఖ్యమంత్రి పదవిని సాధించే ప్రసిద్ధిచెందారు. కె. వి. రెడ్డి, ఈ నివాన్ని మరోసారి నిరూపించారు. ఇంత ఆహ్లాదకరమైన, ప్రపన్నత ప్రధానంగానూ సారాణికం ఇది వరకు రాలేదు.

సాంఘికాలలో మాతా, సిక్రీట్ రచన కట్టడిగా ఉండడానికి చాలా ఓపికతో కృషిచేసే అన్నపూర్ణావారి 'వోడి కోడలు' ఆంధ్రలోను, తమిళనాడులోను మాతా అఖండవిజయం సాధించింది. ఇతర సాంఘికాలలో అనేకం రాణించకపోవడానికి, ఆర్థికంగా ఆశించిన విజయం సాధించకపోవడానికి మాతా కథలో పుష్టి, రుష్టి లోపించడం, కథాసంవిధానాలు లోపభూయిష్టంగా ఉండడం అనిపిస్తుంది మొత్తానికి పరోక్షంగా 'వోడికోడలు' చెబుతున్న నీతి వాక్యం: 'తెలుగుదేశంలో కథలకు కరువే వర్చింది. కెంగారికథలే. యోగ్యంగా ఉన్నాయి' నచ్చిరా మానినా, ఉన్న పరిస్థితులనుబట్టి, నచ్చిన చిత్రాలలో కథలను బట్టి ఈమాట అనుకోక తప్పదు.

కాగా, వాస్తవాలలో, అంజలి వారి 'సువర్ణసుందరి', ఆంధ్రలో అపూర్వమైన విజయాన్ని సాధించింది. 'పాతాళభైరవి' తరవాత మళ్ళీ ఇంతవిజయం సాధించిన చిత్రం ఇదే. బాక్సోఫోన్ సూత్రాల అనుబంధాలు నిర్మిత దర్శకుడు కాళువయ్యగారు ఇందు జనరంజకమైనట్టిని తెచ్చుకోగలిగినట్లు సాక్షాత్తు.

కె. వి. రెడ్డి.
సిక్రీట్ శ్రీరామరత్నం.

చేదారం కాళువయ్య.
బాక్సోఫోన్ సూత్రాల బాలకృష్ణం.

అమర్ నువ్వారావు.
తెలుగు చిత్ర సీమకు తెగార ఫిక్

1951 లో తొరబెలం

నటులు	చిత్రాలు
ఎన్. టి. కామరావు	9
జగ్గయ్య	8
ఎ. నాగేశ్వరరావు	6
అమరనాథ్	6
చలం	4
గుమ్మడి	12
రంగారావు	5
శేలం	17
రమణారెడ్డి	7
సావిత్రి	8
అంజలి	7
జమున	6
భానుమతి	8
గిరిజ	6
శ్రీరాంజని	5
జానకి	8

—నేకరం ఎం. (కేవలీ రావు (బంగోలు)

ఇరించి తొలగిపోయిన పరిస్థితిలో ఉన్న అనుపమ ఫిలింస్ వారి 'ఎం. ఎల్. ఎ.' చిత్రాన్ని తిలకిస్తూ, సామాన్యంగా, సమకాలీన సమస్యలను గీసిన ఇందులో పొందు పరచారు.

కాకతీయ కళాశాల
మహాలక్ష్మి

ఈ ఏడాది ముగియడానికి తదుపరి కచ్చాదు. ఒకరు రచయిత సముదాయం రావుల వార్యులు. ఈయన తీసిన 'విశాఖకవిత' పాటగాలిలో పడవలా సాగిగా మంటిగా పోయింది. అలాగే విజయవంతమైన చిత్రాలలో ఇదొకటి. మిగతా ఇద్దరు యువ దర్శకులు సారథి, అమానుషాలు. వీరు 'అక్కచెల్లెళ్ళు' చిత్రం తీశారు. చెప్పిన తర్వాత తీసినంతో, చెరివ్యవంతంగా చిత్రాన్ని తూపించిన ఈజంట వృద్ధి కాగల గని ఆశించవచ్చును. ఈ ఏడాది చివర విడుదల అయిన రెండు చిత్రాలు 'నేమేదనం' 'వద్దంటే పెళ్ళి' ఇద్దరు కొత్తరచయితలు — జి. కె. మూర్తి, రామచంద్ర లను పరిచయం చేశాయి. ఈయనీ వ్యవస్థ ప్రధాన చిత్రాలలో 'వద్దంటే పెళ్ళి' ఎన్నుకొన్నారు. ఇది మంచి ప్రజాదరణ పొందింది.

* * * ఈ ఏడాది తెలుగు చిత్రాలలో పెద్ద విశేషం, సంగీతం చాలవరకు తెలుగుదనంతో వినిపడడం వంటివి కావాలి ఎలాగున్నా, పాశ్చాత్య అనుకరణలు లేవు. తెలుగుతనం ఉట్టిపడుతున్న పాటల్లో చాలా మంచి పాటలు వచ్చాయి. భాగ్యలక్ష్మిలో కృష్ణ కాశ్మీరీగారు వ్రాసిన 'నీవుంటే వా కొండ పై, నీవుంటే దీ శేలపై' అనే పాట, 'హరిగోవిందా గోవిందా' అనే గేయం ఉత్తమ సాహిత్యంలో నిలువలేకవి. పై పాటను మళ్ళీ అతి మధురంగా పాడింది. రెండవపాటను మర్రిక బృందం పాడారు. మనోహరమైన సాహిత్యం ఉన్న ఈ పాటను మర్రిక ఒకడే పాడి ఉంటే అది మరింత రాలించే దనిపించింది. అలాగే మరో సాంఘిక చిత్రం 'ఎం. ఎల్. ఎ.' లో, మధువుకురాని మరోపాట 'నీయాకా, అడియాసా, రెయిజాకే మణిపూసా' అనే గేయం, కొత్తగాయని జానకి రాణి, ఘంటసాల ఈ పాటను మనోహరంగా పాడారు. ఇందులో 'గుండెలో నువ్వంటా, గుచ్చాక నీవావు' అనే చరణాన్ని అంత బాడిగా నేడిగా రాసినవాడు ఆరుద్ర అని మీకు గుర్తుంది ఉంటుంది. పై రెండు చిత్రాలలో ఈ పాటలకు ఇంత చక్కని, చక్కని వరుసలు కట్టిన సంగీతకర్తకు ముగ్ధుల నాగేశ్వరరావుగారు అభినందనీయులు. యుగళ గీతాలలో సంగీతం సాగుతల్లి అతిరమ్యంగా వదిలిత పాట 'సారంగధర' చిత్రంలో 'అమ్మా నా భావినీ' అనేది. ఈ పాటను న ముద్రా అ నాని యిక త్రావాడు. సంగీత కర్తకు ముగ్ధుల నాగేశ్వరరావుగారు ఈ పాటను రీలతో కలిపి వ్రావ్వంగా పాడారు. ముఖ్యంగా మధురంగా వదిలిత మరోక పాట 'వ్యయంప్రభ' చిత్రంలో 'అనంద మధుర తాత' అనేది. సంగీత

1958 లో తొలి విడుదల
సాకశి నాదెండ్ల రాజు 'ఎక్కడ నున్నావా'లో
కామేశ్వరరావు నటించిన తొలి పాట
కామయ్య

దర్శకుడు కమేక్ తక్కువ కాగమాలలో వీరికి వరసలు వచ్చాయి. డి. సి. శ్రీనివాస్, మణిలల కంచాల జంట, ఈ పాటను చాలా కొరాలు మనసులో మెదిలేటంత స్వచ్ఛత యంగా, ఎన్ని మార్లు విన్నా తనది తేక కంపించుతూ వుంటుంది.

1957 లోని చిత్ర సీమలకు ఒక కొత్త నటుడి పరిచయం చేసింది. అతను, 'ఎం. ఎల్. ఎ.' లో సౌలభ్యం ఉండి, వజ్రలా నటించిన రమణమూర్తి, జర్నల్ నిర్మాత ప్రసాద్ గారు ఇతన్ని బుక్ చేశారు. ఈ లోగా, ఆయన నూతన పై నే రిలే తన చిత్రంలో ఇతనికి ప్రముఖపాత్రను ఇచ్చారు.

1957 లో నటించినా 'రేడి' లో ఆంధ్ర ప్రేక్షకులకు వరిచయం కాలో ఈ నటు మరొక నటుడు కావాలి. ఇతడు సారథీవారి 'ఎత్తుకు పెయింట్'లో కాయకపాత్ర నిర్వహించాడు.

ఈ ఏడాది మరొక ముఖ్యవిశేషం, బక్మిన్స్టేని వాగ్దేవరకాపు చలనచిత్ర క్రాంత్యం. పరిశ్రమకు పండుగగా

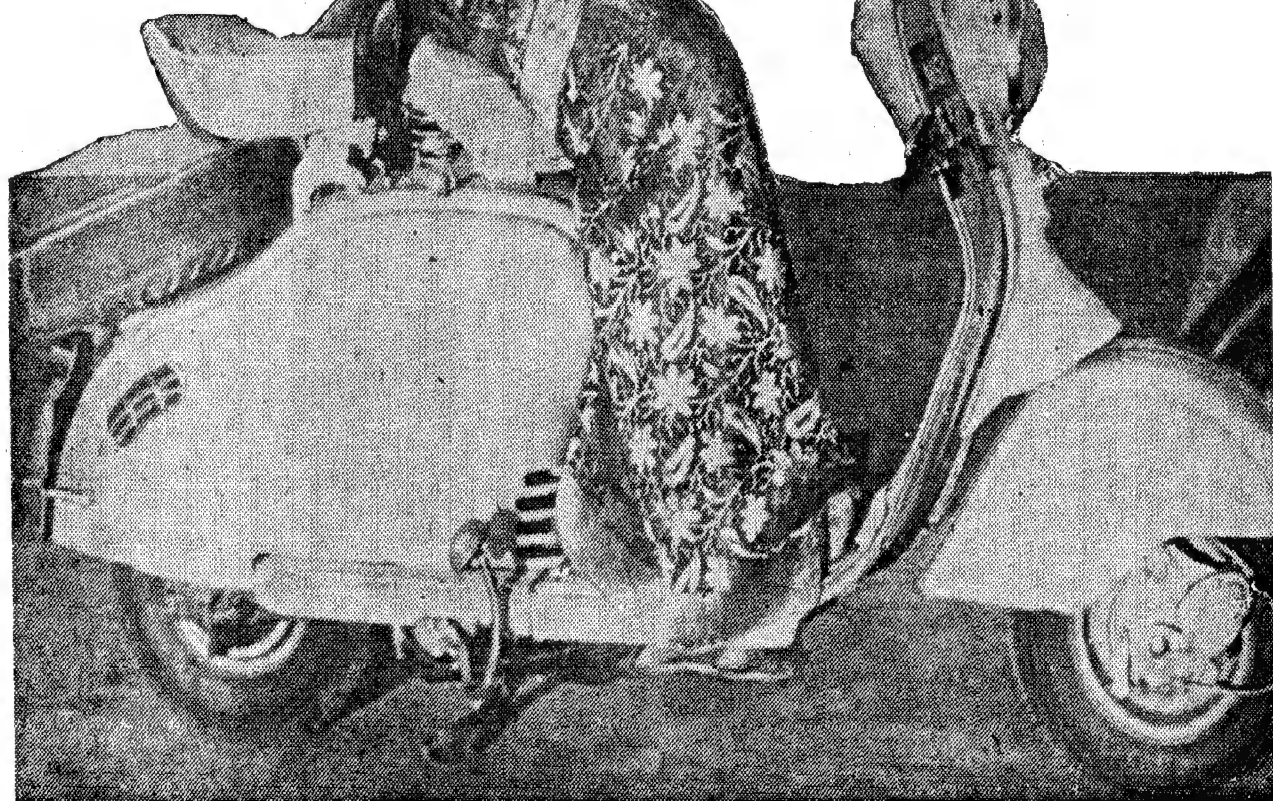
ఇది ప్రభవంగా జరిగింది. వాగ్దేవరకాపు ఈ ఏడాది నిర్మాణసంస్థలకు మొత్తం 50 నేల వికాశం (25 నేల ఆంధ్ర నిర్మినిర్మాణయోగికి, 25 నేల గుడివాడ కళాకాలకు) ఇచ్చారు.

అంజలి జే.వి, రేలంగి వెంకట రామయ్యగారు కూడా త్వరలోనే నిర్మినిర్మాణయోగకు ధూరినిరకాళలు ఇవ్వబోతున్నట్లు ప్రకటించారు.

మొత్తానికి గత సంవత్సరం ఉత్సాహ భరితంగా, జరిగిపోయింది. ఈనాడు నిర్మాణంలో ఉన్న చిత్రాలు చూస్తే, ఈ ఏడు మరింత తెలివైనవలెగా ఉంటున్నట్లు అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

నటీ జువలన
—ఫోటో: గిరిధర్

దృఢ శక్తి....

త్రుషార్ తో వండిన మీభోజన
పదార్థముల నుండి మీ
కవనరమైన శక్తినంతయు పొంద
గలరని మీరు నిస్సందేహముగా
నమ్మవచ్చును. అనలు నతి
యందలి పుష్టికి నమానమగు
అదనపు పుష్టికరమైన ఆహార
పదార్థములతో కలసి, ఆరోగ్య
సర్థతుల్లో నీలు వేసిన డబ్బాల
యందు నింపబడిన తుషార్
మీ ఆరోగ్యమునకు అనంద
మునకు ఆదర్శమైనది.

Tushar

2 పా॥, 5 పా॥,
10 పా॥ల, డబ్బాల్లో
అభిందును.

వనస్పతి విటమిన్ ఏ, డి లతో నిండియున్నది.

తంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

బొంబాయి

వైరాది అభిమానులూ, లక్షలాది (పేట) ముఖ్యముగా మురస్ తొగ మధురాల అగ్రామముగా ఒక వాడు నామ మంచి తగ్గవారయ్య అని ఆలోచించింది. "వైరాది"ని తొలగి వేస్తున్నాను. ఒక్కటి గర్వంగా చెప్పకొచ్చిందిలేదు. అద్దమొక చిత్రంలాగా పడిందని, అది విడుదల కావడంకోసం వ్యాపారీ తెచ్చుకుంటున్నారని, అంతే. ఆ సరవాలేమంది? తుర్కాటికి వచ్చి ఎవరూ వ్యర్థించిన పాపాన్ని కాబోను. అది ముఖ్యము విచారపడింది.

ఇలా ఆలోచించే బొంబాయిలో మధురాల ఒక్కటి కొను. కొన్ని చెప్పకొచ్చగ ప్రతిపేటి, ఎటుదూ ఇలాగే దియ తప్ప వాడవుతున్నాను. వెప్పు బాగా నుంజునే యింకే అవుతున్నారనికొంద్దీ. ఏకాంతంలో అనేచి తాల్తోనే నాలుకనున్నారనికొంది. అయినా ఈ పదేదంతో వెప్పుకొన మేనా? అంతింజే కొ నాలుకలో నాలుక చెప్పకొచ్చిన తుర్రే ప మోజున మేనా పొందు తున్నామా? అనే ఆవేదన అందరికీ వ్యాపించింది. ఇలా వాచ్చిరింలా తాము ఎందుకు జరిగివున్నాలో ఎటికీ, ఎటుకీకీ తెలియ. ఆ చి క ఎవరూ గుర్తించుకొనలేదు. మర్న మదకీ, క రాగ్ కీకీ తెలియ. అంతగా టి రక మొక ఆ మో మోయంలో ఏ కీ, దివ్యై తప్ప ముందుకు వారిరని ఇరువు గొందిలో చిక్కు పడిటు తెల్ల మెంపూలు వేరు గుని కావచ్చును.

1950 క సంవత్సరం ఎం ద కే గా కే (హంబి మెండ్లి. హాడేమాలన్నీ తెనెపల్లు లాగా వాచాది కే గా కే వా యి. దీకే వోట అలోకే మమార, పద్మిని (రాజుజ) మాంజి త (తెకలిరిసి మెం ప్పి) వేం ఎటింరే వున్నాను. మర తోట మధురాలా పదిక నేమార (వారిప) ప్పివ్యమం దానికి ఏ తెని కాక ఎన్ గోత (అ తుల అధి) యి నున్నాను. కొన్ని తొలగి అం గా కే కే గో కే కి రి అం గా కే యాంపురు న్నా యి ఏ కే లో అం గా కే యా అందిదు. (విశ్వాది పద్మిని) రకం వా అందిగు (పేటకుల అల్లికోపన గిద్దీ) గొన్ని చిత్రాల (ఎమ్. వి. రామన్ గారి

దే. ఇ. ద. గోమెల చిత్రం
'నక వాత'లో అందా మధురాల

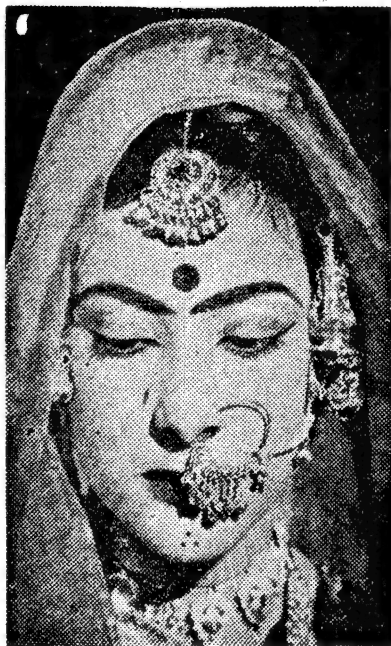
అయోమయ పరిస్థితి

వ్యూహ, కాంతారాంగారి పోలికలతో మానవతరంగా, జంతుతరంగా నటనలో ఎకరెక్కువో, ఎకరు ప్రేక్షకులను ఎక్కువ ముగ్ధులు చేయగలరో తెలుసుకోడానికి పోటీ ప్రదర్శనలు కనిపిస్తున్నాయి. ఈ గొడవలో విరికీ కుకూర్ మీనా కు కూరతోను (యెహూద్ది, కోహీనూర్) కై జయంతి కూలతోనూ (కుదుముతి-విమర్శ నాయుగారిది) "నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను" అని ఎంత ప్రేమిటికగా అన్నా ఎవరికీ ఎనిపిస్తుంది?!

కనక నే ఎప్పుడూ ఉమర్ గా ఉంటే కిషోర్ లాంటినాడుమాడా ఈ ముగ్ధ ఉమార్ మంటున్నాడు. ఇతడుతననీ, ఇతర కిషోరా ధూటుగా విమర్శించేస్తున్నాడు. కామెడీ పేరుతో నిర్మాతలు తనచేతి వయసున్న గంతులంటే అతినిక వివరీతి "కోరి" పుట్టి కలుపుంది ఇకమందు అలాంటి చిత్రాలకు ఒప్పుకోవడం ఏమిటి? అనుకున్నాడు. తనని బుక్ చేయడానికి వచ్చి "మీ డౌటులు మీరే పూడాలి" అని అడిగిన ఈ నిర్మాతతో కిషోర్ తనవయస్సులనిపింపాల్సి వచ్చి అబద్ధమనీ, నిర్మాత బుక్ లో బుక్ అయితే గింటే, తప్ప ఇంకెక్కడా అలాంటి అవకాశపు పాత్ర కిషోర్ కి కిషోర్ కిషోర్ మొదలైన డబ్బితే వేయనీ వేమని కోప్పూ కంట్రాన్లను వదులు పెట్టాడట. ఈ మంతువిని నిర్మాత తెలుస్తూనే వుంటున్నాడు.

ఒరుడు గొంధిలో ఎర్రకొక్క చుట్టూ నిర్మాతలక ఒక పేదారి నిర్మిస్తున్నట్లుంది. దీని కలి తింగా నెట్టు పెద్దని పోతున్నాయి. కథలు చిన్నవలు పోతున్నాయి. సంగీతం ఇచ్చే ఆనామీ కేబులు నిండుతున్నాయి. ప్రేక్షకుడి కేబులు నిండుకుంటున్నాయి.

కలి సంతర్పించి చిత్రాల "నయాడార్" కాగా ఉబ్బు సంపాదించింది. ఉబ్బు సంపాదించింది కనక ఈ చిత్రంలో ఉన్న "మనిషి గొప్పా, మిషన్ గొప్పా" అనే సమస్యలంటే సమస్యల్ని తీసుకుని కిరణ్ ముఖో కిరణంపరగా చిత్రాజముల తియారయి పోతున్నాయి. వీరినీ బుల్ బాన్సీలో మిషన్ పేగాల్ తీసున్న "లాక్ షిఫ్ట్" కథాకల సమస్యతో మహాపాత్ర పోషిస్తున్న "రిలీజ్" సమస్యతో "బి.ఎల్. చోప్రాచిత్రం, భారతీయ జనాభా సమస్యతో లాజ్ బుక్ చిత్రం మొదలైనవి ఉన్నాయి. కాని ఉజ్జ్వల తియారపు ఉన్న విశేషచిత్రాలు, విమద చిత్రాలు, ఈ

మదరిండియా చిత్రంలో నటనకు బహుశా ప్రశంస లందుకున్న 'నర్గిస్'

కొన్ని చిత్రాలు, చెమచిత్రాలు, చారిత్రక చిత్రాలు, సంగీతచిత్రాలు మధ్య ఈ సందేహచిత్రాలు ఎవరికంటేకీ అనవు. చిక్కమింటే, నూమూలు చిత్రాలు హీనా, హీనాయినూ కాక గొప్ప పేట పేయింటి చేయబడిన వివిధ వ్యక్తాల తరల ముంగి నిల్చుని ప్రేమ సూటూ, పాటూ అడతే, పాడితే ఈ సందేహచిత్రాల ప్రేమింలు సాంఘిక సమస్యల్ని 'వ్యాగ్రాండు'గా పెట్టుకుని అతే ప్రేమ మాటలూ, పాటలూ అడతారు, పాడతారు. కా సంతర్పించి రాత్రి భూరి

అడవివాడి పాతరున్నట్లు కాగా చిత్రాల్లో నటనకుగా బుక్ అయ్యాడు. వర్తమడుగా 'కోకర్' అనే చిత్రం తీసున్నాడు. అందర్నీ వర్తమూ, తనమాత్రం లోలోపల ఎనిగి వీళ్ళ సమస్యగాడు ఈ 'కోకర్' లో ప్రదాన పాత్ర అటు కథ పాత్రకొనమ్యగాని ఉచూ మంచిది.

ఇంకా తియారలో ఉన్న ముఖ్య చిత్రాలు: కనక కోకర్ గారి 'కోరి నర్' (అకోకి, నిర్మాత), వర్తమచోన్ 'సవరా' (అకోకి, నిర్మాత), గోయల్ 'వికనాత్' (అకోకి, మధురాల), ఓంకరాన్ 'కన్నయా' (రాజ్, మోహన్), చోప్రా 'సానా' (సునీల్, కై జయంతిమూ), రాజ్ : భూర్, నూలా సిన్హా నటించే 'పరవారన్' నర్సి, ప్రదీప్ కుమార్ నటించే 'అదాలత్', దేవానంద్, కపీలా నటించే 'పాల్వానాల్ ఇత్య గులు, కె.కె.సి. ఘోష్ : మెల్ ప్రామా నానకాచే చిత్రాల అనడానికి సందేహంలేదు.

కంటికి నాంపుగా, డెలింగుగా ఉంటే చిత్రాల నిర్మాత ఎమ్. వి. రామన్ (మెదడు పిరికి నమృతంలేదు) వ్యాఖ్యానించుకుంటే అభియానమున్న చిత్రాలుతీసున్నాడు.

'వ్యానా' తిరగాన నునదీ 'గోరి' 'రాజ్' చిత్రాలు మొదలెడి మానేసి, 'కాగ్ కె.భూర్' (కాగింత్రాం) చిత్రం తీసున్నాడు. విమర్శనాయ 'సుజాత' (నూరన్, సునీల్ దత్), అ.కె.కె.జీ, రంగుల్లా, గెయిల్లో పారాజికి చిత్రం ఒకటి కొత్త సంతర్పించి తీయనున్నాయ. ఈ మధ్య ప్రతే కనకని ప్రేమనాల్ ఇప్పుడు కరపగా 22 చిత్రాల కనకని పోతున్నాడు. ఈయన చిత్రనిర్మాణం ఇప్పుడే పెట్టకొదలదలేదు.

పెద్దపెద్ద తారలందరూ తీరిక లేకుండా ఉండడంతో ద్వితీయ కే: నటికలులను గిరాకీ పొచ్చింది. ఈవిడది సుభాష్ షే, అనితానూ, కుమికభూర్, అని థిటా చార్మి, సునీల్ దత్, కాకేంద్రమూర్ కగరాలు పోషిస్తూ వుంటున్నాయి. ★

చివరి పేజీ :

"అంతరిక్షంలో ప్రయాణం"

రచయిత:

స్పెర్ షెల్.

వెల: రూపాయి.

అనువాదం:

వేమరాజు భానుమూర్తి.

(వాస్తవిక అదనం.)

ప్రకటన:

వికలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ-2.

బీపుల్స్ బుక్ వర్యాన్, నిజాంపూరి-2, హైదరాబాద్.

శ్రీశి వశిష్టకున్న అవ్యుత్పన్ను అశీర్వ
దాతల కలుగుచును. గతి, కరుణ
మరి వాని, అతి విశేషములు, (గ్రహాది)
అవ్యుత్పన్ను గరిగించును. ఒకటి చెందాడు
ఇన్ ఫెన్ డోన్ గ్రైవ్ వాటర్ నిర్వహణ కక్షలు
కరుణకారియై దాదామిక్తిని గరిగించును.
కర్ణులు శిశు సంవత్సరములకన్నా విశిష్ట
కాయ ముందియో కరుణిష్టము ముం
గాను అరోగ్యవంశంగాను పుండులతి అరోగ్య
వైద్యకావ్రీయంగా కయోది రేయిదివర్ష
ఇన్ ఫెన్ డోన్ గ్రైవ్ వాటర్ ను వాడుచున్నది.
మీ గృహముందు నిర్లవ్యదూ ఒక పీపాను
ఉంచుకొని మీ నిర్వహణ ఇవ్వండి

**తక్షణ
నివారణ!**

ఇన్ ఫెన్ టోన్

శిశువు

గ్రైవ్ వాటర్

బిడ్డను ఆనందకాహంగా పుంచును

హైదరాబాద్ కెమికల్ అండ్
ఫార్మ్యుటికల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్,
హైదరాబాద్ - టెక్నా

PSHC-35

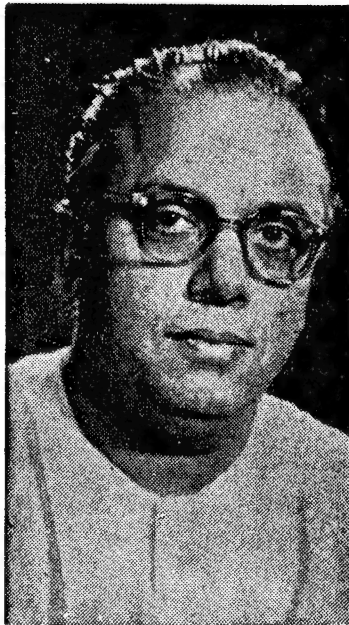
వజ్రం వజ్రేణ భిద్యతే

అన్న కష్టాల లాగే, మెదడుకు మేత కూడా అతి ముఖ్యం. వాటికోసం కృషి చేస్తూన్న ప్రభుత్వం, ఈ రెండవ సమస్య గురించి కూడా శ్రద్ధతోనుకొని, దీనికి ఒక ప్రణాళిక వంటిది "అమలు జరపడం అవసరం" అని ప్రముఖ దర్శక నిర్మాత శ్రీ వి. ఎన్. రెడ్డి అభిప్రాయం.

ఉత్తమ చలన చిత్రాల నిర్మాత రాయల కావడానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు కల్పించడం ఎలాగ అన్న ప్రశ్నకు జవాబుగా, రెడ్డిగారు నేటి పరిస్థితులను, సమస్యలను చర్చించి, చలన చిత్ర ప్రగతికి ప్రణాళిక రూపొందించడం అవసరం అన్నారు.

ఈ రోజున చలన చిత్రాల రీతరేక్షను గురించి, స్థాయిగురించి, ఎందరో విమర్శలు చేస్తున్నారు. నేటి చిత్రాలు జారిని పాడు చేస్తున్నాయని, దుర్వాప్రచారాలకు ప్రేరేపకాలుగా రయారవుతున్నాయని అధికార, అపధికారులలో బాధ్యతగల పెద్దలు అంటున్నారు. అనేవారే కాని, ఈ సమస్య ఏమిటి? ఈ పరిస్థితులు ఎందుకు ఇలా ఉన్నాయని పరిశీలించి, ఏటిని మార్చడానికి మార్గం ఆలోచించేవారు, తోడ్పడేవారు లేరు.

సీరింటినేవాడు, పోషకులగురించే ముఖ్యంగా ఆలోచిస్తాడు. అది సహజం. ఈరోజు పోషకులు ఎవరు? సామాన్య ప్రజలు. రాజులు పాలించిన రోజులలో కొద్దిమందే విద్యాధికులు కాబట్టి వారికిగల ఉత్తమోత్తమాభిరుచులనుబట్టి లిరికల్ స్థాయి ఉండేది. అప్పుడు కళాకారుడికి రాజుగారే అన్నం పెట్టేవాడు. ఈ రోజున, కొట్లాడి ప్రజలను,

శ్రీ వి. ఎన్. రెడ్డి సూచన

రకరకాల అభిరుచులుగల వారిని మెప్పించితే గాని డబ్బురాడు. ఏదో ఒకరిద్దరు కళా రాధకులు, మేధావులు మెచ్చే స్థాయి ప్రజా రాహుళ్యం అంతటికీ వచ్చేదిగా ఉండదు. అందువల్ల లక్షలకు లక్షలు డబ్బు పోసి చిత్రం తీసేవాళ్ళు, మళ్ళీ దాన్ని రాబట్టుకునే ఉపాయాలను చూచుకుని ఆ ప్రకారమే వ్యవహరించడం సహజం. దానికి వాళ్ళని కొప్పడి లాభంలేదు. అందులో అర్ధంలేదు. ఎవరైనా, ఏదో పెద్ద లాభాలకు ఆశపడవద్దు అంటే ఒక్కకోవచ్చుకాని పెద్ద వజ్రానికి సిద్ధపడు అంటే, ఎలా అంగీకరిస్తాడు? అలాగని మంచి చిత్రాలకోసం ఎవరూ, నిర్మాతల వద్దన్నీ కాళ్ళకరిగి భక్తి చేయలేరు. ఈ పరిస్థితులు మారడానికి ఒక మార్గం ఉంది. బాధ్యతగలవారు దానిని పరిశీలించవచ్చును.

అన్న కష్టాలలాగే మెదడుకు మేత కూడా ప్రజాస్వామ్యంలో ముఖ్యపాత్ర. ఈ వాటి ప్రచారపాధులలో సినిమాలు అతి ముఖ్యమైనవి. వినోదంతోపాటు, మానసిక వికాసానికి, మంచి ఆలోచనలు పెంపొందించేయడానికి ఇవి ఎంతైనా తోహదించేయ

వచ్చు. కాళ్ళ అన్నకష్టాలలాగే, మేత క్రమంగా అన్నకష్టం వచ్చుతో ప్రణాళిక అమలుచేస్తూ ప్రభుత్వం, తలచినట్లే ప్రగతికూడా ఒక వంతవర ప్రణాళిక రాయవలసివస్తుంది. కాకాఫీనే విజయం ప్రమేయంలేకుండా, ఉత్తమ ఆలోచనతో, ఉత్తమస్థాయిలో నిర్మించిన చిత్రాలకు వస్తువచ్చేటట్లుగా, ఆ ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా సహాయం చేయాలి. సర్టిఫికేట్లు, వరకాళ్ళన్నీ ఇది ముఖ్యం. విమర్శకులతో ఎన్నికచేసి మెచ్చుకోన్న ఉత్తమ చిత్రానికి వగదుగా విడుదలకు రూపాయలు ఐదువూరి ఇవ్వాలి. అలాగే దానిరథవారి క్రేనే చిత్రానికి మూడులక్షలు, అరరువార మరోరెండుచిత్రాలకు లక్షలొప్పన ఇవ్వాలి. అక్షులుపోసి కవచడి చిత్రం తీసిన నిర్మాతకు అదే ఈ వాటిపరిస్థితుల్లో నిజమైన సహాయం.

ఈ విధంగా, సినిమాలకు, పంకితానికి, సాహిత్యానికి మొత్తంమీద సాలుకు 25 లక్షల రూపాయల ఒప్పన కేటాయిస్తూ, విడుదలకర్తలపాటు ఈ విధంగా ఆర్థిక సహాయంచేస్తే లిరికల్ లో సర్వతోముఖంగా వికసిస్తాయి. ముఖ్యంగా పెద్ద స్టేజియూడిలో కూడిన సినిమా పరిశ్రమలో వచ్చే భయం ఉండదు కాబట్టి కాగా డబ్బు ఉన్నవాళ్ళూ అట్టే రేనివాళ్ళు కూడా, స్టేజియూడిలో ఉన్నారంతో కొంత సమస్యలను, కొంత కఠినతను తీసుకొని చిత్రాలు నిర్మిస్తారు. ఈ విధంగా విడళ్ళు జరిగితే, కొద్దిలో కొన్ని చిత్రాలకు వస్తు వచ్చినా—ప్రజా సామాన్యానికి కూడా మంచి చిత్రాలను చూడటమే అలవాటు అవుతుంది. క్రమంగా యీ వ్యవధి ముగిసేసరికి చిత్రాల స్థాయి పెరుగుతుంది. కేవలంవస్తువస్తుందన్న భయమే కారణంగా వ్యాపార పరమి చిత్రాలు తీస్తున్న నిర్మాతలు నూటికి 80 మంది పె్త ఉన్నారు. అవకాశం వస్తే వారంతా తమ ప్రజ్ఞ చూపగలరు. అవకాశం ఇస్తే అది సాధ్యం. ఆలోచనార్థాలకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, మంచి వినోదం, విజ్ఞానం ఇవ్వగల చిత్రాలు రావడానికి డబ్బే ప్రతిబంధకం కాబట్టి, ఆ సమస్యను, ఈ ప్రణాళిక రూపేణా డబ్బుతోనే ఎదుర్కోవాలంటే విజయం సాధించవచ్చు.

వజ్రం వజ్రేణ భిద్యతే అన్నారు. ★

సే హ ల త

వివిధ ప్రాంతాలలో మీ సరదానికి తగిన యువతీ యువకులు మిత్రులుగా లభించి, నిత్యం ఉత్తరాలు పురికిస్తారు! ఉత్సాహం వందలూ, విజ్ఞాన వివేకాలూ కలిగిస్తారు!! పూర్తి వివరాలకీ 8వ. పేజీల పొద్దు స్థానం జరిపర్చి నేడే ప్రాయండి...

Post Box No. 9. —PALAKOL—W.G.D.

కలకత్తాలోని హిందూ మిర్చి
కాష్మీర్-కుసుమ్
మొదటి మనోహర వానపిత్తు
మంగళ చక్రరక్షణ పురాణం
సాంటలక్స్
మొదల గట్టులు, కాట్టు మొట్టమొత్తం
కస్టమర్ బుక్లర్స్
ఫ్రీ పోస్ట్ డెలివరీ
యునైటెడ్ కన్స్ట్రక్షన్ - మద్రాస్ - 1.
జాంబి: పంజాబ్.

మరియు హైదరాబాదు.

ఆంధ్ర జనావళికి మా సంతాంత్ర అభివందనములు

సంతాంత్ర
విడుదల

అరుణావారి

బొమ్మలపల్లి

విజయ వారి

అప్పచేసి పప్పుకూడు

దర్శకుడు
ప్రసాద్

ఎ.వి.యం.వారి

భూక్తిలాస్

దర్శకుడు:
శంకర్

పద్మశ్రీ పిక్చర్స్ వారి

వెంకటేశ్వరమహాత్మ్యం

దర్శకుడు:
పి.పుల్లయ్య

R.R. పిక్చర్స్ వారి

కార్తవరాయన్

దర్శకుడు
రామన్న

రాజకమల్ కళామందిర్ వారి

నవరంగ్

దర్శకుడు: వి.శాంతారాం
పాటలు: కొనరాజు

ఎ.వి.యం వారి

భూబి

దర్శకుడు: కుష్ణన్.పంజ

రాజకమల్ కళామందిర్ వారి

మౌజి

దర్శకుడు: ప్రభాకర్ మార్

రాజకమల్ కళామందిర్ వారి

?

దర్శకుడు: వి.శాంతారాం

రామన్ ప్రొడక్షన్స్ వారి

జ్వాలా

దర్శకుడు: M.V. రామన్

ఇప్పుడు

ప్రదర్శింపబడుచున్నవి
విజయవారి
మాయాబజార్

రాజకమల్ వారి
రోజింఖే బారాహత్

విజయ పిక్చర్స్.

విజయవాడ-2 : గుంటకల్.

NVKR

మంచిచిత్రాలు రావాలంటే—

ఎన్. టి. రామారావు

అక్రమరాజ్యాలకు, అర్థిక వ్యవహారాలకు ముక్కు దురన్నము కట్ట, సినిమారంగంలో కొట్టొచ్చినట్లు కనబడుతుంది. వర్తమాన పరిస్థితులలో, నలుగురు బాగుండన్న చిత్రానికి డబ్బు రావటంలేదు. డబ్బు వచ్చిన చిత్రానికి మెప్పులులేవు, అన్నాడు ఎన్. టి. రామారావు, శేటి పరిస్థితులపై వాటి ప్రభావాలపై తమ అభిప్రాయం వెలులూ.

వాక్యా ఫీసు హంగుర్ని గురించి వట్టింతుకోకుండా, మంచి సాంఘిక

వస్తువును తీసుకొని, కథకు వ్యాయం చేపూరేవిధాన తీసిచిత్తం, వ్యాపారరంగంలో! వచ్చేవరికి నిర్మాతకు ఏపాటి వ్యాయం చేయగలుగుతోంది? అన్నిరకాల హంగులూ నూదావుడీ ఉన్న చిత్రం లక్షలకొద్దీ లాభాలు అర్జిస్తూన్నప్పుడు, ఇది అదేరకైన వస్తుం 'అర్జిస్తోంది.' ఎటొచ్చి నలుగురు పెద్దలూ చూసి నెర్రాన అవకచ్చు. అతైన ప్రభుత్వం ఒక పతకమూ, సర్టిఫికేట్ ఇచ్చి భుజం తట్టవచ్చు.

అవున్నాడు సంగతి ఏమిటి? లక్ష, రెండో వడ్డపడ్డ నిర్మాత మళ్ళీ ఏడాది ఈ మెప్పుకోసం అని మళ్ళీ రెండు లక్షలు దండుగపడడానికి వదిగడతాడా?

మామటుకు మేము 'నేడవల్ ఆర్ట్ థియేటర్స్' పేరిట నిర్మించిన సాంఘిక చిత్రాన్ని ప్రభుత్వం మెచ్చి యోగ్యతాపత్రాన్ని ఇచ్చింది. పదిమంది బాగుండన్నార.

ఖర్చు వనూళ్లు చేరినా వేసుకోవ్వాక, ఈ (తివిక్రమరావు, (ఎన్. ఎ. టి. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్), ఈసారి 'జయసింహ' కథను సినిమా తీరానున్నారు... జయసింహ ఆర్థికముగా అఖండవిజయం సాధించింది. ఇది మా ఒక్కరికే కాదు; సర్వత్రా యింతే. ఈ పరిస్థితులలో, "మంచిచిత్రం" తీయడం అంటే నష్టానికి సిద్ధపడడం అన్న అర్థంకనబడుతోంది.

"ప్రభుత్వ ప్రశంసాపత్రం ఖరీదు రెండు లక్షల రూపాయలు కావాలి" అని ఈమధ్య మామిట్రు జోకాయన అన్నారు. ఇలా అనుకోడం ఏమంత సంతోషకరమైన విషయం కాదు. కాని, ఇప్పుడున్న లేకున్నా పరిస్థితులు అలాంటి భావాలు కలిగిస్తున్నాయి.

CALENDARS FREE

అందమైన వర్షపువర్షుల ఎల్కాలముల యందును రవిగి సరిన్ సబ్బు వాడదగినది. రవి నెజిటబుల్ హాయిరాయిలు నూడుట వలన మెదడును చల్లబరిచి, శిరోజములను నలని కుమ్మెద రెక్కలవలె చేయును. స్నాన్ బాల్మ్ పొడరు మువాసనగలవి. మీ ముఖవర్షపును పెంచును. పై ఏ ఒక సామాను కొన్ను ఒక ఫ్లాట్ ఆఫ్ నెట్టు ఫిలిప్ స్టార్ 11" X 18" పైజా కేలండరు వీచిరను. బయటవూర్లలో మీ డిలరును అడగండి.

The New Star & Co,
Madras-21

హామీల వాదన

అక్రమరాజ్యాలకు, అర్థిక వ్యవహారాలకు ముక్కు దురన్నము కట్ట, సినిమారంగంలో కొట్టొచ్చినట్లు కనబడుతుంది. వర్తమాన పరిస్థితులలో, నలుగురు బాగుండన్న చిత్రానికి డబ్బు రావటంలేదు. డబ్బు వచ్చిన చిత్రానికి మెప్పులులేవు, అన్నాడు ఎన్. టి. రామారావు, శేటి పరిస్థితులపై వాటి ప్రభావాలపై తమ అభిప్రాయం వెలులూ.

ఈవృష్టి, ఉత్తమ చిత్రాలు రావటం లేదని ప్రకటనలు, నిమగ్నమైన వాయువులు, కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికారులు ఇండులో కడుగు భాంతు నూదా నూదా ధూతి తోగ్రహించి అర్థిక వ్యాయం గురించి అలా చింబాబాయి ప్రభుత్వం ఇటీవల రెండు చిత్రాలపై విశోదంపన్న మినహాయింపింది. నిజానికి, ఈ మినహాయింపులన్నీ, వగదుగా ఇచ్చే కానుకలన్నీ మంచి వద్దతి 'మార్కెట్'ను పెంచడం. అప్పుడు ఎవరూ ఏమీ ఇవ్వనవసరం ఉండదు.

'ఉత్తమంగా ఉన్న చిత్రం' అని పించుకొన్న పాటికైనా, నిజానాలో వాణిజ్య స్థాయిని ప్రదర్శించడానికి ప్రభుత్వం విరివిగా తడు పాయాలు చేయాలి.

కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం నూదా ఈ పరిశ్రమ విషయంలో ఇకనెనా ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించడం అవసరం. ప్రభుత్వానికి సినిమాద్యారా సాంఘిక పారికకోట వరకూ పన్నులరూపంలో వనూలు అవుతోంది. ఇంతపెద్ద రాబడికి ఆధారమైన ఇంతముఖ్యమైన పరిశ్రమపట్ల ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఏమి అభిమానం చూపుతోంది? నిజామారకం నిల్యలు పొడుపు చేయవలసిన అవసరంరాగానే, ఈపరిశ్రమకు అతిముఖ్యమైన ముడిఫీలిం దిగుమతిని తగించివేసింది. దీనిద్వారా ఆదా అయ్యేది, కావలసిన మొత్తంలో నూరింట్ ఒకవంతుకూడా లేదు. అయినా, దానివల్ల ఈనాడు పరిశ్రమలో ఎందరో నిర్మాతలు అవకాశం కున్నారు. నిర్మాణం నిర్దుష్టంగా ఉండాలన్న వట్టుదల గలవాళ్ళుకూడా, అంతంతమాత్రపు ఫలితాలతో నగకుని పోవలసివస్తోంది. అటు ముడి ఫిలిం ఫ్యాక్టరీ స్థాపన సంగతిమానే అది ఇంకా పూర్తిగా దారికీరాలేదు. ఈ పరిస్థితిలో ఫిలిం దిగుమతిని నూటికి 40 పాళ్ళు తగించివేశారు. ఈనాడు నిర్మాణంపై ఎన్నడు లేనంత ఉత్సాహం గా ఉంది. ఇప్పుడు వచ్చిపడ్డ ఆ రెస్టలూ అంతగానూ ఉన్నాయి. ఇది భావ్యంకాదు.

ఫిలింపరిశ్రమ పునోభివృద్ధికి, చిత్రాల స్థాయి పెంపొందడానికి, ప్రభుత్వం స్నేహభావంతో, అభిమానంతో శ్రద్ధవహించి కృషిచేయడం అవసరం.

ప్రమాద రక్షణకు ప్రశస్త మైనది భీమా

ఎప్పుడో ప్రమాదం వచ్చేది, ఏక్షణం ఎలావుండేది
తెలియని ఈ దినాల్లో

అగ్ని ★ మోటార్ కారు ★ కార్మికనష్టపరిహారం
నౌకా ★ పయడిలిటి గ్యారంటీ ★ మొదలైన భీమాలకు

~~~~~ మాతో సంప్రదించండి: ~~~~~

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్
జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

"యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్సు"

ఎస్.ప్రసేద్ - మద్రాసు

Telephone : 4241

Telegrams : "UNIGEN"

శాంఘిలు:

విజయవాడ-బెంగళూరు-బొంబాయి-కలకత్తా-న్యూఢిల్లీ-పాట్నా-హుబ్లీ-కొలంబో-సింగపూర్.

చిత్రనిర్మాణంలో

“వలానా పిరింస్ వారి కొత్త చిత్రం కలసిగంట్ కయారవుతోంది.” ఇప్పటికి అదరిల్లు పూర్తి అయింది. ఇందులో....నటిస్తున్నాడు. దర్శకుడు....ఈ చిత్రానికి మాటలు పాటలు వలానా వలానావారు—”

— కాస్తున్నాడు అని, కలసి చిత్ర కార్టెలలో కనబడడం వరిపాటి.

నిర్మాణం సగంవరకు అయినా, ఇంకా మాటలు రానూనే ఉండటం ఏమిటి అని ఈ కోవాన ఆలోచించి ఆశ్చర్యపడిపోవటం లేదు. ఎందుకంటే, బలవంతమైన చాలా మంది చెప్పే పరిస్థితులలో, ఇంకా అనేక కొరతలనల్లా, కొరతలనల్లా అనేక సందర్భాలలో చిత్రనిర్మాణానికి సమానాంతరంగానే ఈనాడు రచననూడా జరుగుతోంది. చిత్రానికి తువాది, ప్రాణం అనర్గల్ స్క్రిప్టును రూపొందించడం, సంభాషణలు సమకూర్చడం అతి క్రమంగా చాలా ముందుగా చేయవలసినవని అని చాలా మందికి తెలుసు. కాని, వైస్ పేర్కొనబడని అనేక కొరతలనల్లా తొలగించి పట్టించుకోవడం మానేకారు. తెలివైనవారు అన్ని ముఖ్యత, అలాగే సర్వీస్ కేం ఎలా ఉండాలి నిర్ధారించేసి, ఆపైన మాటలు వ్రాసి, నటులకు అందచేయడం ఈనాడు మామూలు; ఒక విధంగా ఛానెల్ నాడూ కావాలి అనుకోవలసి వస్తుంది.

ఈనాడు, ఛానెల్ లా ఎలా ఉన్నా, అప్పుడూ స్క్రిప్టు విషయంలో నూటికి రెండువందలపాళ్లు క్రమ తీసుకొని, అంతా ముందే సమకూర్చుకొని అనేక నిర్మాణం ఆరంభించే దర్శకనిర్మాతలు కొందరు ఉన్నారు. వీళ్ళ చిత్రం విషయంలో ముటుకు, “గ్రహం ఫలానావారు చేశారు” అని దర్శాగా చెప్పకొనచ్చు.

ఈ కోవకు చెందిన సంస్థలలో అన్న పూర్తి విక్టర్ ఒకటి. అదన్నప్రాయమున దిగ్గ వద్దతులలో వీరు నిర్మాణం పొగిస్తున్నారు. అన్న పూర్తివాడు తీసిన రెండు చిత్రాలూ (దొంగరాముడు, హోడికోడల్లు) పొంఘికాడే. అని రెండూ విశేషజనాదరణ పొందాయి. ఈ సంస్థ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ దుక్కిపాటి మధుసూదనరావు. ఆంగ్ల

విశ్వవిద్యాలయంలో బి. ఎ. పట్టం తుచ్చుకొన్నాడు. చిన్నప్పటినుండి నాటక ప్రదర్శనల నిర్వహణ ఈయనకు ప్రിയమైన కౌర్యం. ముది నేపథ్యంలో ఎక్సలెంట్ కం కలెక్టర్ చాలా ప్రదర్శనలు నిర్వహించాడు. అప్పుడూ, ఇప్పటిలాగే, పాంథిక ఇతివృత్తాలమీదనే ఈయనకు ఆధిపత్యం. అక్కినేని నాగేశ్వరరావు అప్పట్లో ఈ కంపెనీ నాటకాలలోనే చేపాలు చేయడం తెలిసినదే. నాగేశ్వరరావు, క్రమోభిలాషిగా, మధుసూదనరావు మద్రాసు లో ప్రయత్నాలు చేసి, అరినికి చలనచిత్రాలూ ప్రవేశించడానికి దోహదంచేశారు. దరిమిలా ఈయనకు చిత్రనిర్మాణంలో ప్రవేశించాలన్న సంకల్పం కలిగింది. తత్ఫలితంగా, ఈయనా, నాగేశ్వరరావు, వరయగ శ్రీనివాస రావుగారలూమరికొందరూ కలిసి 1951 అక్టోబరు 10 న అన్న పూర్తిపిక్చర్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్ నెలకొల్పారు. అయితే వీరి తొలి చిత్రం ‘దొంగరాముడు’ నాలుగేళ్ళ తరువాతనే (1955 అక్టోబరు 1 న) విడుదల అయింది. మరి నాలుగేళ్ళు ఎందుకు ఆగినట్టు?

ప్రిప్ట కే ప్రాముఖ్యం

మొక వదతులు వీరో ముందు తెలుగుకొని, ఆపైన నిర్మయించుకొని ఉపక్రమించాలన్న నిశ్చయంతో, మిత్రుడు కె. వి. రెడ్డి, చేరిలో ఉన్న చిత్రం పూర్తి అయ్యేవరకు ఆగారు. “చలనచిత్ర నిర్మాణంలో సాధక బాధకాలు ఎన్నిటికో ఆయనవద్ద మేము తెలుసుకున్నాము” అంటారు మధుసూదనరావు. ‘దొంగరాముడు’ విజయం తరువాత, ‘హోడికోడల్లు’ కథ తీసుకున్నాడు. “విజయవంతంగా పాగుతున్న చిత్రాల కథలనూ, మేము తీసిన చిత్రం కథనూ పూర్తిగా భిన్నమైన ఇతివృత్తాన్ని, కొత్తదనం కలవాన్ని తీసుకోవడం చాలా కష్టం. వానికై, మాడు నెలపాటు మంచి చెడ్డా, మిడి ఎడమా మాచుకుని, కిరత్ నవల ‘నిష్క్రమి’ కథావస్తువునుతీసుకొని, వానిని తెలుగులో, ఈ వాతావరణానికి అనువైన విధాన ప్రానుకొన్నాము” అన్నాడు మధుసూదనరావు. ‘హోడికోడల్లు’ చిత్ర సంభవ గాథను వివరిస్తూ,

“కె. వి. రెడ్డిగారికోసం” అంటారు మధుసూదనరావు.

తెలుగుదేశం సగర్వంగా చెప్పకోతగ్గ దర్శకులలో కె. వి. ఒకరు. ఇటు చలనచిత్ర కళ దృష్ట్యా మంచి ప్రమాణాలు నిలబెడుతూ, అటూ ఆరికంగా విజయం సాధించగల (ఉభయ) తారకమంత్రాన్ని అవగతం

చేసుకున్న మిడి తెలుగు, వీరూ మంత్రా లంటే, “హోడికోడల్లు” అని జనానిష్టాన ప్రశంసగా చిత్రం నిర్మణం గాయానంవాలంటే, కెమరాను ముట్టుకునే ముందు కథ, కన్నీ కేం వికాసం, అనేక మార్లు నితరం, సంభాషణలూ సమగ్రంగా పూర్తిగా ప్రాణం కోవడం అవసరమనిచెప్పి, చేసి, నియామించారు ఆయన. కెమరా ముట్టుకున్నాక మళ్ళీ స్క్రిప్టును ముట్టుకోనూడదు. అంటే చూడకుడదనికాదు. అందులో మార్పులు చేయడం తగదు. తూ. ఛ. తప్పకుండా వాన్ని పాటిస్తే అదుటా పాడుటూ, చక్కని చిత్రాన్ని తీయవచ్చు.

దీనిమీద ఎంత నరీ ఉంటో, ఆ నిద్రలో అంత ప్రజ్ఞ ఉన్న కె. వి. రెడ్డిగారి సహాయ సహకారాలతో తొలిచిత్రం తీయాలనకున్నాడు వీరు. చిత్రనిర్మాణం వాడం కాదు. క్రాస్త్రం. కథ. కావల్సి, కట్టుదిట్ట

మొక వదతులు వీరో ముందు తెలుగుకొని, ఆపైన నిర్మయించుకొని ఉపక్రమించాలన్న నిశ్చయంతో, మిత్రుడు కె. వి. రెడ్డి, చేరిలో ఉన్న చిత్రం పూర్తి అయ్యేవరకు ఆగారు.

“చలనచిత్ర నిర్మాణంలో సాధక బాధకాలు ఎన్నిటికో ఆయనవద్ద మేము తెలుసుకున్నాము” అంటారు మధుసూదనరావు.

‘దొంగరాముడు’ విజయం తరువాత, ‘హోడికోడల్లు’ కథ తీసుకున్నాడు.

“విజయవంతంగా పాగుతున్న చిత్రాల కథలనూ, మేము తీసిన చిత్రం కథనూ పూర్తిగా భిన్నమైన ఇతివృత్తాన్ని, కొత్తదనం కలవాన్ని తీసుకోవడం చాలా కష్టం. వానికై, మాడు నెలపాటు మంచి చెడ్డా, మిడి ఎడమా మాచుకుని, కిరత్ నవల ‘నిష్క్రమి’ కథావస్తువునుతీసుకొని, వానిని తెలుగులో, ఈ వాతావరణానికి అనువైన విధాన ప్రానుకొన్నాము” అన్నాడు మధుసూదనరావు. ‘హోడికోడల్లు’ చిత్ర సంభవ గాథను వివరిస్తూ,

“కె. వి. రెడ్డిగారికోసం” అంటారు మధుసూదనరావు.

తెలుగుదేశం సగర్వంగా చెప్పకోతగ్గ దర్శకులలో కె. వి. ఒకరు. ఇటు చలనచిత్ర కళ దృష్ట్యా మంచి ప్రమాణాలు నిలబెడుతూ, అటూ ఆరికంగా విజయం సాధించగల (ఉభయ) తారకమంత్రాన్ని అవగతం

[illegible]

కేడింగ్ షేరింగ్ రాడ్ కటింగ్ రాడ్
 కేడింగ్ యూనివర్శిటీ యంత్రాలు...
 పిఠేంటూ కానక్రీటు కంట్రాక్టులకు,
 కర్మలకు ఫైలకు, ఇనుప వ్యాపారాలకు
 కూడా కనీక కేడి.

ద్రుతింగు కైండింగు పోలిషింగు పని
మాట్లా... 'మర్చిటూర్' పర్యవేక్షకరణ
యం. కేమలు.

అతిశ్రేష్ఠమైన శేకు - డిల్లీంగు
మేపింగు మేషినులు... ఇతర వర్కు
సాఫ్టు యంత్రములు.

115/16 ന. നായനാഥൻ,
 കോട്ടയം-8.

సోమవారీ శ్రీరఘవిధి-గవర్నమేట
నిజయవాడ-2.

౧ ఎస్. జి. రంగారావు,
తూర్పు బలిజవీధి, విజయనగరం.

శ్రీ క. రాజగోపాల్,
5924, చా రన్ పీథి, సికిం| దాబాద్ -8.

ది ఇన్టర్మీడియట్ ఎంజినీరింగు
కంపెనీ, అమలాపురం.

౧) అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్లాన్,
మెయిన్ రోడ్, రాజమండ్రి.

శ్రీ జి. ఆర్. శర్మ, టైపురైటర్ ఎంపా-
రియం, కొత్తపేట మెయిన్ రోడ్,
గుంటూరు.

అంతా. అప్పుడు, కళాకర్తకు కళాకావ్యం
అనే నీరవయితో కాన్పి ఒప్పుకొని, కాన్పి
అంతా తలెత్తుకుని అయినను (అంతా) కళ
కర్తకు అంతా) నిలుస్తాడు. అప్పుడు దర్శ
నికు, రచయిత, నిర్మాత కళకు 'అంతా'
మొట్టా అరంభిస్తాడు. ఇది సెల, సెలకు
సెల సెలలు సాగుతుంది. ఈ ఘట్ట మే
అనిముఖ్యమైనది. కళ అంతా, సుదీ
మందలూ పాత్ర అ సుదూరసంస్కారాలు,
కళలో కాన్పిస్తాను, ప్రమాణం నిర్మయం
చూపాలి. ఒక్కొక్క పాత్రకు ఎలా
ఎప్పుడు ప్రవేశ పెట్టాలి, ఎక్కడ ఎలా వది
లించేయాలో తేల్చాలి. ఇది ఎంతో
ముఖ్యం, చాలాకష్టం. ఈ సరిచయాల,
(ఎన్నాదిన కయ్యడం) త్వరగా తెలుసుకోవాలి
చింతించి నిర్మించుకుంటుంది. పదిహేను
కళ కదలకుండా ఎక్కడ మొదలైందో
అక్కడే ఉంటుంది. దీనికోసం పాటలు,
వృత్తాలు ఎక్కడనుండూ నిర్మించాలి.
అందువలన ఒక వంక కళ నీకుడా కనిపెట్టాలి.
ఈ ప్రతిభ మొట్టా పూర్తి అయిన సరికి
ఒక్కొక్కసారి రెండు మూడు సెలలకుడా
పట్టవచ్చు. తీవ్రస్థాయిలో కాదా జరిగి
కాపాడురావచ్చు. మొత్తానికి ఇదన్నీ కళ
కాసమేని తెలుసు కాన్పి అనేది నిలవవు.
ఈయనం పూర్తి కావడంతో ఆ ప్రకారం
కళకు ఖరారుచేసి పూర్తిగానాస్తాడు.
అప్పుడు సంభాషణల రచనకు దాన్ని రచయి
తకు ఒప్పుకొనాడు. అది సెలకొనవని.

ఈ సెలలో, నిర్భాగ పాటలని కాకింగ
పాసి పాడు. నిర్భాగ ఇక డైలాగుల పోలిక
పోవడం జరగదు. రచన పూర్తి అయ్యాక
మాత్రం ముద్రణకలిపి దాన్ని ఒక పారి పరికి
రించి, సంభాషణల జరుపు, అలంకార
ఉపాయాలు, కాటిచ్చుపాట, నవ్వి వేకాల
వైకా పాడుగు అని గాని, అనవసరం అని గాని
అనిపిస్తాయో మా చూస్తారు. ఇలాటి చిన్న
చిన్న సర్దుబాట్లు ఉంటే ఆ ఘట్టంలోనే
చేస్తారు. ఒక్కొక్క పారి కమిటి చిత్రాని
మంటలు పాడుగుగా ఉండడం అనవసరం అవు
తుంది. అటువంటివోలె నవ్వి వేకాల నిశ్చి
మాదా తెలుగు కమిటి ప్రభులలో కొద్దిగా
తేడాలో ఉంటుంది.

ఇది పూర్తి అయిన తరువాత దర్శకుడూ, నాయాగ్రహణదర్శకుడూ కలిసి 'మాటింగ్ స్క్రిప్ట్' రూపొందిస్తారు. ఇందులో సెట్ విభాగం అనే జరుగుతాయి. కథజరిగే స్థలాలు ఎన్ని, సెట్ లు ఎన్ని, పేటిలో ఏ ఏంజులు నలుజరుగుతాయి, వాటిలో ఎవరినెవరు నాటా ఇవన్నీ వివరంగా వ్రాసుకుని, సౌలభ్యాన్ని జట్టి, అభ్యుపాదువునుజట్టి, మాటింగ్ కార్యక్రమం నిర్వహించుకుంటారు. నిర్మాతకు

అష్టాంగ మధుశాదన రాశి

భానుమతే రామకృష్ణ

ఈ నాడు సిల్వాన్ రేడియో పుణ్యమా అంటూ అన్ని రకాల సంగీతమూ వింటున్నాం. సబ్బుల సంగీతం, పండ్లపాడి సంగీతం, బిస్కట్ల సంగీతం, కడుపునొప్పి సంగీతం, తలనొప్పి సంగీతం, టూత్ పేస్ట్ సంగీతం, వక్కపాడి సంగీతం, ముక్కుపాడి సంగీతం, ఓ యబ్బ! ఒక సేమిటి? అన్ని రకాల ఆధునిక వ్యాపార సంగీతమూ వింటున్నాం—రేడియో ముందు కూర్చుని.

ముందంతా చిన్నపిల్లల్ని “ఏదమ్మా ఒక త్యాగరాజ కృతి పాడు” అని అడగడమో, లేక “నీవు చూసిన ఫలానా సినిమాలో పాట పాగుతల్లీ” అని అడగడమో ముగ్గుగా వుండేది. మరి ఇప్పుడో! “ఏదీ పాపా, సిల్వాన్ రేడియోలో ‘యోనో యోనో!’ పాట ఎలా పాడారు పాడమ్మా, పోనీ ఆ బిస్కట్లపాటకు డ్యాన్స్ చేయి” అని అడగడం ముద్దులు పోయింది నాడు!!

కొంత కాలానికి ముందు ఈలాటి వేలం డ్రెస్ సంగీతం లేదు. ఇదంతా చా|| కేస్టర్ గారు కట్టుకున్న పుణ్యం. ముద్రాసు, ఢిల్లీ, కలకత్తా, బొంబాయి లగయిరా కేంద్రాల్లో ఫీలిం రికార్డులు పెట్టరాదని చా|| కేస్టర్ సాధించిన విజయం ఏమిటంటే—ఈ కడుపు నొప్పి, తలనొప్పి మందుల సంగీతం!

సిల్వాన్ రేడియోలో వచ్చే నాలుగుసినిమా పాటలకోసం, మధ్యమధ్యకచ్చేకడుపునొప్పి,

తలనొప్పిసంగీతాన్ని భరించాల్సివస్తోంది విశేషాదు. ఎప్పుడైనా పొరపాటున తెలుగుచిత్రాల రికార్డులు వేస్తే వినడమే తప్ప, ఏ తెలుగు చిత్రాలలోని సంగీతం ఎలావుందో రేడియోలో వినడానికి లేకుండా పోయింది—నాలుగు అయిదు సంవత్సరాలుగా. మళ్ళీ ఈమధ్యనే ఫీలిం రికార్డులు వేయడం మొదలుపెట్టారు అన్ని కేంద్రాలలోనూ. రేడియో దగ్గర కూర్చుంటే, అన్ని జాతుల సంగీతమూ వినబడుతుంటుంది—ఆ మధ్య రాకొండే

రోల్ సంగీతం విపరీతంగా (పజలమీద విరుచుకుపడ్డది. ఇక అందరూ ఆ రాకొండే ‘రోల్’ కావడం మొదలైంది—చిన్న పిల్లలు మొదలుకొని పెద్దవాళ్ళు చా|| రేడియోలో రాకొండే రోల్ సంగీతం వినిపించనానే, పూనకం వచ్చినట్లు ఎగిరిపోగొంతులు వేయడం మొదలైంది.

గంతుల సంగీతం

“రామనన్న బ్రావరా!” అన్న త్యాగరాజ కృతిని “హేయ్, హేయ్ రామ్—వాన్ బ్రావ్ రోయ్—” అంటూ రాకొండే రోల్ సంగీతం లాగా పాడడం కూడా విన్నాను—అసలు అదే సంగీతం అని కొందరు ఈ నాటి సంగీత ప్రయులు తీర్మానించారు కూడా—అది పాశ్చాత్య దేశీయులకు గొప్ప సంగీతమే కావచ్చు—మనం విని ఆనందించవచ్చు. కాని ఆ రాకొండే రోల్ సంగీతాన్ని తెచ్చి, మన భాషలోకి అనుకరించడమే అన్యాయం.

అసలు మనకు కాస్త్రీయ సంగీతం అంటూ ఒకటున్నది. ఉత్తరదివారికి హిందూస్తానీ సంగీతమూ, దక్షిణదివారికి కర్ణాటక సంగీతమూ, కాస్త్రీయ సంగీతమేగా తరతరాలనుండి వస్తున్నాయి. ఈ రెండిటిని మించిన సంగీతం ఇంతవరకూ రాలేదు—ఏదోవచ్చినా తాత్కాలికంగా మనుష్యుల్ని గంతులు వేయించే పిచ్చి సంగీతమే తడ

రచయి

‘రాల్ గరిండు’—సంగీతం కొత్తగా తాళదు.

అంతగా గంతులు వేయించే రాక్ అండ్ రోల్ సంగీతం విన్నవెంటనే ఏదైనా చక్కని త్యాగరాజ కీరన పాటలు అదే రేడియోలో వినిపిస్తే ఆహా! అంటారు సంగీత ప్రేమికులు—మరి ఆహా అనిపించే సంగీతంలో వున్న మాధుర్యమూ, హాయి, గంతులు వేయడంలో వున్న చాళిత్యానికి తాత్కాలికమైన మైకంలాంటిది కావచ్చు. ‘రాక్ అండ్ రోల్’ సంగీతం— అనిపిస్తే చిందులు తొక్కవచ్చు ప్రజలు, కాని చూడడాన్ని కదిలించ గలుగుతుందా! చూడడాన్ని కదిలించే రసానుభూతిలేని సంగీతం సంగీతం కాదన్నారు పెద్దలు. దానికే, భావంతో కూడిన పాపీత్యం, తాళంతో కూడిన రాగం మేళవించి, “నాగ ముగా మృదంగ తాళమూ, జలగూర్చి నిను పొక్కిజేయ ధీరు లెవ్వరూ?” అన్నాడు నాదబ్రహ్మ త్యాగయ్య. సంగీతంతో, ధక్కి, రక్కి, ముక్కి మారాలు మాపిన త్యాగయ్య భావ, రాగ, తాళాలతో ఆ రాముణ్ణి పొక్కింపజేయ లేకపోతే, అంతకంటే ధీరు లెవరన్నారీ సిలోన్ రేడియో యుగంలో? ‘రాక్ అండ్ రోల్’ సంగీతం కూడా పొక్కింపజేస్తుంది. కాని సాక్కిపోయేది మనుష్యులు కాదు,—మర్నీలు, చెంచీలు...! అనుభవ ‘రాక్ అండ్ రోల్’, చిత్రం విడుదలయినప్పుడు హాలోనిజనం అంతా వెలురైలి కట్టు గంతులు వేసి పుర్రీలు, చెంచీలు విరగొట్టారట! ఆ సంగీతంలో అంత ‘లయ’ వుండవచ్చు.

కెరటాల సంగీతం

కాస్త్రీయ సంగీతం ఒక మహా సముద్రం. ఆ సముద్రంలో నుండి ఎన్నో కెరటాలు వస్తుంటాయి. ఈ నాటి సంగీత దర్శకులంతా కెరటాల వంటి సంగీతాన్నే విసురుతున్నారు ప్రజలమీద. ఏదో కొత్తగానూ, తమాషాగానూ వినిపిస్తూంటే ఆ కెరటాల నుండి కాసేపు గంతులు వేస్తున్నారు ప్రజలు: అదే ప్రజాభిరుచి అని తీర్మానించి మరికొన్ని అనుకరణలతో ఒక కొత్త కెరటం విసురుతున్నాడు మరొక సంగీత దర్శకుడు. కొత్త కెరటం కంటే పాత కెరటం అణిగిపోతోంది! మళ్ళీ ఆ కొత్త కెరటం నుండి కాసేపు గంతులు వేస్తున్నారు ప్రజలు!

ఈ విధంగా కెరటాల వంటి సంగీతం ఎంతకాలం పింగా వుంటుంది? ఆ నాడు ‘క్విట్’ అనే హిందీ చిత్రంలో చక్కని సంగీతాన్ని సమకూర్చాడు, అనిత విస్వాస్.

అదీ సినిమా సంగీతమే, అయినప్పటికీ, పాశ్చాత్య అనుకరణలు అప్పట్లో ఇంతగా లేవు. హిందూస్తానీ సంగీతాన్నే అందరికీ అందుబాటులో వుండేట్లుగా వినిపించాడు అనిల్ బిస్వాస్—అందువల్లనే ‘క్విట్’ చిత్రంలోని పాటలన్నీ ప్రజాదరణ పొందాయి. ఆ పాటలు తేలిగా అందరూ పాడగలిగారు. ‘ఫీరేఫీరే’ అన్న పాట ఈ నాటికి అందరూ పాడుతుంటారు. ఇంతకాలం ఆ పాటలు సజీవంగా వుండడానికి కారణం పాశ్చాత్య అనుకరణలు లేక పోవడమే.

నౌషద్, రామచంద్ర

ఆ తర్వాత నౌషద్ యుగం ఆరంభమైంది. చాలా రోజులవరకూ నౌషద్ సంగీతం ఏ జాతికి సంబంధించిందో తెలిక రికమకపడారు చాలామంది. పాశ్చాత్య సంగీతమూ, పంజాబీ జానపద సంగీతమూ, ఆరబిక్, పర్షియన్, యెజుకులు వగైరా కలిపి ఉరుమాభావంతో మిళియించి సినిమా సంగీతంలోనే విప్లవం తీసుకొచ్చాడు నౌషద్. తాత్కాలికంగా చెప్పి ఏవో కొన్ని కొత్త స్వరాలు వినిపించడంవల్ల అందరూ నౌషద్ సంగీతం వెంట బడ్డారు. అంతలోనే మరొక కెరటం లేచింది!

సి. రామచంద్ర సంగీతం. అప్పటికి సి. రామచంద్ర ప్రజలకు పాతనాడై సప్పటికి ‘షెనాయ్’ చిత్రంలోని పాటలతో నూతన చైతన్యాన్ని కలిగించాడు ప్రజల్లో.

చక్కని కాస్త్రీయ సంగీతాన్ని సమకూర్చగలడు సి. రామచంద్ర; కాని నౌషద్ యుగంలో తను వెనుకబడి పోకూడదని అన్నిరకాల సంగీతాన్ని కలిపి ‘బుమ్రాలాంటి పాట రిచ్చాడు “షెనాయ్” చిత్రంలో. ఆ చిత్రం కూడా ‘బుమ్రాలాంటి చిత్రమే కాబట్టి అప్పటికా పాటలు వినడానికి బాగానే వున్నాయి. కాని నాటికి ఆయోధ్యాయం తక్కువ. ప్రజాదరణ పొందిన పాటలూ, ఈ నాటికి సజీవంగా వున్న పాటలూ, ఎక్కువ పాళ్ళు కాస్త్రీయ సంగీతంతో కూడిన సినిమా పాటలే—ఎన్ని అనుకరణలు చేసినా, “వైజాబాదరా” లో కాస్త్రీయ సంగీతాన్ని ఇవ్వకపోతే ప్రజలు ఈ పాటికి నౌషద్ ను మర్చిపోయి వుండేవారు, “వైజాబాదరా” లోని పాటలే నిజమైన ప్రజాదరణ పొందాయి. ఆలాగే సి. రామచంద్ర కూడా ఈ మధ్య వచ్చిన అనార్కలీ, ఆబాద్, దేవత వగైరా చిత్రాల్లోని పాటల్లో హిందూస్తానీ కాస్త్రీయ

సంగీతాన్నే ఎక్కువ పాళ్ళు ఇచ్చి ‘అనార్కలీ’ చిత్రంలోని “యె జె ఖుషీ హై” అన్న పాట ఆ నాడు బాల గంధర్వ పాడిన “మూర్తిమంత” పాటలాగా వినిపిస్తుంది. కాని బాల గంధర్వ ఆ పాటను ఫీంపలాన్ లో కాస్త్రీయంగా పాడాడు. సి. రామచంద్ర అదే రాగాన్ని ‘మైత్రీ’ చేసి ప్రజలకు అందుబాటులో వుండేట్లు తేలికవ బాణీలో తయారుచేశాడు. అందుకే అందరూ ఆ పాటను పాడగలిగారు సులభంగా.

కరీంఖాన్, సైగల్

ఆలాగే ‘ఆబాద్’ లో రెండు మూడు పాటలు చక్కని కాస్త్రీయ రాగాల్లో వినిపిస్తాయి. “నాబోరే, నాబోరే, నాబోరే” పాట ఎంత హాయిగా పాడింది లత! ఆ రాగాన్ని మనం భాగ్యశ్రీ అంటాం; కాళ్ళు భాగ్యశ్రీకి ఒక ‘మైత్రీ’ చేర్చుకుంటారు అంటే తేడా. హిందూస్తానీ సంగీతానికి, కర్ణాటక సంగీతానికి ఆ తేడా తేడాలేదు. శుద్ధ మధ్యమం ప్రతి మధ్యమం తేడాలతో చాలావరకూ అన్ని రాగాలూ ఒకటే. వారు పాడే బాణీ చేత కావచ్చు. ‘దేవత’ లోని ‘కైసె ఆహ్లా జమునా కశీర్’ అని లత పాడిన పాట ఆ నాటి అబుల్ కరీం ఖాను పాడిన “జమునా కశీర్” పాటను జుక్కి తెస్తుంది. కాని కరీంఖాను సింఘ ఛైరవిలో కాస్త్రీయంగా కావ్యంగా పాడాడు ఆ పాటను. ఈ నాడు సున్నితంగా సులభంగా ప్రజలు పాడగలిగేట్లు పాడింది లత. అదే సింఘ ఛైరవి ‘మైత్రీ’ రూపం దాల్చింది ఈ నాటి పాటల్లో.

స్వరీయ ఖేమ్ చంద్ ప్రకాశ కూడా తానో నేనో చిత్రంలో ఎంత చక్కని సంగీతాన్ని ప్రజల కందించాడు? “దియా జలావ్, దియా జలావ్” అని అమర గాయకుడు సైగల్ పాడుతూంటే చూడడం వూరించి పోతుంది. చివరి సారిగా సైగల్ కంఠంలోని ర్యాగుమూ స్వంతా “తాన్ నేన్” పాటల్లో ఒక బోకాడు. ‘సుహాల్’ పాటలు కూడా విపరీతంగా ప్రజాదరణ పొందాయి. ఖేమ్ చంద్ ప్రకాష్ చాలావరకూ కాస్త్రీయ సంగీతాన్నే ఎక్కువ పాళ్ళు ప్రజల కందించాడు. ఆలాగే వసంత దేవాయ్ కూడా కాస్త్రీయ సంగీతాన్నే ఎక్కువగా తన పాటల్లో అందిస్తుంటాడు. ‘సుధ క్యా మి నుందరా’ అంటూ మోహన రాగంలో లత ఆలాపిస్తూంటే, ఆ నాడు గోపాలుని మురళీ మోహన రాగాన్ని విన్న గొప్పలు పరమపూజనీయ చూడడం పరవశమవుతుంది. వసంత ఋతువులాగా వుంటుంది, వసంత దేవాయ్ సంగీతం.

చోకడలు అరడి సంగీతం లో కనబడవు.

కాస్త్రీయసంగీతం పాటలో ఎన్ని పాటలు తగుమావుంటే అంత త్వరగా ఆలాంటి పాటలను ప్రజలు మర్చిపోతుంటారు.

బాలగంధర్వగానం

వాదాపు పదిహేను పదహారు సంవత్సరాలనుండి అన్ని రకాల కాస్త్రీయ సంగీతమూ విన్నాను. హిందూస్తానీ సంగీతమూ కర్ణాటక సంగీతమూ, అప్పటి నీనిమా సంగీతమూ, అన్నీ విన్నాను.

బాలగంధర్వ, నారాయణవ్యాస్, అబుల్ కరీంఖాను, ఓంకారనాథ్, భీష్మదేవ చలరీ డిలీవరుమార్ రాయ్, టైగర్, హీరాబాయ్ బగోడకర్, రోషనారాజ్ టేక్ అకౌర్ టేమ్, వగైరా కాస్త్రీయ హిందూస్తానీ సంగీత విద్వాంసుల అందరి సంగీతం విన్నాను అనాటినుండి ఈ నాటికి మహారాష్ట్రయుద్ధ కాస్త్రీయ సంగీతంలోనూ, నీనిమా సంగీతంలోనూ ముందంజ వేసున్నారు.

బాలగంధర్వ, హీరాబాయ్, రోషనారాజ్ టేమ్, కరీంఖాను సంగీతం అంటే చెవి కోసుకుంటే దాన్ని చిన్నప్పుడు. బాలగంధర్వ లాగా పాడగల పాటకు డేడీ ఈనాడుకి ఐన్న మీగడలు తిన్నట్లుంటేది ఆ మహామహాపురుష పాడుతుంటే. బాలగంధర్వ గాత్రం ధృవంతు డరడికిచ్చిన ప్రత్యేకవరం. బాలగంధర్వ లాగా పాడగల విద్వాంసుడు ఈ మధ్య బజే గలూవ్ ఆరీ ఖాను వచ్చాడు. కాని గంధర్వ కంఠం లోని మాధుర్యం మరెవరికీ రాలేదు.

ఒకప్పుడు ఈలపాట రఘురామయ్యగారి సంగీతంలో బాలగంధర్వచోకడలు వుండేవి. చాలావరకు బాలగంధర్వ కంఠంలాగానే వుండేది రఘురామయ్యగారు పాడుతుంటే. అప్పుడే కొన్ని పాటలు చాలా కమ్మగా పాడారు రఘురామయ్యగారు. కాని కర్ణాటక సంగీతంలో రఘురామయ్యగారు ఎక్కువ కృషిచేసినట్లు కనబడదు. అందుకే మొదట్నుంచీ తెలుగువారి సంగీతం త్రిశంకు స్వర్గంలాగా వుంటూ వస్తోంది! అటు హిందుస్తానీ సంగీతమన్నా, ఇటు కర్ణాటక సంగీతమన్నా మనకు అభిమానమే. ఈ రెండు సంగీతాలమీదవుండే వ్యాజూ హంతో రెండు బాణీలు కలిపిపాడి కర్ణాటక సంగీతాన్ని కలహార గంపగా రేయారు చేశారు || కే|| కలిపినాయి రామనాథ కాస్త్రీగారు.

త్యాగయ్యపై

అరవల అభిమానం

నీనిమా సంగీతానికి రెండు కాస్త్రీయ

సంగీతపు బాణీలు కలిపినా ఫర్వా లేదుకాని, కాస్త్రీయ సంగీతం అంటూ పాడేప్పుడు కర్ణాటక సంగీతాన్ని యథాతథంగా పాడాలి. అందుకే దక్షిణ దేశంలో వున్న విద్వాంసులు అరెకుడి, కెమ్మంగుడి, డి. కె. పట్టామూర్తి, యమ్. యస్. కుబ్బులక్ష్మి, || కే|| వసంతకోకిలం వగైరా విద్వాంసులంతా మన తెలుగు విద్వాంసులాగా కర్ణాటక సంగీతాన్ని హిందూస్తానీ బాణీలో పాడలేదు. త్యాగయ్యను అరవదేశంలోనే సమాధి చేశారు. కాని ఆయన సంగీతాన్ని బ్రతికించారు వైన చెప్పిన అరవ విద్వాంసులంతా, ఒక్క తెలుగుసాహిత్యాన్ని ఉచ్చరించడంలో అప్పు...

“పక్కల నిలబడి,” అన్న త్యాగరాజ కృతిని, “పాకాల — నీలూ — బాడీ...” అంటూ చాలా ఆవ్యాయంగా పాడతారు అరవ విద్వాంసులు — అదొక పెద్దలోపం వారి సంగీతంలో.

ఈ మధ్య రాష్ట్ర విభజన లయన తిర్యంత రాసురాను, స్వభావాభిమానాలు ఎక్కువయ్యే కొద్దీ “ఆ విధకతలు నేను పట్టను బా” అని సమానందయ్య కి మృతి దయా చెప్పి లాడుకుని నురువుగారి కంటికినే అకతల పారేసినట్లు — త్యాగయ్య పాటలలోని తెలుగు సాహిత్యాన్ని తీసి పారేసి, ఆ స్థానంలో అరవ సాహిత్యాన్ని అనతిరింప చేసి పాడుతున్నారు కొందరు అరవ విద్వాంసులు! కొంత కాలానికి త్యాగయ్య పాటలే పనికి రావేమో కూడా చెప్పలేం. తెలుగువాడు మరి! —

ఆ నాడు గాన శరస్వతి మెండుగూరు నాగరత్నమ్మ, కోయంబత్తూరుతాయి వగైరా గాయనిమణులంతా కర్ణాటక సంగీతంకోసం, త్యాగయ్యకోసం తమ జీవితమంతా వినియోగించారు. అలాంటి “ఎండకో మహానుభావులు” త్యాగయ్య సంగీతాన్ని తరతరాలుగా ఒక గాత్రంమండి మరొక గాత్రానికి అందిస్తూ వస్తున్నారు. “రోటేవాడికంటే, రుంపులవాడి పని మెరుగన్నట్లు — అసలు వాకిం మనకంటే అరవ్యాళ్ళే ఎక్కువ ఫలితం పొందారు త్యాగయ్య సంగీతంవల్ల.

మననాడు త్యాగయ్య అనుకోడిమేగాని, నివాసికి త్యాగయ్యను అరవదేశానికి దత్తత చేశాం. అదినుండి త్యాగయ్య సంగీతాన్ని అరవ్యాళ్ళు సాధనచేసినంతగా మన తెలుగు వారు చేయలేదు.

ఆ నాడు జొన్న విఠల కేషగిరిరావుగారు, మిగత కొందరు విద్వాంసులు చేసినంత కృషి ఈ నాడు తెలుగుదేశంలో సంగీతంకోసం ఎవరూ చేయడంలేదనే టిప్పూరి కష్టపడి సాధన చేయలేక, నీనిమా సంగీతం వింటూ

ఎలాగోలాగు సరిపెట్టుకుంటున్నాడు.

బాలమూర్తికృష్ణ చాలా బాగా పాడతాడని వినికిడి. ఆ బాల విద్వాంసుణ్ణి మానెనా మిగతా పాడగలవారు సంగీతాన్ని వృద్ధిచేసుకొని విద్యుత్తు సంపాదించాలి.

అనాటి విద్వాంసులు ఈనాడు లేరు అనుకోడం మనకే చిన్నతనం. అరవదేశంలో వుండేమంది విద్వాంసులు తెలుగుదేశంలో లేరనుకోపం మనకే అవమానం. ఒకళ్ళను చూసి మరొకరు నెంట్ల బద్దెల్లు, కాస్త్రీయ సంగీతాన్ని కూడా ఒకరు సాధన చేయడం అరంభిస్తే అందరూ ఆ చారిత్రక బయలుదేరారు.

సంగీత సాధన ఒక తపస్సులాంటిది. జీవితమంతా కషపడి సాధనచేసేవప్పటికీ, నమ్రదంలాంటి సంగీతంలోని లోతులు తెలుసుకోలేమనే నా అభిప్రాయం. అయినప్పటికీ తరతరాలనుండి వస్తున్న కాస్త్రీయ సంగీతాన్ని మనం కూడా మన తరవాత తిర్రవారికి అందించాల్సిన బాధ్యత మనమీద వున్నది.

అరవదేశంలో లాగే ఆంధ్రదేశంలో కూడా ఎక్కువమంది విద్వాంసులు అకతలించారు. పాశ్చాత్య అనుకరణ చలనచిత్ర సంగీతంలో నశించిననాడే, కనీసం హిందూస్తానీ సంగీతమూ, లేక కర్ణాటక సంగీతమూ, రెండూ కలిపిన బాణీయూ, ఏదో ఒకటి మన దేశానికి సంబంధించిన సంగీతాన్ని వివగలుగుతాం. పోతన, త్యాగయ్య, మల్లికార్జుని, విఘ్నేశ్వరాయణ, చక్రపాణి వగైరా చిత్రాల్లోని కాస్త్రీయ సంగీతం అన్ని తెలుగు చిత్రాల్లోనూ రావాలి. చిన్నప్పట్నుంచి, ఉన్నపాలతో కట్టించుకున్న మన కాస్త్రీయ సంగీతాన్ని ఈనాడు అనుకరణల వాదా విడిలో మర్చిపోరాదు.

అరవదేశంలో సమాధి కావడేక మన త్యాగయ్యను పునర్జీవుణ్ణిచేసి ఆంధ్రదేశానికి ఆహ్వానించాలని నా ఆకాంక్ష. “ఏది చాల సుఖమూ, రాముని పన్నిది చాల సుఖమూ?” అని త్యాగయ్య ప్రశ్నించుకున్నట్లు, మనల్ని మనమే ఇలా ప్రశ్నించుకోవాలి: “అనుకరణ చాల సుఖమో? అనురమా, అజరమా అయిన కాస్త్రీయసంగీతం చాల సుఖమో?” ★

ఆధైర్యపడవద్దు

కాస్త్రీయమేక, నిజమేక SEX —
ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు (నాయుమూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టర్ రత్నంనన్స్, (Estd 1904)
మలక కేట నిర్మింపు, హైదరాబాద్ - 2.
(దక్కన్)

అన్నపూర్ణా పిక్చర్సువారి
“తోడికొడళ్ళు”

చందమామ ఫిలింస్‌వారి
“రత్న గిరి రహస్యం”

శ్రీ శ్రీ ములను

ఆదరించి, ఆనందించిన

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రేక్షక మహాశయులకు

శ్యామల పిక్చర్సు

గాంధీనగరం — విజయవాడ-2.

వాడు

సంక్రాంతి ఆభివందనములతో

నమర్పించు నూతన కానుకలు

నర్గిస్, బలరాజ్ సహని

నటించిన

మోహన్ సైగల్ నిర్మించు
డీలర్లు ఫిలిమ్మవారి —

ల జ వం తి (నైజాం మాత్రం)

డీలర్లు ఫిలిమ్మవారి—

ప్రాథక్షన్ నెం. 3

(నైజాంపూత్రం)

“రేస్ కోర్సు” (సర్కూల్ రాయలసీమకు మాత్రం)

అజిత్, నరసింజయ్యవంత్, జానీవాకర్, యాకూబ్.

(నవయుగ ఫిలింస్‌వారి విడుదల)

NVKR.

వాస్తవజీవితానికి ప్రతిబింబాలు

*****

దేశవిభజన మూలంగా మా ర్కాట్ తగి బోయి, ఆర్థికంగా బెబ్బరిస్తూ, బెంగాల్ లో చిత్ర నిర్మాతలు కేవలం లాభాల కోసమే చిత్రాలు తీయరాదని ఇప్పటికీ నమ్ముతారు. కథ రాసిన వాడితో మొదలు పెట్టి, కవిత్వంలాంటి అద్వరయిజ్ మెంట్లు రాసే వల్లిసిటీ మనిషి దాకా రకరకాల పనులు చేసే వాళ్ళు కలిస్తేగాని సినిమా తయారుకాదు. ఈ రకరకాల వాళ్ళ సమష్టి కృషివల్ల ఫలిం చే కళాఖండమే చలన చిత్ర మనీ, మరోటి మరోటి కాదనీ వీరు ఇప్ప టికీ విశ్వసిస్తూ నేఉన్నారు. అయితే సినిమా రచయితలు ఏ అదర్సాలు వర్లించివా చలన చిత్రం వ్యాపారకళ మాత్రమేనని ఇంవై ఏళ్ళ అనుభవంతో ఆర్థం చేసుకున్న యథార్థవాదులూ కొందరున్నారు. కాని ఎక్కువమంది నిర్మాతలు సాహిత్యపు విలు

వలకు మాత్రమే ప్రాముఖ్యం ఇస్తున్నారు. కథా వస్తువులను ఎందుకోవడంలో జాగ్ర త్తగా ఉండాలని అనుభవంవల్ల అంతా గ్రహించారు. ఫలానా ఫలానా కథలు తీస్తే ధోకాలేదు అని ఖచ్చితమైన మాత్రాలేమీ లేకపోయినా, అనుభవంలేని నిర్మాతలు అనుకున్నట్టు ప్రేక్షకులు అమాయకులూ,

ఖగేన్ రాయ్ [ఫిల్మ్ డైరెక్టరు]

ఏది చూపిస్తే అది చూసేవారూ కాదని నేల్చుకున్నారు. సాహిత్యపు విలవలు బాగా తెలిసిన జేకాలోని ప్రేక్షకుల మాదిరిగానే బెంగాలీ ప్రేక్షకులు కూడా అంతా ఒక రకమైన అభిరుచి, దృక్పథమూ కలవారు కాదు. ఏ తు తా వ, ఏ వ రి కి ఏం

నమ్ముతుందో ఎవరూ తెగేసి చెప్పలేరు. ఒక అద్భుతమైన కథతీసుకుని ఎక్కడా లోపంలేని సీ నే రి యో రాసేసుకుని ఇక మనకేం ఫరవాలేదనుకునే పద్ధతి ఆచరణీయ మైనది కాదు. ఎందుకంటే మొత్తం సినిమా పరిశ్రమ అంతా స్పెక్యులేషన్ వ్యాపారం లాంటిది. బెంగాలీ పరిశ్రమ కూడా ఇప్పుడీ స్థితిలో నేఉంది. బెంగాలీ ప్రేక్షకులకు సిని మాల మోజాన్నమాట వాస్తవమే; డబ్బు ఖర్చుపెట్టి సినిమా చూడడానికి ఐనకాజే బాపతు కానిమాటా నిజమే. కాని టికెట్లు కొనుక్కుని హాల్లోకి వెళ్ళాకమాత్రం ప్రతి ప్రేక్షకుడూ విమర్శకుడి వేషం వేసుకుని మరీ సీట్లో కూర్చుంటాడు. అడుగడుగునా ప్రతి అడుగునీ నిశితంగా పరిశీలించి బాగోగులు లేర్పి పారేస్తాడు. అందుకనే సాధారణంగా నిర్మాతలు ఎటుపోయి ఎటొస్తుందోనని పేరు

బెంగాలీ ప్రేక్షకులకు అభిమాన పాత్రమైన జంట.

సుచిత్రా సేన్

ఉత్తమే కుమార్

★ బెంగాలీ చలనచిత్ర పరిశ్రమ ★

పొందిన నవలల్నే తీసుకుని చిత్రాలు తీస్తూ ఉంటారు. మంచికథదొరకందే వీనిర్నాతా చిత్రనిర్మాణం జోలికిపోదు. అంతమాత్రాన ప్రతినిర్మాతా డబ్బు సంపాదించి పెట్టే కథనే ఎంచుకోగలడనీ, అతడు ఎంచుకున్న కథకు డబ్బు వచ్చేస్తుందనీ అర్థంకాదు. అయినప్పటికీ బహుళ ప్రజాదరణ పొందిన నవలల్నే కథానస్తువుకోసం స్వీకరించడం ఇతివరకు లాగానే ఇప్పుడూ బెంగాల్ లో బలీయమైన ఆచారం.

వెలుగునీడల వింతచిత్రం

బెంగాలీ చిత్రాల్లో ఇంకో విశేషం ఈ మధ్య కనబడుతోంది: "అభ్యుదయ" కథా నస్తువులవైపు, "ప్రయోజనాత్మక" ఇతి వృత్తులవైపు నిర్మాతలు ఎక్కువగా మొగ్గు తున్నారు. రెండో కిందటిదాకా ప్రజల్ని ఆకర్షించిన కుటుంబగౌరవం, పాతివర్యం బాపతు చిత్రాలకే ఈనాడు జనాదరణలేదు. ప్రజల మానసికాకాశం బాగా విస్తృతమైనట్లు తోస్తుంది రాజకీయమైన, ఆర్థికమైన ఓర్పుల వల్ల ప్రజల దృక్పథమే ఎవరూ ఊహించనంత పటిష్ఠమైపోయింది. పురాణాల్లోని ఉన్నతదర్శనాలను కొదవడం లేదు; తండ్రిప్రేమ, తల్లిప్రేమ కేవలం మూఢత్వమని కొట్టివేయడం లేదు. అయినా ఈ పురాతన, సనాతన భావాలను కొంచెం

అరుంధతి ముఖర్జీ

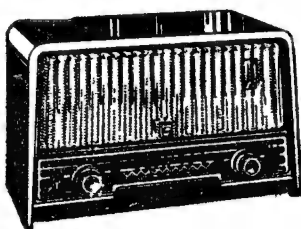
సహేతుకమైన విధానంలో పెంపొందించి రూపొందించాలని మాత్రమే ప్రజలు అంటున్నారు. "కుండేకు కన్నీళ్లు బండేకు పొదధూరి" విశ్రాంతిని భావాల ప్రదర్శనం మా కక్కర్లేదని అంటున్నారు. అలాగని వారివి చాలా గుండెలని

అనుకోవక్కర్లేను. వాస్తవ జీ చిత్రాలు మాపించాలని, అయితే అ. ద్వితీయ ఆశ, విశ్వాసం కలిగించే సందేశం కూడా ఇవ్వాలని వీరు కోరుతారు. జీవితం ఖరీదైనదిగా ఉందన్న మాట నిజమేకాని, జీవితంలో ఆశకుకూడా తావుఉందనీ, జీవితానికొక అరమూ, ఏదో ఆకరణ ఉన్నాయని, ఎంతటి సీమడిలోనైనా మానవత్వపు దీపం వెలుగుతూనే ఉంటుందనీ వీరు నమ్ముతారు. నీరసాలు మాడడానికి వచ్చే జనాభా అంతా ఈ మాటలు అనకపోవచ్చుగాని వారి మనస్సుల్లో ఇదంతా మెదులుతూనే ఉంటుంది. బెంగాలీ చిత్రాలకు సంబంధించి సంతకరకూ ప్రజల దృక్పథం చాలా మారి పోయిందనే చెప్పాలి.

తారలపై వెనాడు

ఇతర చిత్ర నిర్మాణ కేంద్రాల్లో మాదిరిగానే కలకత్తాలోకూడా పెద్ద తారల ప్రాబల్యం బలంగానే ఉంది. తారాబలం మీదకంటే కథాబలంమీద, చక్కని చిత్రణం మీదా ఆధారపడే నిర్మాతలు చూసి "పాపం, వృథా ప్రయాణ పడుతున్నాడు" అని మిగతా వాళ్ళు జూలిపడతారు. ఉత్తమమూర్తీనీ, సుచిత్రానేనను ఒకరికంటే ఒకరు ముందు బుక్ చెయ్యాలనే అంతా పోటీపడుతున్నారు. ఏదాది, ఏదొకరి క్రితం 'అబ్బో, ఇంత డబ్బు తారలకప్పుడేమీ' అనిపించిన డబ్బే ఇప్పుడు 'ఓస్, ఇంతేనా' అనిపిస్తోంది. డబ్బు ఎక్కువ గుంజాలనే జాడ్యం మొలక తారలందరికీ సంక్రమించింది. తెరమీద ఓ నిమిషం నేపు మినుకు మినుకుమని నూయమయ్యే చిన్నతారకూడా నెల నెలకీ రెండుపెంచేస్తోంది. దీనివల్ల ఏదాదిక్రితంకంటే ఈనాడు నూటికి పదిహేను, ఇరవై వంతుల చొప్పున చిత్రనిర్మాణ వ్యయం పెరిగిపోయింది. అంతరిలో ఉత్తమమూర్తీ, సుచిత్రానేకా--ఈయిద్దరికీ ధగధగా టెలిగ్రాఫ్ తున్న తారలు. వీరిపై ప్రజల మోజు ఇప్పుడప్పుడే రేగినాచులుకూడా ఎక్కడా లేవు. తరుణయావనపు ఉత్సాహం లాసాలవీరిరువురిలోనూ మూర్ఛించినట్లు ప్రజలనమ్మకం. ఇంకా చాలాకాలం దాకా ఈజంట ప్రజాహృదయాల్లో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకుని ఉంటుందనే మనం నిశ్చయంగా అంచనా వేయవచ్చు. వీరితర్వాత ప్రజాదరణ లాగా దూరగొన్న స్త్రీతారగాని, పురుష తారగాని ఎవరూ అని ప్రశ్నిస్తే తటస్థమని జవాబు చెప్పడం కష్టమే. సుస్మరద్రూపమూ, గంభీరకంఠమూ కలిగిన సంతతిచాధురీ చాలా చిత్రాల్లో నటించి పేరుసంపాదించాడు. కాని అతనికి ఉత్తమ మూర్తీ మధ్య అంతరం చాలా ఉంది. అనుభవకాలంకె ఆసిత్ అరన్, రబీన్ ముజుందార్ నేటికీ కథా నాయక పాత్రలుధరించి ప్రజలని మెప్పిస్తు

క్రొత్త విలేట్స్

రక రు. 315/-
(అన్ని విస్తరణ అదనము)

MICA 44 B/U

6 మినివత్ వాల్టేజి ఎసి/డిసి
5 మినివత్ వాల్టేజి డ్యూబి
పంక్తు, మిడియమ్ మరియు
హైవేవ్ కవరేజి బ్యానింగ్
ఇండికేటర్, రెండు - ఫానర
ముం బోవ్ కంట్రోల్ గరిగి
వట్టి.

నిరమలతోనే ఒక మాత్రమే ప్రపంచము

ఫిలిప్స్
నోవోస్టోనిక్
రేడియో

వియమక ఫిలిప్స్ రేడియో వ్యాపారిని సంప్రదించండి

ఆధారితా డి.ఎ.బి.:

మోడరన్ ఆటో ప్రోర్య

కాన్స్టంట్ వీధి,

విజయవాడ-1

1 MU 12

NVKR. VJA

ఎన్. వి. రంగారావు, నహనటులూ

పైంది తెరకు రాకుండా ఉంటే, ఎన్. వి. రంగారావు ఏంచేసేవాడు? ఎప్పుడో అప్పుడు రూమ్మని వచ్చేసేవాడు. అందుకే ఇంకొకరు లేరు.

"అలా ప్రశ్న లేదు. 'నటన'మీద నాకు గురి గొంతు ఉన్నాయి. నేర్చుకున్నాను. అయినపుడు ఇంక, నటుడు కాక పోవడమేమిటి. అబ్బర్...!" అంటాడు.

తెలుగు తెమిళ్ చిత్రసీమల ఆగ్రేణి నట - ఎన్. వి. రంగారావు నవ్వుతూ.

ఇవారే అతడు ఇంతవాడు అయ్యాడు కాబట్టి, అనుకున్నది సాధించాడు కాబట్టి ఈ మాటలు ధీమాగా చెబుతున్నాడు. ఈ ధీమానుటుకు మొదట్నుంచి ఉండేది. ఆత్మ విశ్వాసం విలువ తెలిసిన వాళ్ళెవరూ దీన్ని గర్వించని అపార్థం చేసుకోరు. అలా చేసుకునేదల్లా, ఒక మనిషి తను సాధించుబోయే వాటి గురించి ముందర చెప్పుకున్నప్పుడే.

తెలపెట్టిన లక్ష్యం తప్పకుండా సాధించే వాళ్ళకు జీవితంలో బలం ఇచ్చేది క్రమ శిక్షణ అని చెబుతారు. అదే రంగారావు జీవితానికి నూటిబాట చేసి పెట్టింది. వాళ్ళ నాన్నగారు ధర్మశేఖరంలో ఎక్స్లెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు చేసేవారు రంగారావు ఆడోళ్ళు శేఖర్బాబు. అన్నదమ్ములూ అక్కచెల్లెళ్ళు మొత్తం 11 మంది. అలాటి ఇళ్ళలో గారావికి ఆస్కారాలుండవు సాధారణంగా. ఆయింటి పెద్ద, తన పుత్రవాత్సల్యాన్ని క్రమ శిక్షణమాటున దాచిపెట్టి పిల్లలందరినీ ధీయ భక్తుల్లో పెంచాడు. పిల్లల అల్లరి చిల్లరిగా తిరుగుతూ ఒకరి నొకరు తరచుకుసుకోక పోవడంవల్ల కొన్ని పెద్ద కుటుంబాలలో, 'అబ్బాయీ! నికు మీ అన్నయ్య, ఇది మీ

ప్రజ్ఞా కలి

రంగారావు

చెల్లాయీ అని ఎవరో వాళ్ళని పరిచయం చేయాల్సి వస్తు ఉంటుంది. ఇక్కడ ఆ ప్రమాదంలేదు. బచ్చిరంగారావు జనాలవేళ్ళ అందరూ డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర చాజరు కావలసిందే. నాటకాల రివ్యూలవల్ల అప్పుడప్పుడు కొరవడే రంగారావు చివాట్లు, పొడవైన కలిపి ఫోంచేసేవాడు.

రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీ చేరాక, నాటకాల సరదా, అనుభవం, పేరూ తద్వారా ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగాయి

షేక్స్పియర్ నాటకాలలో చాలా పాత్రలు నిర్వహించి ప్రశంసలూ, బహుమతులూ, విమర్శలూ, ప్రశంసలూ బహుమతులూ సంపాదించుకున్నాడు వి. ఎన్. సి. పూరితయింది. తొలిదశిగి కొంతమంది చదువుకి కామా, కొందొకచో నమికోలన; రంగారావు, కళాకాల చదువుకి ఫుల్స్టాక్ పెట్టేసి నాటక కళాకాలారాధన కొనసాగించాడు. అనాడు ఉధియగోదావరి జిల్లాలో

అది 'అంకమన్య' చరిత్ర. గారావు ఒక ముఖ్యుడు. రేలంగి, జరిచే మొదలగువాళ్ళు అప్పుడూ నమావటలే.

ఫైర్ బ్రీగ్ లో ఉద్యోగంవచ్చి, కొన్నాళ్ళు ముసులూను, కొంతకాలం విజయనగరంలోను ఉన్నాడు రంగారావు. అప్పుడే తొలి సినిమా ఛాన్సు వచ్చింది. కీ.కే. వి.వి. రామానందం ఆహ్వానంపై, 'వహుధిని' చిత్రంలో నటించాడు రంగారావు. ఆ చిత్రం విజయ వంతం కాలేదు. కొత్త ఛాన్సులు రాలేదు. ఆ ఘటంలోనే ఇబ్బందులు, సమస్యలూ రంగారావు జీవితంలోకి తొంగిచూశాయి. తండ్రి చనిపోయారు. తనే చెల్లిళ్ళకు పెళ్లిళ్ళు చెయ్యాల్సి. ఇల్లనడ పాలి. 'ఇంటి పెద్ద వినువ్వు నాటకాలవారి తోటి సినిమాలవారి తోటి తిరుగుతూఉంటే ఇల్లేం చక్క చెడతావు అని చుట్టపక్కలు అన్నాయి.

"తొలిసారిగా నేనుభయపడిన సందర్భం అదే" అంటాడు రంగారావు. అంతవరకు తండ్రిపట్ల చూపినభయం గౌరవానికి రూపాంతరం.

తాత్కాలికంగా ఆ పరిస్థితులకు లొంగి తాతాగర్ లో ఉద్యోగం సంపాదించాడు రంగారావు.

1948 ఏప్రిల్ లో వి. ఎ. కుబ్జారావు వీరిచి, 'పల్లెటూరిపిల్ల'లో వేషం ఇవ్వడం జరిగింది.

రంగారావును సినిమారంగంమీద నిలిపి వృద్ధికి తెచ్చినచిత్రం విజయవారి పావుకారు. (1950) తెలుగుచిత్రాల కథలో 'పావుకారు' ఒక మైలరాయి; అందులో రాడీ పాత్ర (రంగారావు) కీర్తిరీటానికి, నాటికీ నేటికీ కూడా తురాయి.

ఆచిత్రంలో మూడురోజులు పనిచేసేసరి కల్లా ఆచిత్రం దర్శకుడు ప్రసాద్, నిర్మాతలు నాగిరెడ్డి, చక్రపాణి, అతని నటనకు ఎక్స్లెంట్ అనే విశేషాన్ని ఉపయోగించారు. ఆరోజునే నాగిరెడ్డిగారు రంగారావును 'విజయా సాహస'వటుడిగా మూడేళ్ళకు బుక్ చేసి కాంట్రాక్టు వ్రాసుకున్నారు; ఆరోజునచూపిన ఉత్సాహాన్నే మూడేళ్ళు ప్రదర్శించి రంగారావు సామర్థ్యాన్ని ఆద్యులంగా ఉపయోగించారు. ఆ మూడేళ్ళలోనే రంగారావు 'బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతుడన్న' దాగినసత్యం వెల్లడిఅయింది. పావుకారులో రంగారావుడి పల్లెటూరి రాడీపాత్ర. అంత సమగ్రమైనపాత్ర, అంతనిర్దుష్టమైన నటన అరుదుగా కనబడతాయని అంతా మెచ్చుకున్నారు. తరువాతిచిత్రం 'పాతాళ భైరవి' ఇందులో 'మాంత్రికుడి'పాత్ర ఇప్పటికీ ఎవరూ మర్చిపోయిఉండరు. మూడోచిత్రం 'పెళ్ళిచేసిమాడు'లో ధూపాటి వియ్యన్న

వంతులు నేమన్న 'పాతాళ భైరవి' మాంత్రికుడే నేకాడంటే నేకాడు కాబట్టి నమ్మరి అన్నాడు; రంగారావు ప్రదర్శించిన కనకలూ, కదలికలూ చూచినవారు. తరువాతి చిత్రం 'పండ్లవారం'లో పాత్ర తిరిగి దీనికి పూర్తిగా భిన్నమయినది. రంగారావు

రంగారావు

అందులో రాకుమారుడికి తండ్రి కాడు. బంటు అయినా, అతడు రూపుగరించిన పితృవాత్సల్యంగా మనకు కనిపిస్తాడు...

తరువాత రంగారావు నటించిన అనేక పాత్రలపై చాలవరకు పై నాలుగింటి క్రిందలా పడుతూ వచ్చాయి.

వాహినీవారి 'బంగారుపాప' రంగారావు చలనచిత్ర యాత్రలో మరొక మైలరాయి. అందులో పంచప్రాణాలూ ఉన్న ఒక మనిషి నిండుజీవితాన్ని ఆతడు జీవించాడు. పొగరు, తిక్క, పోసుపోసు నిగ్రహం, ఆనక ఆసురాగం, వార్తకృత్య లక్షణాలు, ఆపృటి చాదసం, ఎక్కడికక్కడ ప్రదర్శించానే ఆద్యంతం ఆవ్యక్తిజీవితానికి ప్రధానలక్షణంగా

గంభీర రంగారావు

భాసిందిన పాత్రను ఎక్కడా విస్మరించకుండా పోషించాడు.

అనేకమంది నటుల కళాజీవితంలో కన్న, ఈ నటుడి కథలో రైవిధ్యం చైతన్యం ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి. కళ దృష్ట్యా, ఎంతో నిండయిన జీవితాన్ని నిర్మలకళ్యాణం వచ్చుతోరణంగా పోషిస్తున్నాడు.

అనేక కారణాలవల్ల, ఒకవ్యక్తి కక్కి అతీతమైన నేటి పరిస్థితులవల్ల, కొన్నికొన్ని సందర్భాలలో, అసమగ్రము, అకార హీనమూ అయిన పాత్రలన్న కూడా ఒప్పుకొని నిర్వహించవలసి వచ్చినా, ఎక్కడిక్కడ, తన వ్యక్తిమండ్రను ఆపాత్ర మీద వేస్తూ కాయకల్పలా దాన్ని పైకి లేవ గెతుతూ ఉన్నంతలో వీరనంతా రాణింప చేయడానికి రంగారావు కృషి చేస్తాడు.

సాధారణంగా ఏపాత్ర తీసుకున్నా దాని ప్రవర్తనగురించి, స్వరూపస్వభావాలగురించి చర్చిస్తాడు. "కొంతపోల్చాలాడి తీవ్ర చర్చ జరిగితేగాని, విలువైన విషయాలు బయటకు రావు. ఆయాపాత్రలను అవగతించేసుకొని, నిర్వచనం ఇచ్చేవిధానం నిర్ధారణ చేసుకోవడంలో నాకు ఎంతో తోడ్పడ్డవారిలో చక్రపాణిగారుముఖ్యులు. గంటలతరబడిచర్చలు జరిపేవార్యం" అంటాడు రంగారావు.

మూడేళ్ళపాటు 'విజయా' సంస్థలో ఉన్నతరువాత, బయటచిత్రాలలో పాత్రలు తీసుకోవడం మొదలుపెట్టాడు. ఆహ్వానాలు పుష్కలంగా వచ్చాయి. తరువాతి ఆరేడేళ్ళలోను రంగారావు 60 చిత్రాలలో నటించాడు. తిమ్మనాడులోకూడా మేటి నటుడయ్యాడు. ఇంత తక్కువ కాలంలో ఇన్ని చిత్రాలలో నటించేవాడు ప్రతిచిత్రానికి, ప్రశంసలందుకోవడంనూటలకాదు. అయినా రోజూ ఒక అడుగు ముందుకు పెట్టగలగానికి కారణం, కళారాధకుడుగా అతనిలో గల అసంతృప్తి. అన్నిటికన్న ఆత్మ విమర్శనకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తాడు రంగారావు. అందుకనే ఆపుపెట్టుకు తన పాత్ర చిత్రాలులెప్పించి వేసుకు చూస్తూఉంటాడు.

"పాగె తీవ్రండా, కొమ్ములు మొలకకుండా ఉండదలచుకుంటే, మనం నిన్ను చేసినకృషిని ఇవళ ఓసారి చూడడం ఉత్తమం. మన శక్తిసామర్థ్యాలమీద అదే అతనితీరమైన విమర్శ చేస్తుంది. దానికింక మొహమాటంలేదు" అంటాడు రంగారావు.

పై రెండుకొక, ఇతరజీవాల చిత్రాలు, ఇతర నటుల సాధన ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుకుంటాడు. అవన్నీ చూస్తే తెలుసుకుంటే, ఎవరికీ అతిశయం అతిశయించన అని అతని సిద్ధాంతం. పరిపూర్ణత ప్రతి

(98-వ వేజీ చూడండి)

తమిళ చిత్ర పరిశ్రమలో జానపదాల రేఖ

చిత్రాల సంఖ్యలో పాటు పాటలు కూడా పెరగడం గతసంవత్సరపు తమిళ చలన చిత్ర పరిశ్రమ విశేషాలలో విశేషం. ఈ విధు ఎక్కువ చిత్రాలు ఆర్థిక విజయం సాధించడం మరో విశేషం. 1956 సంవత్సరాంతాన పరిశ్రమ చెప్పరిని, కోడిలివా, 81 ఆరంభంలోనే బాగా పుంజుకొంది. ఎందరో కొత్త నిర్మాతలు ఉత్సాహంతో రంగంలోకి దిగారు. తత్ఫలితంగా నుడియోలలో వోటుప రద్దీ, నటి పటులరేటు గిరాకి

రెండు జోడుల మనసి రరిదండులు ఉండడం పరిపాటి. ఇప్పుడది తప్పనిసరి అయి పోయింది. సినిమాకి కథ రాయదలచుకున్న వాడు ఈ కాలి లన్నింటికీ అందులో వోటు చేసి మరి రాసుకోవాలి.

తమిళ చిత్ర పరిశ్రమ తరే పలుపులలో తమిళులు సగంమందే. హీరోలుగా చెలామణి అవుతున్నవారు ముగ్గురు. విలన్ పేషలకు

కున్న చిత్రాలన్ని సార్ అంటే, 30 కి తక్కువ ఎవరు చెప్పరు. అందులో ఇద్దరు స్వయంగా చిత్రాలు నిర్మిస్తున్నారు కూడా. అసలే రద్దీ, అందులో ఇదీ!

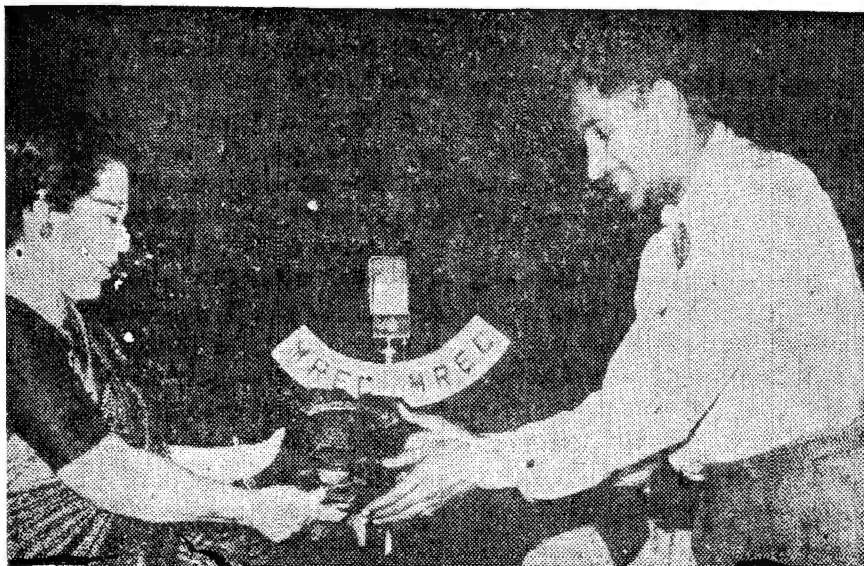
‘సాగే’ నిర్మాణం!

చిక్కుకున్న ఎక్కువ చిత్రాలలో నటిస్తున్న ఒకానొక నటుడు, ఈ మధ్య వాతో మాట్లాడుతూ, “బుదర్, నన్ను పేరెట్టి పిలిచేకన్న నడుస్తున్న కేవల అనడం మెరుగు” అన్నాడు నిస్త్రాగితో. అతడు ఈ మధ్య కొన్నాళ్ళ పాటు వరసగా రోజుకు 24 గంటలు పని చేశాడు. అయినా, అతన్ని బుక్ చేసుకున్న నిర్మాతలు కొందరు, “అందులోనే మాకు ఎలాగో రెండు కాబీట్ నరు అన్నే” అని ప్రాధేయపడతారు. అయితే, రోజుకి 48 గంటలు ఏర్పాటుచేయడం బాక్సాఫీన్ స్టూర్లకు కూడా సాధ్యపడేది కాదుగదా! ఏమో ఒక వేళ, 30 గంటలు కుదురుతుంటే మోసాని నిర్మాతలు ఆశిపడుతూ ఉంటారు. నిర్మాణం అలా ‘సాగు’ తూనే ఉంటుంది. జాన్ విడుదల చిత్రాలు డిశింబరు నెలకు, 1957 ఏ 59 కి సాగుతూ ఉంటాయి.

‘క డ యా ది’

తమిళ చిత్రాలలో నాయకపాత్ర నిర్వహించడానికి—“ఒర్రు అర్రిన్ నూడా కడ యాయ” అంటున్నాడు మొన్న ఒక నిర్మాత కావేపు ఆలోచించి.

అమాట నిజమే, ఉన్నది పద్మిని ఒక రై ఆమెకూడా మలయాళీ. కొన్నాళ్ళ క్రితం టి. ఆర్. (చంద్రశేఖ) రాజకుమారి, రాణిగా ఈ సీమను ఏరింది. అంతకు కొన్నేళ్ళ క్రితం ఎన్.డి. సుబ్బులక్ష్మీ ప్రముఖ నటి. ఇప్పుడుదగూ చెనకబడారు. ఈనాడు, తమిళ సీమ విశేష ప్రకాదరిణి గడించుకున్న నటిమణులు భానుమతి, సావిత్రి, అంజలి చేవి, కన్నాంబ. ఇటీవల జమువ చాలా చిత్రాలలో బుక్ అయింది అయితే, వీళ్ళందరికీ తెలుసు చిత్రాలలో కూడా చాలా పని ఉంటుంది. మొతాసికి, దావాదినా, ఒక ప్రముఖ నటిని ఒక చిత్రానికి బుక్ చేయడం

మద్రాసు ఫిలిం ఫౌన్స్ సంస్థంవారు, 1957 వ సంవత్సరానికి శ్రీ కాటే చాణక్యం ఉత్తమ తమిళద ర్శకుడుగా (కాలం మారిపోవు చిత్రానికి) ఎన్నికచేశారు. శ్రీమతి జి. పార్థసారథి ద్వారా బహుమతిపండుకుంటున్న చాణక్యం.

కూడా ఒక్కొక్కటి పెరిగిపోయాయి. పరిభాష ప్రకారం ‘ఆర్టిస్ట్ ట్రబుల్’ (నటులు దొరక్కపోవడం దొరికితే చాలేకపోవడం) ఎక్కువై పోయింది. దరిమిలా నుడియోలో వోటు దొరకడం కులభమైనా, నటులు మాత్రం దుర్లభులు అయిపోయారు.

తమిళ చిత్రాలు అన్నిటిలోను (ఆ మాట కొనే తెలుసు, హిందీ చిత్రాలకూడా అంతే), ఒక హీరో, ఒక హీరోయను, (కుదిరే ఇద్దరు), ఒకొక్క, ఒక ‘వాంపు’,

ఒకాయనే ఉన్నాడు. మోస్య పాత్రలకు మటుకు ఇద్దరు ఘనులు ఉన్నారు. కాగా నాయక పాత్రలు ధరించే నటి ఒక రై ఉన్నది. ఆమెకూడా తమిళ యువలికాదు.

ఈ రోజున ఫిలిం రీయాలనుకున్న ఏ నిర్మాతగాని, డబ్బిస్తాన్న ఏ డిస్ట్రిబ్యూటరు గాని, షెవ పేర్కొన్న ముగ్గురు హీరోలలో ఎవరో ఒకరు లేకపోతే ముందడుగు చెయ్యడు. కానీ విడల్పడు. ఇవాళికి ఆ ముగ్గురు హీరోలన పలకరించి, మిగి నటికన్న, బుక్ చేసిన నటిదగ్గర ఒక కార్

జేట్లో సంపాదించడం గగనం అయి
ంది. వై నటీమణులలో కన్నాంబ
చేరుకూడా ఉంది. ఆమె నాయకిగా నటించి
చూపాయివా, తలపాత్ర ఉన్న చిత్రాలలో
కన్నాంబ తప్పనిసరిగా ఉండాలన్న వట్టు
దల స్థిరపడిపోయింది. ఆమెపట్ల అందరికీ
ఉన్న గురి గౌరవం అలాటివి.
మితావారిలో భానుమతి విశ్రాంతికోసం
మెలిగా కొన్ని చిత్రాలను తీరస్కరించి
వేసింది. ఇటీవలగా, వైజయంతిమాల,
హిందీ చిత్రాలతోపాటు, తమిళ చిత్రాలకు
కొంత వ్యతిరేకతగా ఉన్న నిశ్చయించుకుని,
కొన్ని కౌంట్రీలకు అంగీకరించింది. తమిళ
చిత్రాలలో 'హెంట్' (దుర్భాగిణి)
నేమలకు ఇద్దరే ఉన్నారు. రాజసులూచన,
ఎం. ఎన్. రాజం. వాల్మీకి కూడ, ఈ
నేమలమీద పట్టింపులేదు. ముఖ్యంగా ఒకటి
రెండు చిత్రాలలో రాజసులూచన నాయిక
పాత్రలు ధరించింది కూడా. ఆమె చాలా
తెలుగుచిత్రాలలోకూడా నటించింది.

తమిళ తరీక్రమకు చేరుకున్నామని
తెచ్చిపెట్టిన ఇద్దరు నటులు, హాస్యపాత్రలు
ధరించే తిలగవేలు, చంద్రబాబు. కేవలం విశ్వి
దీహాస్యంవల్లనే కాకాస్సీస్ హిట్లు
అయిన చిత్రాలు ఎన్నో ఉన్నాయి.
సారంగపాటి మరొక గొప్పనటుడు. అలాగే
దుర్గరాజ్ అని మరొకాయన ఉన్నాడు.
అయినా తిలగవేలు, చంద్రబాబు అసమాన
ప్రజానటులు. అందుకే సందేహంలేదు.
అందుకేనే, అందరూ వాళ్ళనే బుక్ చేస్తు
న్నారు. అందువల్ల, వాళ్ళకథకూడా, యథా
ప్రకారం, 'కాల్ పీట్' లకు కరనైపోయింది
అనిపించుకునే ఘట్టాలనే ఉంది.

తమిళ హీరోల గిరాకీ ఎక్కువైనందువల్ల,
నిర్మాతలదృష్టి, ప్రముఖ తెలుగునటులపైకి
మళ్ళింది. మరోవిధంగా చెప్పకొవాలంటే
'దేవదాసు', 'ఎంగల్ టిట్టు మహాలక్ష్మి,
(తోడికొడ్డూరు) చిత్రాలద్వారా వాగ్గేర
రావు తమిళనాడు ప్రజల గౌరవాభిమానాలు
గడించుకోవడంనో, చాలమంది, అతన్ని
బుక్ చేయడానికి బోటిలు పడుతున్నారు.
అలాగే, 'మాయాబజార్', చిత్రం విడు
దలతో, రాముడు, కృష్ణుడువంటి పాత్రలకు
ఎన్. టి. రామారావును మించిన, మంచి
నటుడు లేడని అంతా అంగీకరించారు.
శేలం లో ఎం. ఎ. వి. వారు నిర్మిస్తున్న
తమిళ చిత్రం 'రామాయణం'లో రామారావు,
రాముడి పాత్రను నిర్వహిస్తున్నాడు.
తమిళనాడులో ఖ్యాతిగడించుకున్న మరొక
తెలుగు నటుడు ఎన్. వి. రంగారావు.
ఈనాడు ఈయన చాలా తమిళ చిత్రాలలో
నటిస్తున్నారు.

మంచి కథ, చిన్న నటులు
కథ, కథనం, నటన, సంగీతం మొదలైన

వన్నీ కాగుంటే, 'చెద్ద'నటులు లేకపోయినా
చిత్రం ఆర్థికంగా ఘనవిజయం సాధించగల
దన్న నత్త్యం ఈ ఏడాది రెండుసార్లు గుఱా
వైంది. ఒకటి ఏ. వి. ఎం. వారి 'కులదైవం'.
దీనికి వెంగళి కథఒకటి మాత్రమే. ఇందులో
'పరిభ్రామ' ప్రకారం చిన్ననటులు అనబడే
వారు నటించారు. ఈ చిత్రం అఖండ
విజయం సాధించింది. దాంతో, మెయ్య
వ్వన్ చెట్టిగారు ఎంతో సంతోషించి, అదే
కథను, చిన్న నటులతోనే హిందీలో
చిత్రంగా నిర్మించ నిశ్చయించారు. అలాగే
ఎం. ఎ. వి. వారి 'మహాలా' కూడా యిదే
విధంగా ఆర్థికవిజయం సాధించింది. ఇప్పుడిది
తెలుగులో తయారవుతోంది.

నిన్నటి చిన్న నటుడు
ఈ రెండు చిత్రాలలోనూ నటించిన
'నిన్నటి చిన్న హీరో' రాకేంద్రన్ అహం
తం తారాపథాన్ని అందుకున్నాడు. ఇత
డతను 80 చిత్రాలలో ఉన్నాడు. అతను
దొరకడం కూడా ఈనాడు దుస్సాధ్యమే.

కథలు
తమిళ చిత్రసీమలో, వానపదాలు అన
బడే వారి కథలే ఈనాడు ముమ్మరంగా
అమ్ముతున్నాయి. ఇందులో ముఖ్య
పాత్రధారులు (పాడుగు) డైలాగుల రచయిత
సంగీత దర్శకుడు, దాస్స్ డైరెక్టరు, కథ
కట్టే అయినాను. కథ ప్రధానంగా అన్నిటి
లోనూ ఒకటే సంఘటనలా ఒకే ఘట్టం.
కొద్దిపాటి మార్పులతో కొంతచిత్రం రూపు
ధరిస్తుంది. పుజవాత్మకమైన కృషికి ఈనాడు
ప్రధాన్యం ఉండటంలేదు. ఈ తరహా
చిత్రాలన్నీ ఆర్థికంగా ఘనవిజయం సాధి
స్తూనే ఉన్నాయి. సాంఘిక చిత్రాలు
బహుకొద్దిగా తయారవుతున్నాయి. ఈమధ్య
కొన్నిసంఖ్య చిత్రాలు వచ్చాయి. వాటిలో
జంతువుల గారడీలు ప్రధానాకర్షణ.

ఆడంబరం, ఆర్పాటం లేకుండా అంద
ముగా, హాయిగా ఉండనిపించిన చిత్రం
ఆర్. వాగేంద్రరావు నిర్మించిన 'అశ్వ
దైవం'. అది అందరి ప్రశంసలూ అందు
కొంది. మద్రాసులో 'ఆర్థిక ప్రశంసలు'
కూడా అందుకొంది. ★

ప్రపంచంలో మహాత్మ్యవృష్టమైన బాదానివారిణి

**నాల్గో కొరినప్పుడ్లు బొప్పిలు గాయాలనివారణకు మిక్కిలి
నిరపాయమైన, నిశ్చయమైన సాధనం**

ప్రమాదాల నెలకొన్నప్పుడు అవినీతి అందివాణగా ఉంచుకొంది. అవినీతి
బాధపడవకానిది. అవినీతి క్రిమి విద్యుంపిని గాయాలపై ప్రమాదకరమైన క్రిములు చేరని
వ్వదు. అవినీతి వుండను త్వరలో మాపుతుంది. దీనిలో అమూల్యమైన అనేక ఔషధనూ
వుంటేపాట బాదానివారిణికి. క్రొత్తదర్మం వుట్టించేకత్తి, ఇంకా ఇతరమగుబాదాగం క్రో
వెరకూడ చేరువున్నది. ఏనుగుగట్టి, ఇంకా ఇతర చర్మవ్యాధుల వివరణది, ఒదిపి, అదిపి
వుండు వదివ పాదాలబాధపడవనం, బాదానివారిణి విమిర్తం. మూంక బారను తిలప అడివి
వేయటకూడా అవినీతి వాడం. అవినీతి జంతువులకప్పుడేరలేదని హామీకూడు

అవినీతి మందు న్యాపారులందరివద్ద లభిస్తుంది.

పోత ఏకెంట్లు : దాదా & కో, 86, నైపునాయక్ వీధి, మద్రాసు-8.

స మ థ్త డై న న టు డు

గు మ్మ డి వెం క టే క్య ర రా వు

ప్రదర్శనాడు, గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు చాలామంచివటాడని, తెలుగు ప్రజలలో ఓహో అనిపించుకుంటాడని ఎవరికీ తెలియదు; అతనికి తెలియదు. అవుతాడని ఎవరన్నా చెబితే అతన్ని ఎరిగినవారంతా నవ్వి ఊరుకునేవారు; అతను నవ్వి ఊరుకునేవాడే.

కాని, 1942 లో ఒకరోజున మిత్రులు అతనిచేత ఒక నాటకంలో నేపథ్యం వేయించారు. తీరా స్టేజిమీదకి వచ్చాక అతనికి కణుకుపుట్టింది. ముచ్చెమటలు పోయాయి. అయితే, తెరలోకి పోలిపోకుండా, నిలబడి, దీని అంతు 'కనుక్కోవాలి' అనుకుని, తన వంతు మాటలు చెప్పేశాడు. ప్రేక్షకులంతా కౌతూహలంతో అన్నారు; వాళ్ళ ప్రతినిధులు గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావుకు ప్రశంస బహుమతి ఇచ్చి భుజంపట్టారు. అప్పటికి అతనికి కణుకు తగిలింది. అలాటివాడికి బహుమతి ఎలా వచ్చినట్లు? అంటే ఆజవాబు ఒకటే: ఆరోజు అతను వేసింది. 80 ఏళ్ళ ముసలి వాడి నేపథ్యం...

* * *
సోవియట్ ప్రజాసభకు చెర్క్వాసోవ్ ఆర్మీకల్లో దాదాపు ఇలాటి దొక సంఘటనకన్నిస్తుంది. నాటకాలు వేస్తూ ఒకసారి ప్రదర్శన చేస్తూ ఉండగా ఒకరోజున చెర్క్వాసోవ్ కు గొంతు బొంగుబడింది. తప్పనిసరి కాబట్టి, అలాగే రంగం మీదకు వెళ్ళాడు. ఆరోజు అతడు అందుకొన్న ప్రశంసలు ఇన్ని అన్ని కావు. 'సంభాషణలు ఏమి అర్థమైతేగా చెప్పాడు! అని మెచ్చుకున్నారు. అక్కడినుంచి, చెర్క్వాసోవ్, ఆ నాటకం ప్రదర్శనలు జరిగిన ప్రదర్శన, గొంతుబాగున్నా, తెచ్చిపెట్టుకుని బొంగుబడిపోయిన వాడి స్వరంతో ఆస్థానంలో మాట్లాడేవాడట.

* * *
—కాబట్టి ఫలానా నటుడి విజయం ఖరీదయ్యడం బాపతు...అని సిద్ధాంతాన్ని స్థాపించలేదు. ఒక్కొక్కరిలో ఉన్న అజ్ఞాతప్రజ్ఞకు ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క విధంగా దోహదం లభిస్తుంది. అప్పుడది ప్రకాశిస్తుంది. అంటే.

ఈనాడు వెండితెరమీద గుమ్మడి నటనలో, మాటలలో చేతలలో కనబడే ధీమాకు, స్వేచ్ఛానికీ ఆనాటివహుమతి పునాదిరాయి.

అయితే, గుమ్మడి, అలావరసగా నాటకాలు వేసి పునాదిరాట్లు వేర్పరుంటూ రాలేదు. మానీ వేర్పరుంటూ వచ్చాడేమో. అంటే. అందువల్ల, "రంగస్థలమీద అపారమైన అనుభవం గడించడం కులస చిత్ర నటనకు

‘ఛాన్సు’తో రొమాన్సు
అవసరం” అన్న నూత్రం గుమ్మడికి వర్తించదు.

* * *
సినిమాలో చేరడానికి ముందు, గుమ్మడి, తెనాలిలో రేడియో, ఎల్క్విక్లో సామాన్య వ్యాపారం చేస్తూవుండేవాడు. సినిమాలో చేరకపోతే, అందులోనే ఉండేవాడని

అనుకోదానికి వీలులేదు. ఆ వ్యాపారంలో నష్టం వచ్చింది. అందుకని, అతడు చెన్నపట్నం చేరాడు. కాని ‘ఛాన్సు’ రాలేదు. గుమ్మడి మళ్ళీ ఇంటికొచ్చేశాడు. ‘నేను కనుక్కుంటానులే’ అన్నాడు గుమ్మడి అభిమాని డి. ఎల్. ఓ. ఏడాది తరవాత టి. ఎన్. టి. వారి ‘అద్భుతదీపు’ లో ఒక నేపథ్యం కోర్తినటుడు కావాలని దర్శక నిర్మాత సౌందరరాజన్ డి. ఎల్. న అడిగారు. తనదగ్గరఉన్న బొమ్మలుమాపించి “ఇతను సమర్థుడు” అని చెప్పారు. డి. ఎల్. మాడోనాటికల్లా మళ్ళీ మైదాను వచ్చాడు గుమ్మడి. ‘అద్భుతదీపుడు’ లో నటనకు వెయ్యిన్నూటపదహారేళ్ళి సర్కారించారు నిర్మాత.

కాని, ఆ తరువాత మళ్ళీ ఇంకో ఛాన్సు ఎంతో రాలేదు. వెళ్ళిపోవడం మంచి వనకున్నాడు ఒకరోజున.

ఆరోజున గుమ్మడిని అపినవాడు ఎన్. టి. రామారావు. ఎన్. ఎ. టి. పేరిట ఎన్. టి. నిర్మించిన ‘పిచ్చిపుల్లయ్య’లో ఎన్నేటూ మేనేజరు వేపంవేళాడు గుమ్మడి. ఆ చిత్రం ఆర్థికంగా, సమచిత్ర విజయం సాధించక పోయినా, గుమ్మడికి మంచిపేరు వచ్చింది. ఎన్. ఎ. టి. వారి తరువాతిచిత్రం, ‘తోడు దొంగలు’లోను, రాగిడివారి ‘ఆర్థాంగి’ లోను మంచి భూమికలు లభించాయి.

గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు కు విలన్ నేపాలు వెయ్యడం జీవిత లక్ష్యంకాదు. అయితే జీవితంలో కొలుకున్నది గలుక్కున రాదు. గుమ్మడి, అప్పటికి ‘ఛాన్సు’ను కాదని, నిచ్చిన నేపాలు ఎంచుకునేస్థితిలో లేనూ లేడు. అప్పుడు ‘ఛాన్సు’ విలన్ నేపాలే ఇచ్చింది. గాలి అటే వీచింది. తొలిరోజు నాటకంలో నేపథ్యం కట్టివస్తే, ఇందుకూ ఒప్పుకున్నాడు గుమ్మడి. ఈసారి మటుకు అప్పటిలా అప్పునంగా, ‘ఛాన్సు’గా అతనికి మంచిపేరు వచ్చిందని ఎవరు అనలేకపోయారు. ఇతను సమర్థుడు, విలితెరిసిన నటుడు అనుకున్నారు. ‘విలన్’ కు తెలుసు అని కొందరు అనేకారు. ఆ తరువాత తిమిళ చిత్రసీమలో ‘విలన్’ వీరపుకు తెలుగు ప్రతిగా గుమ్మడి నిలబడ్డాడు. గాలివాటాన్ని బట్టి వచ్చిన అవకాశాలని తెలిసినప్పటికీ (98-వ పేజీ చూడండి)

తర్జుమాచిత్రాల తీరు తెన్నులు

నేడు చిత్రపరిశ్రమలో చిత్రాలను ఒక భావననుండి మరొకభావనలోకి 'డబ్బి' చేయడం భారీఎత్తున సాగుతోంది. తమిళ చిత్రాలను తెలుగులోకి, తెలుగుచిత్రాలను తమిళంలోకి డబ్ చేస్తున్నారు. మరికొన్ని తమిళంనుంచి కన్నడం, కన్నడంనుంచి తమిళంలోకి, తమిళంనుంచి హిందీలోకి డబ్ చేస్తున్నారు.

తెలుగుచిత్రాలు! సంతానం, జయంమనదీ బొంగరాముడు, జయసీంహ, పెంకిపెం, బ్రతుకు తెరువు మొదలైనచిత్రాలు తమిళంలోకి డబ్ చేశారు. ఈ చిత్రాలన్నీ తెలుగులో కూడ విజయవంతంగా నడిచాయి. తమిళంలో కూడ విశేషంగా ప్రజాదరణను పొందాయి.

అలాగే తమిళంనుంచి: మనోహర-అమర ఓవి-రత్నగిరి రహస్యం-వేళుదుక్క-సాహసవీరుడు-రాజపుత్రి రహస్యం-తలవంచని వీరుడు మొదలైన చిత్రాలు తెలుగులోకి డబ్ చేయబడ్డాయి. ఇవి విశేషంగా డబ్బు చేసుకున్నాయి.

ఈ ఆర్థిక విజయ పరంపరవల్ల ఆనేకమంది నిర్మాతల దృష్టి ఈ డబ్బింగు చిత్రాలమీదికి మళ్ళింది. తక్కువ డబ్బుతో, తక్కువ కాలంలో వ్యాపారం చేయాలనుకునేవారికి. ఇది చక్కని వ్యాపారం. చిత్రం ఏ మాత్రం విజయవంతమైనా నిర్మాతకు వచ్చే మూల్యం పెద్దది. మొత్తంమీదమానే చిత్రం దేశమంతా ప్రదర్శించిన తరువాత నిర్మాత ఏ విధంగానూ వచ్చవడదు. అలా డబ్బింగు చిత్రాలవల్ల వచ్చవడినవాడుకూడా తేరనే చెప్పవచ్చు.

ఈనాడు డబ్బింగు చిత్రాలు ఎవరో కొద్దిమంది తక్కువ డబ్బుతో వ్యాపారం చేయాలనుకునేవారేకాక పెద్ద పెద్ద డిస్ట్రిబ్యూటర్లు కూడ డబ్బింగు చిత్రాలను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. పెద్ద తారలు నటించే చిత్రాలు కొన్ని తయారవుతున్నాకీ చాలా ఆలస్యం అవుతుంటుంది. అలా కొన్ని చిత్రాలు అనుకున్న సమయానికి రావట్లేదు ఇలా ఒక చిత్రానికి మరోచిత్రానికి మధ్య కచ్చే వ్యవధిలో థియేటర్లకు ఈ చిత్రాలను సరఫరా చేసి వ్యాపారం సాగించడానికి ఇది మంచి సదుపాయం. అందువల్లకూడా ఈచిత్రాలను ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

ఈ డబ్బింగు చిత్రాలంటే మరికొంతమంది నిర్మాతలకు కష్టంకూడావుంది.

రచయిత

మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి

అందుకు కారణం ఒక నిర్మాత మూడు నాలుగులక్షలు ఖర్చు పెట్టి చిత్రాన్ని నిర్మించి విడుదల చేసినవాడు దానికి పోటీగా ఈలక్ష రూపాయలతో తయారైన డబ్బింగుచిత్రాలు కూడ విడుదలవడంవల్ల, చిత్రాలకు ఆర్థికంగా దెబ్బతగలడమే, కొన్ని సందర్భాలలో డబ్బింగు చిత్రమే విజయవంతమవడం తద్వారా ఈ నిర్మాతలు వ్యవధిడడం జరుగుతుంది. అయితే ఇందుకు డబ్బింగుచిత్రమే కారణమని ఎలా చెప్పగలం? తెలుగులో తీసిన చిత్రం యొక్క కథావిధానం కంటే డబ్బింగు చిత్ర కథ గొప్పదని తేలుతుంది. అది వారి తప్పేమీకాదు.

డబ్బింగుచిత్రాలు కొన్ని విజయవంతమవడంతో ఆట తమిళంలోనూ, ఇటు తెలుగులోనూ, కూడ దొరికిన ప్రతిచిత్రాన్ని డబ్ చేయడానికి పూనుకుని కొంతమంది దెబ్బతింటున్నారు. ఇందువల్ల ప్రేక్షకులకు డబ్బింగు చిత్రాలమీద నమ్మకం ఏర్పడటం దూరమౌతూ వుందనిపిస్తోంది.

ముఖ్యంగా డబ్ చేయదలచుకున్న వారు ఒక భావలో విజయవంతంగా నడిచిన చిత్రాన్ని డబ్ చేయడమే మంచిది. ఇందు

వల్ల, నిర్మాత వ్యవధిడడంగాని, ప్రేక్షకుడు విసుగుచెందడంగాని వుండదు.

ఈ నాటి డబ్బింగు చిత్రాలు యెక్కువ డబ్బింగు చిత్రాలకంటే, సాంకేతికంగా ఎంతో గొప్పగా తయారవుతున్నాయి. ఇది డబ్బింగు చిత్రమేనా అన్నంత భాగా తయారవుతున్నాయి.

ప్రేక్షకులలో కొందరు "ఇది డబ్బింగు చిత్రం రా" అని తేలిక చేసి మాటాడుతున్నారు. కాని, వారే హిందీ చిత్రాలనూ ఇటాలియన్, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, చిత్రాలను చూచి, చాలా గొప్ప చిత్రాలని ఒక్కమాట తేలికపొయినా, పొరుగింటి పుల్ల కూర దుచి అన్నట్లు. ఆ చిత్రాల యొక్క సాంకేతిక విధానాలనుగురించి తెగ పొగుడుతూ వుంటారు. కాని ఆ స్వభావ చిత్రాన్ని మార్పుభావలో చూపిస్తే చూడలేరు. ఇలా ఈ ప్రేక్షకులకు ఈ ఆధిప్త్యం కలగడానికి కారణం అర్థమైన చిత్రం డబ్ చేయడంవలన. కడుపు నిండిన గారెలు చేదవ్వుట్లు ఏదై నా మితంగానే వుంటారు.

ఈనాడు డబ్బింగుకుగాను దాదాపులక్ష రూపాయలైనా ఇచ్చి చిత్రపు నాక్కులు కొని డబ్ చేయడానికి నిర్మాతలు ముందుకు వస్తున్నారుంటే డబ్బింగ్ చిత్రాలయొక్క విజయ పరంపరలే కారణం.

డబ్బింగ్ చాల కష్టమైనపని. తెరమీది పాత్రల పెదవుల కదలికలనుసరించి, భావాని కనుగుణంగా అర్థం చేసుకుంటూ మరో భావలో మాటలు వ్రాసి, శబ్దంలో సగం తేడా రాకుండా, వాటిని రికార్డు చేసి అమర్చాలి.

ఇందులోనే మరోపద్ధతి వుంది. అది బ్రాక్ చేజ్ అంటే ముందే నటనలుచేరి మనకు కావలసినభావలో (ఈభావ వారికొకకక్కరలేదు. ఎలాగా ఆమాటలుఅంటే చాలు,) ముందుగా సంభాషణలు చెప్పించడం, తరువాత సాండ్ బ్రాక్ మార్పి మళ్ళీ విడిగా మరొకరిచే సంభాషణలు చెప్పించడం ఆపైన ఆచిత్రానికి ఈ సంభాషణలు అమర్చడం ఇందువల్ల సంభాషణలు పెడిమెల కదలికకు చక్కగా కుదురుతే కాని నిర్మాతకు కొంచెం ఖర్చు ఎక్కువ. ఈవిధంగా అన్నిచిత్రాలలోనూ జరుగదు కాని తెలుగునటులు, తమిళంలో నటించినవ్వడు తమిళనటులు తెలుగులోకూడ నటించవలసి వచ్చినవ్వడం

తర్జుమాచిత్రాల తీరు తెన్నులు

తెలివంగా సంభాషణ మాట్లాడించి తరువాత ఆయాభావము మాట్లాడగలవారితో డబ్ చేస్తారు.

డబ్బింగు నిజంగా చాలా కష్టమైన ప్రత్యేకమైనదే అని చెప్పాలి. డబ్బింగు చిత్రానికి ప్రాణం రచనే. ఆరవపదానికి వరియిన ఆర్థం భావం కలిసి వచ్చేటట్లుగా వుండి పెదవుల కదలికనుసరించి మక్కికి మక్కిగా సంభాషణ పొదుగు నరిపెట్టాలి. ఒక్కఅక్షరం ఎక్కువైనా పెదవి కదలిక మాటుతుంది. అంతేగాక పాత్ర మాట్లాడి ముగించినతరువాత కూడ మనకు సంభాషణ వినిపించుతూనే వుంటుంది. ఇందుకు చేయి తిరిగిన రచయిత ఉండాలి. క్లిష్టమందున రచయిత లుండాలి. కొంతమంది డబ్బింగు రచననుసరించి లేకేగా మాట్లాడుతారు. కాని రచయితలకు డబ్బింగు రచనకేమమైనా. కొంచెం అలవాటుపడితేనేగాని డబ్బింగు రచన సాగుతుంది. భావమీద ఎంతో అధికారం ఉండాలి.

ఈనాడు డబ్బింగు చిత్రాలు వాస్తున్న వారిలో ముఖ్యులు శ్రీ శ్రీ, ఆరుద్ర, పద్మరాజు, అనిశెటి మొదలైనవారు. గోపాలరాయశర్మ, ఆలేయ కొన్ని చిత్రాలకు సంభాషణలను వ్రాశారు.

డబ్బింగు చిత్రాలలో ఆయా పాత్రల వక్రసరించి నటనలున్న నిర్ణయిస్తారు. ఫలానా పాత్రకు ఫలానా గొంతుఅయితే బాగుంటుంది అని నిర్ణయించుకుంటారు. డబ్బింగు చెప్పే వటకులు కేవలం సంభాషణలు పలకడమే కాదు, రచయిత్రవాసిన సంభాషణలయొక్క భావం పోగొట్టకుండా ఏపాత్రకు సంభాషణలు చెపుతున్నారో ఆపాత్రకు అక్షరాలావ్యాయంకలుగజేయాలి. డబ్బింగంటే, దచ్చివమనిషికి ప్రాణం పోయడంలాంటిది. నిజానికి చాల కష్టమైంది డబ్బింగువిధానం. ఈనాడు డబ్బింగు చెప్పేవారిలో అనేకమంది నటనలు లున్నారు. టి. జి. కమలాదేవి, కృష్ణమమారి, తిలకం, పార్వతి (రేడియో) భానుమతి, కాటూరు అన్నపూర్ణమ్మ, ఉదయం, కుమారి రామం, జగయ్య, వలం నరసింహారావు, వసంతి కుమారి, వెంపటి సత్యం, ఈవ్యాసరచయిత, పి. వి. సుబ్బారావు చుండ్రు వి. రాజు-బలరామయ్య, నాగభూషణం, శర్మ, రామకృష్ణి పెరుమాళ్ళు.

ఈనాడు డబ్బింగులో మన ప్రసిద్ధ తెలుగు నటనలులకూడ పాల్గొంటారు. తమిళ చిత్రాల్లోకూడా నటించే మన నటులు, కన్నాంబ, నాగయ్య, పాపిత్రి, జి. వరలక్ష్మి భానుమతి మొదలైనవారు. తమిళంలో వారు ధరించిన వారిపాత్రలకు వారే తెలుగు సంభాషణలు మాట్లాడుతున్నారు. ఇందువల్ల పేక్షకుల్లో ఆయా నటనలు తెలుగుచిత్రంలో

నటించినట్లే భావిస్తున్నారు.

చిత్రాల్లో డబ్బింగు చెప్పే నటనలులకు చాలా తక్కువదబ్బును ముట్టజేపుతున్నారు. నిజంగా డబ్బింగుచెప్పే నటనలు లకు వారి కష్టానికి తగినంత ముట్టజేప్పాలి.

డబ్బింగు చిత్రవిజయానికి ఎక్కువభాగ్యత వహించేవ్యక్తి ఎడిటరు. ఇతడు డబ్బింగు చిత్రానికి దర్శకుడువంటివాడు. డబ్బింగు చిత్రానికి ప్రాణంపోవడం ఈయనే. పాటల్ని మాటల్ని సరిగా సింక్రైజ్ చేసి తీరం పోయగలిగింది ఈయనే; చిత్రం యొక్క జయాపజయాలకు ప్రధానభాగ్యుడు ఈ ఎడిటర్.

ఈనాడు డబ్బింగుకు చిత్రాల్ని అమ్ముటం ద్వారా నిర్మాతకు అదనంగా 60 శేక 70 వేల రాబడి వస్తుంది. ప్రస్తుతం లక్షయాపాయలవరకూ కొనే అవకాశాలు కనబడుతున్నాయి.

ఒక్కొక్క చిత్రాన్ని డబ్ చేయాలంటే

రెండుమాసాలోగాని, మూడుమాసాల్లో రిలీజయవచ్చు. ఇందువల్ల ఖర్చులు తగ్గుతాయి. చిత్రం విడుదలైన మూడు మాసాల్లో నిర్మాత పెట్టుబడిపోను లాభాలు కూడా రావడానికి అవకాశముంది.

ప్రతి డబ్బింగుచిత్రం 4 శేక 5 వారాలు నడిస్తే చాలు. కొద్దికాలంలో కొద్దిపెట్టుబడితో కొద్దిలాభాలు సంపాదించిపెట్టే వ్యాపారం డబ్బింగు.

ఈవిధంగా ఒకభావనండి మరో భావ లోకి డబ్ చేయడంద్వారా నటనలులరెండు ప్రాంతాలకూ పరిచయమవడం—రెండు ప్రాంతాలకి ఒకరి నాగరకత మరొకరు తెలుగు కోవడానికి, సాంకేతిక సైపుజిని ఒకరినుండి ఒకరు గ్రహించడానికి, మంచితథలుప్రచారమవడానికి, నిర్మాతలకు అదనపు లాభాలు రావడానికి అవకాశముంది—ప్రస్తుతం తమిళంలోనుంచి సీలవరెలిరడన్-పుదుమెత్తిర్త్త-కర్నూకరన్-సిండిలోనుంచి పతనపుత్ర చానుమాన్. తెలుగులోకి డబ్ చేస్తున్నారు.

వాటర్ పూప్, సూపర్ ఫ్లాట్ కేస్
21 జువెల్సు, ఇకాకెబ్లాక్, స్విస్ మేడ్
అందమైన సరిక్రాంత "డయల్స్"
11 1/2", 10 1/2", 8 3/4", 5 1/4" సైజులలో దొరుకును.
8 3/4", 10 1/2" ఆల్ స్టీల్ కేస్, రోల్డ్ గోల్డ్ స్టీల్ బ్యాండ్ కేస్ ధర: రు. 170/-
క్రోమియం స్టీల్ బ్యాండ్ కేస్ : రు. 145/-

స్థాపితం. 1929 ఫోన్ నెం. 470
అఫ్షియల్ ముల్లార్లు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు
యింపేరియల్ వాచ్ కంపెనీ
పోస్టుబాక్సు నెం. 71 విజయవాడ-1

కాలం మారుతున్న కొద్దీ, విజ్ఞానం పెరుగుతున్న కొద్దీ ప్రపంచంలో అనేక మైన మార్పులు జరుగుతున్నాయి. ఈ మార్పులలో పిల్లల విజ్ఞానానికి అనేక సౌకర్యాలు కలిగించటం ఒకటి. ఈ దృష్ట్యా కాలసంఘాలూ, గ్రంథాలయాలూ, పత్రికలూ, క్రీడారంగాలూ మొదలైనవిన్నూ కాలలతోనూ ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు అయి వస్తున్నాయి. ఈ ఉద్యమంలోనే మరొక ఏర్పాటు పిల్లలకు చిత్రాలు! అన్నిటితోపాటు పిల్లల విద్యాభివృద్ధికి విజ్ఞాన సంపాదనకూ ప్రత్యేకమైన కాల చిత్రాలు నిర్మించాల్సిన అవసరం వచ్చింది. మనదేశంలో కూడా ఈ చిత్రాల నిర్మాణమే గాక పిల్లల ప్రదర్శించేందుకు థియేటర్లు కూడా నిర్మించే కృషి ఆరంభమైంది. తొలి ఫలితం మద్రాసులో థియేటర్ ఏర్పాటు. కాల చిత్రాలకు మన దేశంలో కూడా అపూర్వమైన భావికనిపిస్తున్నదని ఇక మనం భావించవచ్చును.

కాల చిత్రాల నిర్మాణాన్ని ప్రోత్సహించటానికీగాను, భారత ప్రభుత్వం 1955 లో "చిల్డ్రన్స్ ఫిల్మ్ సాసైటీ"ని స్థాపించింది. కాల చిత్రాలను నిర్మించే ప్రోత్సేటూ నిర్మాతలకు ఈ సంస్థ ధన సహాయంకూడా చేస్తుంది. 'జులీట్' అనే చిత్రాన్ని ఈ సంస్థ తయారు చేసింది. ఆ చిత్రానికి 'నెనీస్ ఫిల్మ్ మొదటి బహుమతి, రెండో బహుమతి రావటమూ, ఈ కాల చిత్రాలను హిందూ థియేటర్లలో పాఠశాలలలో పంపకు అనుబంధసంస్థలు లలో సంఘాలు ఏర్పడి, ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. మక్రీమ్, సుబ్రహ్మణ్యం (మంత్రి) గారి ఆధ్వర్య ప్రాపించి, విశేషంగా నిర్మదర్శకత్వం తయారు చేసారు. ఇందులో ఆకోకేశ్వర్, దాగవటమూ పాల్గొన్నారు. దగ విషయంగా-వ ప్రదర్శనకోసం ప్రపంచ ప్రధానిచే ప్రభారతిదేశంలో, పిల్లల ఏర్పాటులైన మొట్ట

మనకు - కెలునలో ఇదివరలో ప్రకారం 'బాలానందం' అనే పిల్లల చిత్రాన్ని తయారుచేశారు. ఈ చిత్రానికి కనక వర్మం దర్శకత్వం వహించారు. అదరణ లభించింది. ఇది పిల్లల చిత్రం! పాత్రలన్నీ పిల్లలని కాకపోయినా, పాత్రధారులంతా పిల్లలే! ఈ 'బాలానందం' చిత్రంలో వున్న మూడు కథలూ కూడా పిల్లలకు వినోదం, విజ్ఞానం కలిగించేవే! ఐతే ఈ బాలానందం తర్వాత మళ్ళీ ఏ నిర్మాతా కాల చిత్రనిర్మాణానికి తలపెట్టలేదు. ఇందుకు అనేక కారణాలుంటే. పిల్లల చిత్రాలు మామూలు చిత్రాలు మాదిరిగా థియేటర్లలో బహుళంగా, విజయ విహారం థియేటర్లలోపాటలం, కేవలం వినోదమే కాకుండా పిల్లలకు కావాల్సిన విజ్ఞానాన్ని జోడించవలసి రావటం, స్టూడెంట్స్ అకాడమీ అవకాశం లేకపోవటం వంటివి.

కారణాలవల్ల - పిల్లల చిత్రాల నిర్మాణం జరగటం లేదని అనుకోవచ్చును. ఐతే వ్యాపారరీత్యాకాక, ఇతరత్రా ఈ చిత్రాలు విజయం సాధించగలవటంలో సందేహంలేదు. ('పెళ్ళిచేసి చూడు' 'పెద్ద మనుషులు' చిత్రాలలో పిల్లల కథలతో చిన్న నృత్యనాటికలను చూపించారు. ఈ నాటికలు పిల్లలను పెద్దవాళ్ళనూ అమితంగా ఆకర్షించినవని చెప్పటం సందర్భోచితం!)

"భారతదేశానికి దివ్యమైన భావికావాలంటే-ఈ వాడు మన పిల్లలపట్ల అమితమైన శ్రద్ధ చూపాలి. కాల చిత్రాలలోనూ, వారి లేత మనసులలోనూ చక్కని భావాలను పెంపొందించే సాధనాలలో 'చలనచిత్రం' ముఖ్యమైన సాధనం. భారత ప్రజలూ, దేశ శ్రేయస్కామలూ పిల్లల చిత్రాలను ఎంతయినా ప్రోత్సహించాలి." అన్నార ప్రధాని 'జులీట్' చిత్రాన్ని చూచే సందర్భంలో. "చలనచిత్రం పిల్లల విద్యాభివృద్ధికి బ్రహ్మాండమైన సాధనం అని అన్ని దేశాలూ ఎలుగల్లి చాటుతున్నవి. కేవలం చదువు, రాయలక్కాక, చిత్రాల వల్లనే పిల్లల మనస్సునూ, మెదడునూ వికసింపజేయవచ్చునని - ప్రపంచంలో వున్న

అనేకమంది విద్యావేత్తల నమ్మకం. కాల చిత్రానికి చక్కని భావి వున్నదని ఆశిస్తున్నాను" అన్నారు 'పెన్సిడెంట్' ప్రసాద్ అనే సందర్భంలో. ఈ విధంగా కాల చిత్రాలకు ఎంత ప్రాముఖ్యం వున్నదో చెప్పకుంటూ పోతే, ఎంతైనా వున్నది! ఆ ఆ చిత్రానికి 1958 లో ప్రభుత్వ ప్రకటన వల్లం లభించింది.

దక్షిణ భారతంలో ఇటీవల పి. వి. యం. వారు 'మామి పంపి ఏక చాలో' అనే కాల చిత్రాన్ని హిందీలో నిర్మించి, విడుదల చేశారు. మళ్ళీ ఎవరూ అటువంటి నిర్మాణానికి ప్రాముఖ్యం వున్నదో చూడదు. ఎన్ని చిత్రాలు మనవి విజయవంత మవుతున్నా-ప్రజాదరణ పొందుతున్నా-కాల చిత్ర ప్రత్యేకం చిత్రాలను నిర్మించటం ఎంతయినా అవసరం! మనకు రచయితలన్నారూ-చక్కని కాలటలున్నారూ-అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా "నిర్మాతలూ" వున్నారు. కాల చిత్రాలకు విశేషంగా ధనం లభించక పోయినా విజ్ఞానదాయకమైన ఈ చిత్రాలు నిర్మించటం దేశ పురోగమన దృష్ట్యా శ్రేయస్కరం!

పిల్లల చిత్రాలను కేవలం పిల్లలే చూడదు. పిల్లల పత్రికలు పెద్దవాళ్ళు చదువుతున్నట్లు సినిమాలు మాత్రం చూడరని మనం అనుకోరాదు. ఐనా, ఈ పిల్లల చిత్రాలను ప్రదర్శించేందుకు విధిగా ప్రత్యేకమైన థియేటర్లు కావాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వం ప్రాణకుంటే, క్రమక్రమేనా పట్టణాల్లో ఈ థియేటర్లు నిర్మాణం జరగవచ్చును. అంత వరకూ ప్రస్తుతం బహుళలో నిర్మిస్తున్న "విజనల్ ఎడ్యుకేషన్" ద్వారా వినోద కరమూ, విజ్ఞానదాయకమూ ఐన ఈ పిల్లల చిత్రాలను చూపవచ్చును. పట్టణాలలోనూ, మానవకీరనిర్మాణం మొదలయిన చిత్రాలను మాత్రమే బహుళ పిల్లలకు చూపించేకంటే, ఫీచర్ చిత్రాలను చూపించటంవల్ల వాళ్ళకు ఆసక్తి, ఆసందమూ కలుగుతాయి. లేకపోతే-విజ్ఞానగల చిత్రాలే ఐనా-వినోదం లేకుండాపోతే వని చూడదయాలను ఆకర్షించవు. వార్తాడిక్కి నిర్మించిన 'కామూస్' చిత్రాలు చూస్తూవుంటే పిల్లలు ఎంత సంబరపడతారో మనం గమనిస్తూనే వున్నాము. ఐతే బడిలో ప్రదర్శించే చిత్రం చూడమంటే ఏడుపు మొహం వేసుకుని, పారిపోకటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఎందువల్లనంటే ఈ

పిల్లల చిత్రాలు

చిత్రాలకుడా బడిలో చూపారులాగా పైప్పుపాకం చెబుతూ వున్నట్లే వుంటుంది. విజ్ఞానంలో సమానంగా విశ్లేషించే వుంటేనే గానీ వాళ్ళకు వచ్చదు. అందుకేనే మన వాళ్ళు పూర్వం “కాకే సక్కా” అంటూ వచ్చుటూ, జంతువులతోనూ తమ మేగా కథలు ఆల్మి-చిత్రానికి వచ్చేసరికి నీలి వచ్చేట్టుగా చేసి ఎన్నో కథలు రాశారు. ఈ కథ లేకుండా. “దురాత్మ దుఖానికీ చేటు” అంటే పిల్లలకు ఏంపడుతుంది? విలే పిల్లలకు ఏ కథ మైన చిత్రాలు ఉండాలి? ఏవిధమైన చిత్రాలయితే వాళ్ళకు ఉపయోగిస్తాయి? అనేదే బాగా ఆలోచించాల్సిన విషయం. పిల్లల చిత్రం అవగానే, చిత్రం నిండా పిల్లల పాత్రలను ప్రవేశ పెట్టినంత మాత్రాన సరి పోదు. కావలసింది-“కథ.” ఈ కథ కూడా పిల్లలకు సన్నిహితమైనది-వాళ్ళ సమస్యలను వివరిస్తే బవుంటుంది. కథలో-వాళ్ళు నిత్యం సంపదలనున్న వాతావరణాన్ని కల్పించాలి. వాళ్ళ బడి, ఆటలూ, పాటలూ, అమ్మ, వామ్మ వంటి పాత్రలూ మొదలయిన వన్నీ ప్రవేశ పెట్టాలి. కాకపోతే పిల్లలచేత కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులమీద ఉపన్యాసాలిస్తే-“హమ్మ పంచీ ఏకీ దారోకే” చిత్రం లాగా ప్రజాదరణను అంతగా పొందలేవు. ఇక చిత్రంలో పాత్రల మనస్తత్వాలూ భావాలూ కూడా పిల్లల వాస్తవిక జీవితానికి దగ్గరగా వుంటూ-సంభావనలూ, పాటలూ కూడా పాఠ్యమైనంత వాస్తవికంగానూ వుంటుంది. (మన చిత్రాలలో ఎక్కడన్నా పిల్లల పాత్రలకు సై-సాధారణంగా-వాళ్ళ చేత పెద్ద సమాసాలతో పాటలు పాడించటమూ, పెద్దవాళ్ళకంటే ఎక్కువ భోరణిలో చూట్టాడించటమూ మనం చూస్తూనే వున్నాము) “యూ కీ వారీ నూ” అనే జపాన్ చిత్రంలో నాలుగు సంవత్సరాల ఆశ్రయి పాత్రే ముఖ్యపాత్ర. ఈ చిత్రమూ, ముఖ్యంగా ఆ పాత్ర అనేక మంది పిల్లవాళ్ళను ఆకర్షించింది. పెద్దవా

ళ్ళందరూ ముగ్ధులైనారు. కారణం-ఆపాత్ర యొక్క ప్రవర్తనా, కలిమిచ్చిన భావాలూ అంత వాస్తవికంగావున్నాయి. బాలల మనస్తత్వానికి దగ్గరగా వుంటూ వారి సమస్యలతో చిన్నకథతో తీసుకుని నివేదాత్మకంగా చిత్రించే ఒక చిత్రమూ, దాంతో జోడిస్తూ వైజ్ఞానిక విషయాన్ని బోధించే చిత్రం ఒకటి, రెండు కార్టూణలూ వుంటే-రెండు రెండున్నర గంటలకాలం వస్తుంది. లేక పోయినా చిన్న చిన్న కథలతో “మెడ్డు” కూదిరిగా నిర్మించి, మూడునాలుగు చిత్రాలకు కలపవచ్చును. ఏ దానికయినా, ముఖ్యంగా, ముందుగా ఎన్నుకోవలసింది-సరియైన కథా-పాత్రలూనూ. (విజ్ఞాన విషయాన్ని చూపాలంటే కార్టూణ్ మంచి పద్ధతి. ఇది ఆకర్షించినట్టుగా పిల్లలను ఇంకో చిత్రం ఆకర్షించలేదు. అమెరికాలో వాల్ట డిస్నీ ఈ కార్టూణ్ చిత్రాలను ఎన్ని నిర్మించాడో అన్నీ విజయవంతమయ్యాయి. అతన్నీ పిల్లవాళ్ళను ఆకర్షించిస్తే. “పంచతంత్రం” లాంటి కథలను డిస్నీ కార్టూణలలో నిర్మించటానికి పూనుకోటం ఎంతయినా మరీ ఉపదగ్గ విషయం. ఈ చిత్రాలను ప్రపంచమంతా ఆదరిస్తుండనేందుకు ఏమీ సందేహంలేదు. సోవియట్ రష్యా వల్లూ పిల్లల చిత్రాలను పెక్కింటిని నిర్మించింది. ఈ చిత్రాల నిర్మాణంలో మొట్టమొదట నిలిచేది రష్యాదేశమే! ఆ దేశంనుండి వచ్చిన చిత్రాలలో ఇక్కడ అందర్నీ ఆకర్షించినది ‘మాకీ అండ్ గేక్’ అనేది. క్రిందటి సంవత్సరం బాలచిత్రోత్సవంలో దీన్ని ప్రదర్శించారు.

బాల చలనచిత్రోత్సవం, బాగా వృద్ధి లోకి వచ్చిన మరోదేశం (బెల్జిం. ప్రముఖ నిర్మాత జె. ఆర్థర్ రాంక్ వదిలేసే రోజు నాడు ఈ ఉద్యమాన్ని వడప పూనుకొన్నాడు. అంగలం, అర్జంటిం వుమ్మలంగా ఉన్న ఆ నిర్మాత సారధ్యం, పిల్లల చిత్రాల ప్రదర్శనానికి నాలుగువందల థియేటర్లలో వసతులు ఏర్పాటు అయినాయి. ఆ కృషి ఫలితంగా, ఊరూరా వాఘ్యతగల తన, ఈ పెద్దలు ఉత్సాహంతో ముందుకువచ్చి కృషి చేస్తున్నారే. 700 బాల సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి. రెన జలదీప్ రాంక్ నెలకొల్పిన బాలచిత్ర సంస్థకు, బళ్లంలాగే ఇటీరంగంలో చాలా కృషి చేసి, పిల్లల కోసం ప్రత్యేక చిత్రాల గ్రహించి, వారిని అనే మూడుచలన చిత్రాల తయారును మినీ థియేటర్లలో అధిపత్యం వహించింది. 1945 (దాసులో పిల్లల 50 లోగా ఆ సంస్థ విజ్ఞాన వివేద త్రేకమైన ఒక థియేటర్ల చిత్రాలు దాదాపు రెండురంభించబడినవి వరకు తయారుచేసింది. దరిమిల (ఆకాసం ప్రత్యేక ప్రభుత్వం ఈ ఉద్యమాన్ని సడిపేమొదటి థియేటర్ నిర్మించి పిల్లలచిత్రాలకు కొరవలేక చూస్తోంది. మినీ థియేటర్ల నెలకొల్పి

పద్ధతులలో ఈ చిత్రాలు మనోహరయారవుతున్నాయి. విదేశాల వారూడా ఈ విషయంలో బ్రిటిషు ప్రదీపుల సహాయ సహకారాలు కొనసాగుతున్నాయి. మినీ థియేటర్ల రెండేకీకరం ఇండోనేషియాలో పిల్లలకై రెండుచిత్రాలు నిర్మించిపెట్టింది.

నిర్మాణం తరవాత ముఖ్యంగా కావలసినవి థియేటర్లు. ఎంత చక్కగా ప్రవృద్ధంగా నిర్మించినా పిల్లల చిత్రాలు-మామూలు చిత్రాలతోడికి నిలబడలేవు. అందువల్ల పిల్లల చిత్రాలను ప్రదర్శించేందుకు థియేటర్లదొరకల్ పోవచ్చును. థియేటర్ యజమానులు బాలల చిత్రాల ప్రదర్శనకై కనీసం వారానికి ఒక సారి బహుతమ థియేటరును ఉచితంగా ఇచ్చే ఏర్పాటుచేస్తే చాలా ఉత్తమం. అన్ని ప్రతీకంటే మహోత్సవమైనది-ఆయా పూర్వలో ప్రభుత్వ సహాయంతోనూ ప్రజల సహాయంతోనూ మ్యూనిసిపాలిటీవారు చిన్న థియేటర్లను కేవలం బాలచిత్రాల ప్రదర్శనకై నిర్మించటం! ఈ పద్ధతివల్ల థియేటర్ల కోసం వరుసలో వససరంలేదు. పిల్లలకొక, పెద్దలకూడా అనేకమైన విదేశీ చిత్రాలు ఈ థియేటర్లలో చూసేందుకు ఎక్కువ అవకాశం కలుగుతుంది. మద్రాసు ప్రభుత్వం లాగే, బొంబాయి ప్రభుత్వంకూడా పిల్లల కోసం ఒక ప్రత్యేకమైన థియేటర్ ను బొంబాయిలో నిర్మించబోతున్నది. పిల్లల చిత్రాలపై రివోడపు వస్తును బొంబాయి ప్రభుత్వం సహాయించింది కూడా!

పిల్లల కారణమే బాలచిత్ర నిర్మాణావశ్యకతను బోధించి ఈ చిత్రాల రాష్ట్రవ్యాప్తంగా థియేటర్లలో ప్రదర్శనకు వచ్చేందుకు క్రొత్తతీసుకుంటూ గ్వాలాపాలు సాగిస్తారనీ

మహావాడ. బర్మి. సుబ్బ
వ్యాధులకుగారంటిచికిత్స
కృత్రిమసంహారితం

రెడిక్స్ గోవాలపురం
 పొరుగుదొవరి 2 బి
 (మీటర్) తలమకుం(బిల్దా)

శుక్ర స్త్రీలకు

“కుమారి” మాత్రం బడవకండి. మీ ఆరోగ్యం క్రియను వింత అవసరం (పాద) రు. 3/- (మెడల్) రు. 5/- కస్తూరి మెడల్ 8/- స్టేషియారింగునవశ్యకం

(AP) Calcutta-40. Medical Supplies, G. T. Madras; ukery & Sons Ltd., it., Cal-13.

ఉత్తర ఫలితాలు

(15-1-58 మొదలు 21-1-58 వరకు)

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

ఈ వారము మీ చిక్కులు తీరిపోతవి. అనుకున్న సామ్యు చేతికి వస్తుంది. పెద్దలసాంగత్యంవల్ల నూతనాంశాలు తెలుసుకుంటారు. కొద్దివ్యవహారాలు పరిష్కారానికి వస్తాయి. పండితులకు, వ్యాయాసాదులకుమంచి కాలము. 15, 16, 17 శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమము, ఆపైని అనుకూలత, శుభయోగము. నటీనటులకు యోగం.

* భరణి [లీ, లూ, లే, లో] *

ఈ వారము ఆర్థికాభివృద్ధితోపాటు మీ హోదా కూడా ఎక్కువవుతుంది. బంధువులను కలుసుకుంటారు. కవులతోనూ, గాయకులతోనూ వివాదస్తారు. గృహమందు కలిగిన అశాంతిగళం తొలగుతుంది. దూరమందున్న ఆత్మీయుల ప్రశంసలు తెలిసి ఆరాటం తొలగుతుంది. వర్తకులకు ప్రయాణమువల్ల లాభము. వలలకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 15, 16, 17 శ్రమగలకార్యక్రమం 19, 20, 21 ప్రయాణం, లాభం, శ్రమవార్త.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారం మీకు యోగదాయకము. గతవారంలో అసంపూర్తిగా నిలిచినపనులు ఈ వారం లాభకరముగా ముగిస్తారు. వర్తకులకు, ముఖ్యంగా నూలు, బట్టలవ్యాపారములకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 15, 16, 17 తిప్పట, శ్రమ, అశాంతి. 19, 20, 21 తేదిలలో కార్యలాభం, స్త్రీలతోనూ ఆవులతోనూ విందు, వివాదము; శుభవార్త.

* రోహిణి [ట, వా, వీ, వూ] *

ఈ వారము ఎక్కువ శ్రమకలిగిన పనులు చేయవలసివస్తుంది. ఆర్థికస్థితి ఏమంత తృప్తికరంగా వుండదు. గృహకలతలను మనస్సునకు అశాంతి కలుగుతుంది. ఆరోగ్యము చెడివచ్చు. కొద్దివ్యవహారములు వాయిదా పడుతవి. వంతులకు అధిక శ్రమ 15, 16, 17 తేదిలలో ఉద్యోగస్తులకు ఒత్తిడి. 19 న అనారోగ్యము; ఆపైని మెరుగుగా వుంటుంది.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారము మీకు అంతయోగముకొదు. మొదట్లోనిరాకెగావున్నప్పటికీ క్రమేణామిత్ర సహాయంవల్ల కార్యలాభం పొంది సంతృప్తి

పడుతారు. ఉద్యోగస్తులకు ఆర్థికంగా ఒత్తిడి; వ్యాపారస్తులకు మాంద్యము. 15, 16, 17 తేదిలలో గృహకలతలు, మనోవ్యథ 18, 19, 20, 21 ప్రయాణము, మిత్రసహాయం, కార్యసిద్ధి.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ] *

ఈ వారము ఖర్చులు ఎక్కువ, తలపెట్టిన పనులకు ఆటంకములు, గృహకలతలు వీటివల్ల మనోవ్యథ ఉంటుంది. అయినప్పటికీ సజ్జనసావాసమువల్ల, దివ్యజ్ఞానదీపికవల్ల మనశ్శాంతి కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్తులు కొంత కష్టపడినమీదట మేలు పొందుతారు. 15, 16, 17 కార్యసాధనలో శాస్త్రము, అశాంతి. ఆపైని చిత్రికాంతి, స్వల్పలాభము.

* పునర్వసు [కే, కో, హా, హీ] *

ఈ వారం కార్యభారం ఎక్కువ. బంధువులరాకవల్ల ఖర్చులు అధికమౌతవి. ధనలోపమువల్ల అస్తిమితము కలుగుతుంది. కొద్దివ్యవహారాలు కొంతవరకు అనుకూలంగా వుంటాయి. ఉద్యోగస్తులకు శ్రమ; వ్యాపారస్తు

మి. నరసింగరావు

లకు ఆందోళన. వ్యవహారముపట్ల స్త్రీలతో వివాదము. విద్యార్థులకు చదువుపై ఆశ్చర్య. 15, 16, 17 కార్యభారమువల్ల శ్రమ. 19 న ఆరోగ్యభంగము. 20, 21 స్వల్పకార్యానుకూలత, కొద్దివ్యవహారములవ్యాపారస్తులకులాభం.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా] *

ఈ వారం చాలా ఉత్సాహంగా మొదలుపెట్టిన పనులు నెరవేరడానికి ఎక్కువ ఆటంకాలు కలుగుతాయి. మీ రాబడి సరిపడనందున కుటుంబములో కలతలు ఏర్పడి కష్టపడతారు. యంత్రములవల్ల గాని, అగ్నివల్ల గాని ప్రమాదము ఉంది; వాగ్గతవల్ల తిప్పకదప్పును. ఉద్యోగస్తులు అధికారులచే మాటపడవలసి ఉంటుంది. ఇనుము, రంగులు వ్యాపారస్తులకు లాభం. 15, 16, 17 కార్యభంగము. 19 న కలతలు, 20, 21 ఊరట.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

ఈ వారము మీకు దీని ఉపయోగించి చేసిన ప్రయత్నములు నెరవేరుతాయి. అధికారులు ఆదరిస్తారు. అదాయం పొందుతుంది. ప్రయా

ణమువల్ల నూతనమిత్రలాభము శుభకార్యనిర్వహణ. ఉద్యోగస్తులకు హోదా ఎక్కువవుతుంది. కవులను సహానిస్తారు. శిల్పులకు, చిత్రకారులకు, వైద్యులకు మేలుకాలం. 15, 16, 17 అధికఖర్చులు, ప్రయాణము. 18, 19, 20, 21 ప్రయాణం, మిత్రలాభం, కార్యసిద్ధి. నటీనటులకు యోగం.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈ వారము మీకు మంచియోగము. కౌత్సజాలవల్ల నూతనవిషయాలు తెలుసుకుంటారు. కొద్దివ్యవహారాలలో అనుకూలం. ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. ఉద్యోగస్తులకు హోదా పెరుగుతుంది. వ్యాయాసాదులకు, పండితులకు, కళాకారులకు యోగం. 15, 16, 17 కార్యచరణలో శ్రమ, ఆపైని కార్యానుకూలత, పండితసాంగత్యము, ధనయోగము.

* పూర్వఫల్గుణి (పుబ్బ) *

[మో, టా, టీ, టూ]

ఈ వారము మీ ప్రయత్నములు నెరవేరుతాయి. ఆవులశ్రమం తెలుస్తుంది. వివాదములలో పాల్గొంటారు. నూలు, బట్టలవ్యాపారములకు లాభం. 15, 16, 17 కార్యచరణలో తిప్పట, అలసట. ఆపైని కార్యసిద్ధి, లభయోగము, శుభకార్యచింత. కళాకారులకు, కవులకు, నటీనటులకు యోగము.

* ఉత్తరఫల్గుణి (ఉత్తర) *

[చే, ఛో, పా, పీ]

ఈ వారము యత్న కార్యములు సిద్ధిస్తాయి. భవాదాయము పొందుతుంది. కొద్ది వ్యవహారాలలో అనుకూలత ఉంటుంది. భావానయోగం ప్రబలంగా వుంది. పిల్లలకుభాగ్యకార్యలోచనలు ఫలీస్తాయి. ఇంట్లో పాడి, సంపద పొగుంటవి. వర్తకులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 15, 16, 17 తిప్పట, శ్రమ. 18, 19, 20, 21 ప్రయాణము, కార్యసిద్ధి, విందుభోజనము, ధనలాభము.

* హస్త [పూ, పే, పో, పా] *

ఈ వారం పితృవర్తమానుండి సకాలంలో పాయం రావందున కార్యచరణలో ఆటంకాలు, ఇంట్లో అసంతృప్తి కలుగుతాయి. ఆరోగ్యంసరిగావుండదు; వెంటనే శ్రవణముకొండి. వర్తకులకు ఆందోళన; ఉద్యోగస్తులకు కొంత సమస్యలు. 16, 17, 18 కార్యభంగం. శ్రమ అశాంతి. 19, 20, 21 పితృసహాయం, లాభం.

* చిత్త [వే, పో, రా, రీ] *

ఈ వారం మీకు తలపెట్టినపనులకు ఆటంకాలు కలిగినప్పటికీ వారాంతమునకు మిత్ర సహాయమువల్ల కార్యసిద్ధి పొందుతారు. అనుకున్న సామ్యు చేతికిరాదు. వర్తకులకు మొదట్లో అననుకూలత, వారాంతమునకులాభం.

15, 16, 17 ఆరికలోపము, కార్యధంగం. 18, 19, 20, 21 మిత్రసహాయం, కార్యసిద్ధి. విచిత్ర వస్తుసంగ్రహము, అన్యజేశ్వరులతో పరిచయము.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, రా] *

ఈ వారము మీకు మిత్ర మయోగము. అనుకున్నట్లుగా పనులు జరగవు. సహాయము లభించదు. అవసరములు తీరక బేదన పొంది నప్పటికి శత్రుతో కార్యసాధనకు ప్రయత్నిస్తారు. దైవము మైవ్యక్తవల్ల ఆత్మకాంతి పొందుతారు. వర్తకులకు మొదట్లో ఆర్థము, ఆకాశంగము. వారాంతంలో లాభం. 15, 16, 17 ఆర్థము, కార్యధంగము, శ్రమ, 18, 19, 20, 21 పుణ్యపురుషుల సంగత్యం, కాంతి, లాభము.

* వికాఖ [శీ, య, రే, రో] *

ఈ వారము అనుకుంటున్న ప్రతికూలత కార్యభారమువల్ల శ్రమ. కొద్దివ్యవహారాలు అనుకుంటున్నావును, కొత్తవి మరికొన్ని తీరేయవలసింది. వివాదాలవల్ల మనోవ్యధ. భార్యకు అనారోగ్యము. 15, 16, 17 కార్యధంగము, వివాదము, అనారోగ్యము. 18 న గలుగుతు. 19, 20, 21 ఆర్థము, కార్యసహకారము. కర్రతో చిత్రించుట చేయువారికి లాభము. వర్తకులకు శ్రమతో కూడిన లాభం.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] *

ఈ వారము ఎంత ప్రయత్నించినా కార్య సాధనలో ఫలముండదు. అయినప్పటికీ పట్టు కులతో యత్నించడం మానరు. అక్షేపముంచి. క్రమేణా చిక్కులనువిప్పకొని కేలుపొందు తారు. జాతిసహాయంవల్ల ఒడిదుడుకులు సరు కాటు అవుతవి. బాగ్రతగా వుంటే ప్రమాద ములు తప్పవచ్చును. ఖనిజ, లోహ వ్యాపార కర్తులకు లాభము. 15, 16, 17 ఆర్థము, కార్యధంగము, మనోవ్యధ, 19, 20, 21 సహాయం, కార్యసహకార, శుభయోగము.

* జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ] *

ఈ వారము మీకు యోగదాయకము వుంటుంది. మీ పనులకుబడిచే కార్యసాధన పొందుతారు. అధికారుల సహాయము, కొత్త వారితో పరిచయము కలుగుతది. బంధువుల క్షేమవార్తగాని, శుభవార్తగాని వింటారు. మందుల వ్యాపారములకు, గణితశాస్త్రజ్ఞులకు, చిత్రకారులకు, కవులకు లాభము. 15, 16, 17 కార్యభారము, ఆర్థము, అలసట. 18, 19, 20, 21 రేడియో కార్యసిద్ధి, శుభవార్త.

* మూల [యే, యో, దా, మీ] *

ఈ వారము మీకు యోగకాలం. కాంతితో

కాటు చూడకూడా పెరుగుతుంది. ఉద్యోగ గస్తులకు కేలు. వర్తకులకు లాభం. ఉపాధ్యాయులకు, వ్యాయామికులకు, పండితులకు యోగకాలము. కొద్దివ్యవహారాలలో మీకు అనుకుంటుంది. 15, 16, 17 ఇతరుల కొరకు కార్యచరణలో ఆర్థము, సౌఖ్య లోపము. 18, 19, 20, 21 కార్యసహకార. ధనలాభముపిల్లల క్షేమాభివృద్ధి, యత్నలాభం.

* పూర్వాషాఢ [బ్రా, ధ, భా, ధ] *

ఈ వారము మీ ప్రయత్నాలు చాలా వరకు ఫలించాయి. ఆరికసిద్ధి తృప్తికరముగా వుంటుంది. వివేచనములలో పాటించారు. నూలు, బట్టలు, వెండి వర్తకులకు లాభము. కవులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగ కాలము. 15, 16, 17 ఆర్థము, అసౌఖ్యము. 18, 19, 20, 21 ధనలాభము, కార్యసిద్ధి. ప్రయాణమాచన. ఉద్యోగగస్తులకు తృప్తికర ముగా వుంటుంది.

* ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ] *

ఈ వారం మీకు యోగదాయకం. మీ అవసరాలకు మించిన ధనాదాయము కలుగుటచే తృప్తిగా ఉంటుంది. పరోపకార యత్నాలు పెరచేరుతది. వానానయోగం ఉంది. కవులు నూతనరచనలు మొదలు పెడతారు. ఖరీదైనవస్తువులక్రయ విక్రయములలో వర్తకులకు లాభం. ఉద్యోగగస్తుల ఆదాయముతో పాటు చూడకూడా పెరుగుతుంది. 15, 16, 17, వసుల ఒత్తిడివల్ల ఆర్థము. 18, 19, 20, 21 ప్రయాణము, కార్యలాభము, బంధు సమాగమము, విందుభోజనము.

* శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘా] *

ఈ వారము మీ ప్రయత్నములకు చాలా అటంకాలు కలుగతవి. ధనమున్నప్పటికీ నమయానికి తగ్గట్టు ఖర్చులకు లీలుపడక ఇబ్బంది పడతారు. ఉద్యోగగస్తులకు కొత్త తొందరలు వస్తాయి. వర్తకులకు అసంతృప్తి. అధికార యుక్తమైనవ్యక్తులలో నున్నవారి చూడకూడా పెరుగుతుంది. 15, 16, 17 అటంకములు, ఇబ్బంది. 18, 19, 20, 21 ప్రయాణం, పితృ వర్గసహాయము, కార్యలాభము.

* ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే] *

ఈ వారము మీరు అనుకున్నట్లుగా సామ్యం కలిగిరాదు. మీ ఆప్తులే మీ కార్యాలకు నిహ్నులు తలపెట్టి మీకు చికాకు కలుగచేస్తారు. అయినప్పటికీ మీ ప్రజ్వలన, మిత్రసహాయంవల్లనే వారము రెండవ భాగములో కార్యసిద్ధిని పొందుతారు. వ్యాపార కర్తులకు మొదట్లో ఆకాశంగం, వారాంతమున లాభము. ఉద్యోగగస్తులకు అధికారుల ఒత్తి

డితో బాటు అవరణకూడా వుంటుంది. 16, 17 కిరాయాసం ఆకాశంగం. అధిక ఖర్చులు, ప్రయాణము. 18, 19, 20, 21 మిత్ర సహాయము, కార్యసిద్ధి.

* శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ] *

ఈ వారము మీకు మిత్ర మయోగము. మొదలుపెట్టిన పనులు పెరచేరువు. అనుకున్న సహాయం కలిగిరాదు. గృహసరములతీరక కలతలు వస్తాయి. అయినప్పటికీ దైవకృపచే యెన్ని కష్టములైనా గడుస్తాయన్న నమ్మికతో ప్రయత్నములు మానరు. 15, 16, 17 వర్తకులకు ఆర్థము, ఆకాశంగం, వారాంత మందు లాభము. 18, 19, 20, 21 ఉద్యోగ గస్తులకు అనుకుంటుంది. తీర్మానముల గురించి చేసే ఆలోచనలు ఫలించాయి.

* పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ] *

ఈ వారము మీకు అనుకుంటున్న ప్రతి కూలత ఎక్కువ. నిలకడలేని ఆలోచనలు కలుగుతాయి. ప్రతిపది వాయిదా వడడమే గాని త్వరగా కార్యసిద్ధి పొందడం జరుగదు. స్త్రీలతో వివాదాలు కలిగి భేదపడతారు. కొద్దివ్యవహారములు అనుకుంటివి. ఇంట్లో నున్నవారి ఆరోగ్యము చెడవచ్చు. శ్రమపడి చేసేపనులు ఫలించాయి. 15, 16, 17 ఆరిక ఒత్తిడి, కార్యభారముచే ఆర్థము, శ్రమ ఆరోగ్యనింత. 19 న వివాదములు. 20 శ్రీ సర్వలాభము.

* ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ఛా] *

మీకు సాహసము ఎక్కువ. అలవికాని పనులు చొరకగా మీద చేసుకుంటారు. కార్యసాధనలో ఎన్ని కష్టములు ఎదురైనను తుదకు సాధించి తీరుతారు. ఉద్యోగగస్తులకు అధికారుల మరుగుమాటలచే మనోవ్యధ సమయానికి సామ్యుచిక్క చికాకులు ఎక్కువ గావుంటాయి. యంత్రములవల్ల గాని, ఆయుధ ముల వల్లగాని ప్రమాద ముంది; బాగ్రత పడెడి. ఇంజనీయర్లకు, పోలీసుకాపులలో ఉద్యోగులకు కేలుగా వుంటుంది. 15, 16, 17 ఆర్థము, శ్రమ, అకాంతి. 19 ప్రమాద భయం. 20, 21 ఇనుప వర్తకులకు లాభము.

* రేవతి [దే, దో, దా, మీ] *

ఈ వారం మీకు యోగదాయకంగా వుంటుంది. వ్యవహారపక్షిగలవారి సాయంతో కార్యసిద్ధి పొందుతారు. డబ్బుచిక్కులు, కుటుంబచిక్కులు చాలావరకు తీరిపోతవి. మిత్రులను కలుసుకొనుట, శుభవార్త వినుట వంటి మంచిఫలితాలు కలుగుతాయి. ఇంట్లో నున్నవారికి గతవారము కలిగిన అనారోగ్యం నయమువుతుంది. 15, 16, 17 ప్రయాణమువల్ల శ్రమ, అధికఖర్చులు. ఆనైన మిత్రలాభము, కార్యసహకార, విజ్ఞానాభివృద్ధి. కవులకు, చిత్రకారులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు మంచికాలము.

చిన్ననాటి సరదాలు

సంక్రాంతి మన పండుగలలో ముఖ్యమైనది. ఇది ఆడపిల్లల పండుగ అని చెప్పినా చెప్పవచ్చు. గొబ్బిళ్ళుచేయడం, బొమ్మలు పెట్టుకోవడం, మొదలైన పనులు చాలా సరదాగా వుంటాయి. నా చిన్నప్పటి సంక్రాంతి ముచ్చట్లు తలచుకుంటే నాకు నవ్వువస్తుంది.

సంక్రాంతి పండుగ చరిత్రలోనే వస్తుంది. ధనుర్మాసం ప్రారంభం కాగానే ఆడపిల్లలు గొబ్బిళ్ళు పెట్టడం మొదలు పెడతారు. నేను ఎంత యిలాడినా తెల్లవారుగట్ట నాలుగంటలకే లేచి ఆవుపేదకు బయలుదేరేవాన్ని. అంతకు ముందురోజు నాయం (ఈ బడిలో ఎవరవరు తెల్లవారగట్ట పేదకు వసాలో తెలుసుకోడానికి అందరం కూడా బయటకు వచ్చేవాళ్ళం. నాలుగంట లయేసరికి స్నేహితురాలు వచ్చి పన్నులేపేది, అమ్మ, నాన్న ఇంతచిల్లో ఎక్కడికీ వదలరావోయ్ మూడు పడుకో అని కోప్పడేవారు. కానీ నిమ్మలొంగలేచి బయటకు వారుకునేవాన్ని. చరిత్రగజటలాడినంటే రెండు చేతులు మెడమట్టా వేసుకొని ఆవుపేదకు వెళ్ళేవాళ్ళం. ఆవుపేద ఇచ్చేవాళ్ళు ఎంత విసుక్కుంటున్నారో తెక్కపెట్ట ఒకరికంటే ఒకరు ఎక్కువపేద సంపాదించాలని తాపత్రయ పడేవాళ్ళం. ఇలాగ ఆవుపేద తెచ్చి తెల్ల తెల్లవారుతుండగా నా కళ్ళు కప్పేదే వచ్చిందంటే నాకెక్కువ వచ్చిందని పంతులాడుకుంటూ ఎవరి ఇళ్ళకు వాళ్ళం చేరి వాళ్ళం. వెంటనే పంతులొచ్చి గొబ్బిళ్ళు చేయడం మొదలుపెట్టేవాన్ని. గుమ్మడి పువ్వులూ అవి తెచ్చి, ఇంట్లోకి వెళ్ళి అమ్మ చూడ గుండా పసుపు కుంకుమతెచ్చి గొబ్బెమ్మలకు పెట్టేవాన్ని. పండువార నవేద్యం పెట్టేవాన్ని. ప్రతి రోజూ రాత్రి అక్కను విడిచి గుమ్మంలో మంచిమంచి ముసుగు పెట్టుమని చేధించేవాన్ని. ఎందుకంటే ఆమరునాడు అమ్మగూ మీద గొబ్బెమ్మలు పెట్టడానికి. రోజూ రాత్రి అక్క ముగుపెట్టేవరకు పడుకునేవాన్ని కాదు. లాంతరు చలించి అది పట్టుకొని చూపిస్తుంటే అక్క ముగు పెట్టేది. గొబ్బెళ్ళుచేసి వాటిని విధిలో పెట్టేవరకు కాఫీకూడా తాగేవాన్ని కాదు. అమ్మ తాపలనుంచి కాఫీ త్రాగుదువుగాని రాత్రు అని ఎన్ని కేలుచేస్తున్నా వినిపించుకునేవాన్ని కాదు.

నేనేలా అల్లరిచేస్తే మా అమ్మయ్య

గొబ్బిట్టు

ఫోటో: పి. కృష్ణకుమార్

గొబ్బెమ్మలు తొక్కేస్తాను! అని ఏడిపించేవాడు. ఇక బడికి వెళ్ళినప్పటినుంచీ ఇంట్లో గొబ్బెమ్మలు ఎవరైనా పాడుచేసేస్తూనే ఉన్నారనే భావం వుండేది. ఇంటికీ దాగానే అగొబ్బెమ్మలు తీసి గోడకు తీర్చేవాన్ని. రోజూ ఎన్నెన్ని విడకలు ఆవుకున్నాయో తెక్కపెట్టుకునేవాన్ని. బడికి వెళ్ళిన తరువాత నాకు ఇన్ని విడకలు అయ్యాయి అందరం ఒకరితో ఒకరు చెప్పుకునేవాళ్ళం. ఇంక పండగొబ్బెమ్మలు పెట్టుకునేందుకు చేసే చూడానిది ఇంత అంతా కాదు. ప్రతి

రోజూ అమ్మను పండగొబ్బి పెట్టుకుంటానని అడిగేవాన్ని. పండగొబ్బి పెట్టుకునే రోజున రెండుపూటలూ. బడి చూసేసే పువ్వులు, పేదా సంపాదించి ఒక చోట పెట్టుకునేవాన్ని. మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట అవగానే అమ్మచేరి తల గుద్దించుకుని క్రొత్తపట్టు కట్టుకొని, కుంకుమధరిత పట్టుకొని స్నేహితురాండందరినీ పేరంటం పీల్చి చేదాన్ని. ఇంటికీవచ్చి గొబ్బిచేసి దానినిండా పూలు గుచ్చి, పీటకు పసుపురాసి దానిమీద గొబ్బెమ్మను పెట్టి ఉంచేదాన్ని. నాన్నని చేదా, రోజు పాటలా అడిగి అరటి పండ్లు కొని ముక్కలుచేసి, అమ్మను కిగవప్పూ నాతాళించి పెట్టుమని అడిగేయించి ఉంచేదాన్ని. నాయంత్రం నాలుగు గంటలయేటప్పటికి పేరంటానికి పిల్లలు ఇంకా తాలేదేమో అని విధిలోంచి ఇంట్లోకి, ఇంట్లోంచి విధిలోకి పదిపార్లు తిరిగేవాన్ని. ఇక పిల్లలందరూ వచ్చిన తరువాత అందరినీ చాపమీద కూర్చోబెట్టి వాళ్ళకు వాట్లు పెట్టి పసుపురాసేదాన్ని. ఈపనులు చేస్తుంటే నేనేవో ఘన కార్యం చేస్తున్నారో గర్వం కలిగేది తరువాత గొబ్బెమ్మకు పూజచేసి నవేద్యం పెట్టి, గొబ్బెమ్మలూ పాలు పాడే వాళ్ళం అంతా అయిన తరువాత, అగొబ్బెమ్మను తీసుకొనివెళ్ళి రెండు చేతులతోనూ తట్టలేక తట్టలేక గోడకు తీర్చేదాన్ని. ఎవ్వరినీ నాసిడకలు ముట్టుకోనిచ్చేదాన్ని కాదు. విడకలు ఎండినతరువాత వాటిన్నిటికీ దండగా గుచ్చేదాన్ని. ఈవిధంగా ఆనెం రోజులూ నేనుచేసే చూడానిది ఇంత అంతా కాదు. రాత్రిళ్ళు విడక ఉండేది కాదు. అవన్నీ తలచుకుంటుంటే ఇప్పుడు నవ్వు వస్తుంది. ఆ సరదాలు ఇప్పుడు లేవుగా అని విచారం కలుగుతుంది!

ఇ. మంగ తాయారు, ఏలూరు.

ప్రతికల ప్రకంసలూ పండితుల అభినందనలూ అందుకొన్న

ఆంధ్ర మహాభారతము

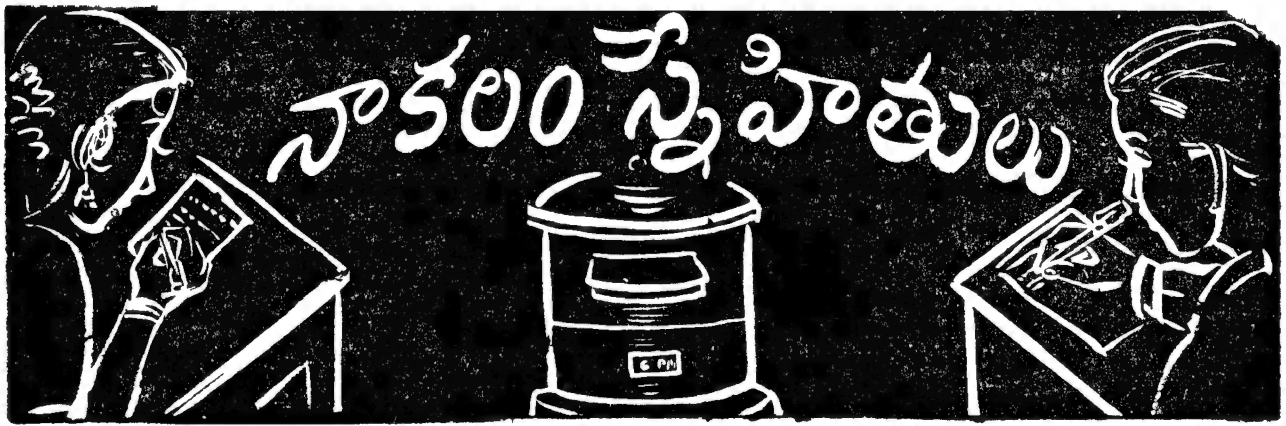

శ్రీ పురాణపండి రామమూర్తిగారి వచన వ్యాఖ్యానంలో నెలనెలా నలువకుతున్నది. పుస్తకం తెరిచింది మొదలు చివర వరకూ ఒకేస్థాయిలో వదివించే నులభకైలిలో రాయవారపుట్టం నలువడింది. వరుసగా నెల రోజు సంపుటం వస్తున్నది. సంతర్పితం చందా ద. 25.

వికరణం:

మహాభారత ప్రచారకనంఘం, కాకినాడ.

ప్రియమైన ఏదో పత్రికలో కలం స్నేహితులు
కావాలనేవారి కీర్తికక్షింద ప్రమాద
వకాతు వాపేరు అచ్చయి కూర్చుంది.
మొదట ఈ 'కలం స్నేహం' అన్నది అంత
ప్రమాదకరమైనది కొదనుకున్నాను. పైగా
అన్నయ్యరావు నేడు అక్కిరక్షింద
అచ్చయి రెడ్డెలయినా కలం స్నేహితుడూ
అన్నని పలకరించిన పాపాన పోలేను.
అన్నయ్య అడపా తడపా ఎవరెవరితో
ఉత్తరాలరాసి జవాబులు రాలేదని ఏడు
కుండటం నేను కల్లారా చూచానాయ్. మరి

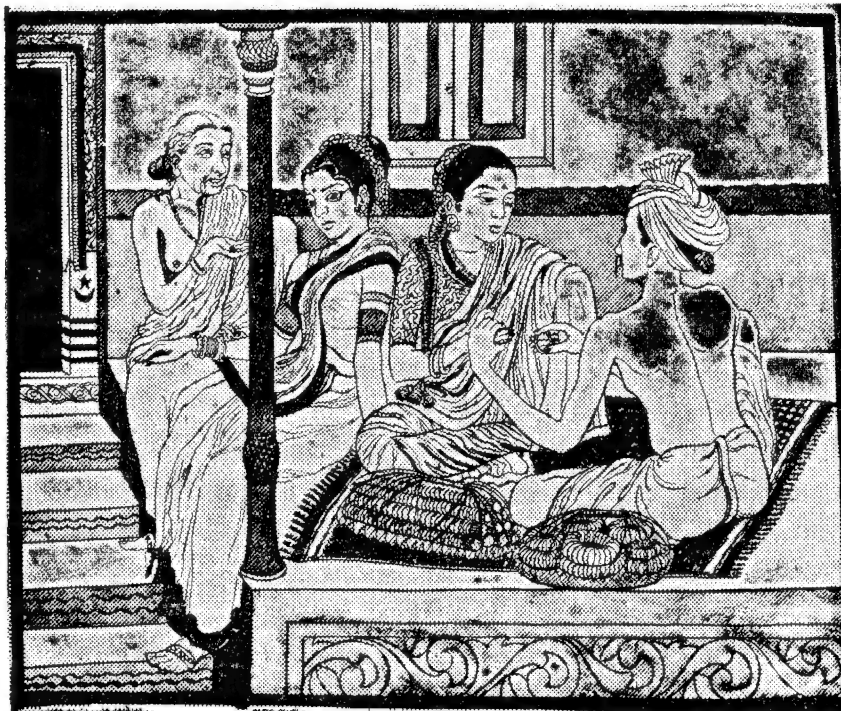
అన్నయ్యకంటే ఎందులో గొప్పదాన్నని
నాపైనే ప్రత్యేకంగా ఉత్తరాల సుమారం
విరుచుకు పడుతుందని ఊహించను? అయినా
ఏనాడు ఊహలు నిజమై విడుదున్నాయి
గతక! బోమ్మ-మాన్ యింటి దగ్గరకు వస్తేసరి

కుమారి కే. లీలావతి

అన్నయ్య గబుక్కునలేచి ఉత్తరాలందు
కొని నాటికేసి లేరిపారబాచి తెగబారెడు
నిట్టూర్పు విడిచి వాటిని నాచేతులో వజేసి
వాడు "అన్నీ నీకే! బద్దవి" అని పలు

క్కుంటూ—అప్పుడు అన్నయ్య అవస్థ
చూచి నేను నవ్వేదాన్ని అనుకోండి.
తర్వాత ఈ కలం స్నేహితుల్ని వదిలించుకో
లేక అవస్థపడుతూ వుంటే నవ్వేవంతు
అన్నయ్యకు బదిలీ అయింది.

అలా ఉత్తరాలు రాసి నవారాలో
99.999% మగవాళ్ళు. వారి ప్రథమ ఉత్తరా
లని చదువుతూవుంటే అతి మామూలుగా
వారి నేనీ కలం స్నేహం లభించటం ఏ
పూర్వ పుణ్య ఫలితమోగాదా అనుకునేదాన్ని
(అంచేతే అన్నయ్యని పాపాలరాయుడని
పిలిచేదాన్ని కూడా) వారు ఎంత రెండో
అడవాళ్ళకు ఉత్తరాలు రాకారు. (చాలా
మటుకు 'కుమారీ' మణులకే ననుకుంటాను),
కొని ఒవారు జవాబివ్వలేదుట, పూసం!
అనుకున్నాను నేను. తొటి పోదరిమణుల
మీద కించం కోసంగా అప్పుడు అజ్ఞాన
వకాతు కలిగిందనుకొంటాను. కొందరు
బుద్ధిమంతులు జవాబుకోసం తమ అడ్రెసు
రాసినకవరు గూడా పంపించారు. జవా
బివ్వకుంటే వారిపట్టి ఏదో మునిగిపోయే
టట్టూ—నేనేదో వాళ్ళని ఉద్ధరించేది
చాలా ఉన్నట్టూ రాకారు. నిజం చెప్పానూ
నాలో బోల్డు దయ పుట్టుకొచ్చిందంటే
నమ్మండి! ఆ దయవల వల్లమారిన ఒకటి
తెచ్చుకొని ఒక్కటే వదిలెయ్యకుండా
పీరియల్ నంబర్లు వేసుకొని మరి జవాబిచ్చాను
ఆ ఉత్తరాలకు. మరి మూడోజాబు ఉత్త
రాలుతిరిగే పోగులుపడ్డాయి. ఆ ఉత్తరాల
నిండా నేనో అదర్బస్త్రీమూర్తియై కూర్చు
న్నాను. "అహో! పోదరి! నేను అడవాళ్ళకి
చాలామందికి ఉత్తరాలురాసి విసిగిపోయాను.
ఓ! ఈ అడవాళ్ళ సమాన హక్కులూ అంటూ
గోల్పెడమేకాని, మొగాడికి ఉత్తరం
రాయటానికి గూడా భయపడే వారను
కున్నాను కొనీ మీ ఉత్తరం నా అయిడి
యూను తలకిందులు చేసింది. ఎమయినా
నీలాటి ఆ చరణకీల బండటం స్త్రీ జాతికే
గాక—మొత్తం మానవజాతికే గర్వకారణం"

"మా కాలంలో ఇన్ని రకాలు లేవమ్మా!!!"

నిర్రకారుడు : వి. వెంకటేశ్వర్లు.

ఎట్టి పుచ్చుసారకాయలు కోసిపారకాదు మావీఖండనుండి ఒక మహానుభావుడు. ఈలారకరకాలుగా చేజిలకు చేజిలు రాసి పాతకాదు నిర్లక్ష్యంగా ఈ కలం స్నేహితులు.

అన్నింటినిండా పొగడలు విధిగా వున్నాయి. వాటిలో కొన్ని చదువుతూ పక్కలు విరిగేలా వచ్చేవాడు. మరికొన్ని పాటు పడుతున్న అమృత్యుగలుక్కునలేచి “ఇదేమి బాధాకాలం నా తల్లీ! ఆదవిద్వేషి యింత విరగ బాటా! వచ్చే అడదాన్ని ఏదేమిగ వాట్ని అవ్వ... మా కాలంలో ఎప్పుడైనా చూచామా?” అని గదిమింది.

“అదేమిటమమ్మా! మీ కాలంలో మాకా శాంతి వచ్చుతూ ఆదాశ్చంత విడుము వుండేవారా?” అనడిగాను. అమృత్యుమరొక మారు నోరు నొక్కుకొని “అవ్వ... అవ్వ... మా కాలంలో ఎవరైనా యిలా ఎదురు జవాబు చెప్పేవారా? చెప్పినది చెప్పినట్లు చేసేవారు గానీ...” అని మళ్ళికుని పాటు పడింది. తిరిగి నేను ఉత్తరాలలో తల దూర్చాను. ఓ మైసూరబ్యాంకు రాకాడు. చూడండి: “అవ్వా! ధర్మ! పాల ధర్మ! బంగారుతల్లీ! నీ ఉత్తరం చదువుకోగానే అనందంతో నుండే అగిపోయి అరడజను గానుల నీరు (ఏమిటావో చెప్పలేదనుకొండి) అమాంతం తాగేశానుకొ!...” అనియింకా ఏసేమిటో కలలు ఉత్తరం నిండా కనిపాతేసి ఉత్తరాన్ని పెంటులో చూచి మరి బొప్పించేశాడు. ఆ పెంటువాసన మూడ్లో జాల తర్వాతగానీ మాయొంటినుండి నిష్క్రమించలేదు. మరోకరు కట్నాల సమస్యని గురించి-ప్రేమ పురుష సమావేశాన్ని గురించి బొట్టు బొట్టు ఘాటుగా రాసి పదురు వ్యాపార్థిని ఏ పత్రికా అచ్చయ్య లేదని-ఆ పత్రికల పక్షపాతం గురించి మరోవ్యాసంరాసి-మొత్తం యిరవై చేజిల కాగితాల బొత్తిని వాకేసి గురిమాసి విసిరాడు మరోకభావ కవో లేక అలుడుకవో రాకాడు! “అవ్వా... ప్రేండ్... అందింది అందాల ఆనందాల అమృత్యు ఉత్తరం...” ఈ భావకవిని మెచ్చుకుంటూ అన్నయ్య ఉత్తరం ఆ అబ్బాయికి రాకాడు కానీ అన్నయ్యకు జవాబే రాలేదు. ‘అదర్బాలు అదర్బాలు’ అంటూ ఈ ఉత్తరాలలో కొందరు రాకారు కానీ మొత్తం మీద ఈ ఉత్తరాలు రాసిన వారందరికీ వెకిలిచేమలు తప్ప మర్యాద తెలియనిపించింది. అయినా మొదట్లో ఈ కలం చేస్తూల వ్యవహారం కాలక్షేపానికేం కొదవ లేకుండా జరిగిపోయిందనుకొండి.

అట్టి కాలం జరక్కముందే ఉత్తరాలలో మొహం మొత్తం ఆరంభమయింది. ఆ అబ్బాయిల రిఫైల్ చాలాముఖా నన్ను

గురించిన పొగ డడలే మొదలయ్యాయి. కొంద రాసరికే ఫోటోలు పంపి “యిహ మీ ఫోటో పంపండి” అని అప్పలవాళ్ళలాగా అడగటం మొదలెట్టారు. అందరికీ “నేను ఫోటో పంపను” అని ఖచ్చితంగా రాకాను. అయినా వాళ్ళు అడగటం మాయ్యునలేదు. ఉత్తరాల నిండా నా ఫోటో గురించే రాసేవారు. మరికొందరు ‘మీరు రాసిన ఉత్తరంలో ఫలాని వాక్యాన్ని నాజన్యంగా మరచిపోలేను. దాన్ని యింతకొద్దేలో రాసుకొన్నాను. చూచారూ! ఈ పని మంచిదేనటండీ?’ అని తిరిగి నా సలహా అడిగేవారు. మరి ఆ తిరిగి యాన్ని చూస్తుంటే చిన్నయమారిగాడు రాసిన నీతి చంద్రికలోని పాత్రలు జ్ఞాపకం వస్తాయి. అదేపనిగా ఫోటోలు అడగటం-జవాబివ్వటం కొనసాగిస్తూనే రాంభా జాలా వాలుగైదు పుత్తరాల్ని పెంట తర మటం-చచ్చు పొగడలూ-ఈ ఆ తిరిగియాలూ చూస్తుంటే-తెరవెనక వివో ధూర్త లక్షణాలు పారాడటం మొదలెట్టాయి.

ఓ నాడు ఓ సినిమాపత్రిక బుక్ పోస్టులో వచ్చింది మాయొంటికన్నులు సినిమా పత్రిక లని తెప్పించం! అయినా విప్పిచూచాను. అందులో ‘ప్రశ్నలూ-జవాబులూ’లో కొండొకచో నా పేరు పాక్షాత్కరించింది. ఆశ్చర్యంతో ఆ ప్రశ్ని చదివాను: “ఫలాని సినిమాలో ఫలానినటి ఫలానిపాట పాడే సమయంలో నలచారల తెలజాకట్ వేసుకుందని నేనూ, పచ్చచారల ఎత్తజాకట్ వేసుకుందని నా స్నేహితురాలూ వాదించ

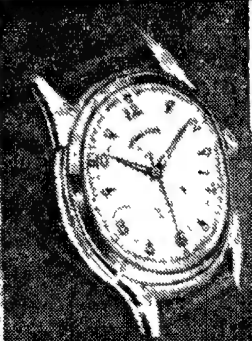
కుంటున్నాం. మీ రెవరితో ఏకీభవిస్తారు ఎడిటర్ జీ!” నాకు ముచ్చెముటలు పోయాయి. హాహో! హర! ఆ సినిమాను నేను చూచిన పాపాన పానూలేదు! అలాంటి ప్రశ్నలు ఆ పత్రికకే గాదు, దేనికి పంపనూ లేదు! ఇదే విటే! నా పేరుతో పడటం వినిటి? అని ఆశ్చర్యపడుతుండగా కొండొకచో ఓ చిన్న నోట్ అవుపించింది! ఆ పని చేసింది ఓ కలం స్నేహితుడు! తన పేరుతో ఎన్ని ప్రశ్నలు పదురు పత్రికకు పంపినా ఒకటి పడలేదుట. అందుకని నా పేరుతో లాటరీ వేయగానే అది అమాంతం పడి మార్పుందనీ-నా పేరులో ఏమిటో ఆకర్షణవుందనీ-తనే పత్రికాని పంపుతున్నాననీ రాకాడు. ఆ అబ్బాయికి ఇహమీదట ఆలాటి పని చేయకు మని మర్యాదగా ఉత్తరం రాకాను. అదేం వినిపించుకోక తుమాపణకొది తిరిగి ఆ పనే చేయటం మొదలెట్టాడు. నేను ఉత్తరాలు రాయటం మానేశాను. కానీ ఆ అబ్బాయి వదలకుండా వరసని ఓ వదిఉత్తరాలు రాసి తర్వాత లాభంలేదని మానుకొన్నాడు. కానీ నా పేర ప్రశ్నలు పంపటం మానలేదు. పత్రికల్ని నాకు పంపటం మానలేదు. ఓ నాడు నాన్న వాటిని చూచి అగ్గిబరటా అయి అసలుసంగతి తెలుసుకొని నన్ను, అబ్బాయిని, ఆ పత్రికా సంపాదకుడిని కలిపి చెదామడాలిటి, ఆ అబ్బాయికి, ఆ పత్రికా సంపాదకుడికి మహారాధంగా ఉత్తరాలు రాసిపారేశాడు. అంతటితో అబ్బాయి ప్రశ్నలు బంక!

BUY FAMOUS ALL PROOF

WINMASTER

WATCHES

21 JEWELS

ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఆల్ ఫ్రూప్

విన్ మాస్టర్

గిడియోరములనె వాడింది

21 జూవెల్స్

AGENTS :-

SHAIK MEERA & SONS, VIJAYAWADA-I.

NYKR

★ నా కలం స్నేహితులు ★

కొత్త పాకడలు

[సి. ఉత్తర]

[నంద్యవరపక్ష పక్కపేటలో బొమ్మ చూడండి]

ఇహ కలం స్నేహితుల వ్యవహారం పాకం ముదిరి ధరించలేక కొందరికి జవాబులివ్వటం మానేశాను. అయితే లాభమేమిటి? వాళ్లు మూత్రం వదిలేదు. “హ! యిక్కడి పీపెరా భగవాన్! దీనరక్షకా!...పరంధామా!” అని ఏ ద్వి చచ్చేంతవసయింది నాకు ఉరుకోలేక ఉరెసుకున్నట్లు! చివరకు నాన్నగారి సలహా పుచ్చుకొని నేను మగాడిననీ తిమామకు అడపిల్ల పేరుతో ఉత్తరాలు రాస్తున్నానని అందరూ తెలియజేశాను. నాన్నగారి చిట్కా బాగా పనిచేసింద. ఆ ఉత్తరాలక్కడా రిపైరాలేదు. ఎక్కడి దొంగ లక్కడే గవచివ్! ఇద్దరు మూత్రం వదిలా! “అచ్చే! మీ ఉత్తరం చూడండి అడపిల్ల పే అనిపిస్తోందే! నీ హండ్ రైటింగ్ చూస్తే అడపిల్ల పే నేలొందే. అబద్ధం చెప్పి తిప్పించుకుందా మనుకున్నావా? అదే కుదరదు” అని రాకారు, ఒకరు బొంబాయి నుండి మరొకరు మాడఖండ నుండి బొప్పినీలే బొప్పం! అనుకోని వారికి జవాబిచ్చాను. అందులో ఒకరిదే బొంబాయి నేలం కొన్ని నెక్కునవలలు పంపించాడు. వాటిని చూడగానే నాన్నగారు హుంకరించారు. ఆ చెబుతో బొంబాయి అబ్బాయి కలం స్నేహం యావత్తూ ఆవిరైపోయింది. మాడఖండ అబ్బాయి ఒక్కడూ మిగిలాడు! ఆ అబ్బాయి స్నేహం కొస్తూ చారి తిప్పి యితరలివచ్చి “నాకు వివాహం కాలేదు. నాకు కట్నాలమీద అభిలాష లేదు. కులమతభేదాలతో పట్టంపులేదు. అయినా కులానికి నేను బ్రాహ్మణుడిని. నాకు కనకామండూ ఎవరూలేరు. ఫలాని బాంకులో నా బాలన్సు యింతవుంది” అని రాయటం మొదలెట్టాడు. అయితే యీ మీ కర్మమయే వుంటుందనుకుంటా! నాకు ఇదే చిరాకేనీ ‘వక్రపుకావాలి’ అని మీ పెనివరా తిచ్చి ఏవత్రిలానైనా ప్రకటన చేయింతుకోమని రాశాను. “మీ పెళ్ళికి నా కుభాకాంక్షలు. మీ పెళ్ళానికి నా ఆభిషేక వసలు” అని చివరికలం నేస్తానికి చివరిగుడే తె చెప్పేశాను. దానితో ఆ అబ్బాయి మనసు

మార్పుకొని తమించమని రెండుమాడు తరాలురాసి పూరుకున్నాడు. కానీ తిరిగి ఆ ప్రమాదంలో నేను యిరుక్కొందలచలేదు.

కానీ నేను చెప్పాచ్చే దేమిటంటే ‘కలం స్నేహం’ చెప్పింది కాదు. చెప్పిందయితే నేను స్నేహం చెప్పకనే బోదును. కానీ మామూలుగా స్నేహితులకుంపవలసిన లక్షణాలు ఈ కలం స్నేహితులలో లోపించాయి. ఈ కలం స్నేహితుల వ్యవహారం మొదట బాగానే వుంటుంది. అదర్బాల...ఆశియాల... మొదలు బాగానే వుంటాయి. కానీ రాను రాను ఆ అదర్బాలు ఆశియాలూ ఎంతో పల్లవతీ పోతాయనుకొంటాను. (నాకు ఉత్తరాలు రాసివచ్చాయి చాలామంది మొగళ్ళవటంచేత ఈ ముక్కల మొగళ్ళను గురించేసుమండ!) అసభ్యంగా, అసనసరంగా—ఏం రాస్తున్నారో, ఎలా రాస్తున్నారో వారికే తెలివేమిటా ఏ హా కలం కంటూ రాస్తారు ఉత్తరాలు. వాటిని చదువుతూవుంటే అర్థంకానివేళ మోహనరాగంలో మొరగ గ్రామసింహా గానంలోని మాధుర్యం గోచరిస్తుంది. నిజం చెబుతున్నానుమండ! కాస్త కటువుగానే వుంటుంది. మరి చేదు మందు అయితే నే ఈ వ్యాధిపదార్థాన్ని ఆశివుంది! చుట్టూ సంఘంలో పురుషుడు స్త్రీ కంటే ఎంతో ఉచ్చస్థితిలోవున్నా—కాలేకలలో అబ్బాయిలు—అమ్మాయిల్ని—అధ్యాత్మంగా విడిచిపెట్టా—ఈ కలం స్నేహితులరానీ ఉత్తరాల్ని చూస్తే అవన్నీ పచ్చి అబద్ధాలేనూ ననిపిస్తుంది.

ఈ కలం నేస్తాలు జడ్డులావట్టుకొని ఎంతో వదిలరు. విళ్ళని వదిలించుకునేసరికి తల ప్రాణం తోకేకవస్తుంది. పాశ్చాత్యజాతీయ ఈలాకాదు. మొన్న నో ఆ మెరికా ఫ్రెండుకు నాకు అభిప్రాయాల బోధిగా కలవలేదు. ఆలాంటిపుడు మా స్నేహం లాభి ప్రదంగా వుంటుందని తోచింది. అంతే ఆ ఫ్రెండు నా అభిప్రాయాలకు సరిపోయే ఫ్రెండునొకరిని పరిచయంచేసి మిత్రుడుగానే ఉత్తరాలరాయటం మానేశాడు. పాశ్చాత్యజాతీయత, సంస్కార మూడింటికి పులుముకున్న ఈ కలం నేస్తాలకు ఈ మర్యాదలుమాత్రం అబ్బలా! ఇప్పుడు నాకు ఆ మెరికాలో ఇద్దరు కలం నేస్తాల్ని సంపాదించిపెట్టాడు నాన్న. వారు ఎచ్చి తింగా యిరవై రోజులకో ఉత్తరం రాస్తారు. ఉత్తరాలలో చిత్రా చిత్రాం ఏమివుండదు. వాళ్ళ దేశాన్ని గురించి—ఆచార వ్యవహారాల్ని గురించి చాస్త్రంగా రాస్తారు. నాకి

- (1) ప్రాపుగా, నాజాగా ఉన్న వాళ్ళకు ఇది చాలా బాగుంటుంది.
- (2) ఇది కాస్త బోధుగా ఉన్న వాళ్ళకే బాగుంటుంది. సన్నటివాళ్ళకే నేనుకులు కనిపిస్తూ వికారంగా ఉంటుంది. ‘అప్ డేట్’ ఫాషన్ లో మొదటిస్థానం దీనిదే అనవచ్చు.
- (3) బొమ్మలలో వంకీలుక త్రించి కుట్టుకోవాలి. వంకీలు చుట్టూ బట్టి మ్యూవయ్యే రంగు చారంతో కానా (బటన్ హోల్) కుట్టుకోవాలి. కానా కుట్టు కుట్టినదారం రంగులోనే చీలకూడా ఉంటే చాలా బాగుంటుంది.
- (4) అంచులున్న సుద్దతో ఇలా కుట్టుకొంటే బాగుంటుంది. మున్నె విళ్ళలోవున్నాళ్ళకే ఇది అందంగా వుంటుంది.
- (5,6) ఈ రెండూ అదాలేనీ కుట్టుకోవాలి. ఇదికూడా చాలా బాగా ఉంటుంది.
- (7,8) ఈ రెండూ కట్ వర్క్ చేసినవి. వళ్ళు కనిపించటం ఇవం లేకపోతే, బట్టి మ్యూవయ్యే మరొక రంగు బటన్ కుట్టుకోవచ్చు.
- (9) బొద్దుగా ఉన్న తెల్లటి తెలుపు వాళ్ళకి చాలా అందంగా ఉంటుంది. దీని ముదురురంగుబటలు చేబాగుంటుంది.
- (10) గానోట్, వార్డెట్ లాంటి పల్లటి సుద్దయితే బాగుంటుంది దీనికి రైట్ కలర్స్ అందం.
- (11) దీనికి పాస్ట్ లాంటి వికసరి సుద్ద కాదాలి.
- (12) దీనికి వనక భాగం, భుజాలదిగర కొంత ఒకరంగు, మిగతాదంతా ఒకరంగు వాడాలి (బొమ్మని చూస్తే అర్థం అవుతుంది.) వనక భాగానికి ఏరంగు వాడితే దీరకూడా అరంగులోనే ఉండాలి.

ఉత్తరాలలో ఒక్కవాక్యంలోని స్నేహ భావం మన కలం స్నేహితుల ఉత్తరాలన్నీ చదివినా అవుపించదు. ఒకటితిరువారే ఒకటి ఉత్తరాలవ్వం మరిపించటం, ఉత్తరాల నిండా తెలి భావనిర్మలం పులుముటం—భాటూలు భాటూలు అని గోరె త్రిటం యిది తప్ప మన కలం స్నేహితులలో మంచిలక్షణాలేవి కావరావు. ఏమైనా ఈ కలం స్నేహితులు వారిపక్షకులను మార్పుకొనుండా మొఱటుగా ప్రకృతి వారు కలం నేస్తాల వసులు ‘కలం యమసుఖ’గా తయారేతాడు.

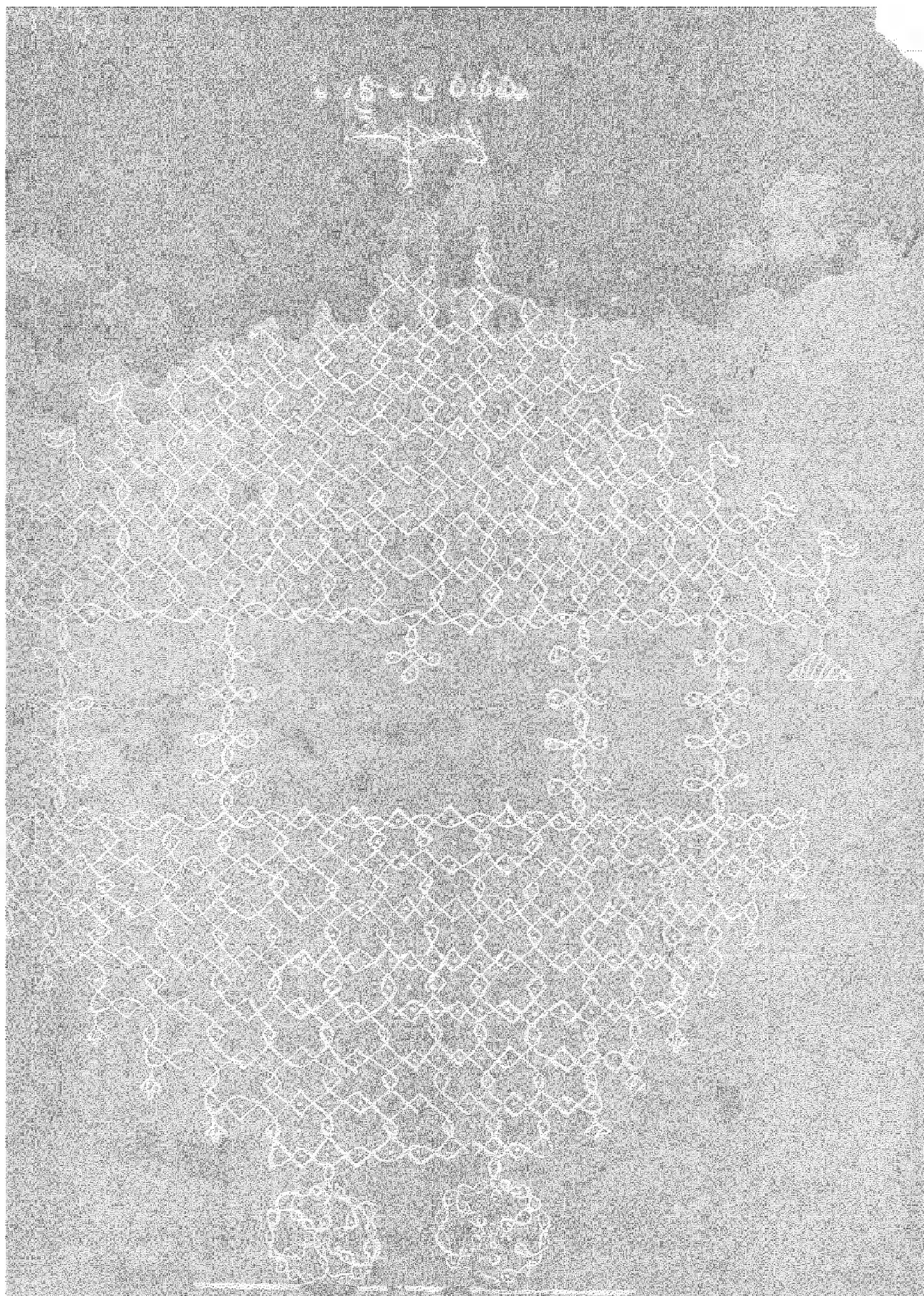
ఉచితం:

యవ్వనములోని దురభ్యాసముల వనం కలిగిన దుష్కర్మతా నివారణకు, పురుషుల నెక్కు నెక్కునలనులను సంప్రదించండి. జవాబుకు బొమ్మకవటం పంపండి. ఉచితం హెత్త ఇద్దియ్యూట్, మద్రాసు-10

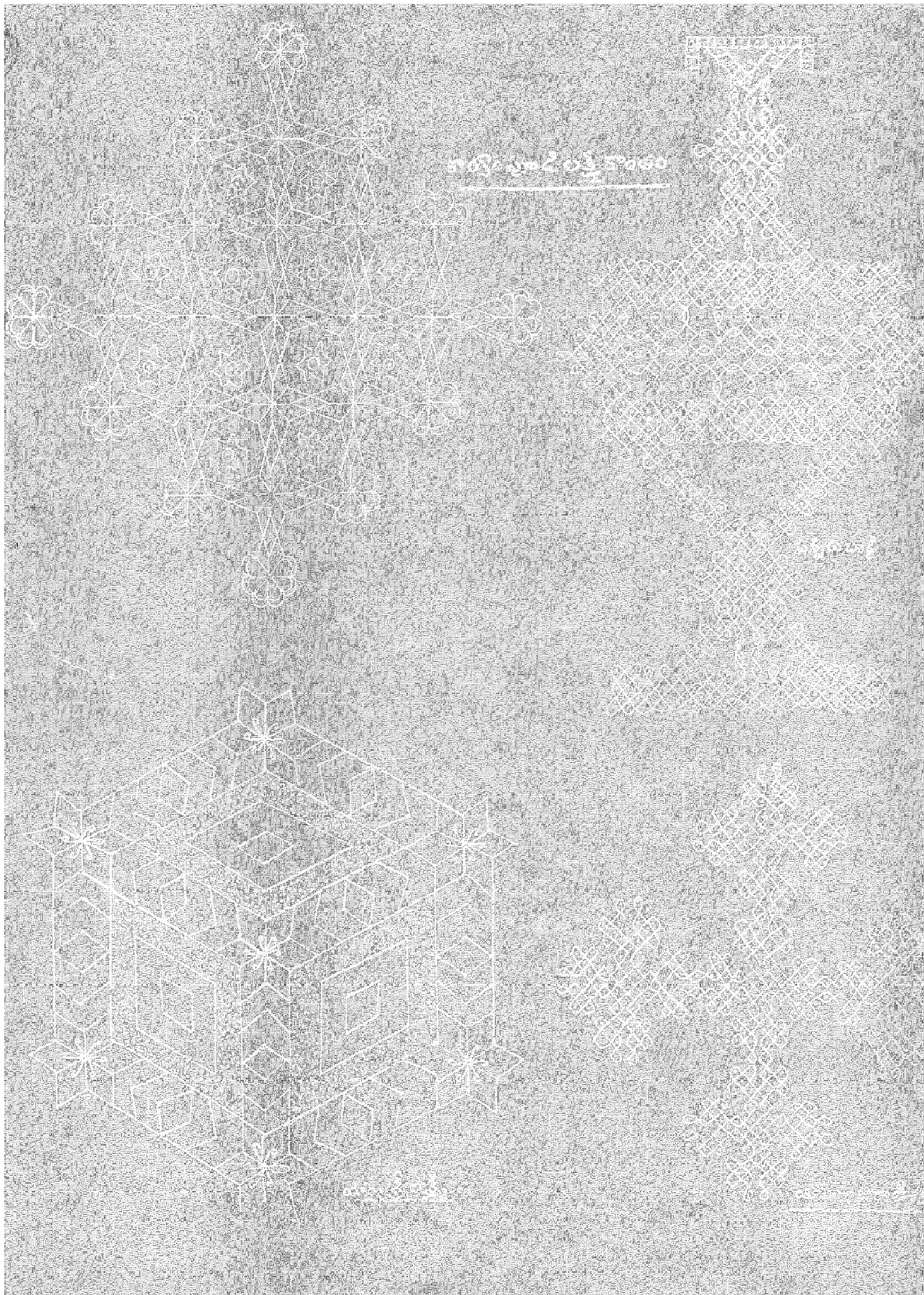

పాపసు

కూడు గుడ్డ దొరికినంత
కూడు గుడ్డ సంపాదించుట

మాత్రాన తృప్తిపడుదుమా!
కొఱకు పాపముచేస్తే ఎట్లా?

పాపము చేయకుండ
దించుకొను మనసు

కూడు గుడ్డ సంపా
ఎట్లా కలుగును?

నిలువ మానుమీద
క్రీస్తువైపు చూచుట

ప్రేలాడుచున్నయేసు
ద్వారానేకదా?

ఆయన నిలువలో మనమేమిచూచెదము?

- 1 మన దోషములను బట్టి
- 2 మన సమాధానార్థమైన
- 3 అతనిరక్తము ప్రతి పాపమునుండి
- 4 తొట్టిల్లకుండ మనలను కాపాడు
టకును. శక్తిగల రక్షకు
- 5 పాపములనిమిత్తమైనదాకాలము
వరచబడు వారిని నదాకాలమునకు

ఆయన నలగ గొట్టబడెను.
శిక్ష అనుభవించెను.
మనలను వచ్చితులనుగా చేయును.
టకును, నిర్దోషులుగా నిలువబెట్టు
చా యును.
నిలుచు ఒక బలిని అర్పించి పరిశుద్ధ
నం పూర్ణులనుగా చేసియున్నాడు.

★
యేసుక్రీస్తు జీవిత చరిత్ర ఉత్తర ప్రత్యుత్తరరీతి యుచితముగా చదువుకొనుటకు
నీ కిప్పుడు గొప్ప తరుణము దొరికిఉన్నది. చదువుకొన కోరుచున్నావా?
అలాగైన ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుము.

జీవితప్రకాశ పాఠశాలారామాయ పట్టణము, నెల్లూరు జిల్లా.

మెక్లీన్స్ యింతకు

ముందుకంటే పళ్లను తెల్లగా శుభ్రపరుచును!

★ చంద్రలోకయాత్ర ★

(12-వ పేజీ తరువాయి)

ఉండవలసివచ్చింది. అంతే తక్కువ వేసుకున్నాను. పడవలో నుంచి కనువిరగగా ఉంది. ఎలాగైతేనేం కొండ ఎక్కేసరికి మా కడుగుగా అంతరించి చదును నేల కనిపించింది. గాలిపల్లవపడవల మూర్త్యుడు కురిచి మా జేబు నున్నాడు. ఈ మూర్తి కొంతలో అక్కడక్కడ నేల మిలమిలా మెరుగున్నట్లు కనిపించేసరికి నా మనసులో అంతకుముందే నేల నిలవరంగు లీలగా ఉన్నట్లు కనిపెట్టి నవ్వుడు కలిగిన కొన్ని ఉపాదానాల వలన తర్రు మెళుకాయి. ఇనుమడిగించిన ఉత్సాహంతో కొండదిగి మైదానంపైకి పరుగెత్తాను. నా వెనుకనే లాల్, సింగుకూడా వచ్చారు. నేలపైవంగి కాగ్రతగా పరికిరించాను. అక్కడక్కడరప్ప, మెరుగున్న నేల ఎక్కువగా అనుపడలేదు. కానీ నేలంతా జీలగు చెండు మాదిరి, రంధ్రాలతో కప్పబడి ఉన్నట్లు గమనించాను. సింగు లాలూ నా చర్యలేమీ చూడకుండా కనిపించినంతా ఛాలోట తీసేస్తున్నారు వరసగా.

వాదాపు ఆమెదానంమీద మాడుమెక్కువడిచేసరికి మళ్ళీ కొండలు కనిపించాయి. ఇక్కడి కొండలు నేలలోంచి పొడుచు కొచ్చినట్లు కనపడ్డాయి. మాకు కనిపించినంతమట్టుకు నేలంతా ఒక మాదిరిగా ఉంది. మిట ప్రదేశాలన్నీ నూదులులేటి, నేలలోంచి పొడుచుకొచ్చిన రాల్లతోనూ, పల్లవు నేలంతా వదులుగా అక్కడక్కడ మెరుస్తూ చిన్న చిన్న రంధ్రాలతో కప్పబడి ఉన్నాయి. మేము మాడు గంటలు తిరిగే సరికల్లా మూర్త్యుడు పడవలు దిక్కుకి వచ్చేవాడు. ఇంక రాత్రి, ఆపరిమితమైన చలి ప్రారంభమాయని తెలుసుకొని అతి త్వరగా కాకట్ చేరుకున్నాను. భూమి కన్నా వేగంగా చుట్టు తిరగడంతల భూమి చుట్టూకూడా తిరగడంవల ఇక్కడి పగలు ఆరుగంటలకన్నా ఎక్కువైందని, రాత్రి పదిగంటలదాకా ఉండవచ్చని అందనాచేశాను.

రాకెట్ చేరగానే లాల్ రేడారు తిప్పి అప్పుడే మాకు చంద్రుడంటే నిసుగు పుట్టినట్లు, తర్వాతి సోపా నిలెనన్ని ఛాలోట తీసి నాయంతా నికల్ బయలుదేరి వచ్చేస్తున్నట్లు చెప్పాడు. తలుపులూ అవి బంధించేసుకుని భోజనానికి కూర్చున్నాము. కాఫీ కలుపుకొని వేసుకుందామని పంచదార పీసా ఈ వలకి తీశాను. మేము

రెండు మాడు సార్లు తలుపులు తెరవడం వల్ల వచ్చిన వేడికి పంచదార కరిగి, ఆ సమయంలో పిడవనకూడా లేకపోవడంవల వీరడాగుండా ఇవరికి రావడానికి ప్రయత్నించి, వీరడా రంధ్రాలగుండా పంచదార రాలేక నీరు మాత్రం ఆవిరి రూపాన్ని వచ్చి నట్లు చిన్నంగా పీసాలోని పంచదార తెలని పొడేగా మారిపోయి, వీరడాపైక లేమగా ఉంది. ఇది చూడగానే నా గుండె ఆగిపోయినంత వైపైంది. ఎంత ఆపుదామన కున్నా నోటోంచి ఒక కేక వెలువడింది. తమయించుకుని ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్న సింగుకి, లాల్ కి ఏదో సమాధానం చెప్పి, సోఫా మీద మేము వాల్చి ఎప్పుడు తెల్లారుతుందా అని ఆశ్చర్యంతో గడిపాను.

6

తెల్ల తెలవారుకూండగానే లేచి త్వర త్వరగా తయారైపోయి సింగుని లాల్ ని లేపాను. వారు లేస్తూనే నా ముఖంలోని ఆవేదనని, ఉద్రేకాన్ని కనిపెటి ఏంజరిగిందని ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించారు. 'ఏంలేదు నేను ఇంకో అరగంటలో వస్తాను. ఈలోగా మీరు కూడా తయారవండి' అని చెప్పి, నుత్తి, గొడలి చేతితో పట్టుకొని ఇవరికి వచ్చాను. ఇంకా మూర్త్యుడయం కాకపోయినా అప్పుడే వేడి మొదలుపెట్టినట్లుంది, రాత్రి చల్లదనాని! వాదాపు గట్టిపడిన బొగ్గుపులుసు గారి కరిగిపోయి పొగలుపొగలుగా ఆకాశాని లేస్తోంది. నేను అతివేగంగా చుట్టూనున్న కొండల్ని దాటి నిన్నటి చదును ప్రదేశాన్ని చేరి కొంచెం అనువుగానున్న చోట తివ్యమొ మొదలుపెట్టాను. వాదాపు పదినిమిషాలు కష్టపడి ఒక పెద్ద పెళ్ళని పెళ్ళిగించి పెద్ద పెద్ద అంగలతో రాకెట్ ని చేరాను. సింగు, లాల్ తయారైపోయి నాతో మళ్ళీ క్రిందికి దిగాను. నేను తీసుకొచ్చిన పెళ్ళలో గొడలి, నుత్తి ఉపయోగించి ఒక పెద్ద రంధ్రం తగ్గారుచేశాను. అగిపుల్ల ఒకటి బయట గీయగానే ఆరిపోయింది. అప్పుడు అగిపెటెనీ, పుల్లని రంధ్రంలో దూర్చి అగిపుల్లని వెలిగించాను. ఆరిపోదామన, వద్దా అన్నట్లు ఆలోచిస్తూ మండింది అగిపుల్ల. నిజయగర్వంతో సింగుకేసి, లాల్ కేసి చూశాను. 'మాకేం అర్థంగావడంలేదు ఏమిటిది?' అని అడిగాడు నాకు.

'నిన్న మనం రాకెట్ దిగి వదులూంటే నేలమీద నల్లనల్లటి చారలు చాలా ఉండడం మీరు చూసేఉంటారు. మొదట్లో చంద్ర

మండలం గూడా భూమిలాగానే ఇసుక మొడి రైతనాటితో కప్పబడి ఉండాలి. కానీ కాంతి మేజా చంద్రమండలం చల్లారిపోయింది. ఈ సమయంలో లోపలి లేలికపదార్థాలన్నీ బయటకువచ్చేసి చల్లారిపోయి కుంచించుకు పోవడంలో ఈ కాంతి గట్టిపడిపోయి ఉండాలి. ఈ లేలికపదార్థాల బొగ్గు ఒకటి. కానీ ఇది చూతూగా గట్టిపడితే వజ్రం అయే అవకాశం ఉంది. అందుకే నిన్న చారీలు చూడగానే చంద్రమండలపు నేలంతా వజ్రమయం అయి ఉండాలనుకున్నాను. నిన్న మనం కొండమీదనుండి చూసినవన్నీ చదును ప్రదేశమంతా మెరుగున్నట్లు కనిపించగానే నా ఉపానిజమెందని అనుకున్నాను. కానీ తీరాదగ్గరికి వెళ్ళిచూస్తే అక్కడక్కడ ప్రమాదవశాత్తు తప్ప వజ్రపు నేల ఏమాత్రంలేదు సరికదా, రంధ్రాలతో కప్పబడిన నేల కనిపించింది. ఇలా ఎందుకు జరిగిందో నాకర్థం కాలేదు. కానీ బయటికివచ్చిన లేలిక పదార్థాల బొగ్గుని చూరింపచేసే క్లిగల ఏకాంతమై నా ఉండి ఉండవచ్చుననుకొని సమాధానపడ్డాను. కానీ నిన్న రాత్రి మన పంచదార పీసా వీరడా పంచదారలో నీటిని ఆవిరిరూపంలో బయటికి పంపి పంచదారని ఆలాగే అట్టి పెటడం చూసేసరికి తక్కువ ఒక ఉపామెరిసింది. నేనుకొన్నట్లు నేలలో కాలి యంలాంటి బొగ్గుని చూరించే పదార్థ మేగనుకే ఉన్నట్లుంటే పే బొగ్గుపులుసుగారి రంధ్రాల లోంచి క్రిందికి వెళ్ళున్నప్పుడు చాంట్లోని బొగ్గునంతా చూరించి వ్యర్థమైన ప్రాణ వాయువుని లోపలికి పంపిస్తూ ఉండవచ్చు. ఇదేగనుక నిజమైతే చంద్రమండలపు నేల లోపల జీవకోటి నివసించడానికి అవకాశం ఉంది. ఏవిధయమూ పరిశోధించకుండా మిలో చెప్పడం చేసినవి ఉరుకున్నాను. ఇవారే బయట వెంటనే ఆరిపోయిన అగిపుల్ల ఈ పెళ్ళలోని సారంగంలో మండినట్లు చూశాం. ప్రాణవాయువు లేదే ఏమీకూడా మండలేదుకదా. అంటే పెళ్ళలో నేను చేసిన సారంగంలో! నైనున్న బొగ్గుపులుసు గారిలోంచి ప్రాణవాయువుని కొంచెం తీసి ఇచ్చిందన్నటు, పెళ్ళలోని కార్మియం. దీన్ని బట్టి మనం ఎలాగైతే చంద్రమండలపు నేలలోకి వెళ్ళగలిగితే మనం కనిపించి ఎరుగని కొన్ని వింతలు చూడగలమేమనని ఆశగా ఉంది అని చెప్పాను. లాల్ కొంచెం భయపడినా మాతో రావటానికి సిద్ధపడ్డాడు. కానీ లోపలికి వెళ్ళడం ఎలాగైతే మన గత ఉన్న చిన్న పనిముట్లతో లోపలికి వెళ్ళడం ఈ జన్మలో సాఫ్టంకాదు. ఏదో దారి వెతకాలి. దారి వెతకాలంటే నడకతో లాభంలేదు. వెంటనే హెలికాప్టరు పేరుపార్చడం

7

అగ్నిపర్వతపు కన్నాలకన్నా ఇంకొ
మూరంలేదని గమనించి, తద్వారానే లోప

దాదాపు ఒక గంటనేపు పిచ్చైతిని వాడి
లాగా ఇటూఅటూ తిరిగాను. నావద్ద వెలు

అంతట వాళ్ళ ప్రమాదమూ కాలేదు. వాళ్ళు తిద్దరివాడాలెరియక ఉక్రోశంవచ్చి కొవ్వొత్తి ఆవు కొరకే రెండుమూడుసార్లు చీకట్లోకి గుమికేల్చాడు. వానికితార్కాణముగా ఒక చంద్రమండలపు జీవి కళేబరం వారికింది. వాదావు మనిషి ఆకారములో వున్న ఈ జీవి చీకటిలో అలవాటు పడడంవల్ల గుండెబాటవచ్చి పెద్దవయస్ క కళేబరం, కొంచెం కొంచెముగా క్రిందికి ప్రవహిస్తున్న ప్రాణవాయువుని పిల్చుకొనడానికే అనువుగా పెద్ద ముక్కు రంధ్రాలతోను, ఆహారం చాల తక్కువేమో చిన్న నోటితోను, నన్నుగా బదులుబాంసుల వున్న చేపాంతోను విలసిల్లు తోంది. నేను తిరిగిన ప్రదేశమంతా తరు నైన నేలతోను, వాదావు ఎనిమిది తొమ్మి దుడుగుల ఎత్తునవున్న చదునయిన నైకవృ త్తోను ఉంది. నేలంతా ప్రాణవాయువు, బొగ్గులును గాలిలో మాత్రం జీవించగల ఒక రకమైన వాయుతో కప్పబడి ఉంది. ఈ వాచే వారికి ఆహారమనీ, ఆ వాయు నేలపై నున్న కర్పన ఉత్పత్తి తాలమండి నీటిని తయారు చేయగలగడంవల్ల వారికి నీరుకూడ ఇవే సరఫరా చేస్తాయని తర్వాత తెలిసింది. వాచేత చంపబడిన ఆ జీవినీ బుజాన్న వేసు కుని, కొంచెం వాయుని గీళ్ళని నంచీలో వేసుకుని అశ్వేషణ తిరిగి మొదలుపెట్టాడు. ఈ సంచారంలో చంద్రమండలపు జీవులు నేలలోని లోతు బొరియలో ఉంటారనీ కనిపెట్టి బొరియలు కూడా బదులసాగాను. చివరికి ఒక బొరియలో ప్రాణావశిష్టతయి ఉన్న నీంగు కనిపించాడు. అతని చుట్టూ ఉన్న గాలిసంచలన్నీ ఖాళీ అయిపో యాయి. అతని కిరిరం అంతా గాయాలతో నిండి ఉన్నది. ఒక అరగంటకేపు కప్పపడి అతనికి మళ్ళీ పువ్వా తప్పించాను. అతను కళ్ళు తెరిచాక, మళ్ళీ మా నినికిడి కి కచ్చాక నేననుకున్నట్లే బాబ్బి విషయం తనకి జ్ఞాపకం రావట్టు అందువల్లే చీకట్లోనుంచుని మాకోసం చూస్తుంటే నన్నటి చేతులు ఒక వంద తనని ముట్టడించాయనీ ఒక్కసారిగా చూడలిపోయి అరిచాననీ చెప్పాడు. వారిలో పెనుగు లాడడంలో నినికిడి వైరు తెలిపాయి వట్టు, తర్వాత వారు ఓ వందమంది తనని అశిక్తుణ్ణి చేసి గాయపరచి ఆ బొరియలో పడేశారనీ, కొంతమంది తన రక్తాన్ని కూడా వాడారనీ అందువల్ల తన పువ్వా తప్పి పోయాననీ చెప్పాడు సంగ్.

ఆ తర్వాత వాదావు చాలుగైదు గంటలు మేము ఆ నేలమధిగంతా గాలించాము కాని లాల్ చేపంకూడాదొరకలేదు. కొంచెం బల హీనుడూ, పిరికిగుండె కలవాడుఅయిన లాల్ ఇంకా బ్రతికుండడం అసంభవమని మేము ఎప్పుడోనిర్ణయించాం కాని, అతనిచేహాన్ను వా కౌపాదాలని చాలా తమాతమలాదాం.

సాధ్యం కాలేదు. ఒక బొరియలో కళ్ళు వాగులు కనిపించాయి. కాని ఆ బొరియక్రింద ఒక నన్ను నిలద్రావడం ఉండడంవల్ల దాంట్లోంచి అతన్ని ఇంకా లోపలికి ఈజ్జేసి ఉంటాయని అనుకున్నాం. దాంట్లోంచి మేము లోపలికి వెళ్ళడంగాని, వానిని పెద్దది చేయడంకాని సాధ్యపడలేదు. వాగడియారం ద్వారా తెలు మళ్ళీ తెల్లవారి ఉంటుందని ఊహించి లాల్ మొదల ఆక వదిలివేసి మేము నైక వచ్చేకాం.

ప్రాణావాయు సమయంలో మాతో ఒకడై మాప్రాణ గండాన్ని నమంగా వంచు కంటూ ప్రాణమిత్రుడైన లాల్ ని చంద్ర మండలానికి బలిఇచ్చి బరువైన గుండెలో కాకట్ ప్రవేశించాం నేనూ, నీంగూ. గాలి సంచలు లేకపోవడంవల్ల హరికాత్పర లోపల ఉన్నవృక్షుల తప్ప తక్కిన సమ యాల్లో వర్షం పగిలి నీంగు చాలాబాధ పడ్డాడు. కాని మొత్తంమీద నేను, నీంగు మళ్ళీ ప్రాణాల్లో చంద్ర మండలాన్ని నిడి చాము. మేముమానసిని, ఛాట్టాలు తీసివది గాక మాదగిరి ఉన్నది ఒక వజ్రపుపేరే మన భూమిలోకూడా రాబోతున్న ఒక భవిష్యత్ జీవి, ఒక వింతరకపు వాయు మాత్రమే. ★

నా గి రె డి

(48-వ పేజీ తరువాయి).

చదునుచేసి అందరిచేత 'మాయాబజార్' అని ప్రకటించబడ్డ మనోహరోద్వాహన వసంగా రూపొందించారు. అన్నిరోజులూ ఆయన అక్కడే మకాం. అలాగే మొన్న కొన్న విజయానుడియో. రాత్రివేళ మొద్దుగిరిదీపాల కాంతిలో ఈపూలమొక్కలూ, ఆకుపచ్చని పచ్చిక తివాచీలూ, స్వాస్తిక జగతు అనిపించేలా వాగిరెడిసాందర్భవిపానకు, జీవితంవట్ట ఆయన దృక్పథానికి రూపకల్పనలుగా భాసిస్తాయి.

వాగ్విపారదక్షిణ గురించి కూడా ఒక తమాషా సంఘటన ఉంది. కాలంనాడు, వాహినీలో రద్దీ ఎక్కువై రెడిగారు పూర్ కంబైన్స్ నుడియోను కొన్నాళ్ళు అదేకు తీసుకొని అక్కడ కొందరు నిర్వాతలకు చోటు చూపారు. ఒక చిత్రాని! ఆనకట్ట నెట్టు కావాలన్న వచ్చింది. కార్ టీట్ వేళకు పెట్ట సిద్ధంకాలేదు. ఈమాట వాగిరెడిగారికి 12 గంటలు ముందర తెలిసింది.

'మీకు రాత్రికి పెట్ రెడి అవుతుంది' రండి అని చెప్పాడు నిర్వాతలకు. తక్షణం, వల టై మం ది పనివారిని వాలుగు లారీలలో స్టార్ కంబైన్స్ కు పంపి, అక్కడ నిర్వాతలలో ఉన్న ఆ పెద్ద పెట్ భాగాలన్నీ వాహినీకి తెప్పించి, 9 అయే

నరి! పెట్ సిద్ధంచేయించేకాదు.

తన లో వం వల్ల ఎవరూ అసంతృప్తి చెందినా మహాబాధగా ఉంటుంది అయినకు.

★ ★ ★
"అపేక్ష చూపితే, ఎడటి మనిషి నిన్ను తన వాడిగా, తన విడ్డలా చూసుకుంటాడు. నీకన్న పెద్ద అయినా, చిన్న అయినా సరే అన్నది ఆయనకు తాతగారు నూరిపోషిక నీతి. ఆయనదగ్గర 'ధనియాల' అనే వనివాడు ఉండేవాడు.

"అయిదరికి వరపురం జీవితాంతం ఉన్న గౌరవం, ఆ అపేక్ష ఎన్నడూ మరచిపోలేను. వాజీవితంలో వా వ్యవహారాలలోకూడా అటువంటి నత్యంబంధాలు ఉండేలా చేసుకోవాలనే కాయకల్పలకృషి చేస్తాను" అన్నార వాగిరెడి.

ఎవరికైనా సరే, తననమనసారాగౌరవించి, అభిమానిస్తూన్న మనిషి ఇంకొకడున్నాడన్న అలోచననీ అదే ఎంతో బలం ఇస్తుందని ఆయన వస్తుకం. కడుపునొప్పిగా ఉన్నపుడు కృష్ణ రామ అనే బదులు ఆ ప్రమిత్రుడినో, ఆలువిడ్డలనో పేరుతో పిలిస్తే వాళ్ళు తక్షణం వచ్చి, ఏదో సేవచేసి బాధ తగ్గిస్తారు. వాళ్ళే ప్రత్యక్ష దైవాలు అంటారాయన.

★ ★ ★
వాగిరెడిగారు ఒకరోజు రాత్రి ఇంటికి వచ్చేసరికి చిన్న కొడుకు వేణు, మైసూరు వెళ్ళేవని చెప్పి అనుమతి అడగవచ్చాడు. "తిరిగి తిరిగి కప్పపడి వచ్చావు. ఇప్పుడే ఈ గొడవలన్నీ ఏమిటి వాయనా" అని తల్లి మందలించింది.

"కొన్నాళ్ళు కప్పపడాలి మరి. నేను పెద్దవాణ్ణి అయితే ఆయన రాసు తీసుకో వచ్చు అవన్నీ నేనే చూస్తాను" అన్నాడు ఆ అబ్బాయి.

★ ★ ★
"అంతకన్నా వాకేం గావాలి?" అన్నార వాగిరెడిగారు. ★

విల్లలకు బహుమానాలు

భారత వాయుకుల రంగుల పటములు (నిటిబాములు) - 12, మరల పటము ఒకటి - విను కావలెనా? అయితే మీ పూర్తిచేరు అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాస్తూ కి నయా పై నల పో ను స్థాంపులు కొత్తవి రెండు పంపండి.

The Commercial Center (10)
169/2, Sarat Ghosh Garden Rd,
Calcutta-81 (India)

దక్షిణ భారతంలో చలనచిత్ర పరిశ్రమ

(85-వ పేజీ తరువాయి)

హాలీవుడ్ చిత్రాలు 109లోను 75కన్నాయి. బీటిలో తమిళం 44, తెలుగు 28, కన్నడం, హిందీ (ఇక్కడ తయారైనవి).

కరీకం అన్ని విధాల పెరుగుతున్న ఈ శతాబ్దంలోనే, దురదృష్టవశాత్తూ, విగుతు నిర్వహణ ఫలితంగా, ముడి ఫీలింగు, ఇతర కళాకారుల ఇబ్బంది వచ్చి పడింది. ఈ శతాబ్ద వికార యాతన ఫలితమందా, కరీకం పెద్దలు ముందే నమాలోపక జరుపుకుని ఫీలింగ్ చేయక ద్వారా ముడి ఫీలింగ్ సరఫరాకు ట్రుటిట్లమైక విస్తృతం చేస్తున్నారు. ★

గుమ్మడి

(80-వ పేజీ తరువాయి)

'తోడుదొంగలు' 'జయసింహ' 'ఏది నిజం' వంటి చిత్రాలలో గుమ్మడి నటన నాచుచినవారు అతని ప్రజలు మెచ్చుకోవడా ఉండలేదు. గుమ్మడి చిత్రం చేయడానికి యా బ్రాహ్మణం వాళ్లు కాదు. తెల్లకేవలంలో తలపడతే గోమూఖవాగ్ధిమూలం కాగా దగ్గరగా ఉంటారు. ఎటొచ్చి అయోచిత్రాలలో 'ఒక్కోసేను' డిపార్టు అయినపుడు, అతడు దుర్మార్గుడని పునరుద్ఘాటించడానికి దర్శకుడు పులికెలలు, పామలూ టెలుగునడలూ వంటి హంగులలో ఆర్పాటం చేయడం కల ఆక్షణాలలో 'సినిమా దుర్మార్గుడు' అని ప్రేక్షకుడికి అభివేష వచ్చు. అది నటాది తప్పుకాదు. గుమ్మడి మిలిమిరి నటించడు. తోణుకు తోణుకు లేకుండా దుర్మార్గులు చేసేవాడి ఫీమని అడుగడుగునా నుర్పించేస్తాడు. క్షణంలో ముఖ కవళిలు మార్చి, మహాకోపాన్ని ముందహాసంలోకి తర్జుమా చేసే దుర్మార్గుల నుగ్గణాలనూ అక్షణాలను ఎక్కడా పొల్లు పోకుండా ప్రదర్శిస్తాడు.

అయినా, కనకానిర్వతి మన పాత్రలు నిర్వహించడం గుమ్మడి అభివృద్ధి. ప్రేక్షక హృదయాలను కదిలించి, అపారమైన సానుభూతిని సంపాదించుకొన్న వాటిలో 'దాంపత్యం,' 'దొంగలోదొంగ,' 'ఇలవేల్పు' చిత్రాలలో గుమ్మడి ధరించిన పాత్రలు ఎన్నతగవి. తీవ్ర, నిండుతనానికి ఇవి యాపకల్పనలు. చాలా పెద్దవాళ్లు, గౌరవాన్ని దులైనవాళ్లు జీవితాని కోసారి ఎప్పుడో తేలలేవాయి వీరున విడిస్తే మనం చూడలేం, మాస్తే మరచిపోలేము. గుమ్మడి నిర్వహిస్తున్న పాత్ర కంట తడి పెడితే, అటు వంటి విజ్ఞాపకం వస్తాయి.

ప్రేక్షకుడి సానుభూతికి ఆ పాత్ర పాత్ర గడించుకొంటుంది. సినిమా అయిపోయాక నమ్మడి గౌరవం గడించుకొంటాడు.

ఈవిధంగా ప్రేక్షకుడిని పూర్తిగా కళాకరులకు అతడి, గౌరవాభిమానాలకు పాత్రం కావాలంటే, పాత్రను అద్భుతంగా ఒప్పించాలి. పాత్రను అద్భుతంగా ఒప్పించడానికి నటుడు ఏం చేయాలి? పాత్రలో లీకమైపోవాలా?

అఖిలేడు. అమాట కొస్తే, అది తగదు. అలా లీకమైపోతే ఇంక నటుడికి తనేచేసుకొన్నాడో కూడా తనకే తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఒక్కొక్క సన్నివేశంలోదగ్గరవుంటే చూస్తున్నవారికి, నటుడికి అది అద్భుతంగాకనబడవచ్చు. కాని, ఆపాత్ర పూర్వపరాలు కథస్వరూప స్వభావ శమస్వయంబలనీకవచ్చినపుడు అదే, వెగటుగా వాగుప్పకరంగా కనిపించవచ్చు కూడా. అందువల్ల, నటుడు తనపాత్ర మంచిచెడలు తెలుసుకుని, తమనక్కనకుండి చాన్ని నడిమిన్నట్టువ్యవహరించాలి. అప్పుడే ఆయా పాత్రల ప్రవర్తన, ఎచ్చెట్టు అనివించకుండా, జీవితంలో కనబడే మనుషుల తరహాకు దగ్గరగా ఉందని అనిపిస్తుంది. అంటాడు; 'ఇంతవరకూ ఎన్నడు మిలిమిరకుండా గతి తప్పకుండా పాత్రలు నిర్వహించిన మంచి నటుడనిపించుకొంటున్న గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు ఇంత వరకూ అతడు నటించిన 80 చిత్రాలు ఇప్పుడు 15 చిత్రాలలో పనిచేస్తున్నాడు. ★

రంగారావు

(77-వ పేజీ తరువాయి)

వారికి ధ్యేయమేకాని, సాధ్యం అవునని ఎవరూ నుండేమిద చేయవేసుకు చెప్పలేరు. ప్రతి వ్యక్తిలోనూ మహాప్రపంచం ఉంటుంది. అలా కొట్లాడి వ్యక్తులున్నారు. ఇంతమందిని అర్థం చేసుకొని, అన్నిరకాల పాత్రలు ధరించి, అందరి హృదయాలను మనవి చేసుకొంటే, నటనలో పరాకాష్ఠ నందుకోగలం. కాని అది సాధించడానికి ఒక జీవితం కూడా ఏమూలకీ చాలదు. అంటాడు రంగారావు సమర్థుడివినమతితో. రంగారావు నిర్వహించే ఏపాత్ర అయినా అత్యంత చైతన్యవంతంగా, హుమారుగా, జీవిస్తుంది. తన సంతోషంగా ఉండి ఎదటి వాళ్ళని సంతోషపెడుతుంది. అది అతని ముద్ర. 'మాయా బజార్'లో ఘటోత్కచుడి పాత్రకు రంగారావు నిర్వహనం ఇదే. పారంగధరలో రాజరాజు పాత్రకూ ఈ మూత్రాన్ని పటించాడు. రాజు నీతికి భంగం వాటిల్లడా అనే ప్రశ్నకు అతని జవాబు: రాజులూ మనుషులే కదా!

రంగారావు, నిర్వహించే జీవితంలో కూడా

అడుతూ పాడుతూ వచ్చుతూ, నవ్వుతూ హుమారుగా ఉంటాడు. నెట్ మీదా అంటే. ఇన్ని చిత్రాలలో నటిస్తున్నాడు. మీకు విశ్రాంతి అవసరం లేదా? అన్న ప్రశ్నకు జవాబు.

"వాలాటి వాళ్ళకు వక విశ్రాంతి కాదా?" ★

అసియా మొత్తంమిద

ఆగ్రశ్రేణిమణి

(45 వ పేజీ తరువాయి)

కథ ఆరంభించారు. అవధులక్కడ ఆరంభ చిత్రాలు తయారయ్యాయి. ఈవాడు, ఎప్పుడుమాచినా, ఈ స్టూడియోలో నిర్మాణం అవుతున్నది హీనకక్షం 80 చిత్రాలు ఉంటాయి. స్టూడియో నెలకొన్నవాటినుండి నేటికి వయ్యిచిత్రాలు ఇక్కడ తయారై ఉంటాయి.

వరమాచాన్ని బట్టికాక, ప్రమాదాలను బట్టికూడా సర్వతోముఖంగా వృద్ధిచెంది, అసియా ఆగ్రశ్రేణిమణి అని కీర్తితప్పుకున్న ఈ స్టూడియో ఆంధ్రులు నెలకొల్పిన ముఖ్య కున్నది కావడం, ఆంధ్రదేశానికి గర్వకారణం. ఇంతటి ఉన్నతని సాధించిన వాగిరెడ్డి, చక్రపాణిగారల కార్యదక్షత, సామర్థ్యం సర్వత్రా అభినందనీయాలం.

అమెరికా, బ్రిటన్, ఇటలీ, జాపాన్, వాకియా, బర్మా, మలయా, ఇండోనేషియా, పోనియల్ రష్యా, చైనా ప్రధృతిదేశాల సాంస్కృతిక ప్రతినిధివర్గాలూ, వివిధదేశాల ప్రముఖులు, ఉపరాష్ట్రపతి డా॥ రాధా కృష్ణన్, శ్రీ మురారీదేశాయి, డా॥ కే. నర్సర, చింతామణి దేశ్ ముఖ ప్రధృతి దేశీయ ప్రముఖులూ వి. ఎస్. నర్సార, దేశ్ బోస్, పారావనాడి మొదలగు వారూ కలుపుకు ఈ స్టూడియోను చూచి, ప్రశంసించారు. దేశంలో ఏమూలనుండి ఎవరు మద్రాసు వచ్చినా వానినీ స్టూడియో చూడాలని తనా రివాలాడుతారు. దేశ్ దేశాల సినిమాకి చెందినవారు ఈ స్టూడియో సాధనసంపత్తి గురించి ఇక్కడివారి పనివాడితనం గురించి గొప్పగా చెప్పుకుంటారు. ఒక రచయిత సినిమా నటి, ఈ స్టూడియోను చూచాక, 'నేను రెండు వేల స్టూడియోలు చూచాను... ఇది మటుకు చాల అందమైన స్టూడియో' అంది ముగ్ధురాలై. ★

★ ఎదురు చూడని వరుడు ★

(29-వ పేజీ రెండువాయి)

కాంతమృతవల అనుకుంటున్నట్లు.
 ఎనిమిది గంటలదాకా శేషచలం ఇంటికి
 కాలేదు. కాంతమృత వంట చేసుకుని
 కూచున్నది-అన్నయ్యకోసం ఎదురుచూస్తూ
 రానున్నాడని భావించి కూచున్నాడు. రీలా,
 కాకా కుమార్తెల వద్దారు. చంద్రశేఖరం
 బయటకు వెళ్ళినవాడు ఇంకా ఇంటికిరాలేదు.
 శేషచలం రాగానే రానున్నాడని—

“ఏంనా ఇల్లినవని?” అన్నాడు.
 “నా మొహం—కాకా మొహమూనూ.
 వచ్చేసెలకు వాయిదా వేశాడు. ఇది ఇంకా
 చీలితారం వాయిదాలే!” అన్నాడు
 శేషచలం.

“మరి యింతసేపు చేకావేం-పొద్దున్న
 నగా ఇంత రినివలిన వాడిని!”
 “అ—మరేమీ ఏదో వుంటేనూ.”
 భోజనానికి లేవమన్నది కాంతమృత.
 “అ అబ్బాయి ఏదీ?” అన్నాడు
 శేషచలం.

“బయటకు వెళ్ళిపో ఇల్లినట్లున్నాడు.”
 అన్నాడు రామసాధం.
 “ఏమిటి ఆ అబ్బాయి ఇంటికేరు?”
 అన్నది కాంతమృత.
 “ఇంటికేరా-ఏదోవున్నదిలే” అన్నాడు
 చిరాగ్గా శేషచలం.

రామసాధం నవ్వాడు. “అట్లా చిరాకు
 వడతానే? బనా ఇంటికేరు తెలుసుకో
 కుండా వచ్చావన్నమాట!” అన్నాడు.
 “తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఏముంది
 ఇప్పుడు?” అన్నాడు శేషచలం.

ఈ మాటకు కాంతమృత, రామసాధం
 ఇద్దరూ డిగ్రాంతులైపోయారు.
 “వెళ్ళిపోకును తీసుకోవచ్చు కదా—
 వివరాలు తెలుసుకోకుండా వచ్చావేం
 అని!” అన్నాడు రామసాధం.

శేషచలం కొన్ని క్షణాలపాటు జవా
 బివ్వలేదు. తర్వాత—“అట్లాగా-అవునవును!
 బరే ఆ వెళ్ళిపోకు ఈ కోసా వాడో
 కాలేదు.”

“ఈ అబ్బాయి ఎవరుమరి?” అన్నది
 అక్రమంగా కాంతమృత.
 “ఇరవీ? ఇరవీవరో వాడు తెలియదు.
 బండిలో కలిశాం. చాలాసేపు మాట్లాడు
 కున్నాం. ఈ వూరు ఆఫీసుకు ట్రాన్స్ఫర్
 బందిట—

‘కొర్రవూరు-పట్నం’ అని దిగులుపడ్డాడు.
 ‘ఫరవాలేదులే - మా వాళ్ళున్నామని-ఒకప్పుడు
 వుండి ఇల్లుమామగో-అందులో ఇబ్బంది ఏ

మంది? అని తీసుకోవచ్చును. చాలా తెలి
 వైనవాడూ—నెమ్మదయన వాడూనూ!
 పాపం...ఎక్కడ వెతుక్కుంటాడు?”

“చంపావ్ బో-ఇరవీ ఆ వెళ్ళిపోకుకని
 అనుకున్నాం ఈ మంతా?” అన్నాడు
 రామసాధం.

“అనుకుంటే మాత్రం ఇప్పుడే మునిగి
 పోయిందేలే?” అన్నాడు శేషచలం.
 కాంతమృత చెప్పలేని నిద్రాస్థానం కలిగి
 న్ది. ‘నయం’ అనుకున్నాడు నెమ్మదిగా
 రామసాధం. ఈ సంభాషణ జరుగుతూ
 వుండగానే వాక అక్కడికి ప్రవేశించాడు
 నెమ్మదిగా.

“వెళ్ళి ఇరవీ వెళ్ళిపోకుకాడన్నమాట
 చాలి బిడి మిచ్చి—” అన్నాడు వాక.

“వస్తూనే ఆ మాట చెబుదాం అను
 కున్నాను. నా కొడుగొడవలో వడి.....
 నరేలే, మర్రిపూరి వచ్చేప్పుడు తీసుకోస్తా
 లే!” అన్నాడు శేషచలం. గోతాలతో
 బంగారం దొరికినంత సంతోషంతో వరు
 గతాడు వాక రిలడగ్గరకు.

“కొంపమునిగింది రీలా! ఈ అబ్బాయి
 వెళ్ళిపోకుకాట్లా!” అన్నాడు.

“అలా!” అన్నది రీల ఆశ్చర్యంగా.

“నీతోడు పెద్దమ మయ్య చెప్పాడు.
 ఆ అసలు అబ్బాయి రాలేదట—ఇర
 వీవరో.....”

అంతే! ఆరవార మాటలు రీలకు విని
 పించలేదు. చరచరా గదిలోకి పోయింది!
 పెద్దగా నిట్టూర్చి, విలసనూపు ఒకటివిసిరి,
 నెమ్మదిగా బిడ్డచానిడిలోకి ప్రవేశించాడు
 వాక.

వాక, చంద్రశేఖరం కలిసి భోజనం
 చేస్తారని ఈలోగా తాము చేసేదామనీ,
 శేషచలం రామసాధం భోజనానికి కూచు
 న్నారు. వామ్యులే వి, తలుపువక్కగా
 రీల నించున్నది.

“ఈ అబ్బాయికి పేరే ఏంనా?” అన్నది
 కాంతమృత.

“ఇంకా లేదట—పెద్దకుటుంబం వాకలే
 వున్నారు. చాలా సంబంధాలు వస్తున్నా
 యట.....”

ఇంతలో తారాజవ్వలే మానుకున్నాడు
 వాక అక్కడికి— “తేలిపోయింది. మిచ్చి
 బిడిపోయింది!” అన్నాడు గోలగా.

“ఏమిటాయ్ నీ పోదా?” అన్నాడు
 చిరాగ్గా రామసాధం.

“అదే— ఈ అబ్బాయవరో కనిపెట్టే
 కాను.”

“కనిపెట్టటానికి ఇందులో రహస్యం

ఏముందిరా?” అన్నాడు శేషచలం.

“రహస్యం అంటే రహస్యం కాదు—
 ఈ అబ్బాయి యింటికేరు స్వర్ణపురి వాడు..
 వూరు... అదే పేరు?... ఏదో...
 అబ్బాయిపేరు చంద్రశేఖరం...”

“వెళ్ళే?” అన్నాడు రామసాధం.

“స్వర్ణపురి వారి సంబంధం ఇదివరకు
 రీలకు మాట్లాడదా మనుకోలా- అదే ఇది!
 అన్నాడు వాక గొప్పగా— ఈ గండక
 గోళం అంతా విడగొట్టినందుకు.

“నిజమే?” అన్నది కాంతమృత నంగో
 డంగా.

“కాకా! మన డిలక్టర్లకు తెలుగులేదు!”
 అన్నాడు వాక.

“ఎట్లా చెప్పావరా?” అన్నాడు శేష
 చలం.

“ఏముంది? అరవి చెడింగ్ అక్కడే
 వుంది. వున్నకా లన్నీ అక్కడే వున్నాయ్—
 ఆ అటమిడమా నే...ఆరలే...ఎట్లా కని
 పెట్టేనో చెప్పేస్తున్నా నేమిటి—అదిచెప్ప
 కూడదు!” అని వారిక కరుచుకున్నాడు
 వాక.

“అవుత్రా అన్నయ్యా—నీకు తెలియ
 గానీ, ఈమధ్య స్వర్ణపురివారి సంబంధం
 రీలకు చేసుకుండా మనుకున్నాం. ఆ
 అబ్బాయి వాగుండుడని తన తనకో చెప్పా
 రనీ, తనకొద్దనీ కాంతతో చెప్పిందట రీల.
 అందుకని వూరుకున్నాం!”

ఈమాట వినినానే చరచరా రీల గదిలోకి
 పోయింది. వాకకూడా వెనకాలే వెళ్ళాడు.

“అప్పుడు నువ్వొద్దన్నావ్ చూకావ్—
 ఆ అబ్బాయేట ఇరవీ. ఇప్పుడు చూకావా
 ఎట్లా జరిగిందో!” అన్నాడు హేళనగా
 వాక.

“జరగటానికి ఏమందనీ?” అన్నది రీల
 చిరాగ్గా.

“ఏమిందనా—ఈ సంబంధం వాళ్ళ
 వూలుగా నువ్వో?”

“ఎప్పుడు అన్నామా?”

“భలేదానివే. అప్పుడవలా నువ్వో? ఇరవీ
 మంచివాడు కాదనీ, నీ నేపీతురాలు
 రాసిందని, అందరికీ ప్రేమలేఖలు రాస్తాడనీ
 అందుకని ఆ అబ్బాయిని అసలు చూడక్క
 లేదనీ అన్నావుగా!”

“అతన్ని ఎవరో చెప్పిన మాటలు....అలా
 బరే?”

“అహ...ఏం లేదు. ఆ కుట్రావే
 ఇక్కడి కొచ్చాడుకదా - చేరిలో చిక్కాడు
 కదా అని!”

“బావా—అవ వ వ రం గా వాగక భో
 ఇక్కణ్ణుంచి!”

“అసలు వెళ్ళిపోకు తర్వాత వస్తాట్లా—
 అంతా ఏదో నాటకంలాగా వుండి నాకు!”

ఎదురుచూడని వరుడు

"బాబా—నవ్వు ఈ మిథునీ విడగొట్టి పండుకుచుంటావా? నీకు ఈ అబ్బాయినే చేసుకుంటాను!" అన్నది రీలనిశ్చయంగా. కాక ఉరిక్కిపడి—క్రింద పడవోయి తలుపు పట్టుకొని నిలబడ్డాడు!

"ఏయ్... ఏమిటి?... నీకు ఏమైంది? బాబో!" అంటూ "మామయ్యగారిని విన్నావా!" అని అడుక్కు వరుగతాడు.

"కొంప మునిగింది" అన్నాడు కాక కొంప మునిగినట్లు.

"అబ్బబ్బ... ఏం గొడవరా నీది?" అన్నాడు శేషచలం.

"నువ్వవర్సే ఆ అబ్బాయిని వెంటపెట్టు కొచ్చావ్ కదా—రీలకుటా—ఈ అబ్బాయిని కావాలట... మాడు ఆ మాటలు" అన్నాడు కొప్పుతూ.

"సరే ఇక నేం—కుభస్య క్షిప్రం—ఎవడో ఒకడు!" అన్నాడు శేషచలం నవ్వుతూ.

"అదేమిటి మామయ్యగారి—ఈ అబ్బాయి మువరకు వున్నావ్?" అన్నాడు కాక.

"రీలకు వచ్చాడు గదా—అబ్బాయి! నవ్వు తెచ్చి—కంబ్రదాయం క్రకారం శత్రు పెళ్ళిచూపులు ఏర్పాటు చేదాం," అన్నాడు శేషచలం. కాంతమ్మ సంబర పడింది—రామసాధం సంతోషించాడు. విధి చాచిది లో! రాగా శేషచలని! చంద్రశేఖరం కనిపించాడు కాస్తే అమాటా ఈమాటా మాట్లాడి—

"మాతమ్మగారే మాకున్నీ నీకు ఇష్టానుంటున్నార—చేసుకుంటా వేమిటోయో?" అన్నాడు శేషచలం.

ఈ మాటకు చంద్రశేఖరం ఎగిర గంతు కయ్యి బోయి—మా మా లు గానే మామన్నాడు!

"ఏమయ్యో?" అన్నాడు శేషచలం మళ్ళీ చంద్రశేఖరం మాట్లాడలేదు.

"నువ్వు ఇదివరకు మాద్వైలో వున్నవాడివేవట—ఇవాళ ఆ సమయం కలిసి వచ్చింది. ఇంకేమీ మనం కలుసుకున్న చేరానిశేషం అటువంటిది. ఏం?" అన్నాడు.

"సరే, మానాన్నగారికి రానీ....." అన్నాడు చంద్రశేఖరం.

"అంతా నీయిద్దరూ అన్నావుగా. వివా

హత్య వీడకం మునుపలానే కేసు లేదుగా!"

"అవునునుకొండి. మరి మా పెద్దవాళ్ళు మాదా రాస్తే మంచిదికదా!"

"అయ్యయ్యో రప్పకరాయి వాయవా! అదే కావలసింది." అన్నాడు రామసాధం.

శేషచలం తృప్తి పడ్డాడు—రామసాధం సంతోషించాడు—కాంతమ్మ మురిసి పోయింది—చంద్రశేఖరం చిరు నవ్వు నవ్వాడు—చిరే కావమాత్రం అక్కడ కనిపించలేదు అతని మునుపలా ఏమందో మరి!

చంద్రశేఖరం ఎదురు గుడ్డు లో! చూశాడు—చందమామలే వెన్నెల చిలుకుతూ రీల అతనికి కనిపించింది. ఒక్కక్షణం వాలును కట్టా కలుసుకుని—వెంటనే సిగ్గుపడిపోయిస్తే!

రెంగారీ చలనచిత్రం

(75 వ పేజీ రేఖచిత్రం)

ఉచిత ప్రదర్శనం, కావ్య మాధుర్యం తోడి కిషలాడుతూంటాయి. మంచి కథా, మంచి తారాగణమూ ఉంటే నరేంద్రమిత్ర, సుశీల మణిందార్, నీలకంఠ లాహిరీ, చిత్రబోధ, అగ్రదూత్ విజయవంశ మయిన చిత్రాలే తీస్తారు.

రెంగారీ చిత్రరంగంలో అందరికీ ఒకటే గడ్డు సమస్య. రకరకాల మనస్తత్వాల గల ప్రేక్షక బాహుళ్యాన్ని వరసపెట్టే ఏళ్ళ తరబడి ఎలా ఎలా విస్తరించే కేసుడమా? అని.

ప్రజలలోని నైరాశ్యము, వారిభావాలలోని జీవితాల్లోని నిస్పృహ తరుచుగా చిత్రాల్లో ప్రతిఫలించే ఉన్నాయి. కాని ఈ నిరాశా నిస్పృహలోంచి బయటపడే స ఆశాజ్యోతి తమ వేలంవెలిగి ఎగబడి చూసే చలనచిత్రాల్లో అక్కడన్నా సాత్త్విక రసం దేమావనే ప్రతీ ప్రేక్షకుని దూర ఎదురు చూస్తాడు. నేటి చలన చిత్రానికి రెండు కాధ్యక్షులున్నాయి: వ్యక్తిని కేంద్రంగా తీసుకుని సంఘ జీవితాన్ని ప్రతిబింబించడం ఒకటి. ప్రేక్షకుని అంతరంతరాల్లో ఆనందానుభూతిని కలిగించడం మరొకటి. ఈ ఆనందానుభూతి గతకాలే కంటే చలన చిత్రం ఎన్నడూ ప్రజలను ఆకర్షించలేదు.

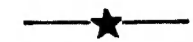
మరి వరప్రసాదాన్ని మేన ఈ రెండు కాధ్యక్షులను ఎలా నిర్వహించడం, ప్రేక్షకునిని విస్తృతముగా, మానసిక సంకల్పవీరి ఎలా శుభ మార్పుడం అన్నదే నేటి రెంగారీ చలనచిత్ర కారు పెద్ద సమస్య. అయితే నీడు ఈ సమస్యను ధైర్యంతో, ఆత్మవిశ్వాసంతో ఎదుర్కొంటున్నారనడం సర్వదూరం కాదు.

భారత లక్ష్మీ బ్యాంకు లిమిటెడ్,

(రై డ్యూ ట్ల వ్యాంకు)

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు : మచిలీపట్నం — గెంట్రల్ ఆఫీసు : మద్రాసు.

ప్రాంచీలు :

మచిలీపట్నం, నుడివాడ, మాజిలీడు, వర్నాపురం, రాజోలు, విజయవాడ, గవర్నమెంటు (విజయవాడ), కాకినాడ, రామారావుపేట (కాకినాడ), విశాఖపట్నం, బొబ్బిలి, కావలి, గూడూరు, మద్రాసు.

పెక్యెడ్ డిపాజిట్లు : కలిగి నూటికి రు. 8 1/2 ముగి 4 1/2 వరకు వడ్డీ రేట్లతో అంగీకరించబడుచున్నవి.

కరెంటు, సేవింగ్స్, మారునోటీసు, కాలనీ డిపాజిట్లు అంగీకరించబడును.

మా మాడు సంవత్సరముల క్యాష్ డివిడెండ్లు ఒక ప్రశస్తికర.

భాగ్యము, అవకాశము, బంగారునగలు, గవర్నమెంటు ప్రత్యములు మొదలగువాని చూచిపై అప్పులు యివ్వబడును.

అన్ని రకములయిన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు జరుపుచును.

నివరణులకు మా కార్యాలయములకు ప్రాయశ్చర్యము.

భో! వేంకటరత్నం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

సి. యన్. శీతారాం, సెక్రటరీ.

కావనమంతా నవనవలాడే..
 నవల బాట రాజాపూవుల తోట"

సందేశాన్ని అంద్ర ప్రజా
 శాసన అసెంబ్లీకి.

నవల!

పాన్మలూరి బ్రదర్స్ వారి

రేచ

పూర్వా రివీజ్